

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Δεκεμβρίου 1991

περί εγκρίσεως των γενικών όρων, των γενικών συγγραφών υποχρεώσεων και του κανονισμού διαδικασίας για το συμβιβασμό και τη διαιτησία των συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών, που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), και περί της εφαρμογής τους στη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα

(92/97/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 36,

την απόφαση 91/482/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1991 για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ⁽¹⁾, και ιδίως τα άρθρα 211, 212 και 213,

την πρόταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

ότι είναι αναγκαίο να εγκριθούν οι γενικοί όροι και οι γενικές συγγραφές υποχρεώσεων για τις συμβάσεις έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), τους οποίους διαχειρίζεται η Επιτροπή και οι οποίοι, εφεξής, καλούνται «πόροι του Ταμείου»·

ότι είναι ανάγκη να εγκριθεί ο κανονισμός διαδικασίας για το συμβιβασμό και τη διαιτησία των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ταμείου·

ότι το Συμβούλιο, εγκρίνοντας την παρούσα απόφαση, έλαβε ιδιαίτερως υπόψη παρόμοια έγγραφα που είχαν εγκριθεί για τη χρησιμοποίηση κεφαλαίων του ΕΤΑ στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ),

(¹) ΕΕ αριθ. L 263 της 19. 9. 1991, σ. 1.

Άρθρο 1

Οι γενικοί όροι για τις συμβάσεις έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ταμείου στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ), που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I, εφαρμόζονται για την προετοιμασία και τη σύναψη των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ.

Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 στοιχείο β) της απόφασης 91/482/ΕΟΚ, η εκτέλεση των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ταμείου διέπεται από:

- την εφαρμοστέα στις ΥΧΕ γενική συγγραφή υποχρεώσεων για τις συμβάσεις έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II,
- την εφαρμοστέα στις ΥΧΕ γενική συγγραφή υποχρεώσεων για τις συμβάσεις προμηθειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα III,
- την εφαρμοστέα στις ΥΧΕ γενική συγγραφή υποχρεώσεων για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα IV.

Οι διαφορές που προκύπτουν από σύμβαση που χρηματοδοτείται από τους πόρους του Ταμείου, οι οποίες, σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές συγγραφές υποχρεώσεων που ισχύουν για τη σύμβαση αυτή πρέπει να διευθετούνται με συμβιβασμό ή διαιτησία, διευθετούνται σύμφωνα με τον εφαρμοστέο στις

ΥΧΕ κανονισμό διαδικασίας για το συμβιβασμό και τη διαιτησία των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ, ο οποίος περιλαμβάνεται στο παράρτημα V.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 2

Βρυξέλλες, 16 Δεκεμβρίου 1991.

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ στις ΥΧΕ, και συνάπτονται από την 1η Ιουνίου 1991.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. VAN DEN BROEK

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

**ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)
ΣΤΙΣ ΥΧΕ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σελίδα

Άρθρο 1 — Συγγραφή υποχρεώσεων	5
Άρθρο 2 — Εθνικό δίκαιο	5

ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 3 — Ορισμοί	5
Άρθρο 4 — Δικαίωμα συμμετοχής	7
Άρθρο 5 — Συμμετοχή με ίσους όρους	8
Άρθρο 6 — Παρεκκλίσεις	8
Άρθρο 7 — Διαγωνισμός	8
Άρθρο 8 — Διαγωνισμός σχεδιασμού	10
Άρθρο 9 — Προτίμηση	10
Άρθρο 10 — Τύποι συμβάσεων	10
Άρθρο 11 — Τεχνικές προδιαγραφές και πρότυπα	11
Άρθρο 12 — Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις	11

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 13 — Προκήρυξη της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών	11
Άρθρο 14 — Προεπιλογή των προσφερόντων	12
Άρθρο 15 — Συμβάσεις απευθείας ανάθεσης	12

ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 16 — Περιεχόμενα του τεύχους της δημοπράτησης	13
Άρθρο 17 — Διευκρινιστικές πληροφορίες για την υποβολή προσφορών	13
Άρθρο 18 — Τροποποιήσεις του τεύχους της δημοπράτησης	14

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΕΣ

Άρθρο 19 — Γλώσσα	14
Άρθρο 20 — Περιεχόμενα της προσφοράς	14
Άρθρο 21 — Επιμέρους ενότητες	14
Άρθρο 22 — Συνεργασία με τρίτους	15
Άρθρο 23 — Ανεξαρτησία των προσφερόντων	15
Άρθρο 24 — Τιμολόγηση των προσφορών	15
Άρθρο 25 — Διάρκεια ισχύος	16
Άρθρο 26 — Εγγύηση συμμετοχής	16
Άρθρο 27 — Εναλλακτικές προσφορές	17
Άρθρο 28 — Επίσκεψη πριν από την υποβολή της προσφοράς	17
Άρθρο 29 — Υπογραφή των προσφορών	17

ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Σελίδα

Άρθρο 30 — Προθεσμία υποβολής	18
Άρθρο 31 — Σφράγιση και επισήμανση των φακέλων	18
Άρθρο 32 — Ανακλήσεις και τροποποιήσεις	18

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 33 — Αποσφράγιση των προσφορών	19
Άρθρο 34 — Αξιολόγηση των προσφορών	19
Άρθρο 35 — Ακύρωση της διαδικασίας υποβολής προσφορών	20

ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 36 — Επιλογή	21
Άρθρο 37 — Κοινοποίηση της κατακύρωσης	21
Άρθρο 38 — Κατάρτιση του εγγράφου της σύμβασης	22
Άρθρο 39 — Υπογραφή της σύμβασης	22
Άρθρο 40 — Εγγύηση καλής εκτέλεσης	22

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41 — Γενικές και τελικές διατάξεις	22
--	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ*Άρθρο 1***Συγγραφή υποχρεώσεων**

- 1.1. Η ανάθεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) διέπεται από τους παρόντες γενικούς όρους.
- 1.2. Η εκτέλεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) διέπεται από:
 - α) τη γενική συγγραφή υποχρεώσεων που εφαρμόζεται σε κάθε κατηγορία συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ ή
 - β) στην περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων σχεδίων και προγραμμάτων, ή όταν έχει χορηγηθεί παρέκκλιση υπέρ τρίτων μερών, ή όταν πρόκειται για ταχεία διαδικασία, ή σε άλλες ενδεδειγμένες περιπτώσεις, οποιαδήποτε άλλη γενική συγγραφή υποχρεώσεων επί της οποίας έχουν συμφωνήσει οι ενδιαφερόμενες χώρες ή εδάφη και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), και συγκεκριμένα:
 - i) τη γενική συγγραφή υποχρεώσεων που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία της ενδιαφερόμενης χώρας ή εδάφους ή τις καθιερωμένες πρακτικές του στον τομέα των διεθνών συμβάσεων ή
 - ii) οποιαδήποτε άλλη διεθνή γενική συγγραφή υποχρεώσεων για συμβάσεις και
 - γ) την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 1.3. Οι παρόντες γενικοί όροι περιέχουν τις γενικές αρχές και όρους για τη συμμετοχή στις συμβάσεις, οδηγίες για τους προσφέροντες, καθώς και τις αρχές και τους όρους ανάθεσης των συμβάσεων.
- 1.4. Η γενική συγγραφή υποχρεώσεων που διέπει μια ειδική κατηγορία συμβάσεων περιλαμβάνει συμβατικές ρήτρες διοικητικού, οικονομικού, νομικού και τεχνικού χαρακτήρα σχετικές με την εκτέλεση των συμβάσεων.
- 1.5. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων που ισχύει σε κάθε σύμβαση περιλαμβάνει:
 - α) τις τροποποιήσεις της γενικής συγγραφής υποχρεώσεων·
 - β) τις ειδικές συμβατικές ρήτρες·
 - γ) τις τεχνικές προδιαγραφές και
 - δ) οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με τη σύμβαση.

*Άρθρο 2***Εθνικό δίκαιο**

Όλα τα ζητήματα που δεν καλύπτονται από τους παρόντες γενικούς όρους, διέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ*Άρθρο 3***Ορισμοί**

- 3.1. Κατά την εφαρμογή των παρόντων γενικών όρων ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

ΕΟΚ: η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

ΕΤΑ: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης.

ΥΧΕ: Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με την ΕΟΚ βάσει της απόφασης του Συμβουλίου.

Απόφαση του Συμβουλίου: η απόφαση 91/482/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 25ης Ιουλίου 1991 για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την ΕΟΚ.

Κράτη ΑΚΕ: τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού που υπογράφουν τη Σύμβαση.

Επιτροπή: η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Εκπρόσωπος: ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής στις ΥΧΕ.

Κράτη μέλη: τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Σύμβαση: η εκάστοτε ισχύουσα σύμβαση μεταξύ των κρατών ΑΚΕ και της ΕΟΚ.

Αναθέτουσα αρχή: το κράτος ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου το οποίο συνάπτει τη σύμβαση, ή για λογαριασμό του οποίου συνάπτεται η σύμβαση.

Κράτος της αναθέτουσας αρχής: η ΥΧΕ στο έδαφος της οποίας πρόκειται να εκτελεστεί η σύμβαση έργων, προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών.

Προσφέρων: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υποβάλλει προσφορά, με σκοπό τη σύναψη σύμβασης.

Επιλεγείς προσφέρων: ο προσφέρων που επιλέγεται μετά από διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ή, στην περίπτωση συμβάσεων απευθείας ανάθεσης, ο προσφέρων που υπογράφει τη σύμβαση.

Επιβλέπων: η δημόσια υπηρεσία, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζει η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διεύθυνση ή/και την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης και στο οποίο η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μεταβιβάσει δικαιώματα ή/και εξουσίες σύμφωνα με τη σύμβαση.

Εκπρόσωπος του επιβλέποντος: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται επί τούτω από τον επιβλέ-

ποντα σύμφωνα με τη σύμβαση και έχει εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπεί τον επιβλέποντα στην εκτέλεση των καθηκόντων του και να ασκεί τις αρμοδιότητες ή/και δικαιώματα που του έχουν μεταβιβασθεί. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση που καθήκοντα, δικαιώματα και αρμοδιότητες του επιβλέποντος έχουν μεταβιβασθεί στον εκπρόσωπο του επιβλέποντος, οι αναφορές στον επιβλέποντα καλύπτουν και τον εκπρόσωπο του επιβλέποντος.

Έργα: τα προσωρινά και μόνιμα έργα που εκτελούνται στα πλαίσια της σύμβασης.

Προμήθειες: όλα τα είδη τα οποία απαιτείται να προμηθεύσει ο προμηθευτής στην αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένων, όπου πρέπει, υπηρεσιών όπως εγκατάσταση, δοκιμές, θέση σε λειτουργία, πραγματογνωμοσύνη, επίβλεψη, συντήρηση, επισκευή, μαθητεία και κάθε άλλη ανάλογη υποχρέωση σχετική με τα είδη που πρέπει να παρασχεθούν σύμφωνα με τη σύμβαση.

Υπηρεσίες: έργο που πρέπει να εκτελεστεί από το σύμβουλο δυνάμει σύμβασης παροχής υπηρεσιών, όπως μελέτες, σχέδια, παροχή τεχνικής βοήθειας και εκπαίδευση προσωπικού.

Εγκαταστάσεις: οι μηχανές, οι συσκευές, τα εξαρτήματα και ο,τιδήποτε άλλο πρέπει να παρασχεθεί ή να ενσωματωθεί στα έργα βάσει της σύμβασης.

Εξοπλισμός: τα σύνεργα και τα άλλα μηχανήματα, ενδεχομένως δε, ανάλογα με τους νόμους ή/και την πρακτική του κράτους της αναθέτουσας αρχής, και οι προσωρινές κατασκευές του εργοταξίου που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης έργων, εξαιρουμένων όμως των εγκαταστάσεων ή άλλων στοιχείων που προορίζονται να αποτελέσουν τμήμα μόνιμων έργων.

Πίνακας προμετρήσεων: το έγγραφο που περιέχει αναλυτική απαρίθμηση των εργασιών που πρόκειται να εκτελεστούν σε σύμβαση βάσει τιμής μονάδας, αναφέροντας την ποσότητα του κάθε είδους και την αντίστοιχη κατά μονάδα τιμή.

Πίνακας τιμών: ο πλήρης πίνακας τιμών που περιέχει και την ανάλυση της συνολικής τιμής, ο οποίος υποβάλλεται από τον προσφέροντα μαζί με την προσφορά του, υφίσταται τις απαραίτητες τροποποιήσεις, και αποτελεί τμήμα της σύμβασης βάσει τιμής μονάδας.

Ανάλυση της συνολικής τιμής: ο αναλυτικός πίνακας τιμών και ποσοτών, ο οποίος καταδεικνύει το σχηματισμό της τιμής σε σύμβαση βάσει συνολικής τιμής, αλλά δεν αποτελεί τμήμα της σύμβασης.

Τιμή της προσφοράς: το ποσό που αναφέρεται από τον προσφέροντα στην προσφορά του για την εκτέλεση της σύμβασης.

Τιμή της σύμβασης: το κατ' αρχική εκτίμηση πληρωτέο ποσό, σύμφωνα με τη σύμβαση για την εκτέλεση των έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, ή το ποσό που διαπιστώνεται ότι οφείλεται κατά τη λήξη της σύμβασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτή.

Τεχνικά σχέδια: τα σχέδια που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή ή/και τον προσφέροντα, σε συνάρτηση με την προσφορά.

Ημέρα: ημερολογιακή ημέρα.

Προθεσμίες: τα προβλεπόμενα στη σύμβαση χρονικά διαστήματα, που αρχίζουν να υπολογίζονται από την επόμενη της ενέργειας, της πράξης, ή του γεγονότος που αποτελεί το σημείο αφετηρίας τους. Όταν η τελευταία ημέρα του χρονικού διαστήματος δεν είναι εργάσιμη, η προθεσμία εκπνέει στο τέλος της πρώτης εργάσιμης ημέρας μετά την τελευταία ημέρα του χρονικού διαστήματος.

Γραπτό: κάθε χειρόγραφο, δακτυλογραφημένη ή έντυπη ανακοίνωση, συμπεριλαμβανομένων των τηλετυπικών, τηλεγραφικών και τηλεαντιγραφικών διαβιβάσεων.

Ανακοινώσεις: πιστοποιητικά, ειδοποιήσεις, εντολές και οδηγίες που εκδίδονται σύμφωνα με τη σύμβαση.

Εθνικό νόμισμα: το νόμισμα του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

Ecu: η Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα.

Ξένο νόμισμα: κάθε επιτρεπτό νόμισμα κατά την έννοια των παρόντων γενικών όρων που αναφέρεται στην προσφορά, εκτός του εθνικού νομίσματος.

Προγραμματικό πλαίσιο: γραπτή δήλωση της αναθέτουσας αρχής στην οποία ορίζονται οι απαιτήσεις της ή/και οι στόχοι των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των μεθόδων και των μέσων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν ή/και των αποτελεσμάτων που πρέπει να επιτευχθούν.

Εταιρείες ή επιχειρήσεις: εταιρείες ή επιχειρήσεις αστικού ή εμπορικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων ή άλλων εταιρειών, των συνεταιριστικών εταιρειών και άλλων νομικών προσώπων ή ενώσεων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εκτός των μη κερδοσκοπικών, που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους ή ΥΧΕ και των οποίων η καταστατική έδρα, η κεντρική διοίκηση ή ο κύριος τόπος των δραστηριοτήτων τους βρίσκεται σε κράτος μέλος ή σε ΥΧΕ· ωστόσο, μια εταιρεία ή επιχείρηση που έχει μόνο την καταστατική της έδρα σε κράτος μέλος ή σε ΥΧΕ πρέπει να ασκεί δραστηριότητα που συνδέεται κατά τρόπο πραγματικό και συνεχή με την οικονομία του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της ΥΧΕ.

3.2. Οι επικεφαλίδες και τίτλοι των παρόντων γενικών όρων δεν αποτελούν τμήμα αυτών ούτε λαμβάνονται υπόψη κατά την ερμηνεία τους.

3.3. Όταν το επιτρέπουν τα συμφραζόμενα, λέξεις που ευρίσκονται στον ενικό αριθμό θα θεωρείται ότι περιλαμβάνουν και τον πληθυντικό, και αντιστρόφως, ενώ λέξεις αρσενικού γένους θα θεωρείται ότι αφορούν και το θηλυκό γένος, και αντιστρόφως.

3.4. Λέξεις που αναφέρονται σε πρόσωπα ή εταιρείες θα αφορούν επίσης εταιρείες και επιχειρήσεις, καθώς και οποιονδήποτε οργανισμό με νομική ικανότητα.

Άρθρο 4

Δικαίωμα συμμετοχής

4.1. Εκτός από περιπτώσεις παρεκκλίσεων που χορηγούνται σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου ή/και το άρθρο 6:

α) η συμμετοχή στις προκηρυσσόμενες προσκλήσεις υποβολής προσφορών και στην ανάθεση συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ είναι ανοιχτή επί ίσοις όροις:

i) στα φυσικά πρόσωπα, τις εταιρείες ή επιχειρήσεις, στους δημόσιους ή ημικρατικούς οργανισμούς των ΥΧΕ, των κρατών ΑΚΕ και της ΕΟΚ,

ii) στις συνεταιριστικές εταιρείες και τα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εκτός των μη κερδοσκοπικών, της ΕΟΚ, των ΥΧΕ ή/και των κρατών ΑΚΕ,

iii) στις κοινοπραξίες (joint ventures) ή ομίλους εταιρειών ή επιχειρήσεων των ΥΧΕ, ΑΚΕ ή/και της ΕΟΚ.

β) οι προμήθειες πρέπει να είναι καταγωγής ΕΟΚ, ΥΧΕ ή/και κρατών ΑΚΕ.

4.2. Δεν μπορούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμό για την ανάθεση συμβάσεων τα φυσικά πρόσωπα, οι εταιρείες ή επιχειρήσεις:

α) που έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση·

β) που έχουν περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών διαπιστωμένη με δικαστική απόφαση, εκτός από απόφαση για την κήρυξη πτώχευσης, και η οποία συνεπάγεται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, ολική ή μερική απώλεια του δικαιώματος διαχείρισης και διάθεσης των περιουσιακών τους στοιχείων·

γ) κατά των οποίων εκκρεμεί δίκη που συνεπάγεται παύση πληρωμών και η οποία ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, την κήρυξη πτώχευσης ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση που επιφέρει ολική ή μερική απώλεια του δικαιώματος διαχείρισης ή διάθεσης των περιουσιακών τους στοιχείων·

δ) που έχουν καταδικαστεί, με τελεσίδικη απόφαση, για ποινικό ή άλλο αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους συμπεριφορά·

ε) που έχουν προβεί σε ψευδείς δηλώσεις όσον αφορά τα απαιτούμενα για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμό υποβολής προσφορών στοιχεία·

στ) που έχουν αθετήσει συμβατικές τους υποχρεώσεις σχετικές με άλλη σύμβαση που είχαν συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.

4.3. Για τη συμμετοχή τους στην πρόσκληση προς υποβολή προσφορών και στην ανάθεση συμβάσεων, οι προσφέροντες οφείλουν να παρέχουν στην αναθέτου-

σα αρχή ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία του δικαιώματος συμμετοχής τους σύμφωνα με το άρθρο 4 και να αποδεικνύουν ότι πληρούν τις αναγκαίες νομικές, τεχνικές και οικονομικές απαιτήσεις και ότι διαθέτουν την απαιτούμενη επαγγελματική επάρκεια και την αναγκαία για την καλή διεξαγωγή της σύμβασης οικονομική επιφάνεια. Για το σκοπό αυτό, όλες οι υποβαλλόμενες προσφορές πρέπει να περιέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) ένα έγγραφο, όχι παλαιότερο των 90 ημερών, συντεταγμένο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική της χώρας του προσφέροντος, το οποίο να πιστοποιεί:

— ότι ο προσφέρων πληροί τους όρους που καθορίζονται στη άρθρο 4 παράγραφος 1,

— ότι καμία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στη άρθρο 4 παράγραφος 2 δεν ισχύει στην περίπτωση του·

β) αντίγραφα των πρωτοτύπων των εγγράφων που καθορίζουν τη σύσταση ή/και το νομικό καθεστώς, και ορίζουν τον τόπο εγγραφής ή/και την καταστατική έδρα και, εάν είναι διαφορετική, την κεντρική διοίκηση της εταιρείας, της επιχείρησης ή της ένωσης, ή, στην περίπτωση κοινοπραξίας, καθενός από τους συμμετέχοντες που συναποτελούν τον προσφέροντα·

γ) λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την πείρα και τα προηγούμενα έργα που έχει εκτελέσει ο προσφέρων (ή κάθε συμμετέχων σε περίπτωση κοινοπραξίας) βάσει συμβάσεων ανάλογης φύσης κατά την προηγούμενη πενταετία, καθώς και λεπτομέρειες των υπό εκτέλεση συμβάσεων και διευκρινίσεις για την πραγματική και ουσιαστική συμμετοχή του σε κάθε τέτοια σύμβαση·

δ) ενδεχομένως, τα κυριότερα στοιχεία του εξοπλισμού που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης·

ε) τα προσόντα και την εμπειρία του βασικού προσωπικού που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί για τη διαχείριση και την εκτέλεση της σύμβασης, τόσο στον τόπο εκτέλεσης της σύμβασης όσο και αλλού·

στ) προτάσεις για τη φύση, τις προϋποθέσεις και τις λεπτομέρειες της τυχόν υπεργολαβίας, όταν σχεδιάζεται η υπεργολαβική ανάθεση στοιχείων της σύμβασης που συμποσούνται σε άνω του 10 % της τιμής προσφοράς·

ζ) εκθέσεις για τη λογιστική και οικονομική κατάσταση του προσφέροντος (ή του κάθε συμμετέχοντος σε περίπτωση κοινοπραξίας), όπως λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως, ισολογισμούς και εκθέσεις ελεγκτών για την τελευταία πενταετία, μια κατ' εκτίμηση πρόβλεψη της οικονομικής του κατάστασης για την προσεχή διετία και μια εξουσιοδότηση εκ μέρους του προσφέροντος (ή του εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου του σε περίπτωση κοινοπραξίας), που να επιτρέπει την αναζήτηση πληροφοριών από τις τράπεζες με τις οποίες συνεργάζεται ο προσφέρων και

- η) πληροφορίες σχετικά με οποιαδήποτε εκκρεμούσα δίκη, διαιτησία ή αντιδικία στην οποία είναι αναμεμειγμένος ο προσφέρων. Οι πληροφορίες αυτές περιορίζονται σε ζητήματα που ενδιαφέρουν άμεσα την ανάθεση ή την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 5

Συμμετοχή με ίσους όρους

- 5.1. Οι ΥΧΕ και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν, με ίσους όρους, την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών για συμβάσεις έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων, ανάλογα με την περίπτωση, μέτρων με στόχο:

- α) να εξασφαλίσουν τη δημοσίευση των προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, τις εφημερίδες της κυβερνήσεως όλων των ενδιαφερόμενων ΥΧΕ και κάθε άλλο κατάλληλο μέσο πληροφόρησης, ιδίως στις ΥΧΕ και στα κράτη ΑΚΕ της περιοχής·
- β) να εξαλείψουν τις πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις και τις τεχνικές προδιαγραφές που θα ήταν δυνατό να παρεμποδίσουν την υπό ίσους όρους ευρεία συμμετοχή·
- γ) να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των εταιρειών και επιχειρήσεων των κρατών μελών, των ΥΧΕ και των κρατών ΑΚΕ, π.χ. με την προεπιλογή κοινοπραξιών και consortium μεταξύ εταιρειών και επιχειρήσεων των κρατών μελών, των ΥΧΕ και των κρατών ΑΚΕ·
- δ) να εξασφαλίσουν ότι όλα τα κριτήρια επιλογής προσδιορίζονται σαφώς στο τεύχος της δημοπράτησης και
- ε) να εξασφαλίσουν ότι η επιλεγείσα προσφορά πληροί τις απαιτήσεις του τεύχους της δημοπράτησης και ανταποκρίνεται στα κριτήρια επιλογής που ορίζονται σε αυτό.

Άρθρο 6

Παραεκκλίσεις

- 6.1. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η άριστη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας του συστήματος, μπορεί να επιτραπεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα από αναπτυσσόμενες χώρες που δεν ανήκουν στα κράτη ΑΚΕ να συμμετάσχουν σε συμβάσεις που χρηματοδοτεί η ΕΟΚ, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων ΥΧΕ.
- 6.2. Οι ενδιαφερόμενες ΥΧΕ παρέχουν στον εκπρόσωπο, σε κάθε περίπτωση, τις απαιτούμενες πληροφορίες για τη λήψη απόφασης από την ΕΟΚ για τέτοιου είδους παραεκκλίσεις. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται εν προκειμένω:
- α) στη γεωγραφική θέση της συγκεκριμένης ΥΧΕ·

- β) στην ανταγωνιστικότητα των αναδόχων, των προμηθευτών και των συμβούλων από την ΕΟΚ, τις ΥΧΕ και τα κράτη ΑΚΕ·
- γ) στην ανάγκη να αποφευχθεί η υπερβολική αύξηση του κόστους εκτέλεσης των συμβάσεων·
- δ) στις δυσκολίες μεταφοράς και στις καθυστερήσεις που οφείλονται στις προθεσμίες παράδοσης ή σε άλλα συναφή προβλήματα·
- ε) στην καταλληλότερη και καλύτερα προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες τεχνολογία.

- 6.3. Η συμμετοχή τρίτων χωρών, οι οποίες δεν είναι μέρη της σύμβασης, σε συμβάσεις που χρηματοδοτεί η ΕΟΚ μπορεί να επιτρέπεται επίσης:

- α) στις περιπτώσεις που η ΕΟΚ συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων περιφερειακής ή διαπεριφερειακής συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν τέτοιες χώρες·
- β) στην περίπτωση συγχρηματοδότησης σχεδίων και προγραμμάτων·
- γ) στην περίπτωση βοήθειας έκτακτης ανάγκης.

- 6.4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε συμφωνία με την Επιτροπή, μπορούν να συμμετάσχουν σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών γραφεία μελετών ή εμπειρογνώμονες που είναι υπήκοοι των τρίτων χωρών, που αναφέρονται στη άρθρο 6 παράγραφος 3.

Άρθρο 7

Διαγωνισμός

- 7.1. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στο άρθρο 7, οι συμβάσεις έργων και προμηθειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ συνάπτονται ύστερα από πρόσκληση για υποβολή προσφορών με ανοικτή διαδικασία ενώ οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών συνάπτονται ύστερα από πρόσκληση για υποβολή προσφορών με κλειστή διαδικασία.

- 7.2. Οι ΥΧΕ μπορούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφοι 3, 4 και 7 και κατόπιν συμφωνίας με την Επιτροπή:

- α) να συνάπτουν συμβάσεις μετά από πρόσκληση για υποβολή προσφορών με κλειστή διαδικασία, ενδεχομένως, μετά από διαδικασία προεπιλογής·
- β) να συνάπτουν συμβάσεις με απευθείας ανάθεση·
- γ) να εκτελούν συμβάσεις μέσω δημοσίων ή ημιδημοσίων υπηρεσιών των ΥΧΕ.

- 7.3. Η πρόσκληση για υποβολή προσφορών με κλειστή διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιείται:

- α) όταν έχει διαπιστωθεί ο επείγων χαρακτήρας μιας κατάστασης ή όταν αυτό δικαιολογείται από τη φύση ή ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σύμβασης·
- β) για σχέδια ή προγράμματα πολύ εξειδικευμένου χαρακτήρα·
- γ) για συμβάσεις μεγάλης κλίμακας μετά από διαδικασία προεπιλογής.

7.4. Απευθείας ανάθεση συμβάσεων επιτρέπεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εργασίες μικρής κλίμακας ή επείγουσες περιπτώσεις ή βραχυπρόθεσμες δράσεις τεχνικής συνεργασίας·
- β) βοήθεια έκτακτης ανάγκης·
- γ) εργασίες που ανατίθενται σε μεμονωμένους εμπειρογνώμονες·
- δ) εργασίες συμπληρωματικές σε σχέση με άλλες που εκτελούνται ήδη ή αναγκαίες για την ολοκλήρωσή τους·
- ε) όταν η εκτέλεση της σύμβασης μπορεί να γίνει μόνο από κατόχους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή αδειών χρήσης, επεξεργασίας ή εισαγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων·
- στ) μετά από ανεπιτυχή πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.

7.5. Στις προσκλήσεις για υποβολή προσφορών με κλειστή διαδικασία και στις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

- α) στην περίπτωση συμβάσεων έργων και προμηθειών, η αναθέτουσα αρχή συντάσσει περιορισμένο κατάλογο πιθανών προσφερόντων κατόπιν συμφωνίας με τον εκπρόσωπο, ενδεχομένως, μετά από διαδικασία προεπιλογής·
- β) στην περίπτωση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ο περιορισμένος κατάλογος πιθανών προσφερόντων συντάσσεται από την αναθέτουσα αρχή, κατόπιν συμφωνίας με την Επιτροπή, βάσει των προτάσεων της αναθέτουσας αρχής και των προτάσεων που έχει υποβάλει η Επιτροπή·
- γ) στις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση, η αναθέτουσα αρχή διεξάγει ελεύθερα τις συζητήσεις που κρίνει σκόπιμες με τους πιθανούς προσφέροντες τους οποίους έχει συμπεριλάβει στον περιορισμένο κατάλογο σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β) και αναθέτει τη σύμβαση στον προσφέροντα της εκλογής του.

7.6. Στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ύπαρξη κατάλληλων υποψηφίων που κατοικούν στην ενδιαφερόμενη ΥΧΕ.

Αυτεπιστασία

7.7. Στην περίπτωση βοήθειας έκτακτης ανάγκης, σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και σε όλες τις άλλες εργασίες με προϋπολογισμό δαπάνης κάτω των 5 εκατομμυρίων Ecu, η εκτέλεση των συμβάσεων γίνεται με αυτεπιστασία μέσω δημοσίων ή ημιδημοσίων οργανισμών ή υπηρεσιών της ενδιαφερόμενης ΥΧΕ, εφόσον το εν λόγω κράτος διαθέτει ειδικευμένα στελέχη στις υπηρεσίες του.

7.8. Η Κοινότητα συνεισφέρει στις δαπάνες της συγκεκριμένης υπηρεσίας παρέχοντας τον εξοπλισμό ή/και υλικά που λείπουν ή/και πόρους για την πρό-

σληψη του απαιτούμενου πρόσθετου προσωπικού υπό μορφή εμπειρογνομένων από τις ενδιαφερόμενες ΥΧΕ, ή από άλλες ΥΧΕ ή κράτη ΑΚΕ. Η συμμετοχή της Κοινότητας καλύπτει μόνο τις δαπάνες που οφείλονται σε συμπληρωματικά μέτρα και προσωρινά έξοδα σχετικά με την εκτέλεση εργασιών που αφορούν αποκλειστικά τις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου.

Συμβάσεις βοήθειας έκτακτης ανάγκης

7.9. Οι συμβάσεις που αφορούν βοήθεια έκτακτης ανάγκης διεκπεραιώνονται κατά τρόπο που αρμόζει στον επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης. Προς το σκοπό αυτό, για όλες τις εργασίες τις σχετικές με βοήθεια έκτακτης ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατόπιν συμφωνίας με τον Εκπρόσωπο, να επιτρέπει:

- α) την απευθείας ανάθεση συμβάσεων·
- β) την εκτέλεση συμβάσεων με αυτεπιστασία·
- γ) την εκτέλεση μέσω ειδικευμένων οργανισμών·
- δ) την εκτέλεση απευθείας από την Επιτροπή.

Ταχεία διαδικασία

7.10. Για να εξασφαλισθεί η ταχεία και αποτελεσματική εκτέλεση σχεδίων και προγραμμάτων, ακολουθείται ταχεία διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών, εκτός αν αντιτίθεται η ενδιαφερόμενη ΥΧΕ, ή η Επιτροπή μέσω προτάσεων για συμφωνία της συγκεκριμένης ΥΧΕ. Η ταχεία διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών περιλαμβάνει συντομότερες προθεσμίες για την υποβολή προσφορών και τη δημοσίευση περιορίζεται στην ενδιαφερόμενη ΥΧΕ και στις γειτονικές ΥΧΕ ή κράτη ΑΚΕ, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στη συγκεκριμένη ΥΧΕ. Η ταχεία διαδικασία εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) συμβάσεις έργων: όταν ο προϋπολογισμός δαπάνης δεν υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια Ecu·
- β) βοήθεια έκτακτης ανάγκης: ανεξάρτητα από την αξία της σύμβασης.

7.11. Κατά παρέκκλιση, ο τοπικός διατάκτης της ΥΧΕ κατόπιν συμφωνίας με τον εκπρόσωπο, μπορεί να παραγγέλλει προμήθειες ή/και υπηρεσίες περιορισμένης χρηματικής αξίας όταν είναι διαθέσιμες στην ενδιαφερόμενη ΥΧΕ ή τις γειτονικές ΥΧΕ ή στα κράτη ΑΚΕ.

7.12. Για να επιταχυνθεί η διαδικασία, τα κράτη ΑΚΕ μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να διαπραγματεύεται, να καταρτίζει και να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τους, είτε απευθείας είτε μέσω του αρμόδιου φορέα της.

Άρθρο 8

Διαγωνισμός σχεδιασμού

8.1. Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή το κρίνει σκόπιμο, για τεχνικούς, αισθητικούς ή οικονομικούς λόγους, μπορεί να προκηρυχθεί πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό σχεδιασμού. Ο διαγωνισμός σχεδιασμού πραγματοποιείται βάσει προγράμματος και κριτηρίων που θέτει η αναθέτουσα αρχή. Επιπλέον, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει την απονομή βραβείων στις καλύτερες προτάσεις. Τα βραβεία αυτά περιγράφονται στο πρόγραμμα και απονέμονται στους δημιουργούς των εν λόγω προτάσεων με τη σειρά που καθόρισε η αναθέτουσα αρχή. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην απονέμει βράβεια εάν κρίνει τις προτάσεις μη ικανοποιητικές·
- β) εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, τα πνευματικά δικαιώματα που απορρέουν από τις υποβαλλόμενες προτάσεις ανήκουν στους διαγωνιζόμενους. Ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με τη συμφωνία των διαγωνιζομένων, να χρησιμοποιήσει τις προτάσεις προς περαιτέρω αξιοποίηση.

8.2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για την περαιτέρω διερεύνηση, μελέτη και σχεδιασμό που ενδέχεται να απαιτούνται για την περαιτέρω αξιοποίηση του σχεδίου.

8.3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχείο β) και του άρθρου 8 παράγραφος 2, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για την αναλυτική επεξεργασία του σχεδίου ενός διαγωνιζόμενου και την προετοιμασία των εγγράφων ώστε να μπορεί να προκηρυχθεί πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για την εκτέλεση προμηθειών ή κατασκευών.

8.4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων σχεδιασμού και κατασκευής για σχέδια «με το κλειδί στο χέρι». Οι προσφορές αυτές είναι του τύπου «βάσει συνολικής τιμής». Οι προσφορές αξιολογούνται σύμφωνα με την αισθητική, πρακτική, τεχνική και οικονομική αξία τους. Δεν απονέμονται βραβεία.

Άρθρο 9

Προτίμηση

9.1. Λαμβάνονται μέτρα για να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή των φυσικών και νομικών προσώπων των ΥΧΕ στην εκτέλεση συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ, ώστε να αξιοποιούνται κατά τον καλύτερο τρόπο οι φυσικοί πόροι και το ανθρώπινο δυναμικό αυτών των χωρών και εδαφών. Προς το σκοπό αυτό:

- α) για την εκτέλεση συμβάσεων έργου αξίας μικρότερης των 5 εκατομμυρίων Ecu παρέχεται στους προσφέροντες των ΥΧΕ προτίμηση τιμής 10 %

κατά τη σύγκριση προσφορών ισοδύναμης οικονομικής και τεχνικής ποιότητας, υπό τον όρο ότι ένα τέταρτο τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου τους και των στελεχών τους προέρχονται από μία ή περισσότερες ΥΧΕ·

- β) για τις συμβάσεις προμηθειών, ανεξάρτητα από την αξία των προμηθειών, παρέχεται, στους προσφέροντες των ΥΧΕ που προσφέρουν προμήθειες καταγωγής ΥΧΕ κατά 50 % τουλάχιστον της αξίας της σύμβασης, προτίμηση τιμής 15 % κατά τη σύγκριση προσφορών ισοδύναμης οικονομικής και τεχνικής ποιότητας·
- γ) όσον αφορά τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, εφόσον η επαγγελματική επάρκεια είναι η απαιτούμενη, παρέχεται προτίμηση στους εμπειρογνώμονες, τα ιδρύματα, τα γραφεία μελετών ή τις επιχειρήσεις των ΥΧΕ κατά τη σύγκριση προσφορών ισοδύναμης οικονομικής και τεχνικής ποιότητας·
- δ) όταν προβλέπεται υπεργολαβία, παρέχεται προτίμηση από τον επιλεγέντα προσφέροντα στα φυσικά πρόσωπα και τις εταιρείες και επιχειρήσεις των ΥΧΕ που είναι σε θέση να εκτελέσουν την απαιτούμενη σύμβαση με παρόμοιους όρους.

9.2. Το όριο και τα ποσοστά που αναφέρονται στο άρθρο 9.1 μπορούν να τροποποιηθούν βάσει της σχετικής απόφασης του Συμβουλίου.

Άρθρο 10

Τύποι συμβάσεων

10.1. Οι συμβάσεις, μπορούν να λάβουν μια από τις ακόλουθες μορφές:

- α) σύμβαση βάσει συνολικής τιμής: είναι εκείνη στην οποία μια συνολική, κατ' αποκοπή τιμή καλύπτει το σύνολο των έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενό της·
- β) σύμβαση βάσει τιμών μονάδας: είναι εκείνη στην οποία τα έργα, οι προμήθειες και οι υπηρεσίες αναλύονται σε επί μέρους μονάδες βάσει του πίνακα προμετρήσεων και προτείνεται χωριστή τιμή για την κάθε μονάδα·
- γ) σύμβαση με απόδοση λογαριασμού: είναι εκείνη στην οποία τα έργα, οι προμήθειες και υπηρεσίες τιμολογούνται βάσει του πραγματικού κόστους με μια προσαύξηση για τα γενικά έξοδα και το κέρδος·
- δ) μεικτή σύμβαση: είναι εκείνη στην οποία οι τιμές καθορίζονται βάσει δύο τουλάχιστον από τις μεθόδους που περιγράφονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1·
- ε) σύμβαση βάσει προσωρινών τιμών: στις εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2, ανατίθενται συμβάσεις χωρίς να

έχουν προκαθορισθεί οι τιμές, κατόπιν διαβουλεύσεων και συμφωνίας μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προσφέροντος, και η πληρωμή γίνεται κατά το συμφωνηθέντα τρόπο.

10.2. Η ανάθεση σύμβασης βάσει προσωρινών τιμών είναι δυνατή μόνο:

- α) όταν η σύμβαση είναι περίπλοκης φύσης ή συνεπάγεται την εφαρμογή νέων τεχνικών που παρουσιάζουν σημαντικούς τεχνικούς κινδύνους οι οποίοι επιβάλλουν την έναρξη της εκτέλεσης της σύμβασης προτού ακόμα καθοριστούν όλοι οι όροι της·
- β) στην περίπτωση έκτακτων και απρόβλεπτων περιστάσεων, όπως όταν η εκτέλεση της σύμβασης επείγει ή όταν είναι δύσκολο να καθοριστούν η φύση και τα μέσα εκτέλεσής της.

10.3. Με την εξαίρεση των συμβάσεων βάσει προσωρινών τιμών, οι αναθέσεις των συμβάσεων γίνονται βάσει προκαθορισμένων τιμών. Οι τιμές αυτές μπορούν να είναι συνολικές ή τιμές μονάδας.

10.4. Οι οδηγίες για τους προσφέροντες:

- α) αναφέρουν τον τύπο της σύμβασης·
- β) για τις συμβάσεις με απόδοση λογαριασμού, αναφέρουν τους κανόνες που εφαρμόζονται για τον υπολογισμό του κόστους, των γενικών εξόδων και του κέρδους·
- γ) για τις μεικτές συμβάσεις, αναφέρουν τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των καταβλητέων ποσών σύμφωνα με τη σύμβαση.

Άρθρο 11

Τεχνικές προδιαγραφές και πρότυπα

11.1. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και οι μέθοδοι δοκιμασίας, ελέγχου, παραλαβής και υπολογισμού που περιλαμβάνονται σε κάθε σύμβαση μπορούν να καθορίζονται με αναφορά, κατά σειρά προτίμησης, στα κοινά πρότυπα που αποδέχονται η ΕΟΚ και οι ενδιαφερόμενες ΥΧΕ, στα εθνικά πρότυπα των ενδιαφερόμενων ΥΧΕ ή ενός κράτους μέλους ή σε οποιοδήποτε άλλο πρότυπο, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών προτύπων.

11.2. Εκτός από την περίπτωση που απαιτείται κάτι τέτοιο από το αντικείμενο της σύμβασης, απαγορεύονται οι τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρουν προϊόντα συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερες μεθόδους επεξεργασίας, με αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένα προϊόντα. Στην απαγόρευση αυτή εμπίπτουν τα εμπορικά σήματα, οι ευρεσιτεχνίες ή οι τύποι και η συγκεκριμένη προέλευση ή παραγωγή. Ωστόσο, όταν τα προϊόντα ή οι μέθοδοι επεξεργασίας δεν είναι δυνατόν να περιγραφούν με όρους επαρκώς σαφείς και κατανοητούς, μπορούν να κατονομάζονται υπό τον όρο ότι θα προστίθεται και η ένδειξη «ή ισοδύναμο».

Άρθρο 12

Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις

12.1. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, οι ανακοινώσεις μεταξύ της αναθέτουσας αρχής ή/και του επιβλέποντος από τη μια πλευρά και των προσφερόντων ή του επιλεγέντος προσφέροντος από την άλλη, αποστέλλονται ταχυδρομικώς, τηλεγραφικώς, τηλετυπικώς ή τηλεαντιγραφικώς ή επιδίδονται ιδιοχείρως, στη συγκεκριμένη διεύθυνση που έχουν ορίσει τα συμβαλλόμενα μέρη για το σκοπό αυτό.

12.2. Αν ο αποστολέας επιθυμεί απόδειξη παραλαβής, το αναφέρει στην ανακοίνωσή του, ζητά δε απόδειξη της παραλαβής κάθε φορά που υπάρχει προθεσμία για την παραλαβή της ανακοίνωσης. Εν πάση περιπτώσει, ο αποστολέας οφείλει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλιστεί η παραλαβή της ανακοίνωσής του.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 13

Προκήρυξη της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών

13.1. Μια αναθέτουσα αρχή που επιθυμεί να συνάψει σύμβαση μέσω ανοικτής διαδικασίας ή μέσω κλειστής διαδικασίας με προεπιλογή, γνωστοποιεί την πρόθεσή της με ανακοίνωση που δημοσιεύεται από την Επιτροπή στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στις εφημερίδες της κυβέρνησεως των ενδιαφερόμενων ΥΧΕ, καθώς και με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο ενημέρωσης, ιδίως στις ΥΧΕ και στα κράτη ΑΚΕ της περιοχής.

13.2. Πριν από την προκήρυξη της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών, η αναθέτουσα αρχή υποβάλλει το τεύχος της δημοπράτησης προς έγκριση στον εκπρόσωπο.

13.3. Ο εκπρόσωπος:

- α) στις περιπτώσεις ταχείας διαδικασίας συμβάσεων με απευθείας ανάθεση και συμβάσεων για βοήθεια έκτακτης ανάγκης, εγκρίνει το τεύχος της δημοπράτησης πριν από την προκήρυξη της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών από την αναθέτουσα αρχή, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία του υπέβαλε το εν λόγω τεύχος η αναθέτουσα αρχή·
- β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις εκτός των αναφερόμενων στο άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχείο α), διαβιβάζει το τεύχος της δημοπράτησης προς έγκριση στην Επιτροπή, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία του υπέβαλε το εν λόγω τεύχος η αναθέτουσα αρχή.

13.4. Στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας, η προκήρυξη αναφέρει:

- α) το αντικείμενο, το σκοπό και το μέγεθος της σύμβασης· αν η σύμβαση υποδιαιρείται σε ενότη-

τες, την τάξη μεγέθους των διαφόρων ενοτήτων και την ύπαρξη δυνατότητας υποβολής προσφορών για μία, για περισσότερες ή για όλες τις ενότητες· τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών λύσεων όπου επιτρέπονται· αν η προκήρυξη αφορά πρόσκληση για υποβολή προσφορών για διαγωνισμό σχεδιασμού και κατασκευής ενός έργου, τα κριτήρια σχεδιασμού και τις άλλες απαιτήσεις που χρειάζεται να γνωρίζουν οι προσφέροντες ώστε να κατανοήσουν την έκταση της σύμβασης και να υποβάλουν κατάλληλες προσφορές·

- β) τα κριτήρια συμμετοχής καθώς και οποιαδήποτε σημαντικά ή ασυνήθη κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών (πχ. περιθώριο προτίμησης)·
 - γ) την ακριβή θέση του έργου, την πηγή χρηματοδότησης, τη συμβατική προθεσμία εκτέλεσης και, στην περίπτωση συμβάσεων προμηθειών, τον τόπο παράδοσης ή/και εγκατάστασης·
 - δ) την αναθέτουσα αρχή και το όνομα και τη διεύθυνση της συγκεκριμένης υπηρεσίας που θα συνάψει τη σύμβαση·
 - ε) τον τρόπο συμμετοχής, το μέρος όπου μπορεί κανείς να λάβει γνώση του τεύχους της δημοπράτησης, καθώς και τους όρους για την απόκτησή του·
 - στ) το χρονικό διάστημα, αρχίζοντας από την ημερομηνία της τελευταίας ημέρας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών, κατά το οποίο οι προσφέροντες εξακολουθούν να δεσμεύονται από τις προσφορές τους·
 - ζ) την ημερομηνία και ώρα της τελευταίας ημέρας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών, τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να αποσταλούν, τον αριθμό των απαιτούμενων αντιγράφων, καθώς και τη γλώσσα στην οποία πρέπει να είναι συντεταγμένες·
 - η) ενδεχομένως, τον τόπο, την ημερομηνία και την ώρα της δημόσιας αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών·
 - θ) τις διάφορες εγγυήσεις που απαιτεί η αναθέτουσα αρχή, το ποσό κάθε εγγύησης, εκφρασμένο, ενδεχομένως, ως ποσοστό επί της προσφοράς, και την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να δοθεί η εγγύηση αυτή·
 - ι) τη διεύθυνση των υπηρεσιών από τις οποίες οι προσφέροντες μπορούν να λάβουν περαιτέρω πληροφορίες·
- 13.5. Στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας με προεπιλογή, η προκήρυξη αναφέρει ιδίως τα ακόλουθα:
- α) τον τρόπο συμμετοχής καθώς και τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 13 παράγραφος 4 στοιχεία α) β), γ), δ) και ζ)·
 - β) τους όρους για την απόκτηση του τεύχους της δημοπράτησης·
 - γ) ενδεχομένως, την ημερομηνία της τελευταίας ημέρας μέχρι την οποία μπορεί η αναθέτουσα αρχή να καλέσει τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν προσφορές·
 - δ) τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην αίτηση συμμετοχής, υπό μορφή δηλώσεων

και εγγράφων, που η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 4 απαιτεί από τον αιτούντα να υποβάλει σχετικά με την αξιοπιστία και τις ικανότητές του, καθώς και τις οικονομικές και τεχνικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί κάθε αιτών προκειμένου να εξεταστεί η υποψηφιότητά του.

Άρθρο 14

Προεπιλογή των προσφερόντων

- 14.1. Στην περίπτωση κλειστής πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών με προεπιλογή, καταρτίζεται περιορισμένος κατάλογος πιθανών προσφερόντων σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2, ενδεχομένως, ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος προς προεπιλογή, μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.
- 14.2. Ο περιορισμένος κατάλογος καταρτίζεται σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 5 καθώς και με τα αναγκαία προσόντα για την εκτέλεση του μελετώμενου σχεδίου, ιδίως δε με τις διατάξεις του άρθρου 4.
- 14.3. Η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τους πιθανούς προσφέροντες βάσει των στοιχείων που παρέχουν οι ίδιοι στην αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 5 στοιχείο δ). Οι επιλεγέντες πιθανοί προσφέροντες λαμβάνουν πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, η οποία περιλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα:
 - α) τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 4 στοιχεία ε), στ), ζ), η), θ) και ι)·
 - β) παραπομπή στην προκήρυξη που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 5·
 - γ) ενδεχόμενες τροποποιήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 18.

Άρθρο 15

Συμβάσεις απευθείας ανάθεσης

- 15.1. Στις συμβάσεις απευθείας ανάθεσης, τα έργα, οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες που θα αποτελέσουν το αντικείμενο της σύμβασης καθορίζονται μετά από διαπραγματεύσεις μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προσφέροντος.
- 15.2. Όταν εφαρμόζεται η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, ο προσφέρων επιλέγεται από την ενδιαφερόμενη ΥΧΕ βάσει περιορισμένου καταλόγου που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 και το άρθρο 7 παράγραφος 5.
- 15.3. Μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, η αναθέτουσα αρχή συντάσσει και κοινοποιεί το κείμενο της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 38.
- 15.4. Η αναθέτουσα αρχή και ο προσφέρων συμφωνούν για μία ημερομηνία η οποία θεωρείται ως ημερομηνία σύναψης της σύμβασης. Η ημερομηνία αυτή περιλαμβάνεται στο κείμενο της σύμβασης.

ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 16

Περιεχόμενα του τεύχους της δημοπράτησης

16.1. Το τεύχος της δημοπράτησης διευκρινίζει τον τρόπο παρουσίασης των προσφορών, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την επιλογή του αναδόχου. Εκτός από την πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, το τεύχος της δημοπράτησης μπορεί να περιλαμβάνει όλα ή μερικά από τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τις οδηγίες προς τους προσφέροντες·
- β) τη γενική συγγραφή υποχρεώσεων που ισχύει για τη συγκεκριμένη κατηγορία συμβάσεων·
- γ) την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων για τη συγκεκριμένη σύμβαση·
- δ) τις τεχνικές προδιαγραφές ή/και το προγραμματικό πλαίσιο·
- ε) σχέδιο ανάλυσης της συνολικής τιμής, σε περίπτωση συμβάσεων βάσει συνολικής τιμής, ή σχέδιο του πίνακα τιμών ή/και του πίνακα προμετρήσεων σε περίπτωση συμβάσεων βάσει τιμών μονάδας·
- στ) την απαρίθμηση των απαιτήσεων ή πρόσθετες πληροφορίες·
- ζ) τα σχέδια·
- η) το έντυπο της συμμετοχής στο διαγωνισμό·
- θ) το έντυπο της εγγύησης για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό·
- ι) το έντυπο της σύμβασης·
- ια) το έντυπο της εγγύησης καλής εκτέλεσης και
- ιβ) περιγραφή του συστήματος αξιολόγησης των προσφορών, περιλαμβανομένων των αξιολογικών κριτηρίων και της σημασίας που αποδίδεται σε κάθε συγκεκριμένο κριτήριο.

16.2. Επιπλέον, ανάλογα με τη φύση της σύμβασης, το τεύχος της δημοπράτησης συνοδεύεται από ένα «σημείωμα γενικών πληροφοριών». Το σημείωμα αυτό καταρτίζεται από τον εκπρόσωπο σε συνεννόηση με την ενδιαφερόμενη ΥΧΕ και υπόκειται στην έγκριση της τελευταίας. Το σημείωμα παρέχεται απλώς ενημερωτικά και δεν αποτελεί τμήμα της σύμβασης. Περιλαμβάνει όλα ή ορισμένα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τα γεωγραφικά δεδομένα της περιοχής στην οποία βρίσκεται ο τόπος εκτέλεσης της σύμβασης καθώς και τα κλιματολογικά δεδομένα·
- β) την ακριβή θέση εκτέλεσης της σύμβασης, τους δρόμους προσπέλασης και τα άλλα έργα υποδομής που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τελωνειακές, φορολογικές και αγορανομικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·

δ) τις μισθολογικές κλίμακες καθώς και τις νόμιμες ή συμβατικές οικονομικές υποχρεώσεις που βαρύνουν τους εργοδότες, ιδίως τα κατώτατα ή μέσα ημερομίσθια που ορίζει η νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής ή που συνηθίζονται στον τόπο όπου πρόκειται να εκτελεσθεί η σύμβαση, για τις κυριότερες τοπικές κατηγορίες εργατών που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης·

ε) πληροφορίες για τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τους ελέγχους συναλλαγματος, καθώς και για το νομισματικό και τραπεζικό σύστημα του κράτους της αναθέτουσας αρχής,

στ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία σχετικά με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του κράτους της αναθέτουσας αρχής που διέπουν την εκτέλεση των συμβάσεων, μαζί με πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες στις οποίες μπορούν να απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι για την απόκτηση αντιγράφων αυτών των νόμων και κανονισμών.

16.3. Το προγραμματικό πλαίσιο για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών περιλαμβάνει ιδίως:

- α) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης, που πρέπει να είναι όσο το δυνατόν λεπτομερέστερη·
- β) πραγματολογικά στοιχεία, όπως στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της αναθέτουσας αρχής, περιορισμούς δεσμευτικούς και για την ίδια την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τους τηρητέους τεχνικούς ή άλλους κανόνες, και υποχρεώσεις που έχουν καθοριστεί από την αναθέτουσα αρχή·
- γ) ανάλογα με τη φύση της σύμβασης, προσχέδια μελετών ή εκτελεστικά σχέδια, καθώς και σχέδιο της σύμβασης, εφόσον υπάρχει·
- δ) γενική τεκμηρίωση που περιλαμβάνει, ιδίως, τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τον τεχνικό τομέα που καλύπτει η σύμβαση, ή οποιαδήποτε άλλη αναφορά διευκολύνει την πρόσβαση σε αυτές τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

16.4. Ο προσφέρων εξετάζει προσεκτικά όλες τις οδηγίες, τους όρους, τα έντυπα, τις λεπτομέρειες, τις προδιαγραφές και τα τεχνικά σχέδια που περιέχονται στο τεύχος δημοπράτησης. Ο προσφέρων είναι ο μόνος υπεύθυνος για τις απαντήσεις που δίνει στα ερωτήματα του τεύχους δημοπράτησης και για οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος των απαντήσεών του. Η παράλειψη στοιχείων που απαιτούνται από το τεύχος δημοπράτησης ή η υποβολή προσφοράς που δεν ανταποκρίνεται απόλυτα στο τεύχος δημοπράτησης, είναι υπό ευθύνη του προσφέροντος και μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη της προσφοράς του.

Άρθρο 17

Διευκρινιστικές πληροφορίες για την υποβολή προσφορών

Όταν, ύστερα από ερώτημα προσφέροντος ή από άλλη αφορμή, παρέχονται σε έναν προσφέροντα πληροφορίες σχετικά με την εκτελεστέα σύμβαση ή άλλες πληροφορίες

που ενδέχεται να επηρεάσουν την τιμολόγηση της προσφοράς, οι πληροφορίες αυτές ανακοινώνονται γραπτώς από την αναθέτουσα αρχή και στους άλλους προσφέροντες, εφόσον είναι γνωστοί, υπό τον όρο ότι πληροφορίες εμπορικής φύσης σχετικά με τη δυνατότητα αποδοχής εναλλακτικών λύσεων δεν ανακοινώνονται στους άλλους προσφέροντες. Η αναθέτουσα αρχή απαντά μόνο σε διευκρινιστικά ερωτήματα ή αιτήματα που της υποβάλλονται τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των προσφορών.

Άρθρο 18

Τροποποιήσεις του τεύχους της δημοπράτησης

Όλες οι τροποποιήσεις που επιφέρει η αναθέτουσα αρχή στο τεύχος της δημοπράτησης κατά το διάστημα της υποβολής των προσφορών ανακοινώνονται αμέσως από την αναθέτουσα αρχή, γραπτώς, σε όλους τους πιθανούς προσφέροντες οι οποίοι έχουν λάβει το τεύχος της δημοπράτησης, και ταυτόχρονα ανακοινώνεται και η οποιαδήποτε τυχόν παράταση της προθεσμίας υποβολής των προσφορών που ενδέχεται να θεωρήσει αναγκαία η αναθέτουσα αρχή προκειμένου να μπορέσουν οι προσφέροντες να λάβουν υπόψη τις τροποποιήσεις αυτές.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΕΣ

Άρθρο 19

Γλώσσα

Τα έγγραφα της προσφοράς και της σύμβασης καθώς και όλη η αλληλογραφία και τα έγγραφα που έχουν σχέση με αυτά συντάσσονται στη γλώσσα που ορίζεται στις οδηγίες για τους προσφέροντες.

Άρθρο 20

Περιεχόμενα της προσφοράς

- 20.1. Η προσφορά που ετοιμάζεται και υποβάλλεται από τον προσφέροντα σύμφωνα με τις οδηγίες που περιέχονται στο τεύχος δημοπράτησης, περιλαμβάνει:
- α) το συμπληρωμένο έντυπο της υποβολής προσφοράς και το παράρτημά του·
 - β) την εγγύηση συμμετοχής·
 - γ) την ανάλυση της συνολικής τιμής σε περίπτωση συμβάσεων βάσει συνολικής τιμής ή τον πίνακα τιμών ή/και τον πίνακα προσμετρήσεων σε περίπτωση συμβάσεων βάσει τιμών μονάδας·
 - δ) τις συμπληρωματικές πληροφορίες·
 - ε) τα έγγραφα που παρέχουν αποδείξεις για την αξιοπιστία και τις ικανότητες του προσφέροντος που αναφέρονται στο άρθρο 4, εκτός στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών με προεπιλογή·
 - στ) τις εγκεκριμένες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία πρέπει να υποβληθούν σύμφωνα με τις οδηγίες προς τους προσφέροντες που περιέχονται στο τεύχος της δημοπράτησης·

- ζ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτίμηση των προσφορών·
- η) εάν στις οδηγίες για τους προσφέροντες ορίζεται ότι απαιτείται να υπάρχει τεχνική εξυπηρέτηση μετά την πώληση, ένα σημείωμα που να επισημαίνει τον τρόπο με τον οποίο ο προσφέρων θα ανταποκριθεί στην υποχρέωση παροχής αυτής της υπηρεσίας·
- θ) όπου πρέπει, πρόσθετες εγγυήσεις που προτείνει ο προσφέρων, ιδίως όσον αφορά την προθεσμία εκτέλεσης και την έκταση του έργου·
- ι) κάθε πληροφορία για τις οποιεσδήποτε μελετώμενες υπεργολαβίες·
- ια) την ακριβή τιμή της προσφοράς καθώς και τη μέθοδο και το νόμισμα πληρωμής.

20.2. Για τις συμβάσεις προμηθειών απαιτείται εξυπηρέτηση μετά την πώληση, εκτός εάν η φύση των προμηθειών δεν δικαιολογεί την υπηρεσία αυτή. Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή απαιτεί την ύπαρξη εξυπηρέτησης μετά την πώληση:

- α) η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει να καθορίζει τις προϋποθέσεις και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της εξυπηρέτησης αυτής, καθώς και τη διάρκειά της·
- β) ο επιλεγής προσφέρων οργανώνει στο κράτος της αναθέτουσας αρχής την απαιτούμενη εξυπηρέτηση μετά την πώληση, εκτός αν αυτό δεν δικαιολογείται από τη φύση των προμηθειών ή από τις συνθήκες.

Άρθρο 21

Επιμέρους ενότητες

- 21.1. Κατά την εξέταση του τρόπου με τον οποίο μπορεί να εκτελεσθεί ένα έργο, λαμβάνονται υπόψη τα πλεονεκτήματα που μπορεί να παρουσιάζει για οικονομικούς και τεχνικούς λόγους, η κατάταξή του σε ομοιογενείς ενότητες όσο το δυνατόν μεγαλύτερες.
- 21.2. Όταν ένα έργο διαιρείται σε επί μέρους ενότητες, στις οδηγίες για τους προσφέροντες πρέπει να αναφέρονται:
 - α) ο αριθμός των ενότητων·
 - β) η φύση, η θέση και το μέγεθος κάθε ενότητας και
 - γ) όπου πρέπει, ο ελάχιστος και ο μέγιστος αριθμός ενότητων για τις οποίες μπορεί να υποβάλει προσφορά ένας προσφέρων.
- 21.3. Η διαδικασία υποβολής προσφορών έχει ως εξής:
 - α) ο προσφέρων μπορεί να υποβάλει προσφορά για κάθε ενότητα·
 - β) εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις οδηγίες για τους προσφέροντες, ο προσφέρων μπορεί να συμπεριλάβει στην προσφορά του τη συνολική έκπτωση που παραχωρεί σε περίπτωση συγχώνευσης ορισμένων ή όλων των ενότητων για τις οποίες έχει υποβάλει επιμέρους προσφορές·

- γ) εκτός αν στις οδηγίες για τους προσφέροντες ορίζεται ότι οι ενότητες που κατακυρώνονται στον ίδιο ανάδοχο αποτελούν αντικείμενο ενιαίας σύμβασης, η κάθε ενότητα αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης σύμβασης·
- δ) στην περίπτωση που οι ενότητες κατακυρώνονται σε διαφορετικούς προσφέροντες, μπορεί να προβλέπεται στο τεύχος της δημοπράτησης ή στις οδηγίες για τους προσφέροντες ότι ο προσφέρων συγκεκριμένης ενότητας φροντίζει για το συντονισμό όσον αφορά την εκτέλεση όλων των ενότητων.

Άρθρο 22

Συνεργασία με τρίτους

22.1. Για να προωθηθεί η ικανότητα των ΥΧΕ για τη δημιουργία τεχνικής εξειδίκευσης και τη βελτίωση της τεχνογνωσίας των συμβούλων τους, ενθαρρύνεται η σύσταση δεσμών συνεργασίας μεταξύ γραφείων μελετών, συμβούλων μηχανικών, εμπειρογνομόνων και οργάνων της ΕΟΚ και των ΥΧΕ. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή και οι ΥΧΕ καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε:

- α) να ενθαρρύνουν, μέσω κοινοπραξιών, τις υπεργολαβίες ή τη χρησιμοποίηση εμπειρογνομόνων που είναι υπήκοοι των ΥΧΕ σε ομάδες που εργάζονται για γραφεία μελετών, συμβούλους μηχανικούς ή όργανα της ΕΟΚ·
- β) να ενημερώνουν τους προσφέροντες, στο τεύχος της δημοπράτησης, σχετικά με τα κριτήρια επιλογής και τις προτιμήσεις που προβλέπονται στους παρόντες γενικούς όρους, ιδίως δε σχετικά με ό,τι αφορά την ενθάρρυνση της χρησιμοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού των ΥΧΕ.

22.2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, στην πρόσκληση προς υποβολή προσφορών ή κατά τη διαπραγμάτευση μιας σύμβασης, να προτείνει στους προσφέροντες τη συνδρομή άλλων εταιρειών ή επιχειρήσεων ή εθνικών εμπειρογνομόνων ή συμβούλων των ΥΧΕ ή ΑΚΕ κοινής επιλογής. Η συνεργασία αυτή μπορεί να λάβει τη μορφή είτε κοινοπραξίας είτε υπεργολαβίας είτε επιτόπιας μαθητείας εκπαιδευομένων.

22.3. Όταν η συνεργασία αυτή λαμβάνει τη μορφή:

- α) κοινοπραξίας, εφαρμόζεται το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο β)·
- β) υπεργολαβίας, εφαρμόζεται το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο στ)·
- γ) επιτόπιας μαθητείας, οι εκπαιδευόμενοι που προτείνονται από την αναθέτουσα αρχή πρέπει να έχουν μια βασική κατάρτιση που να επιτρέπει την αποτελεσματική συμμετοχή τους στα καθήκοντα της επιτόπιας μαθητείας που έχουν σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης. Ο μέγιστος αριθμός εκπαιδευομένων καθορίζεται στην ειδική

συγγραφή υποχρεώσεων. Κατά τον υπολογισμό της αμοιβής ή στις προσφερόμενες τιμές, συνυπολογίζεται και το οποιοδήποτε κόστος υφίσταται ο προσφέρων από την επιτόπια μαθητεία εκπαιδευομένων. Η επιτόπια μαθητεία δεν περιορίζει σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις του επιλεγέντος προσφέροντος, με τον οποίο έχει συναφθεί η σύμβαση, ούτε συνεπάγεται ευθύνη της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος.

22.4. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συνεργαστούν αμοιβαία και να συμφωνήσουν για τη διαδικασία αυτής της συνεργασίας, και ιδίως για τις ευθύνες που απορρέουν από αυτήν.

Άρθρο 23

Ανεξαρτησία των προσφερόντων

23.1. Στην περίπτωση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, εάν ο προσφέρων έχει συνάψει νομική σχέση με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στην εκτέλεση έργων ή στην παροχή προμηθειών, που πρόκειται να καθοριστούν ή να προετοιμαστούν από τις εν λόγω υπηρεσίες, ή εάν διατηρεί μαζί τους ειδικές σχέσεις που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξαρτησία του, ενημερώνει σχετικά την αναθέτουσα αρχή στην προσφορά του, κατά τη διαπραγμάτευση της σύμβασης ή οποιαδήποτε στιγμή προκύψει τέτοια κατάσταση πριν από την ανάθεση της σύμβασης.

23.2. Εάν, παρά τις πληροφορίες αυτές, συναφθεί η σύμβαση με τον εν λόγω προσφέροντα, η αναθέτουσα αρχή έχει το δικαίωμα να απαγορεύσει στα συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα να συμμετάσχουν στην εκτέλεση των εν λόγω έργων ή στην παροχή των εν λόγω προμηθειών.

Άρθρο 24

Τιμολόγηση των προσφορών

24.1. Ο προσφέρων παρέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την τιμολόγηση σύμφωνα με το τεύχος της δημοπράτησης, πραγματοποιεί τους αναγκαίους αριθμητικούς υπολογισμούς, υπογράφει το έντυπο της υποβολής και το επισυνάπτει στην προσφορά του.

24.2. Το συνολικό ποσό της προσφοράς σημειώνεται ολογράφως και αριθμητικώς. Όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ της τιμής που σημειώνεται με αριθμούς και της τιμής που σημειώνεται ολογράφως, υπερισχύει η τιμή που σημειώνεται ολογράφως. Εφόσον ορίζεται αυτό στις οδηγίες για τους προσφέροντες, σημειώνονται ολογράφως και αριθμητικώς και τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) η ανάλυση της συνολικής τιμής σε περίπτωση σύμβασης βάσει συνολικής τιμής·
- β) η κατά μονάδα τιμή για κάθε είδος στον πίνακα προμετρήσεων ή/και τιμών σε περίπτωση σύμβασης βάσει τιμών μονάδας·

- γ) σε περίπτωση μεικτής σύμβασης, η ανάλυση της συνολικής τιμής κατά μονάδα καθώς και η κατά μονάδα τιμή στον πίνακα προμετρήσεων ή/και τον πίνακα τιμών.
- 24.3. Οι τιμές πρέπει να αντιστοιχούν στη σχετική αξία καθενός στοιχείου σε σχέση με το συνολικό ποσό της προσφοράς. Οι τιμές δεν πρέπει να είναι τέτοιες που να διαστρεβλώνουν τη σύγκριση των προσφορών ή να έχουν ως αποτέλεσμα ενδιάμεσες πληρωμές δυσανάλογες σε σχέση με την αξία των εκτελούμενων εργασιών.
- 24.4. Τα ποσά των προσφορών εκφράζονται στο εθνικό νόμισμα του κράτους της αναθέτουσας αρχής.
- 24.5. Ο προσφέρων μπορεί να ζητήσει στην προσφορά του να πληρωθεί απευθείας στον ίδιο σε ξένο νόμισμα ένα αιτιολογημένο μέρος της, εκφρασμένο ως ποσοστό της τιμής προσφοράς. Η απαιτούμενη αιτιολόγηση εκτιμάται σε συνάρτηση με επαληθεύσιμα στοιχεία όσον αφορά την πραγματική προέλευση των έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που πρόκειται να εκτελεσθούν, καθώς και τις δαπάνες που επιφέρουν. Ως ισοτιμία για τη μετατροπή λαμβάνεται εκείνη που ισχύει 30 ημέρες πριν από την ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία υποβολής των προσφορών.
- 24.6. Στην τιμή που υποβάλλει ο προσφέρων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εφαρμοστέες φορολογικές ρυθμίσεις όπως ορίζονται στη σύμβαση.

Άρθρο 25

Διάρκεια ισχύος

- 25.1. Οι προσφέροντες παραμένουν δεσμευμένοι από την προσφορά τους κατά το διάστημα που έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 13. Οποιαδήποτε προσφορά με μικρότερη διάρκεια ισχύος μπορεί να απορριφθεί από την αναθέτουσα αρχή. Η διάρκεια ισχύος που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή πρέπει να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει την αξιολόγηση και σύγκριση των προσφορών, τη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων αδειών και εγκρίσεων καθώς και την κοινοποίηση της κατακύρωσης της σύμβασης. Η περίοδος ισχύος δεν πρέπει κανονικά να υπερβαίνει τις 120 ημέρες, από την ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία υποβολής προσφορών, μπορεί όμως να ποικίλλει ανάλογα με τη φύση και την πολυπλοκότητα της σύμβασης.
- 25.2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, πριν από τη λήξη της αρχικής διάρκειας ισχύος της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τον προσφέροντα μια συγκεκριμένη παράταση της περιόδου ισχύος. Οι προσφέροντες που δέχονται το αίτημα αυτό δεν υποχρεούνται ούτε επιτρέπεται να τροποποιήσουν την προσφορά τους, οφείλουν όμως να παρατείνουν την ισχύ της εγγύησης συμμετοχής τους αναλόγως. Οι διατάξεις του άρθρου 26 σχετικά με την αποδέσμευση και την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής εξακολουθούν να ισχύουν και κατά το διάστημα της παράτασης της ισχύος της προσφοράς.

- 25.3. Ο επιλεγείς προσφέρων παραμένει δεσμευμένος από την προσφορά του κατά τη διάρκεια ενός επίπλεον διαστήματος 60 ημερών μετά την παραλαβή της ανακοίνωσης με την οποία ειδοποιείται για την επιλογή του.

Άρθρο 26

Εγγύηση συμμετοχής

- 26.1. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις οδηγίες για τους προσφέροντες, οι υποβάλλοντες προσφορά για συμβάσεις έργων και προμηθειών οφείλουν, δίχως αρραβώνος, να παρέχουν μια εγγύηση. Το τεύχος δημοπράτησης καθορίζει το ποσό της εγγύησης αυτής, που δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το 2% του ύψους της προσφοράς.
- 26.2. Η εγγύηση συμμετοχής μπορεί να παρέχεται με τη μορφή τραπεζικής εγγύησης, τραπεζικής επιταγής, ιδιωτικής επιταγής βεβαιωμένης από τράπεζα, ομόλογου ασφαλιστικού ή εγγυητικού φορέα (bond), ανέκκλητης πιστωτικής επιστολής ή κατάθεσης μετρητών στα χέρια της αναθέτουσας αρχής. Όταν η εγγύηση συμμετοχής λαμβάνει τη μορφή τραπεζικής εγγύησης, τραπεζικής επιταγής, ιδιωτικής επιταγής βεβαιωμένης από τράπεζα ή ομόλογου ασφαλιστικού ή εγγυητικού φορέα, παρέχεται από τράπεζα ή ασφαλιστικό ή εγγυητικό φορέα, εγκεκριμένο από την αναθέτουσα αρχή και εγκατεστημένο στην ΥΧΕ, σε κράτος ΑΚΕ ή κράτος μέλος. Η τραπεζική εγγύηση ή το ομόλογο πρέπει να συμφωνούν απόλυτα με τον τύπο της εγγύησης συμμετοχής που περιλαμβάνεται στο τεύχος της δημοπράτησης ή, σε περίπτωση σύμβασης με απευθείας ανάθεση, στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Ανεξάρτητα από τη μορφή που έχει, η εγγύηση οφείλει να είναι ανεξάρτητη και πληρωτέα σε πρώτη ζήτηση και να ισχύει για τουλάχιστον 60 ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς.
- 26.3. Οποιαδήποτε προσφορά δεν συνοδεύεται από αποδεκτή εγγύηση συμμετοχής μπορεί να απορριφθεί από την αναθέτουσα αρχή.
- 26.4. Οι εγγυήσεις συμμετοχής των μη επιλεγέντων προσφερόντων αποδεσμεύονται όταν ανατεθεί η σύμβαση, ή το αργότερο 60 ημέρες από τη λήξη του χρόνου ισχύος των προσφορών, όπως έχει ενδεχομένως παραταθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2, ανάλογα με το ποια ημερομηνία προηγείται.
- 26.5. Η εγγύηση συμμετοχής του επιλεγέντος προσφερόντος αποδεσμεύεται όταν αυτός υπογράψει τη σύμβαση και παράσχει την απαιτούμενη εγγύηση καλής εκτέλεσης, την οποία ζητά η αναθέτουσα αρχή.
- 26.6. Η εγγύηση συμμετοχής μπορεί να καταπέσει χωρίς περαιτέρω προειδοποίηση:
- α) εάν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά το χρόνο ισχύος της·
 - β) στην περίπτωση του επιλεγέντος αναδόχου, εάν δεν υπογράψει μέσα στην καθορισμένη προθεσμία τη σύμβαση ή εάν δεν παράσχει την απαιτούμενη εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Άρθρο 27

Εναλλακτικές προσφορές

- 27.1. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις οδηγίες για τους προσφέροντες, οι υποβάλλοντες προσφορά μπορούν να υποβάλουν προσφορές που να βασίζονται σε εναλλακτικές λύσεις. Οι οδηγίες για τους προσφέροντες πρέπει να καθορίζουν τους ενδεχόμενους περιορισμούς, τα κριτήρια σχεδιασμού και τις άλλες απαιτήσεις που ισχύουν για τις εναλλακτικές προσφορές. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις οδηγίες για τους προσφέροντες, η υποβολή μιας προσφοράς που βασίζεται σε εναλλακτική λύση προϋποθέτει την υποβολή της προσφοράς που βασίζεται στη λύση της αναθέτουσας αρχής.
- 27.2. Οι εναλλακτικές προσφορές δεν επιτρέπεται να παρεκκλίνουν από τις απαιτήσεις των παρόντων γενικών όρων. Οι προσφορές που βασίζονται στα οριζόμενα στο τεύχος της δημοπράτησης και οι προσφορές που βασίζονται σε εναλλακτικές λύσεις αξιολογούνται ταυτόχρονα.
- 27.3. Στις οδηγίες για τους προσφέροντες πρέπει να αναφέρεται κατά πόσον ο προσφέρων που υποβάλλει εναλλακτική λύση είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό της λύσης αυτής και, εάν είναι, πρέπει να καθορίζονται ειδικές διαδικασίες ιδίως για τον έλεγχο, την αναθεώρηση και την έγκριση.
- 27.4. Η υποβολή μιας εναλλακτικής λύσης πρέπει να περιλαμβάνει:
- α) μια ιδιαίτερη προσφορά για την εναλλακτική λύση·
 - β) μια παρουσίαση των πλεονεκτημάτων της εναλλακτικής λύσης έναντι της λύσης της αναθέτουσας αρχής, όπου συμπεριλαμβάνονται οι αιτιολογίες εκφρασμένες αριθμητικά για κάθε οικονομικό πλεονέκτημα·
 - γ) ένα σχέδιο των τροποποιήσεων που επιβάλλεται να επέλθουν στις τεχνικές διατάξεις της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων λόγω της εναλλακτικής λύσης·
 - δ) τα τεχνικά σχέδια και τις προδιαγραφές που προβλέπονται από τη λύση της αναθέτουσας αρχής και δεν επηρεάζονται από την εναλλακτική λύση·
 - ε) τα τεχνικά σχέδια και τις προδιαγραφές που επηρεάζονται από την εναλλακτική λύση·
 - στ) ένα τεχνικό σημείωμα σχετικά με την όλη σύλληψη της εναλλακτικής λύσης και, όπου απαιτείται, τεχνικά σχέδια και υπολογισμοί·
 - ζ) για τις συμβάσεις βάσει συνολικής τιμής, μια ανάλυση της συνολικής τιμής κατά στοιχεία, όπως τροποποιείται με την εναλλακτική λύση·
 - η) για τις συμβάσεις βάσει τιμών μονάδας, έναν πίνακα προμετρήσεων ή/και έναν πίνακα τιμών, όπως τροποποιούνται με την εναλλακτική λύση.

Άρθρο 28

Επίσκεψη πριν από την υποβολή της προσφοράς

- 28.1. Καλόν είναι ο προσφέρων να επισκέπτεται και να εξετάζει τον τόπο όπου πρόκειται να εκτελεσθεί η

σύμβαση και την ευρύτερη περιοχή γύρω από αυτόν και να συγκεντρώνει για λογαριασμό του και με δική του ευθύνη όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την προετοιμασία της προσφοράς και τη σύναψη της σύμβασης. Τα έξοδα επίσκεψης στον τόπο εκτέλεσης της σύμβασης βαρύνουν τον προσφέροντα.

- 28.2. Η αναθέτουσα αρχή χορηγεί, για το σκοπό της εξέτασης αυτής, εφόσον είναι δυνατό, στον προσφέροντα και σε οποιονδήποτε υπάλληλό του ή εκπρόσωπό του, άδεια εισόδου στον τόπο εκτέλεσης της σύμβασης, υπό τον όρο ότι ο προσφέρων, οι υπάλληλοί του ή οι εκπρόσωποί του απαλλάσσονται και αποζημιώνουν την αναθέτουσα αρχή, τους υπαλλήλους της και τους εκπροσώπους της από οποιαδήποτε σχετική ευθύνη. Κατά συνέπεια, ο προσφέρων θεωρείται υπεύθυνος για κάθε τραυματισμό (θανατηφόρο ή άλλο), απώλεια περιουσιακών στοιχείων ή ζημία που δεν θα είχε προκύψει αν δεν παρεχόταν η άδεια αυτή.
- 28.3. Με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του κράτους της αναθέτουσας αρχής σχετικά με τη μετανάστευση, η ενδιαφερόμενη ΥΧΕ χορηγεί άδεια εισόδου σε κάθε πρόσωπο που τεκμηριώνει το δικαίωμα συμμετοχής του στο διαγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 4, ή σε κάθε εκπρόσωπο του προσώπου αυτού, για το σκοπό της πραγματοποίησης επισκέψεων που θα τον βοηθήσουν στην προετοιμασία της προσφοράς του. Η άδεια αυτή λήγει την επόμενη της λήξης της περιόδου ισχύος της προσφοράς.

Άρθρο 29

Υπογραφή των προσφορών

- 29.1. Η προσφορά υπογράφεται από τον προσφέροντα ή τον πληρεξούσιό του όπως ορίζεται στις οδηγίες για τους προσφέροντες. Καταρτίζεται σε ένα μοναδικό πρωτότυπο που φέρει την ένδειξη «πρωτότυπο». Ο αριθμός των αντιγράφων που πρέπει να παράσχει ο προσφέρων ορίζεται στις οδηγίες για τους προσφέροντες. Τα αντίγραφα υπογράφονται κατά τον ίδιο τρόπο όπως το πρωτότυπο και φέρουν την ένδειξη «αντίγραφο».
- 29.2. Η προσφορά που υποβάλλεται από πληρεξούσιο πρέπει να αναφέρει το όνομα ή τα ονόματα του εντολέα ή των εντολέων για λογαριασμό των οποίων ενεργεί. Κάθε πληρεξούσιος μπορεί να εκπροσωπεί μόνον έναν προσφέροντα. Οι πληρεξούσιοι επισυνάπτουν στην προσφορά τη συμβολαιογραφική ή άλλη πράξη που τους εξουσιοδοτεί να ενεργούν για λογαριασμό των προσφερόντων. Οι υπογραφές που τίθενται σε μια ιδιωτική πράξη πρέπει να επικυρώνονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους του εντολέα.
- 29.3. Όταν η προσφορά υποβάλλεται από κοινοπραξία ή consortium δύο ή περισσοτέρων προσώπων, η προσφορά πρέπει να είναι ενιαία ώστε να οδηγήσει σε ενιαία σύμβαση, υπογράφεται δε από κάθε ένα από τα εν λόγω πρόσωπα και όλα αυτά τα πρόσωπα δεσμεύονται από κοινού και εις ολόκληρον από την προσφορά και από τη σύμβαση που θα συναφθεί ενδεχομένως σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής, και ορίζουν ένα εξ

αυτών ως εκπρόσωπο ο οποίος είναι αρμόδιος να δεσμεύει την κοινοπραξία ή το consortium έναντι της αναθέτουσας αρχής. Η σύνθεση ή η σύσταση της κοινοπραξίας ή του consortium δεν επιτρέπεται να μεταβληθεί χωρίς προηγούμενη γραπτή συναίνεση της αναθέτουσας αρχής.

- 29.4. Η προσφορά μπορεί να υπογραφεί από τον εκπρόσωπο της κοινοπραξίας ή του consortium μόνον αν αυτός έχει έγγραφη ρητή προς τούτο εξουσιοδότηση από τα μέλη της κοινοπραξίας ή του consortium, και έχουν επισυναφθεί στην προσφορά οι συμβολαιογραφικές ή άλλες πράξεις με τις οποίες παρέχεται η εξουσιοδότηση αυτή. Όλες οι υπογραφές που τίθενται στις εξουσιοδοτήσεις πρέπει να επικυρώνονται σύμφωνα με τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις καθενός από τα μέλη της κοινοπραξίας ή του consortium, όπως και τα πληρεξούσια που βεβαιώνουν γραπτώς ότι οι υπογράφοντες την προσφορά εξουσιοδοτούνται να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις εξ ονόματος των μελών της κοινοπραξίας ή του consortium. Κάθε μέλος της κοινοπραξίας αυτής ή του consortium οφείλει να παρέχει τις απαιτούμενες αποδείξεις σύμφωνα με το άρθρο 4 σαν να είναι αυτό το ίδιο ο προσφέρων.
- 29.5. Η πλήρης προσφορά δεν πρέπει να περιέχει τροποποιήσεις, σημειώσεις ή διαγραφές, εκτός από εκείνα που γίνονται σε συμμόρφωση προς οδηγίες που εξέδωσε η αναθέτουσα αρχή ή που είναι αναγκαία για τη διόρθωση λαθών του προσφέροντος. Οι τροποποιήσεις και οι διορθώσεις πρέπει να μονογράφονται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που υπογράφουν την προσφορά.
- 29.6. Εκτός από την περίπτωση των επί μέρους ενοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 21 και των εναλλακτικών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 27, κάθε προσφέρων μπορεί να υποβάλει μία μόνο προσφορά. Κανείς προσφέρων δεν μπορεί να συμμετάσχει υπό οποιαδήποτε ιδιότητα στην προσφορά άλλου προσφέροντος για την ίδια σύμβαση.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 30

Προθεσμία υποβολής

- 30.1. Οι προσφορές πρέπει να περιέρχονται στην αναθέτουσα αρχή στη διεύθυνση και το αργότερο την ημερομηνία και ώρα που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13. Κατά τον καθορισμό αυτής της ημερομηνίας, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να βεβαιώνεται ότι το παρεχόμενο χρονικό διάστημα είναι επαρκές, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, του μεγέθους, της πολυπλοκότητας και του τόπου του εκτελεστέου σχεδίου, καθώς και άλλων σχετικών παραγόντων. Η προθεσμία αυτή πάντως δεν θα είναι μικρότερη από 90 ημέρες όταν πρόκειται για ανοικτή πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.
- 30.2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατά την κρίση της, να παρατείνει την προθεσμία υποβολής των προσφορών που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 τροποποιώντας το τεύχος της δημοπράτησης, σύμφωνα με

το άρθρο 18, οπότε όλα τα προηγούμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις της αναθέτουσας αρχής και των προσφερόντων, που υπόκεινται στην προθεσμία αυτή, υπόκεινται πλέον στην παραταθείσα προθεσμία. Στην περίπτωση που ένας προσφέρων ασκήσει το δικαίωμα ανάκλησης αφού ειδοποιηθεί για την παράταση, η προσφορά που έχει υποβάλει του επιστρέφεται και η εγγύηση συμμετοχής του αποδεσμεύεται μετά την αποσφράγιση των προσφορών.

- 30.3. Οι προσφορές που περιέρχονται στην αναθέτουσα αρχή μετά τη λήξη της προθεσμίας για την παραλαβή των προσφορών, όπως καθορίστηκε από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 στοιχείο ζ) και το άρθρο 18 απορρίπτονται και επιστρέφονται στους προσφέροντες μετά την αποσφράγιση των προσφορών.

Άρθρο 31

Σφράγιση και επισήμανση των φακέλων

- 31.1. Η προσφορά, τα παραρτήματά της όπως προβλέπονται στις οδηγίες για τους προσφέροντες και τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 4, τοποθετούνται σε σφραγισμένο, χωρίς διακριτικά σημεία, φάκελο, στον οποίο αναγράφονται μόνον:
- α) η διεύθυνση που αναφέρεται στην προκήρυξη της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ή στην πρόσκληση προς υποβολή προσφορών·
 - β) τα στοιχεία της προκήρυξης της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών βάσει της οποίας υποβάλλεται η προσφορά·
 - γ) ενδεχομένως, οι αριθμοί των ενοτήτων για τις οποίες υποβάλλεται και
 - δ) η ένδειξη «να ανοιχθεί μόνο κατά την αποσφράγιση των προσφορών», γραμμένη στη γλώσσα του τεύχους δημοπράτησης.

- 31.2. Οι οδηγίες για τους προσφέροντες καθορίζουν σε κάθε περίπτωση αν η πρόταση για τις τιμές θα τοποθετηθεί στον ίδιο φάκελο με την τεχνική πρόταση ή σε χωριστό φάκελο. Στη δεύτερη περίπτωση, η πρόταση για τις τιμές τοποθετείται σε χωριστό αναγνωρίσιμο φάκελο με την ένδειξη «Τιμή της προσφοράς», ο οποίος σφραγίζεται και τοποθετείται, μαζί με την τεχνική πρόταση, στο φάκελο που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 1.

Άρθρο 32

Ανακλήσεις και τροποποιήσεις

- 32.1. Κάθε προσφέρων μπορεί να τροποποιεί ή να ανακαλεί την προσφορά του πριν από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3, υπό τον όρο ότι έχει ειδοποιήσει γραπτώς την αναθέτουσα αρχή για την τροποποίηση ή την ανάκληση αυτή πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.

- 32.2. Οι ειδοποιήσεις σχετικά με την τροποποίηση ή ανάκληση των προσφορών ετοιμάζονται, σφραγίζονται, επισημαίνονται και αποστέλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31. Οι ειδοποιήσεις ανάκλησης μπορούν επίσης να επιδίδονται ή να αποστέλλονται τηλετυπικώς ή τηλεγραφικώς, ή με τηλεαντίγραφο, πρέπει όμως να ακολουθεί γραπτή επιβεβαίωση η οποία θα φέρει σφραγίδα ταχυδρομείου με ημερομηνία όχι μεταγενέστερη εκείνης κατά την οποία λήγει η προθεσμία για την υποβολή των προσφορών. Οι ανακλήσεις γίνονται άνευ όρων και τερματίζουν την περαιτέρω συμμετοχή στη διαδικασία της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών.
- 32.3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 34 παράγραφος 1, καμία προσφορά δεν μπορεί να τροποποιηθεί μετά τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.
- 32.4. Καμία προσφορά δεν μπορεί να ανακληθεί στο μεσοδιάστημα από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 μέχρι το τέλος του χρόνου ισχύος της προσφοράς. Η ανάκληση μιας προσφοράς κατά το διάστημα αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 33

Αποσφράγιση των προσφορών

- 33.1. Οι προσφορές μόλις παραληφθούν, καταχωρούνται σε ένα ειδικό πρωτόκολλο σύμφωνα με τη σειρά εισόδου τους. Ο αριθμός πρωτοκόλλου καθώς και η ημερομηνία και ο χρόνος εισόδου αναγράφονται στο φάκελο. Οι φάκελοι πρέπει να παραμένουν σφραγισμένοι και να φυλάσσονται σε ασφαλές μέρος μέχρις ότου αποσφραγισθούν σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφοι 2 και 3.
- 33.2. Κατά τη δημόσια αποσφράγιση των προσφορών, πρέπει να ανακοινώνονται τα ονόματα των προσφερόντων, οι τιμές των προσφορών, οι γραπτές ειδοποιήσεις για την τροποποίηση και ανάκληση προσφορών, η ύπαρξη της απαιτούμενης εγγύησης συμμετοχής καθώς και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που η αναθέτουσα αρχή ενδέχεται να θεωρήσει ως αρμόζοντα. Στην περίπτωση συστήματος με δύο φακέλους, όπως προβλέπει το άρθρο 31 παράγραφος 2, πρέπει να τονίζεται στην ανακοίνωση ότι δεν έχει αποσφραγισθεί κανένας φάκελος τιμών.
- 33.3. Η αποσφράγιση και η εξέταση των προσφορών γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες των συγκεκριμένων ΥΧΕ και με σκοπό να εξακριβωθεί αν οι προσφορές είναι πλήρεις, αν έχει παρασχεθεί η απαιτούμενη εγγύηση συμμετοχής, αν τα έγγραφα έχουν υπογραφεί κανονικά και γενικά αν είναι εντάξει οι προσφορές.
- 33.4. Οι φάκελοι που φέρουν την ένδειξη «Τιμή της προσφοράς» σύμφωνα με το άρθρο 31 δεν αποσφραγίζονται έως ότου ολοκληρωθούν οι εργασίες αξιολόγησης των προσφορών, όσον αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία τους εκτός από την τιμή.

- 33.5. Μόνον οι προσφορές που περιέχονται στους φακέλους που έχουν παραληφθεί εντός της προθεσμίας για την παραλαβή των προσφορών λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση.
- 33.6. Η αναθέτουσα αρχή συντάσσει, για το δικό της αρχείο, τα πρακτικά των εργασιών αποσφράγισης των προσφορών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν στους παρόντες σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2.
- 33.7. Μετά τη δημόσια αποσφράγιση των προσφορών, στοιχεία σχετικά με την εξέταση, την αποσαφήνιση, την αξιολόγηση και τη σύγκριση των προσφορών καθώς και τις συστάσεις όσον αφορά την κατακύρωση της σύμβασης, δεν κοινοποιούνται στους προσφέροντες ή σε άλλα πρόσωπα που δεν ενέχονται επισήμως στη διαδικασία αυτή.
- 33.8. Οποιαδήποτε προσπάθεια εκ μέρους προσφέροντος να επηρεάσει την αναθέτουσα αρχή κατά τη διαδικασία εξέτασης, αποσαφήνισης, αξιολόγησης και σύγκρισης των προσφορών καθώς και όσον αφορά τις αποφάσεις που έχουν σχέση με την κατακύρωση της σύμβασης, επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς αυτού του προσφέροντος.
- 33.9. Ο εκπρόσωπος παρίσταται στην αποσφράγιση των προσφορών, και παραλαμβάνει αντίγραφο κάθε προσφοράς.

Άρθρο 34

Αξιολόγηση των προσφορών

- 34.1. Προκειμένου να διευκολυνθεί η εξέταση, αξιολόγηση και σύγκριση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από κάθε προσφέροντα διευκρινίσεις σχετικά με την προσφορά του, συμπεριλαμβανομένων αναλύσεων των κατά μονάδα τιμών. Η αίτηση διευκρινίσεων και η απάντηση υποβάλλονται γραπτώς και κοινοποιούνται με οποιοδήποτε από τα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 12, όμως καμία μεταβολή της τιμής ή του περιεχομένου της προσφοράς δεν μπορεί να επιδιωχθεί, προσφερθεί ή επιτραπεί εκτός των μεταβολών που απαιτούνται προς διόρθωση αριθμητικών λαθών που διαπιστώθηκαν από την αναθέτουσα αρχή κατά την αξιολόγηση των προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 7.
- 34.2. Προτού προβεί στην αναλυτική αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή εξακριβώνει κατά πόσον η κάθε προσφορά είναι κατ' ουσία παραδεκτή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του τεύχους της δημοπράτησης.
- 34.3. Για τους σκοπούς του άρθρου 34, νοείται ως παραδεκτή προσφορά κάθε προσφορά που είναι σύμφωνη με όλους τους όρους, προϋποθέσεις και προδιαγραφές του τεύχους της δημοπράτησης χωρίς σημαντικές αποκλίσεις ή περιορισμούς. Ως σημαντικές αποκλίσεις ή περιορισμοί νοούνται οι αποκλίσεις και οι περιορισμοί που επηρεάζουν την έκταση, την ποιότητα ή την εκτέλεση της σύμβασης, ή οι οποίες δεν συμβιβάζονται, κατά οποιονδήποτε ουσιαστικό τρόπο, με το περιεχόμενο του τεύχους της δημοπράτησης, ή περιορίζουν τα δικαιώματα της αναθέτουσας αρχής ή τις υποχρεώσεις του προσφέροντος.

- σύμφωνα με τη σύμβαση, και θίγουν αθέμιτα την ανταγωνιστική θέση προσφερόντων που έχουν υποβάλει παραδεκτές προσφορές.
- 34.4. Αν μία προσφορά δεν είναι παραδεκτή σύμφωνα με το τεύχος της δημοπράτησης, απορρίπτεται από την αναθέτουσα αρχή και δεν είναι δυνατόν να καταστεί εκ των υστέρων παραδεκτή με διόρθωση ή εξάλειψη της απαράδεκτης απόκλισης ή περιορισμού.
- 34.5. Οι προσφορές που κρίνονται παραδεκτές αξιολογούνται από τεχνική άποψη για να διαπιστωθεί αν συμφωνούν με το τεύχος της δημοπράτησης και τις διατάξεις του άρθρου 36 και έπειτα κατατάσσονται βάσει των τεχνικών τους προσόντων. Στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προσδιορίζονται, ενδεχομένως, λεπτομερή κριτήρια για την τεχνική αξιολόγηση.
- 34.6. Μετά την ολοκλήρωση της τεχνικής αξιολόγησης, οι προσφορές οι οποίες είναι τεχνικά παραδεκτές, σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 5, αξιολογούνται από οικονομική άποψη. Η σύγκριση των προσφορών γίνεται στο εθνικό νόμισμα.
- 34.7. Οι προσφορές που κρίνονται παραδεκτές ελέγχονται από την αναθέτουσα αρχή για τυχόν αριθμητικά λάθη στους υπολογισμούς και στις αθροίσεις. Τα λάθη αυτά διορθώνονται από την αναθέτουσα αρχή, ως εξής:
- α) όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ των ποσών που εκφράζονται και αριθμητικά και ολογράφως, υπερισχύει το ποσό που εκφράζεται ολογράφως και
 - β) με εξαίρεση τις συμβάσεις βάσει συνολικής τιμής, όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ της κατά μονάδα τιμής και του συνολικού ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της κατά μονάδα τιμής επί την ποσότητα, υπερισχύει η αναφερόμενη κατά μονάδα τιμή, εκτός αν κατά τη γνώμη της αναθέτουσας αρχής είναι προφανές ότι έχει γίνει λάθος στην τιμή μονάδας, οπότε υπερισχύει το αναφερόμενο συνολικό ποσό και διορθώνεται η κατά μονάδα τιμή από την αναθέτουσα αρχή.
- 34.8. Το ποσό που αναφέρεται στην προσφορά, διορθωμένο, αν χρειάζεται, από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 7, θεωρείται ότι δεσμεύει τον προσφέροντα. Στην περίπτωση που ο προσφέρων δεν δέχεται το διορθωμένο ποσό της προσφοράς, η προσφορά του απορρίπτεται.
- 34.9. Μετά την πλήρη αξιολόγηση των προσφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34, οι παραδεκτές προσφορές χωρίζονται σε προσφορές που υποβάλλονται από προσφέροντες που μπορούν να τύχουν προτίμησης σύμφωνα με το άρθρο 9, και σε προσφορές που υποβάλλονται από άλλους προσφέροντες. Για τους σκοπούς αποκλειστικά της περαιτέρω αξιολόγησης και σύγκρισης των προσφορών, οι τιμές προσφοράς, διορθωμένες όπου χρειάζεται, των προσφερόντων οι οποίοι δεν τυγχάνουν προτίμησης, προσαυξάνονται κατά ένα ποσοστό ίσο με το περιθώριο προτίμησης. Οι περαιτέρω λεπτομέρειες των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του άρθρου 9 σχετικά με τα περιθώρια προτίμησης, καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή στο τεύχος της δημοπράτησης.
- 34.10. Οι εργασίες αξιολόγησης καταγράφονται σε δεόντως υπογεγραμμένα πρακτικά που δεν επιτρέπεται να λάβουν δημοσιότητα ή να ανακοινωθούν σε κανένα προσφέροντα. Αποστέλλεται αντίγραφο των πρακτικών αυτών στον εκπρόσωπο.

Άρθρο 35

Ακύρωση της διαδικασίας υποβολής προσφορών

- 35.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από την κατακύρωση της σύμβασης, χωρίς με αυτό να αναλαμβάνει οποιαδήποτε υποχρέωση έναντι των προσφερόντων και ανεξάρτητα από το στάδιο οποιασδήποτε διαδικασίας, που οδηγεί στη σύναψη της σύμβασης:
- α) είτε να αποφασίσει να ακυρώσει τη διαδικασία υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2, είτε να διατάξει την επανάληψη της διαδικασίας, εν ανάγκη, χρησιμοποιώντας διαφορετική μέθοδο είτε
 - β) στην περίπτωση που το σχέδιο υποδιαιρείται σε ενότητες, να κατακυρώσει ορισμένες μόνο από τις ενότητες αυτές και να αποφασίσει, ενδεχομένως, ότι οι υπόλοιπες θα αποτελέσουν αντικείμενο άλλης προσφοράς ή άλλων προσφορών, εν ανάγκη, χρησιμοποιώντας διαφορετική μέθοδο.
- 35.2. Η ακύρωση της διαδικασίας υποβολής προσφορών από την αναθέτουσα αρχή είναι δυνατή στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) όταν καμία προσφορά δεν είναι παραδεκτή σύμφωνα με το φάκελο δημοπράτησης·
 - β) όταν καμία προσφορά δεν ικανοποιεί τα κριτήρια για την κατακύρωση της σύμβασης όπως αναφέρονται στο άρθρο 36·
 - γ) όταν έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά τα οικονομικά ή τεχνικά δεδομένα του σχεδίου·
 - δ) όταν έκτακτες περιστάσεις καθιστούν αδύνατη την κανονική εκτέλεση της σύμβασης·
 - ε) όταν οι τιμές όλων των υποβληθεισών προσφορών υπερβαίνουν τους οικονομικούς πόρους που έχει αποφασιστεί να διατεθούν για τη σύμβαση·
 - στ) όταν οι υποβληθείσες προσφορές πάσχουν από ουσιώδη ελαττώματα τα οποία εμποδίζουν την κανονική λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς ή
 - ζ) όταν δεν υπήρξε ανταγωνισμός.
- 35.3. Σε περίπτωση ακύρωσης της διαδικασίας υποβολής προσφορών, οι προσφέροντες που εξακολουθούν να δεσμεύονται από τις προσφορές τους ενημερώνονται σχετικά από την αναθέτουσα αρχή. Οι προσφέροντες αυτοί δεν δικαιούνται να αξιώσουν αποζημίωση, δικαιούνται όμως την άμεση αποδέσμευση των εγγυήσεων συμμετοχής.
- 35.4. Όταν η ακύρωση της διαδικασίας υποβολής προσφορών προκαλείται από περιστάσεις που δεν επιβάλλουν την αποσφράγιση των προσφορών, οι κλειστοί και σφραγισμένοι φάκελοι που περιέχουν τυχόν τιμές και άλλα στοιχεία της προσφοράς, επιστρέφονται στους προσφέροντες με δικά τους έξοδα.

ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 36

Επιλογή

36.1. Η αναθέτουσα αρχή κατακυρώνει τη σύμβαση στον προσφέροντα:

- α) του οποίου η προσφορά έχει κριθεί παραδεκτή σύμφωνα με το τεύχος δημοπράτησης·
- β) όσον αφορά τις συμβάσεις έργων και προμηθειών, στον προσφέροντα που έχει υποβάλει την οικονομικά πλεονεκτικότερη προσφορά, συνεκτιμώντας, μεταξύ άλλων:
 - i) την τιμή και τις δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης,
 - ii) τα προσόντα των προσφερόντων και τις εγγυήσεις που παρέχουν καθώς και τα τεχνικά προσόντα της προσφοράς, συμπεριλαμβανομένης της παροχής εξυπηρέτησης μετά την πώληση στη συγκεκριμένη ΥΧΕ,
 - iii) τη φύση καθώς και τους όρους και τις προθεσμίες εκτέλεσης της σύμβασεως και την προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες·
- γ) όσον αφορά τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, στον προσφέροντα ο οποίος υποβάλλει την πλεονεκτικότερη προσφορά, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την τιμή, την τεχνική αξία της προσφοράς, την οργάνωση και τη μεθοδολογία που προτείνει ο προσφέρων για την παροχή των υπηρεσιών καθώς και την ικανότητα, την ανεξαρτησία και την ετοιμότητα προς εργασία του προτεινόμενου προσωπικού.

36.2. Όταν δύο προσφορές αναγνωρίζονται ως ισοδύναμες βάσει των προαναφερομένων κριτηρίων, δίνεται προτίμηση:

- α) στον προσφέροντα των ΥΧΕ ή ενός κράτους ΑΚΕ ή
- β) αν δεν υπάρχει τέτοια προσφορά, στον προσφέροντα ο οποίος επιτρέπει την καλύτερη δυνατή χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού των ΥΧΕ.

36.3. Η αναθέτουσα αρχή:

- α) ολοκληρώνει την αξιολόγηση των προσφορών εντός της προθεσμίας ισχύος των προσφορών, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την έγκριση της σύμβασης·
- β) διαβιβάζει τα αποτελέσματα της εξέτασης των προσφορών και πρόταση για την ανάθεση της σύμβασης στον εκπρόσωπο.

36.4. Ο εκπρόσωπος:

- α) εγκρίνει, εντός 30 ημερών, την πρόταση της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της σύμβασης όσον αφορά:
 - i) τις συμβάσεις με απευθείας ανάθεση,
 - ii) τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών,
 - iii) τις συμβάσεις που αφορούν βοήθεια έκτακτης ανάγκης και
 - iv) τις συμβάσεις που συνάπτονται με ταχεία διαδικασία, προκειμένου για συμβάσεις έργων αξίας κάτω των 5 εκατομμυρίων Ecu και για συμβάσεις προμηθειών αξίας κάτω του 1 εκατομμυρίου Ecu·
- β) εγκρίνει, εντός 30 ημερών, την πρόταση της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση σύμβασης που δεν καλύπτεται από το άρθρο 36 παράγραφος 4 στοιχείο α), εφόσον πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις: η επιλεγείσα προσφορά είναι η χαμηλότερη από αυτές που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του τεύχους της δημοπράτησης, είναι σύμφωνη προς τα κριτήρια επιλογής του εν λόγω τεύχους και δεν υπερβαίνει το ποσό που προορίζεται για τη σύμβαση·
- γ) εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 4 στοιχείο β), διαβιβάζει την πρόταση για την ανάθεση της σύμβασης στην Επιτροπή, η οποία αποφασίζει σχετικά εντός 60 ημερών από την παραλαβή της πρότασης από τον εκπρόσωπο. Αν η τιμή της επιλεγείσας προσφοράς υπερβαίνει το ποσό που προορίζεται για τη σύμβαση, η Επιτροπή, δίνοντας την έγκρισή της για την ανάθεση, αναλαμβάνει τις απαιτούμενες οικονομικές δεσμεύσεις.

Άρθρο 37

Κοινοποίηση της κατακύρωσης

- 37.1. Η αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της προθεσμίας ισχύος των προσφορών, ειδοποιεί γραπτώς τον επιλεγέντα προσφέροντα ότι η προσφορά του έγινε δεκτή.
- 37.2. Αν δεν προβλέπει διαφορετικά το τεύχος της δημοπράτησης, στην περίπτωση συμβάσεων έργων και προμηθειών, μόλις ο επιλεγείς προσφέρων παράσχει εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40, η αναθέτουσα αρχή, ειδοποιεί αμέσως τους υπόλοιπους προσφέροντες ότι οι προσφορές τους δεν προκρίθηκαν και επιστρέφει τις εγγυήσεις συμμετοχής που έχουν συστήσει.
- 37.3. Η αναθέτουσα αρχή δεν είναι υποχρεωμένη να αναφέρει τους λόγους της επιλογής της ούτε να εμπλακεί σε συζητήσεις ή αλληλογραφία με προσφέροντες σχετικά με τα αποτελέσματα της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών.
- 37.4. Τα αποτελέσματα των δημόσιων προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και, ανάλογα με την πρακτική της ενδιαφερόμενης ΥΧΕ, στην εφημερίδα της κυβέρνησης του κράτους αυτού ή/και σε οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο ενημέρωσης.

Άρθρο 38**Κατάρτιση του εγγράφου της σύμβασης**

- 38.1. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 37, καταρτίζεται από την αναθέτουσα αρχή το έγγραφο της σύμβασης ώστε να υποβληθεί προς υπογραφή στον επιλεγέντα προσφέροντα. Το εν λόγω έγγραφο περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- α) έναν κατάλογο των εγγράφων που συναποτελούν τη σύμβαση, με προσδιορισμό της ιεράρχησης των εγγράφων·
 - β) όλες τις συμφωνηθείσες προσθήκες και παρεκκλίσεις από τα έγγραφα αυτά·
 - γ) την τιμή της σύμβασης·
 - δ) όλες τις αποφάσεις που έλαβε η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 7·
 - ε) το όνομα του επιβλέποντος καθώς και του εκπροσώπου του επιβλέποντος, εφόσον αυτά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 38.2. Το έγγραφο της σύμβασης υποβάλλεται στον επιλεγέντα προσφέροντα προς υπογραφή.

Άρθρο 39**Υπογραφή της σύμβασης**

- 39.1. Αν δεν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στο τεύχος της δημοπράτησης, ο επιλεγείς προσφέρων υπογράφει τη σύμβαση εντός 30 ημερών από την παραλαβή του εγγράφου της σύμβασης. Μετά την υπογραφή του από τον επιλεγέντα προσφέροντα, το έγγραφο της σύμβασης επιστρέφεται στην αναθέτουσα αρχή ή στον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της ή στην αρμόδια αρχή της ενδιαφερόμενης ΥΧΕ προς έγκριση, αν απαιτείται, και υπογραφή.
- 39.2. Η αναθέτουσα αρχή δεν υπογράφει τη σύμβαση πριν συσταθεί εγγύηση εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 40, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στο τεύχος της δημοπράτησης.
- 39.3. Η σύμβαση, με την υπογραφή της από την αναθέτουσα αρχή, καθίσταται δεσμευτική για αμφοτέρους τους συμβαλλόμενους και ο επιλεγείς προσφέρων ειδοποιείται για την υπογραφή αυτή.

39.4. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφοι 1 και 3, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει, ανάλογα με τη φύση της σύμβασης, να συνάψει τη σύμβαση με βάση τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία η Κοινοποίηση της κατακύρωσης της σύμβασης συνιστά τη σύναψη της σύμβασης («επιστολική διαδικασία»). Στην περίπτωση αυτή, επισυνάπτονται στην επιστολή της κοινοποίησης τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 38 παράγραφος 1.

39.5. Αν αποσυρθεί ο επιτυχών προσφέρων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να διεκδικήσει την εγγύηση συμμετοχής του. Επιπροσθέτως, μπορεί να απευθυνθεί στους άλλους προσφέροντες κατά σειρά, σύμφωνα με την κατάταξη των προσφορών τους, ή μπορεί να κινήσει νέα διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών. Εάν χρειαστεί, μπορούν να γίνουν διαπραγματεύσεις για απευθείας ανάθεση.

Άρθρο 40**Εγγύηση καλής εκτέλεσης**

- 40.1. Αν δεν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στο τεύχος της δημοπράτησης, εντός 30 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης της κατακύρωσης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, ο επιλεγείς προσφέρων για την ανάθεση σύμβασης έργου ή προμηθειών παρέχει στην αναθέτουσα αρχή εγγύηση καλής εκτέλεσης, υπό τη μορφή που ορίζεται στη γενική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 40.2. Η παράλειψη του επιλεγέντος προσφέροντος να συμμορφωθεί προς τις απαιτήσεις του άρθρου 40 παράγραφος 1, αποτελεί επαρκή λόγο ανάκλησης της κατακύρωσης και κατάρτισης της εγγύησης συμμετοχής, οπότε η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 5.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**Άρθρο 41****Γενικές και τελικές διατάξεις**

- 41.1. Όλα τα έγγραφα και οι προτάσεις που υποβάλλει η αναθέτουσα αρχή στην Επιτροπή ή τον εκπρόσωπο προς συμφωνία ή έγκριση, σύμφωνα με τους παρόντες γενικούς όρους, εγκρίνονται ή θεωρείται ότι έχουν εγκριθεί εντός των προθεσμιών που ορίζονται στους παρόντες γενικούς όρους, ή εντός 30 ημερών όταν δεν έχει οριστεί προθεσμία.
- 41.2. Οι αξιώσεις λόγω καθυστερούμενων πληρωμών καλύπτονται από την ενδιαφερόμενη ΥΧΕ και από την Επιτροπή, από τους ιδίους πόρους τους, κατ' αναλογία προς το τμήμα της καθυστέρησης για το οποίο ευθύνεται το κάθε μέρος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ) ΣΤΙΣ ΥΧΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

	Σελίδα
Άρθρο 1 — Ορισμοί	26
Άρθρο 2 — Εφαρμοστέο δίκαιο και γλώσσα της σύμβασης	27
Άρθρο 3 — Ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης	27
Άρθρο 4 — Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις	27
Άρθρο 5 — Επιβλέπων το έργο και εκπρόσωπος του επιβλέποντος	27
Άρθρο 6 — Εκχώρηση	28
Άρθρο 7 — Υπεργολαβία	28

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 8 — Παροχή εγγράφων	29
Άρθρο 9 — Πρόσβαση στο εργοτάξιο	29
Άρθρο 10 — Αρωγή σε σχέση με την επιτόπια νομοθεσία	29
Άρθρο 11 — Υπερμερία του αναδόχου ως προς τη μισθοδοσία του προσωπικού του	29

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Άρθρο 12 — Γενικές υποχρεώσεις	30
Άρθρο 13 — Επίβλεψη των εργασιών	30
Άρθρο 14 — Προσωπικό του αναδόχου	31
Άρθρο 15 — Εγγύηση καλής εκτέλεσης	31
Άρθρο 16 — Ασφάλιση	31
Άρθρο 17 — Πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου	32
Άρθρο 18 — Λεπτομερής ανάλυση των τιμών	32
Άρθρο 19 — Σχέδια του αναδόχου	32
Άρθρο 20 — Επάρκεια των τιμών προσφοράς	33
Άρθρο 21 — Εξαιρετικοί κίνδυνοι	33
Άρθρο 22 — Ασφάλεια των εργοταξίων	34
Άρθρο 23 — Προστασία των ομόρων ιδιοκτησιών	34
Άρθρο 24 — Παρεμπόδιση της κυκλοφορίας	34
Άρθρο 25 — Καλώδια και αγωγοί	34
Άρθρο 26 — Χάραξη των εργασιών	35
Άρθρο 27 — Υλικά προερχόμενα από κατεδαφίσεις	35
Άρθρο 28 — Ανακαλύψεις κατά τη διάρκεια των εργασιών	35

	Σελίδα
Άρθρο 29 — Προσωρινά έργα	36
Άρθρο 30 — Εδαφολογικές μελέτες	36
Άρθρο 31 — Αλληλένδετες συμβάσεις	36
Άρθρο 32 — Διπλώματα ευρεσιτεχνίας και άδειες	36

ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 33 — Εντολή για έναρξη εκτέλεσης	36
Άρθρο 34 — Προθεσμία εκτέλεσης	37
Άρθρο 35 — Παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης	37
Άρθρο 36 — Υπερήμερία περί την εκτέλεση	37
Άρθρο 37 — Τροποποιήσεις της σύμβασης	37
Άρθρο 38 — Αναστολή των εργασιών	38

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 39 — Ημερολόγιο των εργασιών	39
Άρθρο 40 — Ποιότητα των εργασιών και των υλικών	39
Άρθρο 41 — Επιθεώρηση και έλεγχος	40
Άρθρο 42 — Απόρριψη	40
Άρθρο 43 — Κυριότητα επί των εγκαταστάσεων και των υλικών	41

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο 44 — Γενικοί όροι	41
Άρθρο 45 — Συμβάσεις με προσωρινές τιμές	41
Άρθρο 46 — Προκαταβολές	42
Άρθρο 47 — Παρακρατούμενα ποσά	42
Άρθρο 48 — Ανάθεώρηση των τιμών	42
Άρθρο 49 — Επιμετρήσεις	43
Άρθρο 50 — Ενδιάμεσες πληρωμές	43
Άρθρο 51 — Γενικός εκκαθαριστικός λογαριασμός	44
Άρθρο 52 — Απευθείας πληρωμές προς τους υπεργολάβους	45
Άρθρο 53 — Υπερήμερία περί τις πληρωμές	45
Άρθρο 54 — Πληρωμές προς τρίτους	46
Άρθρο 55 — Αιτήσεις συμπληρωματικών πληρωμών	46
Άρθρο 56 — Πληρωμές σε ξένο νόμισμα	46

ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Άρθρο 57 — Γενικές ρήτρες	46
Άρθρο 58 — Δοκιμασίες μετά την αποπεράτωση του έργου	46
Άρθρο 59 — Μερική παραλαβή	47
Άρθρο 60 — Προσωρινή παραλαβή	47
Άρθρο 61 — Υποχρεώσεις συντήρησης	47
Άρθρο 62 — Τελική παραλαβή	48

ΑΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

	<i>Σελίδα</i>
Άρθρο 63 — Αθέτηση της σύμβασης	48
Άρθρο 64 — Καταγγελία από την αναθέτουσα αρχή	49
Άρθρο 65 — Καταγγελία από τον ανάδοχο	50
Άρθρο 66 — Ανωτέρα βία	50
Άρθρο 67 — Θάνατος	51

ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 68 — Επίλυση των διαφορών	51
---------------------------------------	----

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ*Άρθρο 1***Ορισμοί**

- 1.1. Κατά την εφαρμογή της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων και της σύμβασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

ΕΟΚ: η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

ΥΧΕ: οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με την ΕΟΚ βάσει της απόφασης του Συμβουλίου.

Σύμβαση: η συμφωνία την οποία συνάπτουν και υπογράφουν τα συμβαλλόμενα μέρη, για την εκτέλεση των έργων καθώς και οι πάσης φύσεως πρόσθετες πράξεις και όλα τα έγγραφα που ενσωματώνονται σ' αυτή.

Ανάδοχος: ο συμβαλλόμενος με τον οποίο συνάπτει τη σύμβαση η αναθέτουσα αρχή.

Αναθέτουσα αρχή: το κράτος ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου το οποίο συνάπτει σύμβαση ή για λογαριασμό του οποίου συνάπτεται η σύμβαση με τον ανάδοχο.

Κράτος της αναθέτουσας αρχής: η ΥΧΕ στο έδαφος της οποίας πρόκειται να εκτελεστεί η σύμβαση έργου.

Επιβλέπων: η δημόσια υπηρεσία, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζει η αναθέτουσα αρχή στα πλαίσια της νομοθεσίας του κράτους της, που έχει την ευθύνη της διεύθυνσης ή/και επίβλεψης της εκτέλεσης της σύμβασης έργου και στο οποίο η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μεταβιβάσει δικαιώματα ή/και εξουσίες σύμφωνα με τη σύμβαση.

Εκπρόσωπος του επιβλέποντος: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται από τον επιβλέποντα στη σύμβαση με την ιδιότητα αυτή και έχει εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπεί τον επιβλέποντα κατά την άσκηση των καθηκόντων του και να ασκεί τα δικαιώματα ή/και τις εξουσίες που εκείνος του ανέθεσε. Κατά συνέπεια, οσάκις τα καθήκοντα, τα δικαιώματα ή/και οι εξουσίες του επιβλέποντος έχουν ανατεθεί στον εκπρόσωπό του, οποιαδήποτε μνεία του επιβλέποντος συμπεριλαμβάνει και τον εκπρόσωπο.

Έργα: οι μόνιμες και οι προσωρινές κατασκευές που εκτελούνται σύμφωνα με τη σύμβαση.

Εγκαταστάσεις: τα μηχανήματα, οι συσκευές, τα εξαρτήματα και όλα τα άλλα στοιχεία, τα οποία παρέχονται δυνάμει της σύμβασης με σκοπό την ενσωμάτωσή τους στα έργα.

Εξοπλισμός: τα σύνεργα και άλλα μηχανήματα και, όπου επιβάλλεται από το νόμο ή/και την πρακτική του κράτους της αναθέτουσας αρχής, οι προσωρινές κατασκευές του εργοταξίου που απαιτούνται για την

εκτέλεση των έργων, πλην των εγκαταστάσεων ή άλλων στοιχείων που πρόκειται να αποτελέσουν τμήμα των μόνιμων έργων.

Πίνακας προμετρήσεων: το έγγραφο που περιέχει αναλυτική απαρίθμηση των εργασιών που πρόκειται να εκτελεσθούν σε σύμβαση βάσει τιμής μονάδας, αναφέρει δε τις ποσότητες κάθε είδους και την αντίστοιχη τιμή μονάδας.

Τιμολόγιο: πλήρης πίνακας τιμών, που συμπεριλαμβάνει ανάλυση της συνολικής τιμής, υποβάλλεται από τον ανάδοχο μαζί με την προσφορά του, τροποποιείται εάν χρειάζεται και αποτελεί τμήμα της σύμβασης βάσει τιμής μονάδας.

Ανάλυση της συνολικής τιμής: ο αναλυτικός κατάλογος των ποσοστών και τιμών ο οποίος καταδεικνύει το σχηματισμό της τιμής σε σύμβαση βάσει συνολικής τιμής, αλλά δεν αποτελεί τμήμα της σύμβασης.

Συμβατική τιμή: η τιμή που αναφέρεται στη σύμβαση και αντιπροσωπεύει την αρχική εκτίμηση για το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί για την εκτέλεση των έργων, ή ποσό το οποίο στο γενικό εκκαθαριστικό λογαριασμό αναγνωρίζεται ως οφειλόμενο στον ανάδοχο σύμφωνα με τη σύμβαση.

Προσωρινό ποσό: ποσό που αναγράφεται στη σύμβαση και προορίζεται για την εκτέλεση του έργου ή την προμήθεια αγαθών, υλικών, εγκαταστάσεων ή υπηρεσιών ή για απρόβλεπτα έξοδα, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλήρως, εν μέρει ή και καθόλου, σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος.

Σχέδια: τα σχέδια εκτέλεσης των έργων, τα οποία παρέχουν η αναθέτουσα αρχή ή/και ο επιβλέπων καθώς ή/και τα σχέδια που παρέχει ο ανάδοχος και εγκρίνει ο επιβλέπων.

Εργοτάξιο: οι χώροι τους οποίους παρέχει η αναθέτουσα αρχή και στους οποίους θα εκτελεστούν τα έργα, καθώς και οι άλλοι χώροι οι οποίοι μνημονεύονται στη σύμβαση, και αποτελούν τμήμα του εργοταξίου.

Περίοδος ευθύνης: η καθοριζόμενη με τη σύμβαση περίοδος η οποία έπεται της ημερομηνίας της προσωρινής παραλαβή και κατά τη διάρκεια της οποίας ο ανάδοχος υποχρεούται να αποπερατώσει τα έργα και να διορθώσει τα πάσης φύσεως ελαττώματα ή κακοτεχνίες σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος.

Πιστοποιητικό οριστικής παραλαβής: βεβαίωση ή βεβαιώσεις, που χορηγεί ο επιβλέπων στον ανάδοχο κατά τη λήξη της περιόδου ευθύνης, όπου πιστοποιείται ότι ο ανάδοχος έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του τις σχετικές με την κατασκευή, την αποπεράτωση και τη συντήρηση των σχετικών έργων.

Ημέρα: η ημερολογιακή ημέρα.

Προθεσμίες: τα χρονικά διαστήματα τα οποία καθορίζονται στη σύμβαση και αρχίζουν να υπολογίζονται

από την επομένη της πράξης ή της ενέργειας ή του γεγονότος που συνιστά την αφετηρία τους. Αν η ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας συμπίπτει με μη εργάσιμη ημέρα, η προθεσμία λήγει στο τέλος της πρώτης εργάσιμης ημέρας μετά την τελευταία ημέρα του χρονικού διαστήματος.

Γραπτό: κάθε χειρόγραφη, δακτυλογραφημένη ή έντυπη ανακοίνωση, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε διαβίβασης μέσω τηλετύπου, τηλεγράφου ή τηλεαντιγραφικού μηχανήματος.

Ανακοινώσεις: πιστοποιητικά, ειδοποιήσεις, εντολές και οδηγίες εκδιδόμενες στα πλαίσια της σύμβασης.

Διοικητική εντολή: οποιαδήποτε γραπτή οδηγία ή εντολή του επιβλέποντος προς τον ανάδοχο σχετικά με την εκτέλεση των έργων.

Εθνικό νόμισμα: το νόμισμα του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

Ξένο νόμισμα: κάθε επιτρεπτό νόμισμα, πλην του εθνικού νομίσματος, το οποίο αναφέρεται στη σύμβαση.

Γενική αποζημίωση: το ποσό που δεν προβλέπεται εκ των προτέρων στη σύμβαση αλλά ορίζεται από διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο ή συμφωνείται μεταξύ των συμβαλλομένων ως αποζημίωση καταβαλλόμενη στο μέρος που υπέστη ζημία λόγω αθέτησης της σύμβασης εκ μέρους του άλλου.

Συμβατική αποζημίωση: το ποσό που αναφέρεται στη σύμβαση ως αποζημίωση που καταβάλλει ο ανάδοχος στην αναθέτουσα αρχή επειδή δεν περάτωσε το έργο ή μέρος του έργου μέσα στις προθεσμίες που προβλέπει η σύμβαση, ή που καταβάλλει οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο για κάθε άλλη ειδική αθέτηση υποχρεώσεων που προβλέπεται στη σύμβαση.

Ειδική συγγραφή υποχρεώσεων: οι ειδικοί όροι που ορίζει η αναθέτουσα αρχή ως τμήμα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και οι τυχόν τροποποιήσεις τους, οι οποίοι ενσωματώνονται στη σύμβαση, και περιλαμβάνουν:

- α) τις τροποποιήσεις της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων·
- β) τις ειδικές συμβατικές ρήτρες·
- γ) τις τεχνικές προδιαγραφές και
- δ) ο,τιδήποτε άλλο έχει σχέση με τη σύμβαση.

1.2. Οι επικεφαλίδες και οι τίτλοι της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων δεν αποτελούν τμήμα της, ούτε λαμβάνονται υπόψη κατά την ερμηνεία τη σύμβασης.

1.3. Εφόσον επιτρέπεται από το λοιπό κείμενο, οι λέξεις που αναφέρονται στον ενικό αριθμό θεωρείται ότι περιλαμβάνουν και τον πληθυντικό και αντίστροφα, καθώς επίσης οι λέξεις που αναφέρονται σε αρσενικό γένος θεωρείται ότι περιλαμβάνουν και το θηλυκό γένος και αντίστροφα.

1.4. Οι λέξεις που αναφέρονται σε πρόσωπα ή συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν επιχειρήσεις, εταιρείες και οιονδήποτε οργανισμό που έχει νομική ικανότητα.

Άρθρο 2

Εφαρμοστέο δίκαιο και γλώσσα της σύμβασης

- 2.1. Η νομοθεσία που διέπει τη σύμβαση είναι η νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 2.2. Η νομοθεσία που διέπει τη σύμβαση εφαρμόζεται σε όλα τα θέματα που δεν καλύπτει η παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 2.3. Γλώσσα στην οποία διατυπώνεται η σύμβαση και όλες οι ανακοινώσεις μεταξύ του αναδόχου, της αναθέτουσας αρχής και του επιβλέποντος ή των εκπροσώπων τους, είναι η οριζόμενη στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 3

Ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης

Η ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο κείμενο της σύμβασης.

Άρθρο 4

Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις

- 4.1. Οι γραπτές ανακοινώσεις μεταξύ της αναθέτουσας αρχής ή/και του επιβλέποντος αφενός και του αναδόχου αφετέρου αποστέλλονται ταχυδρομικώς ή τηλεγραφικώς ή με τηλετύπο ή τηλεαντιγραφικό μηχάνημα, ή επιδίδονται ιδιοχείρως στις διευθύνσεις που έχουν ορίσει τα συμβαλλόμενα μέρη προς το σκοπό αυτό, εκτός εάν η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ορίζει διαφορετικά.
- 4.2. Εάν ο αποστολέας απαιτεί απόδειξη παραλαβής οφείλει να το αναγράφει στην ανακοίνωσή του και δικαιούται να την απαιτεί όταν υπάρχει προθεσμία για την παραλαβή της ανακοίνωσής του. Σε κάθε περίπτωση, ο αποστολέας πρέπει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της παραλαβής της ανακοίνωσής του.
- 4.3. Οσάκις στη σύμβαση γίνεται λόγος για ειδοποίηση, κοινοποίηση, συναίνεση, έγκριση, πιστοποίηση, βεβαίωση ή απόφαση, αυτό γίνεται γραπτώς, εκτός αν άλλως ορίζεται, αντιστοίχως δε οι λέξεις «ειδοποιείται», «κοινοποιείται», «εγκρίνεται», «βεβαιώνεται», «πιστοποιείται», ή «αποφασίζεται», ερμηνεύονται ανάλογα. Η συναίνεση, έγκριση, βεβαίωση, πιστοποίηση ή απόφαση δεν επιτρέπεται να αναστέλλονται ούτε να καθυστερούν αδικαιολόγητα.

Άρθρο 5

Επιβλέπων το έργο και εκπρόσωπος του επιβλέποντος

- 5.1. Ο επιβλέπων ασκεί τα καθήκοντα τα οποία του ανατίθενται με τη σύμβαση. Ο επιβλέπων δεν δικαιού-

ται να απαλλάσσει τον ανάδοχο από οποιαδήποτε συμβατική υποχρέωση του τελευταίου, εκτός εάν η σύμβαση ορίζει διαφορετικά.

- 5.2. Ο επιβλέπων δικαιούται, κατά διαστήματα, να αναθέσει στον εκπρόσωπό του την άσκηση οποιουδήποτε από τα καθήκοντα ή τις εξουσίες του, διατηρώντας πάντοτε ο ίδιος την τελική ευθύνη, και να ανακαλεί οποιαδήποτε στιγμή την ανάθεση αυτή ή να αντικαθιστά τον εκπρόσωπο. Τόσο η ανάθεση όσο και η ανάκληση ή η αντικατάσταση γίνονται γραπτώς και παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους στον ανάδοχο.

- 5.3. Οι ανακοινώσεις στις οποίες προβαίνει ο εκπρόσωπος του επιβλέποντος προς τον ανάδοχο στα πλαίσια των όρων της ανάθεσης αυτής παράγουν τα ίδια αποτελέσματα με τις ανακοινώσεις του επιβλέποντος, όμως:

- α) εάν ο εκπρόσωπος του επιβλέποντος παραλείψει την απόρριψη εργασίας, υλικών ή εγκατάστασης, δεν τίθεται η εξουσία του επιβλέποντος να προβεί στην απόρριψη και να δώσει τις απαραίτητες οδηγίες για την ορθή εκτέλεση·
- β) ο επιβλέπων δικαιούται να ανατρέψει ή να τροποποιεί το περιεχόμενο της ανακοίνωσης.

- 5.4. Οι οδηγίες ή/και οι εντολές του επιβλέποντος δίδονται υπό μορφή διοικητικών εντολών. Οι εν λόγω εντολές, χρονολογούνται, αριθμούνται και καταχωρούνται από τον επιβλέποντα στο ημερολόγιο των εργασιών και αντίγραφα τους εγχειρίζονται, οσάκις χρειάζεται, στον εκπρόσωπο του αναδόχου.

Άρθρο 6

Εκχώρηση

- 6.1. Η εκχώρηση είναι έγκυρη όταν είναι γραπτή συμφωνία με την οποία ο ανάδοχος, εν όλω ή εν μέρει, μεταβιβάζει τη σύμβασή του ή μέρος αυτής σε τρίτο μέρος.
- 6.2. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να προβεί σε μερική ή ολική εκχώρηση ούτε να εκχωρήσει οποιοδήποτε όφελος ή συμφέρον που απορρέει από τη σύμβαση χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής, με την εξαίρεση των ακόλουθων περιπτώσεων:
- α) σύσταση προνομίου υπέρ των τραπεζών του αναδόχου για κάθε γεγεννημένη ή μέλλουσα απαίτηση του απορρέουσα από τη σύμβαση ή
 - β) εκχώρηση στους ασφαλιστές του αναδόχου, σε περίπτωση που τον έχουν καλύψει για ζημιές τις οποίες υπέστη ή για τις οποίες ευθύνεται, του δικαιώματος αναγωγής του αναδόχου έναντι πατρός υπευθύνου.
- 6.3. Κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 2, η έγκριση μιας εκχώρησης από την αναθέτουσα αρχή

δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις υποχρεώσεις του για το τμήμα της σύμβασης που έχει ήδη εκτελεστεί ή για το μη εκχωρούμενο τμήμα.

- 6.4. Εάν ο ανάδοχος έχει εκχωρήσει τη σύμβαση χωρίς άδεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, χωρίς όχληση, να επιβάλει αυτοδικαίως τις κυρώσεις για αθέτηση της σύμβασης που προβλέπονται στα άρθρα 63 και 64.
- 6.5. Οι εκδοχές πρέπει να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης.

Άρθρο 7

Υπεργολαβία

- 7.1. Η υπεργολαβία είναι έγκυρη όταν είναι γραπτή συμφωνία με την οποία ο ανάδοχος αναθέτει σε τρίτον την εκτέλεση μέρους της σύμβασης.
- 7.2. Προκειμένου να συνάψει υπεργολαβία ο ανάδοχος, απαιτείται να έχει τη γραπτή συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής. Τα τμήματα τα οποία καλύπτει η υπεργολαβία καθώς και η ταυτότητα του υπεργολάβου κοινοποιούνται στην αναθέτουσα αρχή. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 4 παράγραφος 3, η αναθέτουσα αρχή μέσα σε 30 ημέρες από την παραλαβή της γνωστοποίησης, κοινοποιεί στον ανάδοχο την απόφασή της η οποία, αν είναι απορριπτική, πρέπει να είναι αιτιολογημένη.
- 7.3. Κατά την επιλογή των υπεργολάβων, ο ανάδοχος προτιμά τα φυσικά πρόσωπα, τις εταιρείες ή επιχειρήσεις του κράτους της αναθέτουσας αρχής που είναι εις θέση να εκτελέσουν το απαιτούμενο έργο με όμοιους όρους.
- 7.4. Οι υπεργολάβοι πρέπει να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης.
- 7.5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 52, δεν υφίσταται συμβατική σχέση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και των υπεργολάβων.
- 7.6. Ο ανάδοχος ευθύνεται για τις πράξεις, παραλείψεις και αμέλειες των υπεργολάβων και των εκπροσώπων ή των υπαλλήλων τους, όπως ακριβώς για τις πράξεις και παραλείψεις του ιδίου, των εκπροσώπων του ή των υπαλλήλων του. Η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής έγκριση της υπεργολαβίας για οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης ή η έγκριση της εκ μέρους υπεργολάβου εκτέλεσης οποιουδήποτε τμήματος των εργασιών δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από οποιαδήποτε υποχρέωσή του απορρέουσα από τη σύμβαση.
- 7.7. Εάν ο υπεργολάβος έχει αναλάβει έναντι του αναδόχου να εκτελεί εργασίες, να προμηθεύει αγαθά, υλικά ή εγκαταστάσεις και να παρέχει υπηρεσίες μετά τη λήξη

της περιόδου ευθύνης που ορίζεται στη σύμβαση, ο ανάδοχος οφείλει, οποτεδήποτε το ζητήσει η αναθέτουσα αρχή, η οποία και καταβάλλει τις σχετικές δαπάνες, να της εκχωρήσει τα ωφελήματα που απορρέουν από την εν λόγω υποχρέωση του υπεργολάβου για το εναπομένον χρονικό διάστημα.

- 7.8. Εάν ο ανάδοχος συνάψει σύμβαση υπεργολαβίας χωρίς την απαιτούμενη συγκατάθεση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, χωρίς προηγούμενη όχληση, να επιβάλει αυτοδικαίως τις κυρώσεις για αθέτηση της σύμβασης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 63 και 64.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 8

Παροχή εγγράφων

- 8.1. Εντός 30 ημερών από τη σύσταση της εγγύησης καλής εκτέλεσης, που προβλέπει το άρθρο 15, ο επιβλέπων εγχειρίζει δωρεάν στον ανάδοχο αντίτυπο των σχεδίων που έχει εκπονήσει ο ίδιος για την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς και την τεχνική περιγραφή και τα λοιπά συμβατικά τεύχη σε δύο αντίτυπα. Ο ανάδοχος μπορεί να αγοράσει, εφόσον υπάρχουν, συμπληρωματικά αντίτυπα των εν λόγω σχεδίων της τεχνικής περιγραφής και των λοιπών εγγράφων. Μετά τη χορήγηση της βεβαίωσης εγγύησης, ή μετά την οριστική παραλαβή, ο ανάδοχος επιστρέφει στον επιβλέποντα όλα τα σχέδια, την τεχνική περιγραφή και τα λοιπά συμβατικά τεύχη.
- 8.2. Τα σχέδια, η περιγραφή και τα άλλα έγγραφα που παρέχει η αναθέτουσα αρχή ούτε χρησιμοποιούνται από τρίτους, ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους από τον ανάδοχο, εκτός αν είναι απολύτως απαραίτητο για την εκτέλεση της σύμβασης και εφόσον υπάρχει προηγούμενη συγκατάθεση του επιβλέποντος.
- 8.3. Ο επιβλέπων δικαιούται να απευθύνει στον ανάδοχο, όταν χρειάζεται, διοικητικές εντολές που περιλαμβάνουν συμπληρωματικά έγγραφα ή οδηγίες που απαιτούνται για την εμπρόθεσμη και προσηκούμενη εκτέλεση των εργασιών και για τη διόρθωση των ελαττωμάτων.

Άρθρο 9

Πρόσβαση στο εργοτάξιο

- 9.1. Η αναθέτουσα αρχή θέτει στη διάθεση του αναδόχου τους χώρους του εργοταξίου και την πρόσβαση σε αυτούς, έγκαιρα και ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης το αναφερόμενο στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων. Ο ανάδοχος θα θέτει στη διάθεση των ενδιαφερομένων τρίτων όλα τα εύλογα μέσα για την

εκτέλεση των εργασιών τους, όπως αυτά εκτίθενται στις ειδικές συγγραφές υποχρεώσεων ή σε διοικητικές εντολές.

- 9.2. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να χρησιμοποιήσει τους χώρους που του παρέχει η αναθέτουσα αρχή για σκοπούς ξένους προς τη σύμβαση.
- 9.3. Ο ανάδοχος διατηρεί σε καλή κατάσταση, καθόλη τη διάρκεια της χρήσεως, τους χώρους οι οποίοι του παραστέθηκαν, μετά δε την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον του ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή ή τον επιβλέποντα, τους αποδίδει στην αρχική τους κατάσταση, δεκτής γενομένης μόνον της φυσιολογικής φθοράς.
- 9.4. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται αποζημίωση για τυχόν βελτιώσεις που επήλθαν από εργασίες τις οποίες πραγματοποίησε με δική του πρωτοβουλία.

Άρθρο 10

Αρωγή σε σχέση με την επιτόπια νομοθεσία

- 10.1. Ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει την αρωγή της αναθέτουσας αρχής προκειμένου να προμηθευθεί τα αντίγραφα νόμων και κανονισμών και να συλλέξει πληροφορίες σχετικά με τα τοπικά συναλλακτικά έθιμα και τις διοικητικές διατάξεις και διατάγματα της χώρας στην οποία κατασκευάζονται τα έργα, εφόσον όλα αυτά είναι δυνατόν να ασκήσουν επιρροή στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παράσχει την αρωγή αυτή στον ανάδοχο, δαπάναις του ιδίου.
- 10.2. Με την επιφύλαξη των νομοθετικών και διοικητικών διατάξεων που ισχύουν στο κράτος, όπου πρόκειται να εκτελεστούν τα έργα, η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για να διευκολύνει τον ανάδοχο να πάρει όλες τις απαιτούμενες θεωρήσεις και άδειες, συμπεριλαμβανομένων των αδειών εργασίας και παραμονής για το προσωπικό, τις υπηρεσίες του οποίου ο ανάδοχος και η αναθέτουσα αρχή κρίνουν αναγκαίες, καθώς και αδειών παραμονής για τις οικογένειές τους.

Άρθρο 11

Υπερμερία του αναδόχου ως προς τη μισθοδοσία του προσωπικού του

Εφόσον υπάρχει η υπερμερία του αναδόχου ως προς τη μισθοδοσία των υπαλλήλων του καθώς και ως προς την καταβολή των αποζημιώσεων και εισφορών που απαιτούνται βάσει της νομοθεσίας του κράτους όπου εκτελούνται τα έργα, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβεί σε σχετική όχληση του αναδόχου γνωστοποιώντας του ότι προτίθεται να προβεί σε απευθείας καταβολή των εν λόγω μισθών, αποζημιώσεων και εισφορών εντός δεκαπενθημέρου. Εάν ο ανάδοχος αμφισβητεί την οφειλή, υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή αιτιολογη-

μένη απάντηση μέσα σε 15 μέρες. Εάν, αφού εξετάσει τις παρατηρήσεις αυτές, η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι πρέπει να γίνει καταβολή μισθών και ημερομισθίων, μπορεί να καταβάλει τους εν λόγω μισθούς και ημερομισθία καθώς και τις αποζημιώσεις και εισφορές από τα ποσά τα οποία οφείλει στον ανάδοχο. Ειδάλλως, μπορεί να αφαιρέσει τα ποσά αυτά το ποσό μιας των εγγυήσεων κατά τα προβλεπόμενα στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων. Οι ενέργειες της αναθέτουσας αρχής στα πλαίσια του άρθρου αυτού, δεν απαλλάσσουν τον ανάδοχο από τις υποχρεώσεις έναντι των υπαλλήλων του, παρά μόνο στο βαθμό του η ενέργεια αυτή καλύπτει κάποια υποχρέωση. Η αναθέτουσα αρχή δεν καθίσταται υπεύθυνη έναντι των υπαλλήλων του αναδόχου με την ενέργεια αυτή.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Άρθρο 12

Γενικές υποχρεώσεις

- 12.1. Ο ανάδοχος καταβάλλει την απαιτούμενη επιμέλεια και σπουδή σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης για να σχεδιάσει, κατά τα οριζόμενα στη σύμβαση, να υλοποιήσει και να αποπερατώσει τις εργασίες, διορθώνοντας κάθε τυχόν ελάττωμά τους. Ο ανάδοχος διευθύνει τις εργασίες και παρέχει το προσωπικό, τα υλικά, τις εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό και ό,τι άλλο προσωρινό ή μόνιμο αντικείμενο απαιτείται για το σχεδιασμό, την εκτέλεση, την απαπεράτωση των εργασιών καθώς και τη διόρθωση των ελαττωμάτων, σύμφωνα με όσα ορίζει η σύμβαση ή με όσα απορρέουν λογικά από τους όρους της.
- 12.2. Ο ανάδοχος έχει αμέριστη ευθύνη για την επάρκεια, ποιότητα και ασφάλεια όλων των ενεργειών και μεθόδων κατασκευής στα πλαίσια της σύμβασης.
- 12.3. Ο ανάδοχος συμμορφώνεται με τις διοικητικές εντολές του επιβλέποντος. Εάν ο ανάδοχος κρίνει ότι μια εντολή δίδεται καθ' υπέρβαση των εξουσιών του επιβλέποντος ή δεν εμπίπτει στη σύμβαση, οφείλει να το γνωστοποιήσει αιτιολογημένα στον επιβλέποντα εντός αποσβεστικής προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή της εν λόγω εντολής. Η γνωστοποίηση αυτή δεν αναστέλλει την εκτέλεση της εντολής.
- 12.4. Ο ανάδοχος συμμορφώνεται με τη νομοθεσία και τις εν γένει ρυθμίσεις που ισχύουν στο κράτος της αναθέτουσας αρχής, φροντίζει δε ώστε και το προσωπικό του, οι εξαρτώμενοι από αυτό και τα άτομα που απασχολεί επιτόπου να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις αυτές. Ο ανάδοχος αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή για αξιώσεις και αγωγές που εγείρονται λόγω παράβασης νόμων και ρυθμίσεων από τον ανάδοχο, τους υπαλλήλους του και τους εξαρτώμενους από αυτούς.
- 12.5. Εάν ο ανάδοχος ή ένας από τους υπεργολάβους, τους εκπροσώπους ή τους υπαλλήλους του προσφέρει ή

συμφωνεί να προσφέρει ή να δώσει ή δίνει δώρο, φιλοδώρημα, ατέλεια ή προμήθεια ως δέλεαρ ή ανταμοιβή για πράξη ή παράλειψη εν σχέσει προς τη σύμβαση ή οποιαδήποτε άλλη σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή, ή για την ευμενή ή δυσμενή μεταχείριση οποιουδήποτε προσώπου εν σχέσει προς τη σύμβαση ή οποιαδήποτε άλλη σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή, η αρχή αυτή, με την επιφύλαξη των τυχόν επιπλέον δικαιωμάτων που της παρέχει η σύμβαση, δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 63 και 64.

- 12.6. Ο ανάδοχος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια ως προς όλα τα έγγραφα και πληροφορίες που λαμβάνει σε σχέση με τη σύμβαση, τα οποία δεν δημοσιεύει ούτε κοινολογεί χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος, μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή, εκτός αν αυτό απαιτείται για την εκτέλεση της σύμβασης. Εάν υπάρξει διαφωνία ως προς το αναγκαίο μιας δημοσίευσης ή κοινολόγησης για τους σκοπούς της σύμβασης, η απόφαση της αναθέτουσας αρχής είναι οριστική.

- 12.7. Εάν ανάδοχος είναι κοινοπραξία (joint venture) ή consortium δύο ή περισσότερων προσώπων, τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται από κοινού και εις ολόκληρον για την εκπλήρωση των όρων της σύμβασης σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής και, εφόσον αυτή το ζητήσει, ορίζουν μεταξύ τους έναν διευθύνοντα ο οποίος έχει εξουσία να δεσμεύει την κοινοπραξία ή το consortium. Η σύνθεση ή η σύσταση της κοινοπραξίας ή του consortium δεν μπορούν να τροποποιηθούν χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 13

Επίβλεψη των εργασιών

- 13.1. Ο ανάδοχος επιβλέπει τις εργασίες είτε αυτοπροσώπως είτε δια αντιπροσώπου τον οποίο ορίζει προς το σκοπό αυτό. Ο διορισμός αντιπροσώπου πρέπει να εγκριθεί από τον επιβλέποντα. Η έγκριση αυτή μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Ο επιβλέπων οφείλει να αιτιολογήσει την άρνηση αλλά και την ανάκληση της έγκρισης ενώ ο ανάδοχος οφείλει να προτείνει αμελητέα αντικαταστάτη.
- 13.2. Μόλις λάβει γνώση της ανάκλησης της έγκρισης του αντιπροσώπου του, ο ανάδοχος μόλις τούτο καταστεί δυνατόν, οφείλει να προβεί σε παύση και αντικατάστασή του από άλλον αντιπρόσωπο εγκεκριμένο από τον επιβλέποντα.
- 13.3. Ο αντιπρόσωπος του αναδόχου πρέπει να έχει πλήρεις εξουσίες να λαμβάνει οποιαδήποτε απόφαση χρειάζεται για την εκτέλεση των εργασιών, να λαμβάνει και να

εκτελεί διοικητικές εντολές και να προσυπογράφει το ημερολόγιο εργασιών που αναφέρεται στο άρθρο 39 ή τα χωριστά έγγραφα, όπου τούτο ενδείκνυται. Ο ανάδοχος ευθύνεται οπωσδήποτε για την ορθή εκτέλεση των εργασιών συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των τεχνικών προδιαγραφών και των διοικητικών εντολών από τους δικούς του υπαλλήλους και από τους υπεργολάβους και τους υπαλλήλους τους.

Άρθρο 14

Προσωπικό του αναδόχου

- 14.1. Ο ανάδοχος οφείλει να απασχολεί επαρκές προσωπικό και να συμβάλλει όσο το δυνατόν περισσότερο στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του κράτους στο οποίο διεξάγονται οι εργασίες. Το προσωπικό αυτό πρέπει να διαθέτει τα προσόντα και την πείρα που απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί η ταχεία και ικανοποιητική εκτέλεση των εργασιών. Ο ανάδοχος αφείλει να αντικαταστήσει πάραυτα τους υπαλλήλους που, κατά την κρίση του επιβλέποντος, μπορεί να παρεμποδίσουν την ομαλή εκτέλεση των εργασιών.
- 14.2. Τα ποσοστά αμοιβής και οι γενικοί όροι εργασίας, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής, ισχύουν ως κατώτατο όριο για τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο.

Άρθρο 15

Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- 15.1. Μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης της ανάθεσης της σύμβασης, ο ανάδοχος οφείλει να παράσχει στην αναθέτουσα αρχή εγγύηση για την εμπρόθεσμη και προσηκούσα εκτέλεση της σύμβασης. Η εγγύηση καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και δεν υπερβαίνει το 10 % του όλου ποσού της τιμής σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των ποσών των αναφερομένων στις ενδεχόμενες πρόσθετες πράξεις της σύμβασης, εκτός αν στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ορίζεται διαφορετικά. Εν πάση περιπτώσει, η εγγύηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % της τιμής αυτής.
- 15.2. Το ποσό της εγγύησης καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής για κάθε ζημία από τυχόν μη έγκαιρη και προσηκούσα εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου.
- 15.3. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης λαμβάνει τη μορφή που ορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και μπορεί να είναι τραπεζική εγγύηση ή τραπεζική επιταγή ή επιταγή βεβαίου αντικρύσματος ή ομόλογο ασφαλιστικού ή εγγυητικού φορέα (bond), ή ανέκκλητη πιστωτική επιστολή ή κατάθεση σε μετρητά υπέρ της αναθέτουσας αρχής. Εάν η εγγύηση καλής εκτέλεσης πρόκειται

να συσταθεί με τη μορφή τραπεζικής εγγύησης ή τραπεζικής επιταγής ή επιταγής βεβαίου αντικρύσματος ή ομόλογου, ο εγγυητής πρέπει να είναι τράπεζα ή ασφαλιστικός ή/και εγγυητικός φορέας, εγκεκριμένος από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης.

- 15.4. Εκτός εάν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, η εγγύηση εκφράζεται στο ίδιο νόμισμα στο οποίο πληρώνεται η σύμβαση και κατά την ίδια αναλογία.
- 15.5. Καμία πληρωμή δεν γίνεται προς τον ανάδοχο πριν συσταθεί εγγύηση. Η εγγύηση υφίσταται μέχρις ότου επέλθει η έγκαιρη προσηκούσα εκτέλεση της σύμβασης.
- 15.6. Εάν, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει την εγγύηση πάψει να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, η εγγύηση παύει να υφίσταται. Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε όχληση του αναδόχου να παράσχει νέα εγγύηση με τους ίδιους όρους. Εάν ο ανάδοχος δεν παράσχει νέα εγγύηση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση.
- 15.7. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να απαιτήσει κατάπτωση της εγγύησης ίση με τα ποσά για τα οποία υπέχει ευθύνη ο εγγυητής βάσει της εγγύησης, λόγω αθέτησης της σύμβασης εκ μέρους του αναδόχου και μέχρι του συνολικού ποσού της εγγύησης. Μόλις η αναθέτουσα αρχή ζητήσει καταβολή ποσού σύμφωνα με τα παραπάνω, ο εγγυητής οφείλει να προβεί στην καταβολή αμελλητί και δεν δικαιούται να προβάλει καμία ένσταση και για κανένα λόγο. Η αναθέτουσα αρχή, πριν απαιτήσει κατάπτωση οποιουδήποτε ποσού της εγγύησης, οφείλει να προβεί σε σχετική όχληση προς τον ανάδοχο, αναφέροντας σε τι συνίσταται η αθέτηση της υποχρέωσης η οποία επισύρει κατάπτωση της εγγύησης.
- 15.8. Αν δεν ορίζει διαφορετικά η σύμβαση, η εγγύηση καλής εκτέλεσης αποδεσμεύεται 30 ημέρες μετά την έκδοση του υπογεγραμμένου γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 51.

Άρθρο 16

Ασφάλιση

- 16.1. Ο ανάδοχος ασφαρίζεται επ' ονόματί του και επ' ονόματι της αναθέτουσας αρχής για κάθε βλάβη ή ζημία για τις οποίες θα ήταν υπεύθυνος βάσει της σύμβασης. Η ασφάλιση αυτή, εάν δεν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων καλύπτει:
- α) κάθε ζημία των κατασκευών και των υλικών και εξοπλισμού που ενσωματώνονται σε αυτές για ποσό ίσο με το κόστος πλήρους αντικατάστασής τους, από οποιαδήποτε αιτία και αν προέρχεται η

ζημία ή η βλάβη, εκτός από ανωτέρα βία ή επέλευση κινδύνου τον οποίο, σύμφωνα με τη σύμβαση, φέρει η αναθέτουσα αρχή·

- β) πρόσθετο ποσό ίσο με 15 % του κόστους αντικατάστασης, ή όπως αλλιώς ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, για την κάλυψη οποιασδήποτε πρόσθετης δαπάνης άμεσης ή παρεπόμενης, για την αποκατάσταση της ζημίας ή της βλάβης, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών αμοιβών και των δαπανών για την κατεδάφιση και απομάκρυνση οποιουδήποτε τμήματος του έργου και για την απομάκρυνση πάσης φύσεως υπολειμμάτων·
- γ) τον εξοπλισμό του αναδόχου και άλλα αντικείμενα τα οποία έχει φέρει στο εργοτάξιο ο ανάδοχος, κατά ποσό που να επαρκεί για την αντικατάστασή τους στο εργοτάξιο.

16.2. Ο ανάδοχος μπορεί να αντικαταστήσει την ασφάλιση που προβλέπει το άρθρο 16 παράγραφος 1 από ένα κυμαινόμενο ασφαλιστήριο που να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία α), β) και γ) του άρθρου 16 παράγραφος 1. Στην περίπτωση αυτή, ο ανάδοχος ειδοποιεί τον ασφαλιστή για τη συμμετοχή της αναθέτουσας αρχής.

16.3. Ο ανάδοχος συνάπτει ασφάλιση η οποία καλύπτει την ευθύνη του όσον αφορά τα εργατικά ατυχήματα και την αστική ευθύνη του για τυχόν ζημιές τρίτων, της αναθέτουσας αρχής ή οποιουδήποτε υπαλλήλου της κατά την εκτέλεση του έργου. Η ευθύνη αυτή είναι απεριόριστη στην περίπτωση σωματικής βλάβης.

16.4. Ο ανάδοχος συνάπτει ασφάλιση που καλύπτει την ευθύνη του όσον αφορά τους κινδύνους και την αστική του ευθύνη από πράξεις ή παραλείψεις του ιδίου, των νομίμων διαδόχων του ή των εκπροσώπων του. Η ασφάλιση αυτή ισούται τουλάχιστον με το ποσό που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Επιπλέον, ο ανάδοχος μεριμνά ώστε όλοι οι υπεργολάβοι του να συνάψουν ανάλογες ασφαλίσεις.

16.5. Όλες οι ασφαλίσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο πρέπει να συνάπτονται εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης και υπόκεινται στην έγκριση της αναθέτουσας αρχής. Η ασφάλιση αυτή ισχύει από την έναρξη των εργασιών μέχρι την τελική παραλαβή τους. Ο ανάδοχος πρέπει να επιδεικνύει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο στην αναθέτουσα αρχή και να αποδεικνύει την τακτική πληρωμή των ασφαλιστρών, αμελλητί, όποτε του το ζητεί η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων.

16.6. Ανεξάρτητα από τις υποχρεώσεις του αναδόχου όσον αφορά τις ασφαλίσεις του άρθρου 16, ο ανάδοχος είναι ο μόνος υπεύθυνος και αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή και τον επιβλέποντα προκειμένου περί αξιώσεων που εγείρουν τρίτοι για περιουσιακή ή σωματική βλάβη οφειλόμενη στην εκτέλεση του έργου από τον ανάδοχο, τους υπεργολάβους τους και τους υπαλλήλους τους.

Άρθρο 17

Πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου

- 17.1. Ο ανάδοχος καταρτίζει και υποβάλλει προς έγκριση στον επιβλέποντα, πρόγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, σύμφωνα με την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Το πρόγραμμα αυτό περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- α) τη σειρά κατά την οποία ο ανάδοχος σκοπεύει να εκτελέσει τις εργασίες·
 - β) τις προθεσμίες υποβολής και έγκρισης των σχεδίων·
 - γ) γενική περιγραφή των μεθόδων που σκοπεύει να εφαρμόσει ο ανάδοχος για την εκτέλεση των εργασιών και
 - δ) άλλες λεπτομέρειες και πληροφορίες τις οποίες μπορεί εύλογα να ζητήσει ο επιβλέπων.

17.2. Η έγκριση του προγράμματος από τον επιβλέποντα δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

17.3. Δεν επιτρέπεται να γίνει ουσιαστική μεταβολή του προγράμματος χωρίς την έγκριση του επιβλέποντος. Αν πάντως οι εργασίες δεν προχωρούν σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο επιβλέπων μπορεί να δώσει στον ανάδοχο την εντολή να αναθεωρήσει το πρόγραμμα και να του υποβάλει το αναθεωρημένο αυτό πρόγραμμα προς έγκριση.

Άρθρο 18

Λεπτομερής ανάλυση των τιμών

- 18.1. Εφόσον χρειάζεται, και εντός 20 το πολύ ημερών από τη σχετικά αιτιολογημένη αίτηση του επιβλέποντος το έργο, ο ανάδοχος υποβάλλει λεπτομερή ανάλυση των τιμών του, αν η ανάλυση αυτή απαιτείται για την ευόδωση της σύμβασης.
- 18.2. Μετά την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης και κατά την περίοδο που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο ανάδοχος υποβάλλει προς ενημέρωση και μόνο στον επιβλέποντα λεπτομερή τριμηνιαία εκτίμηση της ταμειακής ροής, η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές που μπορεί να απαιτήσει ο ανάδοχος δυνάμει της σύμβασης. Στη συνέχεια, ο ανάδοχος υποβάλλει αναθεωρημένες εκτιμήσεις της ταμειακής ροής ανά τρίμηνο, εφόσον το ζητήσει ο επιβλέπων το έργο. Το έγγραφο αυτό δεν συνεπάγεται καμία ευθύνη για την αναθέτουσα αρχή και τον επιβλέποντα.

Άρθρο 19

Σχέδια του αναδόχου

- 19.1. Ο ανάδοχος υποβάλλει προς έγκριση στον επιβλέποντα:
- α) εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στη σύμβαση ή στο πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου,

τα σχέδια, έγγραφα, δείγματα ή/και υποδείγματα που προβλέπονται στη σύμβαση·

- β) τα σχέδια τα οποία ενδέχεται να ζητήσει ευλόγως ο επιβλέπων για την εκτέλεση της σύμβασης.

19.2. Αν ο επιβλέπων δεν κοινοποιήσει την έγκριση που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στη σύμβαση ή στο εγκεκριμένο πρόγραμμα εκτέλεσης, αυτά τα σχέδια, έγγραφα, δείγματα ή υποδείγματα λογίζονται εγκριθέντα στο τέλος της ταχθείσας προθεσμίας. Αν δεν προβλέπεται τέτοια προθεσμία, η έγκριση λογίζεται δοθείσα εντός 30 ημερών από την παραλαβή τους.

19.3. Τα εγκριθέντα σχέδια, έγγραφα, δείγματα και υποδείγματα υπογράφονται ή σημαίνονται με άλλο τρόπο από τον επιβλέποντα, ακολουθούνται δε χωρίς παρέκκλιση, εκτός εάν ο επιβλέπων δώσει διαφορετικές εντολές. Κάθε σχέδιο, έγγραφο, δείγμα ή υπόδειγμα του αναδόχου που απορρίπτεται από τον επιβλέποντα, τροποποιείται αμέσως σύμφωνα με τις επιθυμίες του και επανυποβάλλεται από τον ανάδοχο προς έγκριση.

19.4. Ο ανάδοχος παρέχει πρόσθετα αντίγραφα των εγκριθέντων σχεδίων, η μορφή και ο αριθμός των οποίων καθορίζονται στη σύμβαση ή σε μεταγενέστερες διοικητικές εντολές.

19.5. Η έγκριση των σχεδίων, εγγράφων, δειγμάτων και υποδειγμάτων από τον επιβλέποντα το έργο, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

19.6. Ο επιβλέπων δικαιούται να επιθεωρεί σε εύλογο χρόνο όλα τα συμβατικά σχέδια, έγγραφα, δείγματα ή υποδείγματα, στις εγκαταστάσεις του αναδόχου.

19.7. Πριν από την προσωρινή παραλαβή του έργου, ο ανάδοχος εγχειρίζει οδηγούς λειτουργίας και συντήρησης, συνοδευόμενους από λεπτομερή σχέδια τα οποία θα επιτρέπουν στη αναθέτουσα αρχή να εξασφαλίζει τη λειτουργία, συντήρηση, ρύθμιση και επισκευή όλων των τμημάτων του έργου. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, οι οδηγοί και τα σχέδια συντάσσονται στη γλώσσα της σύμβασης η δε μορφή και ο αριθμός τους καθορίζονται στη σύμβαση. Το έργο δεν θεωρείται ολοκληρωμένο προς προσωρινή παραλαβή, αν η αναθέτουσα αρχή δεν λάβει τους οδηγούς και τα σχέδια από τον ανάδοχο.

Άρθρο 20

Επάρκεια των τιμών προσφοράς

20.1. Θεωρείται ότι ο ανάδοχος έχει επιθεωρήσει και εξετάσει το εργοτάξιο και τα περίχωρά του και ότι, πριν

υποβάλει την προσφορά του, γνωρίζει καλά τη φύση του εδάφους και του υπεδάφους, καθώς και ότι έχει σαφή εικόνα της μορφής και της φύσης του εργοταξίου, της ποσότητας και της φύσης της εργασίας και των υλικών που θα χρειαστούν για την ολοκλήρωση του έργου, των μέσων επικοινωνίας και της πρόσβασης στο εργοτάξιο, των εγκαταστάσεων που θα χρειαστούν ενδεχομένως και ότι γενικά έχει συλλέξει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους, τα απρόοπτα και κάθε παράγοντα ικανό να επηρεάσει την προσφορά του.

20.2. Θεωρείται ότι ο ανάδοχος πριν υποβάλει την προσφορά του, έχει βεβαιωθεί για την ορθότητα και την επάρκεια της προσφοράς και των ποσοστών και των τιμών που έχει δηλώσει στον πίνακα προμετρήσεων και στον πίνακα τιμών. Οι πίνακες αυτοί, εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά η σύμβαση, καλύπτουν όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

20.3. Επειδή θεωρείται ότι ο ανάδοχος, έχει καθορίσει τις τιμές του βάσει δικών του υπολογισμών, εργασιών και εκτιμήσεων, εκτελεί χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση κάθε εργασία για την οποία δεν αναφέρει ούτε τιμή μονάδος ούτε κατ' αποκοπήν ποσό, σε οποιοδήποτε κεφάλαιο και αν εμπίπτει.

Άρθρο 21

Εξαιρετικοί κίνδυνοι

21.1. Εάν η εκτέλεση του έργου, προσκρούσει σε τεχνητά κωλύματα ή σε φυσικές συνθήκες που δεν ήταν εύλογα προβλεπτές από πεπειραμένο ανάδοχο, και εάν ο ανάδοχος είναι της γνώμης ότι τα κωλύματα ή οι συνθήκες αυτές θα προκαλέσουν πρόσθετες δαπάνες ή καθυστερήσεις, πρέπει να ειδοποιήσει το συντομότερο δυνατόν τον επιβλέποντα σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 55. Στην ειδοποίηση αυτή, ο ανάδοχος προσδιορίζει τις φυσικές συνθήκες ή/και τα τεχνητά κωλύματα που αντιμετωπίζει, αναφέρει δε λεπτομερώς τα προβλεπόμενα αποτελέσματά τους, τα μέτρα που έχει λάβει ή σκοπεύει να λάβει και την έκταση της προβλεπόμενης καθυστέρησης ή άλλης επίδρασης στην εκτέλεση του έργου.

21.2. Μετά τη λήψη της ανωτέρω ειδοποίησης, ο επιβλέπων μπορεί μεταξύ άλλων:

α) να ζητήσει από τον ανάδοχο να του υποβάλει εκτίμηση του κόστους των μέτρων που έχει λάβει ή σκοπεύει να λάβει·

β) να εγκρίνει τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο α) με ή χωρίς τροποποιήσεις·

γ) να δώσει γραπτές οδηγίες σχετικά με το πώς πρέπει να αντιμετωπισθούν οι φυσικές συνθήκες ή τα τεχνητά κωλύματα·

- δ) να δώσει εντολή για τροποποίηση, αναστολή ή καταγγελία της σύμβασης.
- 21.3. Αν ο επιβλέπων κρίνει ότι οι εν λόγω συνθήκες ή τα κωλύματα δεν ήταν ευλόγως προβλέψιμα, εν όλω ή εν μέρει, από πεπειραμένο ανάδοχο:
- α) λαμβάνει υπόψη του κάθε καθυστέρηση που προκλήθηκε από τις συνθήκες ή τα κωλύματα αυτά κατά τον υπολογισμό της παράτασης της προθεσμίας εκτέλεσης την οποία δικαιούται ο ανάδοχος βάσει του άρθρου 35 ή/και
- β) αν συντρέχουν τεχνητά κωλύματα ή αντίξοες φυσικές συνθήκες πλήν καιρικών, καθορίζει τα πρόσθετα ποσά που οφείλονται στον ανάδοχο βάσει του άρθρου 55.
- 21.4. Λόγω καιρικών συνθηκών, δεν γεννάται αξίωση του αναδόχου βάσει του άρθρου 55.
- 21.5. Αν ο επιβλέπων αποφασίσει ότι οι φυσικές συνθήκες ή τα τεχνητά κωλύματα θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, εν όλω ή εν μέρει, από πεπειραμένο ανάδοχο, ενημερώνει σχετικά τον ανάδοχο το συντομότερο δυνατό.

Άρθρο 22

Ασφάλεια των εργοταξίων

- 22.1. Ο ανάδοχος δικαιούται να απαγορεύει την πρόσβαση στο εργοτάξιο σε οποιοδήποτε πρόσωπο ξένο προς την εκτέλεση της σύμβασης εξαιρέσει των προσώπων που έχουν την άδεια του επιβλέποντος.
- 22.2. Ο ανάδοχος μεριμνά για την ασφάλεια των εργοταξίων καθόλη τη διάρκεια των εργασιών και είναι υπεύθυνος για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, προς το συμφέρον των υπαλλήλων του, των εκπροσώπων της αναθέτουσας αρχής και των τρίτων, προκειμένου να αποφευχθεί κάθε ζημία ή ατύχημα που θα μπορούσε να προκληθεί από την εκτέλεση των εργασιών.
- 22.3. Ο ανάδοχος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, με δική του ευθύνη και δικά του έξοδα, προκειμένου να διασφαλίσει την προστασία, τη συντήρηση και τη διατήρηση των υφισταμένων κατασκευών και εγκαταστάσεων. Παρέχει και συντηρεί, με δική του ευθύνη και δικά του έξοδα, τον εξοπλισμό φωτισμού, προστασίας, περίφραξης και ασφαλείας, ο οποίος αποδεικνύεται απαραίτητος για τη σωστή εκτέλεση των εργασιών ή απαιτείται ευλόγως από τον επιβλέποντα.
- 22.4. Αν, κατά τη εκτέλεση της σύμβασης, είναι απαραίτητο να ληφθούν επείγοντα μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί κίνδυνος ατυχήματος ή ζημίας ή να αποκατασταθεί η ασφάλεια μετά από ατύχημα ή ζημία, ο επιβλέπων προβαίνει σε όχληση του αναδόχου να

πράξει τα αναγκαία. Αν ο ανάδοχος δεν θέλει ή δεν μπορεί να λάβει τα απαραίτητα μέτρα, ο επιβλέπων εκτελεί την εργασία με έξοδα του αναδόχου, στο βαθμό που ο ανάδοχος ευθύνεται για το ατύχημα ή τη ζημία.

Άρθρο 23

Προστασία των ομόρων ιδιοκτησιών

- 23.1. Ο ανάδοχος λαμβάνει, με δική του ευθύνη και δικά του έξοδα, όλες τις προφυλάξεις που επιβάλλονται από τους κανόνες της επιστήμης και της πρακτικής στον τομέα των δομικών κατασκευών και τις προσαρμόζει στις κρατούσες συνθήκες, προκειμένου να προστατευθούν οι όμορες ιδιοκτησίες και να αποφευχθεί κάθε ασυνήθης παρενόχλησή τους.
- 23.2. Ο ανάδοχος αποζημιώνει στην αναθέτουσα αρχή για τις χρηματικές επιπτώσεις κάθε διεκδίκησης γειτόνων στο βαθμό που ο ίδιος ευθύνεται και στο βαθμό που η ζημία των ομόρων ιδιοκτησιών δεν οφείλεται σε κίνδυνο ο οποίος προκλήθηκε λόγω του σχεδίου ή της μεθόδου κατασκευής που επέβαλε η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων στον ανάδοχο.

Άρθρο 24

Παραμπόδιση της κυκλοφορίας

- 24.1. Ο ανάδοχος φροντίζει ώστε οι εργασίες και οι εγκαταστάσεις να μην προκαλούν ζημιές στην οδική, σιδηροδρομική, πλωτή, εναέρια κυκλοφορία και να μην την παρεμποδίζουν πέρα από τα όρια που αποδέχεται η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Κατά την επιλογή διαδρομών και οχημάτων, ειδικότερα, λαμβάνει υπόψη του τους ισχύοντες περιορισμούς βάρους.
- 24.2. Είτε εκτελείται από τον ίδιο είτε όχι, ο ανάδοχος βαρύνεται με το κόστος κάθε ειδικού μέτρου το οποίο κρίνει απαραίτητο, προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ή ζητείται από την αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να προστατευθούν ή να ενισχυθούν τμήματα οδών, σιδηροδρομικών γραμμών ή γεφυρών. Πριν λάβει οποιαδήποτε ειδικά μέτρα, ο ανάδοχος ειδοποιεί σχετικά τον επιβλέποντα το έργο. Ο ανάδοχος ευθύνεται για κάθε ζημία σε οδούς, σιδηροτροχιές ή γέφυρες από μεταφορά υλικών, εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού.

Άρθρο 25

Καλώδια και αγωγοί

- 25.1. Αν, κατά την εκτέλεση των εργασιών, ο ανάδοχος συναντήσει σημάσεις που δηλώνουν τη διέλευση

υπόγειων καλωδίων, αγωγών και εγκαταστάσεων, είναι υποχρεωμένος να τις διατηρήσει στη θέση τους ή, αν η εκτέλεση των εργασιών επιβάλλει την προσωρινή τους απομάκρυνση, να τις επαναφέρει στη θέση τους. Για τις σχετικές εργασίες, απαιτείται προηγούμενη άδεια του επιβλέποντος.

- 25.2. Ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την προστασία, τη μετακίνηση και την επαναφορά, ανάλογα με την περίπτωση, των καλωδίων, αγωγών και εγκαταστάσεων που προσδιορίζονται από την αναθέτουσα αρχή στη σύμβαση καθώς και για τα αντίστοιχα έξοδα.
- 25.3. Όταν η παρουσία καλωδίων, αγωγών και εγκαταστάσεων δεν αναφέρεται στη σύμβαση, αλλά καταδεικνύεται από σημάνσεις και ενδείξεις, ο ανάδοχος έχει γενική υποχρέωση επιμέλειας και υποχρεώσεις προστασίας, μετακίνησης και επαναφοράς όπως αυτές που αναφέρθηκαν παραπάνω. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή τον αποζημιώνει για τις σχετικές δαπάνες, στο βαθμό που οι εργασίες αυτές είναι απαραίτητες για την εκτέλεση της σύμβασης.
- 25.4. Πάντως, οι υποχρεώσεις μετακίνησης και επαναφοράς καλωδίων, αγωγών και εγκαταστάσεων καθώς και οι σχετικές δαπάνες δεν βαρύνουν τον ανάδοχο αν η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να τις αναλάβει. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που αυτές οι υποχρεώσεις και οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν άλλη ειδική υπηρεσία ή εκδοχέα.
- 25.5. Όταν η εκτέλεση εργασίας στο εργοτάξιο ενδέχεται να προκαλέσει διατάραξη ή ζημία σε υπηρεσία κοινής ωφελείας, ο ανάδοχος ενημερώνει πάραυτα και γραπτώς τον επιβλέποντα, ζητώντας του να λάβει σε εύλογο χρόνο τα κατάλληλα μέτρα που θα επιτρέψουν την κανονική συνέχιση των εργασιών.

Άρθρο 26

Χάραξη των εργασιών

- 26.1. Ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος για:
- α) την ακριβή χάραξη των εργασιών με βάση τα αρχικά σημάδια, γραμμές και επίπεδα αναφοράς που έχει καθορίσει ο επιβλέπων·
 - β) την ορθότητα των θέσεων, των επιπέδων, των διαστάσεων και της διάταξης όλων των τμημάτων του έργου·
 - γ) την παροχή όλων των οργάνων, συσκευών και εργατικών χεριών που απαιτούνται για την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων του.
- 26.2. Αν, σε οποιαδήποτε στιγμή της εκτέλεσης του έργου, διαπιστωθεί λάθος όσον αφορά τη θέση, το επίπεδο, τις διαστάσεις ή τη διάταξη οποιουδήποτε τμήματος του έργου, ο ανάδοχος, εφόσον το ζητήσει ο επιβλέπων, διορθώνει το λάθος αυτό με δικά του έξοδα σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος, εκτός αν το

εν λόγω λάθος οφείλεται σε ανακριβή στοιχεία τα οποία παρέσχε ο επιβλέπων. Στην περίπτωση αυτή, οι δαπάνες για τη διόρθωση του λάθους βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή.

- 26.3. Ο έλεγχος της χάραξης των εργασιών ή οποιαδήποτε γραμμή ή επιπέδου από τον επιβλέποντα δεν απαλλάσσει κατά κανένα τρόπο τον ανάδοχο από την ευθύνη του για την ακρίβεια των στοιχείων αυτών. Ο ανάδοχος προστατεύει και συντηρεί επιμελώς όλες τις σημάνσεις, τις ράβδους για τη μέτρηση της κλίσης, τους πασσάλους και κάθε άλλο αντικείμενο που χρησιμοποιείται για τη χάραξη των εργασιών.

Άρθρο 27

Υλικά προερχόμενα από κατεδαφίσεις

- 27.1. Εφόσον η σύμβαση περιλαμβάνει εργασίες κατεδάφισης, τα υλικά και τα αντικείμενα που αποκτώνται κατά τον τρόπο αυτό, ανήκουν στον ανάδοχο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ή/και στη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28.
- 27.2. Αν η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ορίζει ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την κυριότητα των υλικών ή ενός τμήματός ή όλων των αντικειμένων που προέρχονται από τις εργασίες κατεδάφισης, ο ανάδοχος λαμβάνει όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις για την προστασία των εν λόγω υλικών και αντικειμένων. Ο ανάδοχος ευθύνεται για οποιαδήποτε καταστροφή ή ζημία των υλικών ή αντικειμένων αυτών, εφόσον την προκάλεσε ο ίδιος ή εκπρόσωπός του.
- 27.3. Ανεξάρτητα από τη χρήση για την οποία προορίζει η αναθέτουσα αρχή, τα υλικά ή αντικείμενα των οποίων έχει διατηρήσει την κυριότητα, όλες οι δαπάνες μεταφοράς και αποθήκευσης των υλικών ή αντικειμένων αυτών στο χώρο που έχει υποδείξει ο επιβλέπων βαρύνουν τον ανάδοχο, εφόσον η απόσταση μεταφοράς δεν υπερβαίνει τα 100 μέτρα.
- 27.4. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο ανάδοχος απομακρύνει προοδευτικά και με δικά του έξοδα από το εργοτάξιο το χαλίκι και τα άλλα υλικά που προέρχονται από την κατεδάφιση, καθώς και τα απορρίμματα και τα άλλα υπολείμματα.

Άρθρο 28

Ανακαλύψεις κατά τη διάρκεια των εργασιών

- 28.1. Ο επιβλέπων ενημερώνεται αμέσως για κάθε ενδιαφέρουσα ανακάλυψη που γίνεται κατά τις εργασίες εκσκαφής ή κατεδάφισης τις πραγματοποιούμενες στα πλαίσια της εκτέλεσης της σύμβασης. Ο επιβλέπων αποφασίζει για τη μεταχείριση των ανακαλύψεων αυτών, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής.
- 28.2. Η αναθέτουσα αρχή είναι και κύριος των υλικών που ανευρίσκονται κατά τη διάρκεια των εργασιών εκσκα-

φής και κατεδάφισης οι οποίες πραγματοποιούνται σε γήπεδο του οποίου είναι κύριος. Ο ανάδοχος δικαιούται αποζημίωση για κάθε ιδιαίτερη προσπάθεια που καταβάλλει προς το σκοπό αυτό.

- 28.3. Τα έργα τέχνης, οι αρχαιότητες και τα ευρήματα φυσικής ιστορίας, τα νόμισματά ή οποιαδήποτε άλλα αντικείμενα που παρουσιάζουν επιστημονικό ενδιαφέρον, καθώς και τα σπάνια ή κατασκευασμένα από πολύτιμα μέταλλα αντικείμενα τα οποία ανευρίσκονται κατά τις προαναφερθείσες εργασίες εκσκαφής ή κατεδάφισης ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή.
- 28.4. Σε περίπτωση διαφωνίας, η αναθέτουσα αρχή είναι αποκλειστικά αρμόδια να αποφασίσει κατά πόσον συντρέχουν τα χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 1 και 3.

Άρθρο 29

Προσωρινά έργα

- 29.1. Ο ανάδοχος εκτελεί με δικά του έξοδα όλα τα προσωρινά έργα που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου. Υποβάλλει στον επιβλέποντα τα σχέδια προσωρινών έργων τα οποία σκοπεύει να χρησιμοποιήσει, όπως σχέδια εγκιβωτισμών για κατασκευή θεμελιώσεων, σχέδια ικριωμάτων, σχέδια μεταλλικών σκελετών και χωρισμάτων. Λαμβάνει υπόψη του τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις του επιβλέποντος και έχει την ευθύνη για τα σχέδια αυτά.
- 29.2. Εάν η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προβλέπει ότι ο σχεδιασμός συγκεκριμένων προσωρινών έργων είναι έργο της αναθέτουσας αρχής, ο επιβλέπων εφοδιάζει το συντομότερο δυνατό τον ανάδοχο με όλα τα σχέδια που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των προσωρινών έργων σύμφωνα με το πρόγραμμα εκτέλεσης. Σ' αυτή την περίπτωση, αποκλειστικά υπεύθυνη για την ασφάλεια και την ορθότητα του σχεδιασμού τους είναι η αναθέτουσα αρχή. Ο ανάδοχος, πάντως, είναι υπεύθυνος για την ορθή κατασκευή των έργων αυτών.

Άρθρο 30

Εδαφολογικές μελέτες

Με την επιφύλαξη της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων και της τεχνικής περιγραφής, ο ανάδοχος θέτει στη διάθεση του επιβλέποντος το προσωπικό και τον εξοπλισμό που απαιτούνται για την εκτέλεση των εδαφικών μελετών οι οποίες κρίνονται ευλόγως αναγκαίες από τον επιβλέποντα. Ο ανάδοχος αποζημιώνεται για το πραγματικό κόστος των μισθών και ημερομισθίων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ή διαθέτει στις εργασίες αυτές, αν δεν υπάρχει ήδη σχετική ρήτρα στη σύμβαση.

Άρθρο 31

Αλληλένδετες συμβάσεις

- 31.1. Ο ανάδοχος, σύμφωνα με τις εντολές του επιβλέποντος και μέσα σε λογικά όρια, παρέχει σε οποιονδήποτε

ποτε άλλο ανάδοχο ο οποίος έχει συνάψει σύμβαση έργου με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και στο προσωπικό του αναδόχου και της αναθέτουσας αρχής, κάθε διευκόλυνση για την εκτέλεση των εργασιών τους. Το ίδιο ισχύει και για το προσωπικό οποιασδήποτε άλλης δημόσιας αρχής το οποίο εκτελεί, στο εργοτάξιο ή σε μικρή απόσταση από αυτό, εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβαση ή συμπεριλαμβάνονται σε οποιαδήποτε σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή η οποία είναι συναφής ή παρεπόμενη σε σχέση με το έργο.

- 31.2. Αν, πάντως, ο ανάδοχος, μετά από γραπτή αίτηση του επιβλέποντος, θέσει στη διάθεση οποιουδήποτε άλλου αναδόχου ή δημόσιας αρχής ή της αναθέτουσας αρχής οδό ή διάβαση για τη συντήρηση της οποίας υπεύθυνος είναι ο ίδιος ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά τη χρήση των προσωρινών έργων, των ικριωμάτων ή άλλων εγκαταστάσεων του εργοταξίου του ή παράσχει άλλες υπηρεσίες οποιασδήποτε φύσης οι οποίες δεν προβλέπονταν στη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή του καταβάλλει το ποσό ή/και του παραχωρεί την παράταση που, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, αντιστοιχούν στη χρήση ή στην παροχή υπηρεσιών.
- 31.3. Βάσει του άρθρου 31, ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από καμία υποχρέωσή του που απορρέει από τη σύμβαση ούτε δικαιούται να εγείρει αξιώσεις πλην εκείνων που προβλέπει το άρθρο 31 παράγραφος 2.

Άρθρο 32

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας και άδειες

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο ανάδοχος αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή και τον επιβλέποντα για κάθε απαίτηση η οποία απορρέει από τη, βάσει της συμβάσεως, χρήση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, σχεδίων, υποδειγμάτων και σημάτων παρασκευής ή εμπορίου, εκτός αν η σχετική παράβαση απορρέει από την τήρηση του σχεδίου εκτέλεσης ή της τεχνικής περιγραφής της αναθέτουσας αρχής ή/και του επιβλέποντος.

ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 33

Εντολή για την έναρξη εκτέλεσης

- 33.1. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης της σύμβασης και ενημερώνει σχετικά τον ανάδοχο είτε με την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης είτε με μεταγενέστερη διοικητική εντολή που εκδίδει ο επιβλέπων.
- 33.2. Η εκτέλεση των εργασιών αρχίζει το αργότερο 180 ημέρες μετά την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης, εκτός αντίθετης συμφωνίας των συμβαλλομένων.

Άρθρο 34**Προθεσμία εκτέλεσης**

Η προθεσμία εκτέλεσης αρχίζει την ημερομηνία που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 και είναι εκείνη που ορίζει η σύμβαση, με την επιφύλαξη των παρατάσεων που μπορεί να παραχωρηθούν δυνάμει του άρθρου 35.

Άρθρο 35**Παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης**

35.1. Ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης εάν αντιμετωπίζει ή προβλέπει καθυστερήσεις οφειλόμενες σε μία από τις ακόλουθες αιτίες:

- α) εξαιρετικά αντίξοες καιρικές συνθήκες στο κράτος της αναθέτουσας αρχής·
 - β) τεχνικά κωλύματα ή φυσικές συνθήκες που δεν μπορούσε ευλόγως να προβλέψει ένας έμπειρος ανάδοχος·
 - γ) διοικητικές εντολές που έχουν επίπτωση στην ημερομηνία αποπεράτωσης, εκτός από αυτές που οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου·
 - δ) μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής·
 - ε) κάθε αναστολή των εργασιών που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου·
- στ) ανωτέρα βία·
- ζ) κάθε άλλη αιτία του αναφέρεται στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου.

35.2. Εντός 30 ημερών από τη στιγμή που έλαβε γνώση ότι μπορεί να σημειωθεί καθυστέρηση, ο ανάδοχος ειδοποιεί τον επιβλέποντα για την πρόθεσή του να ζητήσει όση παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης κρίνει ότι δικαιούται, και παρέχει το συντομότερο δυνατό, ανάλογα με τις περιστάσεις, στον επιβλέποντα, πλήρη και λεπτομερή στοιχεία για το αίτημά του, έτσι ώστε να καταστεί αμέσως δυνατή η εξέτασή του.

35.3. Ο επιβλέπων, μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή και, όπου ενδείκνυται, με τον ανάδοχο, παρέχει στον ανάδοχο, μέσω γραπτής ειδοποίησης, την παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης που δικαιολογείται από τις περιστάσεις, είτε για το μέλλον είτε με αναδρομική ισχύ, ή, τον πληροφορεί ότι δεν δικαιούται τέτοια παράταση.

Άρθρο 36**Υπερημερία περί την εκτέλεση**

36.1. Αν ο ανάδοχος δεν ολοκληρώσει τις εργασίες εντός της προθεσμίας ή των προθεσμιών που ορίζονται στη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, χωρίς όχληση και ανεξάρτητα από άλλα δικαιώματα που της

παρέχει, ενδεχομένως η σύμβαση, συμβατική αποζημίωση για κάθε ημέρα ή τμήμα ημέρας μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία έληγε, δυνάμει της σύμβασης, η προθεσμία αποπεράτωσης του έργου ή η κατ' άρθρο 35 παράταση, και της ημερομηνίας κατά την οποία αποπερατώθηκε πράγματι το έργο, κατά το ποσοστό και έως το ανώτατο ποσό που καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Εάν έχει γίνει μερική παραλαβή του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 59, οι συμβατικές αποζημιώσεις που ορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων μπορούν να μειωθούν κατά το ποσοστό που αντιπροσωπεύει το παραληφθέν τμήμα σε σχέση με τη συνολική αξία των εργασιών.

36.2. Αν η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να λάβει το ανώτατο ποσό σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 μπορεί, αφού ειδοποιήσει τον ανάδοχο:

- α) να αποφασίσει την κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτελέσεως ή/και
- β) να καταγγείλει τη σύμβαση και
- γ) να συνάψει σύμβαση με τρίτο με δαπάνες του αναδόχου για την αποπεράτωση του έργου.

Άρθρο 37**Τροποποιήσεις της σύμβασης**

37.1. Ο επιβλέπων δικαιούται να διατάσσει οποιαδήποτε τροποποίηση, οποιουδήποτε τμήματος του έργου, που είναι αναγκαία για την προσηκούσα αποπεράτωση ή/και για την λειτουργία του έργου. Οι τροποποιήσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν προσθήκες, παραλείψεις, υποκαταστάσεις, αλλαγές στην ποιότητα, την ποσότητα, τη μορφή, το χαρακτήρα, το είδος, τη θέση, τις διαστάσεις, το επίπεδο ή τη γραμμή και αλλαγές στην προβλεπόμενη σειρά, μέθοδο ή ρυθμό εκτέλεσης των εργασιών. Καμία εντολή για τροποποίηση δεν καθιστά άκυρη τη σύμβαση, αλλά τα ενδεχόμενα οικονομικά αποτελέσματα των τροποποιήσεων αυτών αξιολογούνται σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφοι 5 και 7.

37.2. Οι τροποποιήσεις γίνονται μόνο με διοικητική εντολή, με την προϋπόθεση ότι:

- α) αν, για οποιοδήποτε λόγο, ο επιβλέπων κρίνει ότι επιβάλλεται να δώσει την εντολή του προφορικά, επιβεβαιώνει το συντομότερο δυνατό την εντολή με διοικητική εντολή·
- β) αν ο ανάδοχος δηλώσει γραπτώς την πρόθεσή του να συμμορφωθεί με την προφορική εντολή που έχει δοθεί για τους σκοπούς του άρθρου 37 παράγραφος 2 στοιχείο α) και η δήλωσή του δεν αμφισβητηθεί πάραυτα και γραπτώς από τον επιβλέποντα, θεωρείται ότι έχει δοθεί διοικητική εντολή για την τροποποίηση, εκτός εάν άλλως ορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων·
- γ) δεν απαιτείται διοικητική εντολή για τροποποίηση στην περίπτωση αύξησης ή μείωσης του όγκου των εργασιών, εφόσον η εν λόγω αύξηση ή μείωση

οφείλεται στο γεγονός ότι ο όγκος των εργασιών είναι μεγαλύτερος ή μικρότερος από τον προβλεπόμενο στον πίνακα προμετρήσεων ή στο τιμολόγιο.

37.3. Με την επιφύλαξη διατάξεων του άρθρου 37 παράγραφος 2, πριν από οποιαδήποτε διοικητική εντολή για τροποποίηση, ο επιβλέπων γνωστοποιεί στον ανάδοχο τη φύση και τη μορφή της τροποποίησης. Αφού λάβει τη γνωστοποίηση αυτή ο ανάδοχος υποβάλλει το συντομότερο δυνατό στον επιβλέποντα πρόταση η οποία περιέχει:

- α) περιγραφή των εργασιών που θα εκτελεσθούν ενδεχομένως ή μέτρα που πρέπει να ληφθούν και σχετικό πρόγραμμα εκτέλεσης και
- β) κάθε ενδεχόμενη αναγκαία τροποποίηση του προγράμματος εκτέλεσης ή οποιασδήποτε υποχρέωσης του αναδόχου που απορρέει από τη σύμβαση και
- γ) κάθε αναπροσαρμογή του τιμήματος της σύμβασης σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 37.

37.4. Αφού λάβει τα ανωτέρω από τον ανάδοχο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 37 παράγραφος 3, ο επιβλέπων, μετά από δέουσα συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή και, όπου πρέπει, με τον ανάδοχο, αποφασίζει το συντομότερο δυνατό αν πρέπει να εκτελεσθεί η τροποποίηση. Αν ο επιβλέπων αποφασίσει να εκτελεσθεί η τροποποίηση, δίνει διοικητική εντολή όπου αναφέρει ότι η τροποποίηση θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τις τιμές και τους όρους που υπέβαλε ο ανάδοχος σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 3, ή όπως τροποποιήθηκαν από τον επιβλέποντα σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 5.

37.5. Οι τιμές όλων των τροποποιήσεων που διατάσσει ο επιβλέπων σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφοι 2 και 4 βεβαιώνονται από τον ίδιο βάσει των ακόλουθων αρχών:

- α) όταν η εργασία είναι ομοειδούς χαρακτήρα και εκτελείται υπό παρόμοιες συνθήκες με εργασία η οποία κοστολογείται στον πίνακα προμετρήσεων ή στο τιμολόγιο, αποτιμάται σύμφωνα με τα ποσοστά και τις τιμές που περιέχονται στα έγγραφα αυτά·
- β) όταν η εργασία δεν είναι ομοειδής ή δεν εκτελείται υπό παρόμοιες συνθήκες, τα ποσοστά και οι τιμές της σύμβασης χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού, εφόσον αυτό είναι εύλογο, ενώ στην αντίθετη περίπτωση η εκτίμηση γίνεται κατά δίκαιη κρίση από τον επιβλέποντα·
- γ) αν η φύση ή το μέγεθος της τροποποίησης σε σχέση με τη φύση ή το μέγεθος του συνόλου της σύμβασης ή οποιουδήποτε τμήματός της είναι τέτοια ώστε, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, το ποσοστό ή η τιμή που ορίζεται στη σύμβαση για

οποιοδήποτε είδος εργασίας παύει να είναι εύλογη λόγω της τροποποίησης αυτής, ο επιβλέπων ορίζει το ποσοστό ή την τιμή που κρίνει λογική και κατάλληλη υπό τις συνθήκες αυτές·

- δ) αν η τροποποίηση καθίσταται αναγκαία λόγω αθέτησης της σύμβασης από τον ανάδοχο, κάθε πρόσθετο κόστος που οφείλεται στην τροποποίηση αυτή βαρύνει τον ανάδοχο.

37.6. Μόλις λάβει τη διοικητική εντολή που διατάσσει την τροποποίηση, ο ανάδοχος οφείλει να εκτελέσει την τροποποίηση, δεσμεύεται δε από την παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων όπως θα δεσμευόταν αν η τροποποίηση αυτή αναφερόταν στη σύμβαση. Εν αναμονή της χορήγησης παράτασης όσον αφορά την προθεσμία αποπεράτωσης ή αναπροσαρμογής του τιμήματος της σύμβασης, οι εργασίες συνεχίζονται. Εάν η εντολή για την τροποποίηση προηγείται της αναπροσαρμογής του τιμήματος της σύμβασης, ο ανάδοχος σημειώνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιεί για την εκτέλεση της τροποποίησης καθώς και το χρόνο που αφιερώνει στην εν λόγω εκτέλεση. Ο επιβλέπων δικαιούται να επιθεωρεί τα στοιχεία αυτά οσάκις το κρίνει εύλογο.

37.7. Όταν, κατά την προσωρινή παραλαβή, η αύξηση ή μείωση της συνολικής αξίας των εργασιών η οποία απορρέει από διοικητική εντολή ή από άλλη περίπτωση μη οφειλόμενη σε υπαιτιότητα του αναδόχου, υπερβαίνει το 15 % της συμβατικής τιμής, ο επιβλέπων, μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή και τον ανάδοχο, προσδιορίζει κάθε αύξηση ή μείωση της συμβατικής τιμής που απορρέει από την εφαρμογή του άρθρου 37 παράγραφος 5. Το ούτως καθοριζόμενο ποσό βασίζεται στο τμήμα της αύξησης ή μείωσης της αξίας των εργασιών που υπερβαίνει το 15 %. Το εν λόγω ποσό γνωστοποιείται από τον επιβλέποντα στην αναθέτουσα αρχή και στον ανάδοχο, και η συμβατική τιμή αναπροσαρμόζεται ανάλογα.

Άρθρο 38

Αναστολή των εργασιών

38.1. Μετά από εντολή του επιβλέποντος, ο ανάδοχος αναστέλλει εν όλω ή εν μέρει τις εργασίες κατά το χρονικό διάστημα ή τα χρονικά διαστήματα και κατά τον τρόπο που κρίνει αναγκαίο ο επιβλέπων.

38.2. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο ανάδοχος υποχρεούται να λάβει κάθε αναγκαίο συντηρητικό μέτρο για τη διασφάλιση του έργου, των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και του εργαταξίου από κάθε φθορά, απώλεια ή ζημία. Οι πρόσθετες δαπάνες τις οποίες συνεπάγονται τα εν λόγω συντηρητικά μέτρα προστίθενται στο τμήμα της σύμβασης, εκτός αν η αναστολή αυτή:

- α) ρυθμίζεται από άλλη ρήτρα της σύμβασης·
- β) κατέστη αναγκαία λόγω αθέτησης υποχρέωσης εκ μέρους του αναδόχου ή

- γ) είναι αναγκαία εξαιτίας των συνήθων κλιματολογικών συνθηκών στο εργοτάξιο·
- δ) είναι αναγκαία για την ασφάλεια ή την καλή εκτέλεση του έργου ή οποιουδήποτε τμήματός του, εφόσον η ανάγκη αυτή δεν οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του επιβλέποντος ή της αναθέτουσας αρχής, ή σε έναν από τους εξαιρετικούς κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 21.
- 38.3. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να αυξήσει, για τους παραπάνω λόγους, το τίμημα της σύμβασης, εκτός αν ειδοποιήσει τον επιβλέποντα, εντός 30 ημερών, από τη στιγμή που του επεδόθη η διαταγή αναστολής των εργασιών, για την πρόθεσή του να εγείρει σχετική αξίωση.
- 38.4. Ο επιβλέπων, μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή και τον ανάδοχο, προσδιορίζει το ύψος της πρόσθετης αυτής καταβολής ή/και τη διάρκεια της παράτασης της προθεσμίας εκτέλεσης, που πρέπει να χορηγηθούν στον ανάδοχο σύμφωνα με την αξίωσή του, εφόσον θεωρεί τούτο δίκαιο και λογικό.
- 38.5. Εφόσον η περίοδος αναστολής υπερβαίνει τις 180 ημέρες και η αναστολή αυτή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου, ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει, με γραπτή του αίτηση προς τον επιβλέποντα, την άδεια να συνεχίσει τις εργασίες εντός προθεσμίας 30 ημερών ή να καταγγείλει τη σύμβαση.
- 39.3. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντάσσει εγκαίρως και σύμφωνα με την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, τις παρατηρήσεις για τα έργα, τις υπηρεσίες και τις προμήθειες που δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν εκ των υστέρων σε μετρήσεις ή ελέγχους. Εάν αυτό δεν γίνει, οφείλει να αποδεχθεί τις αποφάσεις του επιβλέποντος, εκτός αν αποδείξει ο ίδιος το αντίθετο με δικά του έξοδα.
- 39.4. Οι εγγραφές που γίνονται στο ημερολόγιο, και δίνουν εικόνα της προόδου των εργασιών, υπογράφονται από τον επιβλέποντα και προσυπογράφονται από τον ανάδοχο ή τον εκπρόσωπό του. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, ο ανάδοχος γνωστοποιεί τις παρατηρήσεις του στον επιβλέποντα εντός 15 ημερών από την ημερομηνία της αμφισβητούμενης εγγραφής. Ο ανάδοχος, αν δεν προσυπογράψει ή δεν υποβάλει τις παρατηρήσεις του μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ότι συμφωνεί με τις σημειώσεις που περιέχονται στο ημερολόγιο. Ο ανάδοχος δικαιούται να συμβουλευέται οποτεδήποτε το ημερολόγιο των εργασιών και, χωρίς να το μετακινεί, να καταρτίζει ή να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων που κρίνει αναγκαίες για την ενημέρωσή του.
- 39.5. Μετά από αίτηση του επιβλέποντος το έργο, ο ανάδοχος του δίνει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ορθή τήρηση του ημερολογίου των εργασιών.

Άρθρο 40

Ποιότητα των εργασιών και των υλικών

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 39

Ημερολόγιο των εργασιών

- 39.1. Εάν δεν προβλέπεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, σε κάθε εργοτάξιο τηρείται ημερολόγιο των εργασιών από τον επιβλέποντα, ο οποίος καταγράφει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) ατμοσφαιρικές συνθήκες, διακοπές της εργασίας λόγω κακών καιρικών συνθηκών, ώρες εργασίας, αριθμός και ειδικότητες των εργαζομένων που απασχολούνται στο εργοτάξιο, προσκομιζόμενα υλικά, χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός, άχρηστος εξοπλισμός, επιτόπιες δοκιμασίες, αποστελλόμενα δείγματα, απρόβλεπτα γεγονότα, καθώς και τις εντολές που δίνονται στον ανάδοχο·
- β) λεπτομερείς καθημερινές παρατηρήσεις για όλα τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία των εκτελούμενων εργασιών και των παραδοθέντων και χρησιμοποιηθέντων υλικών, που ελέγχονται στο εργοτάξιο και χρησιμεύουν για τον υπολογισμό των καταβολών που θα γίνουν προς τον ανάδοχο.
- 39.2. Οι εν λόγω παρατηρήσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του ημερολογίου των εργασιών αλλά μπορούν, όπου πρέπει, να αποτελέσουν χωριστά έγγραφα. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προσδιορίζει τους τεχνικούς κανόνες για τη σύνταξη των παρατηρήσεων.

- 40.1. Οι εργασίες, τα στοιχεία του έργου και τα υλικά πρέπει να ανταποκρίνονται προς τις τεχνικές προδιαγραφές, τα σχέδια, τις καταμετρήσεις, τα υποδείγματα, τα δείγματα, τα καλούπια και τις λοιπές απαιτήσεις της σύμβασης, που ευρίσκονται στη διάθεση της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης προς το σκοπό της εξακρίβωσης.
- 40.2. Για κάθε προκαταρκτική τεχνική παραλαβή που προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο ανάδοχος υποβάλλει αίτηση στον επιβλέποντα. Η αίτηση αυτή προσδιορίζει τη σύμβαση στην οποία αναφέρεται, τον αριθμό της παρτίδας και τον τόπο όπου θα πραγματοποιηθεί η παραλαβή όπως ενδεικνύεται. Ο επιβλέπων πρέπει να βεβαιώσει ότι τα συγκεκριμένα υλικά και στοιχεία, που αναφέρονται στην αίτηση, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αποδοχής τους, πριν από την ενσωμάτωσή τους στο έργο.
- 40.3. Ακόμη και όταν τα υλικά ή τα αντικείμενα που θα ενσωματωθούν στο έργο ή θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή στοιχείων του έργου έχουν τύχει τεχνικής παραλαβής κατά τον τρόπο αυτό, μπορούν να απορριφθούν και πρέπει να αντικατασταθούν αμέσως από τον ανάδοχο αν μετά από περαιτέρω εξέταση αποδειχθεί ότι παρουσιάζουν ελαττώματα ή κακοτεχνίες. Μπορεί να δοθεί στον ανάδοχο η ευκαιρία να επισκευάσει ή να συμπληρώσει τα υλικά και τα αντικείμενα που απορρίφθηκαν, αλλά τα υλικά και τα αντικείμενα αυτά θα γίνουν δεκτά προς ενσωμάτωση στο έργο μόνον όταν θα έχουν δεόντως επισκευασθεί ή συμπληρωθεί σύμφωνα με την κρίση του επιβλέποντος.

Άρθρο 41

Επιθεώρηση και έλεγχος

- 41.1. Ο ανάδοχος μεριμνά να μεταφέρονται εγκαίρως στο εργοτάξιο τα στοιχεία και τα υλικά ώστε ο επιβλέπων να έχει στη διάθεσή του τον απαιτούμενο χρόνο για να αποφασίσει για την παραλαβή τους. Θεωρείται ότι ο ανάδοχος έχει εκτιμήσει πλήρως τις δυσκολίες που θα μπορούσε να συναντήσει ως προς το θέμα αυτό και δεν δικαιούται να επικαλεσθεί κανένα λόγο καθυστέρησης όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του.
- 41.2. Ο επιβλέπων δικαιούται, είτε αυτοπροσώπως είτε διά των εκπροσώπων του, να επιθεωρεί, να εξετάζει και να υποβάλλει σε μετρήσεις και δοκιμασίες τα στοιχεία, τα υλικά και την εργασία καθώς και να ελέγχει την πρόοδο της προετοιμασίας, της κατασκευής ή της μεταποίησης όλων όσων προετοιμάζονται, κατασκευάζονται ή μεταποιούνται προκειμένου να παραδοθούν στην αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τη σύμβαση, για να διαπιστώνει αν τα στοιχεία, τα υλικά και η εργασία ανταποκρίνονται στη ζητούμενη ποιότητα και ποσότητα. Ο έλεγχος διεξάγεται στον τόπο της μεταποίησης, της κατασκευής ή της προετοιμασίας ή στο εργοτάξιο ή σε κάθε άλλον τόπο που έχει ενδεχομένως οριστεί στη σύμβαση.
- 41.3. Για τη διεξαγωγή των ανωτέρω δοκιμασιών και επιθεωρήσεων, ο ανάδοχος:
- α) παρέχει στον επιβλέποντα, προσωρινά και δωρεάν, τη συνδρομή, τα προς δοκιμασία δείγματα ή ανταλλακτικά, τα μηχανήματα, τον εξοπλισμό, τα εργαλεία ή τα υλικά και το εργατικό δυναμικό που απαιτούνται συνήθως για την επιθεώρηση και τον έλεγχο·
 - β) καθορίζει μαζί με τον επιβλέποντα τον ακριβή χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής των δοκιμασιών·
 - γ) παρέχει στον επιβλέποντα πρόσβαση, οποτεδήποτε κριθεί εύλογο, στον τόπο που διεξάγονται οι δοκιμασίες.
- 41.4. Αν ο επιβλέπων δεν είναι παρών την ημέρα που έχει οριστεί για τις δοκιμασίες, ο ανάδοχος, εφόσον δεν έχει διαφορετικές εντολές από τον επιβλέποντα, διεξάγει τις δοκιμασίες, οι οποίες θεωρούνται ότι έλαβαν χώρα παρουσία του επιβλέποντος. Ο ανάδοχος υποβάλλει αμέσως στον επιβλέποντα επικυρωμένα αντίγραφα των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών, αυτός δε, εφόσον δεν έχει παραστεί στη δοκιμασία, δεσμεύεται από τα αποτελέσματά της.
- 41.5. Για τα στοιχεία και τα υλικά που υφίστανται επιτυχώς τις δοκιμασίες του άρθρου 41, ο επιβλέπων ειδοποιεί τον ανάδοχο ή επικυρώνει τη σχετική βεβαίωση του αναδόχου.
- 41.6. Αν ο επιβλέπων και ο ανάδοχος διαφωνούν ως προς την ερμηνεία των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών, γνωστοποιούν ο ένας στον άλλο τις απόψεις τους εντός 15 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ανέκυψε η διαφωνία. Ο επιβλέπων ή ο ανάδοχος μπορούν να ζητήσουν την επανάληψη των δοκιμασιών με τους ίδιους όρους και συνθήκες ή, αν το ζητήσει οποιοδήποτε από τα μέρη, από πραγματογνώμονα ο

οποίος επιλέγεται με κοινή συμφωνία. Τα πρακτικά των δοκιμασιών διαβιβάζονται στον επιβλέποντα ο οποίος γνωστοποιεί αμελλητί τα αποτελέσματα των δοκιμασιών στον ανάδοχο. Τα αποτελέσματα της επαναδοκιμασίας είναι οριστικά. Τα έξοδα της αναθέτουσας αρχής για τη διεξαγωγή της επαναδοκιμασίας βαρύνουν το μέρος του οποίου οι απόψεις διαψεύστηκαν από την επαναδοκιμασία.

- 41.7. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο επιβλέπων και όλα τα πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται από αυτόν, υποχρεούνται να γνωστοποιούν τις πληροφορίες που περιήλθαν εις γνώση τους λόγω της επιθεώρησης και του ελέγχου, και αφορούν τις μεθόδους κατασκευής και λειτουργίας της επιχείρησης, μόνο στα πρόσωπα που δικαιούνται να λαμβάνουν γνώση των πληροφοριών αυτών.

Άρθρο 42

Απορρίψη

- 42.1. Τα στοιχεία και τα υλικά που δεν διαθέτουν την καθορισμένη ποιότητα απορρίπτονται. Μπορεί να σημανθούν ιδιαιτέρως, κατά τρόπο ο οποίος δεν αλλοιώνει τη φύση τους ούτε επηρεάζει την εμπορική τους αξία. Ο ανάδοχος απομακρύνει από το εργοτάξιο τα στοιχεία και υλικά που απορρίφθηκαν, μέσα στην προθεσμία που του ορίζει ο επιβλέπων. Αν δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του αυτή, η απομάκρυνση γίνεται αυτοδικαίως από τον επιβλέποντα, με έξοδα και κινδύνους του αναδόχου. Η χρήση των απορριφθέντων στοιχείων ή υλικών συνεπάγεται άρνηση παραλαβής του έργου.
- 42.2. Κατά τη διάρκεια των εργασιών και πριν από την παραλαβή του έργου, ο επιβλέπων μπορεί να διατάσσει ή να αποφασίζει:
- α) την απομάκρυνση από το εργοτάξιο, εντός των προθεσμιών που ορίζονται σε διοικητική εντολή, όλων των εξαρτημάτων ή υλικών τα οποία, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, δεν ανταποκρίνονται προς τους όρους της σύμβασης·
 - β) την αντικατάστασή τους με κατάλληλα εξαρτήματα ή υλικά ή
 - γ) την κατεδάφιση και σωστή επανεκτέλεση, την ικανοποιητική επιδιόρθωση ανεξάρτητα από οποιαδήποτε προηγούμενη σχετική δοκιμασία ή προκαταβολή οποιουδήποτε έργου το οποίο, κατά την γνώμη του επιβλέποντος, δεν ανταποκρίνεται προς τους όρους της σύμβασης όσον αφορά τα εξαρτήματα, τα υλικά, την εργασία ή το σχεδιασμό του από τον ανάδοχο.
- 42.3. Ο επιβλέπων γνωστοποιεί γραπτώς στον ανάδοχο, το συντομότερο δυνατό, τη σχετική απόφασή του, προσδιορίζοντας λεπτομερώς τα ελαττώματα τα οποία ισχυρίζεται ότι έχει ανακαλύψει.
- 42.4. Ο ανάδοχος διορθώνει τα ελαττώματα που του επισημαίνονται κατ' αυτό τον τρόπο το συντομότερο δυνατό, και με δικά του έξοδα. Αν ο ανάδοχος δεν

συμμορφωθεί, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να προσλάβει και να πληρώσει άλλα πρόσωπα για την εκτέλεση των εργασιών που καλύπτει άμεσα η εντολή και των παρεπομένων προς αυτές. Τα σχετικά έξοδα, προβλεπόμενα ή απρόβλεπτα, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τα απαιτήσει από τον ανάδοχο ή να τα αφαιρέσει από το ποσό οποιασδήποτε οφειλής της προς τον ανάδοχο, γεγεννημένης ή μέλλουσας.

- 42.5. Οι διατάξεις του άρθρου 42 δεν επηρεάζουν τα τυχόν δικαιώματα δυνάμει των άρθρων 36 και 63 της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 43

Κυριότητα επί των εγκαταστάσεων και των υλικών

- 43.1. Όλος ο εξοπλισμός, τα προσωρινά έργα, οι εγκαταστάσεις και τα υλικά που παρέχει ο ανάδοχος θεωρείται, από τη στιγμή που προσκομίζονται στο εργοτάξιο, ότι προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση του έργου. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να απομακρύνει τα αντικείμενα αυτά ή οποιοδήποτε τμήμα τους χωρίς τη συναίνεση του επιβλέποντος, εκτός εάν πρόκειται για μετακίνηση από ένα σημείο του εργοταξίου σε άλλο. Δεν απαιτείται πάντως σχετική συναίνεση όσον αφορά τα οχήματα που μεταφέρουν προσωπικό, εργάτες, εξοπλισμό του αναδόχου, προσωρινά έργα, εγκαταστάσεις, εξαρτήματα ή υλικά προς ή από το εργοτάξιο.
- 43.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων μπορεί να προβλέπει ότι όλος ο εξοπλισμός, τα προσωρινά έργα, οι εγκαταστάσεις και τα υλικά που βρίσκονται στο εργοτάξιο και ανήκουν στον ανάδοχο ή σε εταιρεία ελεγχόμενη από τον ανάδοχο, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου:
- α) περιέχονται κατά κυριότητα στην αναθέτουσα αρχή ή
 - β) αποτελούν ενέχυρο υπέρ της αναθέτουσας αρχής ή
 - γ) υπόκεινται σε οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση που παρέχει προνόμιο ή ασφάλεια.
- 43.3. Στην περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 63, λόγω αθέτησής της από τον ανάδοχο, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να χρησιμοποιήσει τον εξοπλισμό, τα προσωρινά έργα, τις εγκαταστάσεις και τα υλικά τα οποία ευρίσκονται στο εργοτάξιο για να ολοκληρώσει το έργο.
- 43.4. Οποιαδήποτε συμφωνία για την εκμίσθωση από τον ανάδοχο εξοπλισμού, προσωρινών έργων, εγκαταστάσεων ή υλικών, που έχουν προσκομισθεί στο εργοτάξιο, πρέπει να προβλέπει ότι ο κύριος των αντικειμένων αυτών μετά από γραπτή αίτηση την οποία του υποβάλλει η αναθέτουσα αρχή εντός επτά ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ισχύει η καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 64 και εφόσον η αναθέτουσα αρχή αναλαμβάνει να καταβάλει όλα τα μισθώματα για τα εν λόγω αντικείμενα από την ημερομηνία αυτή και εφεξής, εκμισθώνει τον εν λόγω εξοπλισμό, τα προσωρινά έργα ή τις εγκαταστάσεις στην αναθέτουσα αρχή με τους ίδιους όρους

με τους οποίους τα είχε εκμισθώσει στον ανάδοχο, με τη διαφορά ότι η αναθέτουσα αρχή θα δικαιούται να επιτρέψει τη χρήση των αντικειμένων αυτών από οποιονδήποτε άλλο ανάδοχο στον οποίο έχει αναθέσει την αποπεράτωση του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 παράγραφος 3.

- 43.5. Εάν καταγγελθεί η σύμβαση πριν από την αποπεράτωση του έργου, ο ανάδοχος παραδίδει στην αναθέτουσα αρχή κάθε εγκατάσταση, προσωρινό έργο, εξοπλισμό, ή υλικό την κυριότητα του οποίου έχει μεταβιβάσει στην αναθέτουσα αρχή ή το οποίο αποτελεί εμπράγματη ασφάλεια δυνάμει του άρθρου 43 παράγραφος 2. Εάν ο ανάδοχος αθετήσει την υποχρέωσή του αυτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει κάθε μέτρο που θα κρίνει πρόσφορο για να αποκτήσει την κατοχή των εγκαταστάσεων, προσωρινών έργων, εξοπλισμού, εξαρτημάτων και υλικών αυτών και να αποζημιωθεί για τα σχετικά έξοδα από τον ανάδοχο.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο 44

Γενικοί όροι

- 44.1. Οι πληρωμές γίνονται στο εθνικό νόμισμα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση.
- 44.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων καθορίζει τους διοικητικούς ή τεχνικούς όρους στους οποίους υπόκεινται οι προκαταβολές, οι ενδιάμεσες ή/και τελικές πληρωμές που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 45 έως 56.

Άρθρο 45

Συμβάσεις με προσωρινές τιμές

- 45.1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν έχει ανατεθεί σύμβαση προσωρινών τιμών, τα πληρωτέα ποσά βάσει της σύμβασης υπολογίζονται ως εξής:
- α) όπως για συμβάσεις με απόδοση λογαριασμού στο άρθρο 49 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή
 - β) αρχικά βάσει των προσωρινών τιμών και, όταν γίνουν γνωστοί οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης, όπως για τις συμβάσεις βάσει συνολικής τιμής ή τις συμβάσεις βάσει τιμής μονάδας στο άρθρο 49 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) αντίστοιχα, ή όπως για τις μεικτές συμβάσεις.
- 45.2. Ο ανάδοχος διαβιβάζει τις πληροφορίες που ζητεί ευλόγως η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων για οποιοδήποτε θέμα σχετικά με τη σύμβαση προκειμένου να προβούν σε υπολογισμούς. Σε περιπτώσεις μη επίτευξης συμφωνίας για την αποτίμηση των έργων, τα πληρωτέα ποσά καθορίζονται από τον επιβλέποντα.

Άρθρο 46

Προκαταβολές

46.1. Εφόσον αυτό προβλέπεται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, χορηγούνται προκαταβολές στον ανάδοχο, μετά από αίτησή του, για εργασίες σχετικές με την εκτέλεση του έργου, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) προκαταβολή κατ' αποκοπή, για την αντιμετώπιση των δαπανών έναρξης της εκτέλεσης της σύμβασης·

β) αν ο ανάδοχος αποδεικνύει τη σύναψη σύμβασης αγοράς ή παραγγελίας υλικών, εγκαταστάσεων, εξοπλισμού, μηχανημάτων και εργαλείων, που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς και άλλες σημαντικές προκαταρκτικές δαπάνες όπως η απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τα έξοδα για μελέτες.

46.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων αναφέρει το ποσό των προκαταβολών, το οποίο δεν υπερβαίνει το 10 % του αρχικού τιμήματος της σύμβασης όσον αφορά την κατ' αποκοπή προκαταβολή του άρθρου 46 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το 20 % όσον αφορά το σύνολο των άλλων προκαταβολών που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο β).

46.3. Καμία προκαταβολή δεν χορηγείται:

α) πριν συνάψουν τα μέρη τη σύμβαση·

β) πριν ο ανάδοχος συστήσει υπέρ της αναθέτουσας αρχής την εγγύηση καλής εκτέλεσης που προβλέπεται στο άρθρο 15 και

γ) πριν ο ανάδοχος συστήσει υπέρ της αναθέτουσας αρχής χωριστή εγγύηση άμεσα απαιτητή για ολόκληρο το ποσό της προκαταβολής στα ιδρύματα που προβλέπονται στο άρθρο 15 παράγραφος 3, η οποία αποδεσμεύεται μετά την εκ μέρους του αναδόχου πλήρη επιστροφή της προκαταβολής μέσω κρατήσεων από τις ενδιάμεσες πληρωμές που του οφείλονται δυνάμει της σύμβασης.

46.4. Ο ανάδοχος χρησιμοποιεί τις προκαταβολές αποκλειστικά για την αντιμετώπιση δαπανών που συνδέονται με το έργο. Αν ο ανάδοχος κάνει κακή χρήση οποιουδήποτε τμήματος των προκαταβολών, το ποσό αυτό γίνεται άμεσα απαιτητό και δεν γίνονται άλλες προκαταβολές προς τον ανάδοχο.

46.5. Αν η εγγύηση για τις προκαταβολές παύσει να υφίσταται και ο ανάδοχος δεν την καλύψει, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται είτε να αφαιρέσει ποσό ίσο προς την προκαταβολή από τις μελλοντικές πληρωμές τις οποίες οφείλει στον ανάδοχο βάσει της σύμβασης είτε να εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθρου 15 παράγραφος 6.

46.6. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης για οποιονδήποτε λόγο, οι εγγυήσεις του εξασφαλίζουν τις προκαταβολές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πλη-

ρωμή του υπολοίπου των προκαταβολών το οποίο οφείλει ακόμη ο ανάδοχος. Ο εγγυητής δεν δικαιούται να καθυστερήσει την πληρωμή ή να αντισταθεί σ' αυτήν για οποιοδήποτε λόγο.

46.7. Η εγγύηση για τις προκαταβολές που προβλέπονται στο άρθρο 46 ελευθερώνεται ανάλογα με την πρόοδο επιστροφής των προκαταβολών.

46.8. Οι περαιτέρω όροι και διαδικασίες για τη χορήγηση και την επιστροφή προκαταβολών καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 47

Παρακρατούμενα ποσά

47.1. Το ποσό που κρατείται από τις ενδιάμεσες πληρωμές ως εγγύηση εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αναδόχου κατά την περίοδο ευθύνης και οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν την εγγύηση αυτή, καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Το ποσό αυτό σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει το 10 % της συμβατικής τιμής.

47.2. Εάν συναινεί η αναθέτουσα αρχή, ο ανάδοχος μπορεί, εάν επιθυμεί, να αντικαταστήσει, όχι αργότερα από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών, τις κρατήσεις αυτές με εγγύηση σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3.

47.3. Τα κρατούμενα ποσά ή η αντ' αυτών εγγύηση ελευθερώνονται εντός 90 ημερών από την ημερομηνία της τελικής παραλαβής του έργου.

Άρθρο 48

Αναθεώρηση των τιμών

48.1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και επιφυλασσομένου του άρθρου 48 παράγραφος 4 της σύμβασης, η σύμβαση συνάπτεται με καθορισμένες τιμές που δεν είναι δυνατό να αναθεωρηθούν.

48.2. Εφόσον οι τιμές της σύμβασης μπορούν να αναθεωρηθούν, για την αναθεώρηση αυτή πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις των τιμών των βασικών εντόπιων ή εξωτερικής προέλευσης στοιχείων που χρησιμεύουν ως βάση για τον υπολογισμό των τιμών της προσφοράς, όπως το εργατικό δυναμικό, οι υπηρεσίες, τα υλικά και οι προμήθειες, καθώς και οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται με νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Οι λεπτομερείς κανόνες αναθεώρησης εκτίθενται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

48.3. Θεωρείται ότι οι τιμές προσφοράς του αναδόχου:

α) έχουν καθοριστεί με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες 30 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας

παραλαβής των προσφορών ή, στην περίπτωση των συμβάσεων με απευθείας ανάθεση, κατά την ημερομηνία της σύμβασης·

- β) έχουν διαμορφωθεί λαμβανομένης υπόψη της νομοθεσίας και των φορολογικών διατάξεων που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς η οποία καθορίζεται στο άρθρο 48 παράγραφος 3 στοιχείο α).

48.4. Αν κάποια τροποποίηση ή θέσπιση εθνικού ή πολιτειακού νόμου, διατάγματος, διάταξης ή άλλου νομοθετήματος ή κανονισμού ή τοπικού νόμου (bye-law) οποιασδήποτε τοπικής ή άλλης δημόσιας αρχής, μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 3, προκαλέσει μεταβολή στη συμβατική σχέση μεταξύ των μερών της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή και ο επιβλέπων συνεννοούνται σχετικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο συνέχισης της σύμβασης και μπορούν, μετά τη συνεννόηση αυτή, να αποφασίσουν:

- α) την τροποποίηση της σύμβασης ή
- β) την καταβολή αποζημίωσης για την επελθούσα ανισορροπία από το ένα συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο ή
- γ) την καταγγελία της σύμβασης με κοινή συμφωνία.

48.5. Σε περίπτωση καθυστέρησης της εκτέλεσης του έργου για την οποία ευθύνεται ο ανάδοχος ή κατά τη λήξη της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης η οποία έχει εξ ανάγκης παραταθεί, σύμφωνα με τη σύμβαση, δεν επιτρέπεται περαιτέρω αναθεώρηση των τιμών, τις τελευταίες 30 ημέρες πριν από την προσωρινή παραλαβή, εκτός από την εφαρμογή τιμαριθμικής αναπροσαρμογής τιμών, εφόσον οι νέοι δείκτες αυτοί είναι ευνοϊκοί για την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 49

Επιμετρήσεις

49.1. Οι ακόλουθες μέθοδοι χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των συμβάσεων έργων:

- α) για τις συμβάσεις συνολικής τιμής, το οφειλόμενο ποσό καθορίζεται με βάση την ανάλυση της συνολικής συμβατικής τιμής ή με βάση ανάλυση εκφραζόμενη σε εκατοστά της συμβατικής τιμής, τα οποία αντιστοιχούν σε ολοκληρωμένες φάσεις των εργασιών, σύμφωνα με τη σύμβαση. Όπου τα είδη συνοδεύονται από ποσότητες, αυτές είναι σταθερές ποσότητες για τις οποίες ο ανάδοχος έχει υποβάλει τιμή που περιλαμβάνει τα πάντα, και θα πληρώνεται ανεξάρτητα από την ποσότητα των εργασιών που έχει πράγματι εκτελεστεί·

- β) για συμβάσεις τιμής μονάδας:

- i) για τον υπολογισμό του οφειλόμενου ποσού εφαρμόζονται οι τιμές μονάδας στις ποσότητες που έχουν πράγματι εκτελεστεί, για τα αντίστοιχα είδη, σύμφωνα με τη σύμβαση,

- ii) οι ποσότητες που αναφέρονται στον πίνακα προμετρήσεων είναι οι κατ' εκτίμηση ποσότητες των εργασιών και δεν θεωρούνται ως οι πραγματικές και ακριβείς ποσότητες των εργασιών που πρέπει να εκτελεστούν από τον ανάδοχο σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις του,

- iii) ο επιβλέπων καθορίζει, έπειτα από επιμέτρηση, τις πραγματικές ποσότητες των εργασιών που εξετέλεσε ο ανάδοχος και αυτές πληρώνονται σύμφωνα με το άρθρο 50. Αν δεν προβλέπεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, δεν γίνονται προσθήκες στα είδη του πίνακα προμετρήσεων, εκτός εάν πρόκειται για τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 37, ή άλλη διάταξη της σύμβασης που δίνει στον ανάδοχο το δικαίωμα πρόσθετης αμοιβής,

- iv) όταν ο επιβλέπων ζητάει να επιμετρηθούν τμήματα των εργασιών, ειδοποιεί έγκαιρα τον ανάδοχο, ώστε ο τελευταίος να παρίσταται ή να στείλει αντιπρόσωπό του αντιστοίχων προσόντων. Ο ανάδοχος ή ο αντιπρόσωπός του βοηθούν τον επιβλέποντα στην επιμέτρηση και του παρέχουν όποια διευκρίνιση ζητήσει. Εάν ο ανάδοχος ούτε παραστεί ούτε στείλει αντιπρόσωπο, η επιμέτρηση που γίνεται ή εγκρίνεται από τον επιβλέποντα δεσμεύει τον ανάδοχο,

- v) εάν δεν προβλέπεται άλλως στη σύμβαση, οι εργασίες αποτιμώνται σε καθαρά ποσά ανεξαρτήτως γενικών ή τοπικών εθίμων·

- γ) για τις συμβάσεις με απόδοση λογαριασμού, το οφειλόμενο ποσό υπολογίζεται με βάση το πραγματικό κόστος προστιθέμενου ενός συμφωνημένου ποσού για τα γενικά έξοδα και το κέρδος. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ορίζει τις πληροφορίες που οφείλει ο ανάδοχος να παράσχει στον επιβλέποντα κατά την έννοια του άρθρου 49 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και τον τρόπο παροχής τους.

49.2. Σχετικά με τα είδη που αναφέρονται στη σύμβαση ως «προσωρινά», το προσωρινό ποσό που αναφέρεται χωριστά γι' αυτά δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό των ποσοστών που αναφέρονται στο άρθρο 37.

Άρθρο 50

Ενδιάμεσες πληρωμές

50.1. Εάν δεν προβλέπεται άλλως στην ειδική εγγραφή υποχρεώσεων, ο ανάδοχος υποβάλλει στον επιβλέποντα αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή στο τέλος κάθε περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 7, με τον τύπο που εγκρίνει ο επιβλέπων. Στην αίτηση αυτή περιλαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) υπολογισμός της κατά τη σύμβαση αξίας των μόνιμων έργων που έχουν εκτελεστεί έως το τέλος της εν λόγω περιόδου·
- β) το ποσό που αντικατοπτρίζει όλες τις αναθεωρήσεις των τιμών σύμφωνα με το άρθρο 48·
- γ) το ποσό που κρατείται σύμφωνα με το άρθρο 47, (κρατήσεις για λόγους εγγύησης)·
- δ) οποιαδήποτε πίστωση ή/και χρέωση για την εν λόγω περίοδο όσον αφορά εγκατάσταση και υλικά τα οποία ευρίσκονται στο εργοτάξιο προκειμένου να ενσωματωθούν, αλλά δεν έχουν ενσωματωθεί ακόμη, στα μόνιμα έργα, κατά το ποσό και υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2·
- ε) το ποσό που αφαιρείται λόγω επιστροφής των προκαταβολών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 και
- στ) οποιοδήποτε άλλο ποσό δικαιούται ο ανάδοχος σύμφωνα με τη σύμβαση.
- 50.2. Ο ανάδοχος δικαιούται να λάβει τα ποσά τα οποία ο επιβλέπων κρίνει επαρκή όσον αφορά τις εγκαταστάσεις και τα υλικά τα οποία προορίζονται να ενσωματωθούν, αλλά δεν έχουν ενσωματωθεί ακόμη στα μόνιμα έργα, με την προϋπόθεση ότι:
- α) οι εγκαταστάσεις και τα υλικά συμφωνούν με την τεχνική περιγραφή των μόνιμων έργων και είναι χωρισμένα σε παρτίδες ώστε να μπορούν να αναγνωρισθούν από τον επιβλέποντα·
- β) οι εγκαταστάσεις και τα υλικά έχουν παραδοθεί στο εργοτάξιο και είναι σωστά αποθηκευμένα και προστατευμένα από καταστροφή, ζημία ή φθορά, υπό συνθήκες ικανοποιητικές κατά την κρίση του επιβλέποντος·
- γ) ο κατάλογος όπου ο ανάδοχος καταγράφει τις ανάγκες, τις παραγγελίες και τις αποδείξεις καθώς και τα της χρήσης των εγκαταστάσεων και των υλικών, σύμφωνα με τη σύμβαση, τηρείται με τη μορφή την οποία εγκρίνει ο επιβλέπων, τίθεται δε στη διάθεσή του προς εξέταση·
- δ) ο ανάδοχος υποβάλλει με το λογαριασμό του εκτίμηση της αξίας των εγκαταστάσεων και των υλικών που ευρίσκονται στο εργοτάξιο συνοδευόμενη από τα έγγραφα τα οποία ζητά ο επιβλέπων για να προβεί σε αξιολόγηση των εγκαταστάσεων και υλικών και τα οποία αποδεικνύουν ότι ο ανάδοχος έχει την κυριότητα των εν λόγω εγκαταστάσεων και υλικών, των οποίων έχει εξοφλήσει το τίμημα·
- ε) εφόσον τούτο προβλέπεται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, οι εγκαταστάσεις και τα υλικά που αναφέρονται στο άρθρο 43 θεωρείται ότι έχουν περιέλθει στην κυριότητα της αναθέτουσας αρχής.
- 50.3. Η έγκριση κάθε ενδιάμεσης πληρωμής εκ μέρους του επιβλέποντος όσον αφορά εγκαταστάσεις ή υλικά δυνάμει του άρθρου 50, δεν θίγει την άσκηση των εξουσιών του στα πλαίσια της οποίας μπορεί να απορρίπτει εγκαταστάσεις ή υλικά που δεν ανταποκρίνονται στις διατάξεις της σύμβασης.
- 50.4. Ο ανάδοχος ευθύνεται για απώλειες ή ζημιές και βαρύνεται με το κόστος αποθήκευσης και διακίνησης των εγκαταστάσεων και υλικών στο εργοτάξιο, συνάπτει δε πρόσθετη ασφάλιση αν χρειάζεται, ώστε να καλύπτει τον κίνδυνο αυτών των απωλειών ή ζημιών από οποιαδήποτε αιτία.
- 50.5. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της προαναφερθείσας αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, η αίτηση αυτή γίνεται δεκτή ή τροποποιείται κατά τρόπο ώστε, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, να αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο οφείλεται στον ανάδοχο σύμφωνα με τη σύμβαση. Αν ανακύψει διάσταση απόψεων ως προς την αξία κάποιου στοιχείου, υπερισχύει η γνώμη του επιβλέποντος. Ο επιβλέπων, αφού καθορίσει το ποσόν που οφείλεται στον ανάδοχο, διαβιβάζει στην αναθέτουσα αρχή και στον ανάδοχο πιστοποιητικό ενδιάμεσης πληρωμής για το ποσό που οφείλεται στον ανάδοχο και γνωστοποιεί στον ανάδοχο τις εργασίες για τις οποίες γίνεται η πληρωμή.
- 50.6. Ο επιβλέπων δικαιούται να επιφέρει, με πιστοποιητικό ενδιάμεσης πληρωμής, οποιαδήποτε διόρθωση ή τροποποίηση σε προηγούμενο πιστοποιητικό που έχει εκδώσει ο ίδιος καθώς επίσης να τροποποιεί την αποτίμηση ή να αρνείται την έκδοση πιστοποιητικού ενδιάμεσης πληρωμής εάν το έργο ή κάποιο τμήμα των εργασιών δεν έχει εκτελεστεί ικανοποιητικά.
- 50.7. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, οι ενδιάμεσες πληρωμές γίνονται μια φορά το μήνα.

Άρθρο 51

Γενικός εκκαθαριστικός λογαριασμός

- 51.1. Εντός 90 το πολύ ημερών από την έκδοση του πιστοποιητικού τελικής παραλαβής που αναφέρεται στο άρθρο 62, ο ανάδοχος υποβάλλει στον επιβλέποντα σχέδιο γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού, συνοδευόμενο από δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει αναλυτικά η αξία των εργασιών που εκτελέστηκαν σύμφωνα με τη σύμβαση καθώς και κάθε άλλο ποσό το οποίο ο ανάδοχος κρίνει ότι του οφείλεται σύμφωνα με τη σύμβαση, ώστε ο επιβλέπων να συντάξει τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό. Μπορεί πάντως να ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 6, ότι η υποβολή του σχεδίου γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού και οι λοιπές σχετικές διαδικασίες προηγούνται της εκδόσεως του πιστοποιητικού προσωρινής παραλαβής.
- 51.2. Εντός 90 ημερών από την παραλαβή του εν λόγω σχεδίου γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού και όλων των πληροφοριών που μπορούν ευλόγως να ζητηθούν για την επαλήθευσή του, ο επιβλέπων συντάσσει το γενικό εκκαθαριστικό λογαριασμό, ο οποίος καθορίζει:

- α) το ποσό που οφείλεται τελικά κατά τη γνώμη του σύμφωνα με τη σύμβαση και

β) μετά τον καθορισμό όλων των ποσών τα οποία έχει καταβάλει προηγουμένως και όλων των ποσών τα οποία δικαιούται η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τη σύμβαση, το ενδεχόμενο υπόλοιπο το οποίο οφείλει η αναθέτουσα αρχή στον ανάδοχο ή ο ανάδοχος στην αναθέτουσα αρχή ανάλογα με την περίπτωση.

51.3. Ο επιβλέπων υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή ή στο δεόντως εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της και στον ανάδοχο το γενικό εκκαθαριστικό λογαριασμό όπου εμφανίζεται το τελικό ποσό που δικαιούται ο ανάδοχος σύμφωνα με τη σύμβαση. Η αναθέτουσα αρχή ή ο δεόντως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός της και ο ανάδοχος υπογράφουν το γενικό εκκαθαριστικό λογαριασμό, αποδεχόμενοι έτσι τη συνολική τελική αξία των εργασιών που εκτελέστηκαν δυνάμει της σύμβασης και υποβάλλουν αμελλητί υπογεγραμμένο αντίγραφο στον επιβλέποντα. Πάντως, ο γενικός εκκαθαριστικός λογαριασμός δεν περιλαμβάνει αμφισβητούμενα ποσά που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων, συμβιβασμού, διαιτησίας ή δίκης που έχει αρχίσει ή η οποία έχει αναγγελθεί.

51.4. Ο γενικός εκκαθαριστικός λογαριασμός ο οποίος έχει υπογραφεί από τον ανάδοχο αποτελεί γραπτή απαλλαγή της αναθέτουσας αρχής, βεβαιώνει δε ότι το συνολικό ποσό του γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού αντιστοιχεί στην πλήρη και οριστική ρύθμιση όλων των απαιτήσεων τις οποίες έχει ο ανάδοχος σύμφωνα με τη σύμβαση, πλην των ποσών που αποτελούν αντικείμενο φιλικής επίλυσης, διαιτησίας ή δίκης. Εννοείται ότι η απαλλαγή αυτή επέρχεται αφού γίνουν οι καταβολές όλων των ποσών που οφείλονται σύμφωνα με τον γενικό εκκαθαριστικό λογαριασμό και επιστραφεί στον ανάδοχο η εγγύηση καλής εκτέλεσης που αναφέρεται στο άρθρο 15.

51.5. Η αναθέτουσα αρχή δεν ευθύνεται έναντι του αναδόχου για ζητήματα που μπορούν να προκύψουν από τη σύμβαση ή σε σχέση με τη σύμβαση ή την εκτέλεση του έργου, εκτός αν ο ανάδοχος έχει προβάλει σχετική απαίτηση στο σχέδιο γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού που έχει υποβάλει.

51.6. Οι διατάξεις του άρθρου 51 μπορεί να τροποποιούνται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ανάλογα με την ισχύουσα πρακτική στο κράτος της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 52

Απευθείας πληρωμές προς τους υπεργολάβους

52.1. Αν κάποιος υπεργολάβος, εγκεκριμένος σύμφωνα με το άρθρο 7, προβάλει προς τον επιβλέποντα απαίτηση διότι ο ανάδοχος δεν εξεπλήρωσε απέναντί του τις οικονομικές του υποχρεώσεις, ο επιβλέπων οχλεί τον ανάδοχο είτε για να πληρώσει τον υπεργολάβο είτε για να τον ενημερώσει σχετικά με τους λόγους που εμπόδισαν την πληρωμή. Ελλείψει πληρωμής ή αποστολής του αιτιολογημένου εγγράφου μέσα στην προθεσμία που ορίζει η όχληση, ο επιβλέπων αφού βεβαιωθεί ότι οι εν λόγω εργασίες έχουν εκτελεστεί, μπορεί να καταρτίσει το ανάλογο πιστοποιητικό πληρωμής, και η

αναθέτουσα αρχή ικανοποιεί την απαίτηση του υπεργολάβου από τα ποσά που οφείλονται στον ανάδοχο. Ο ανάδοχος ευθύνεται πλήρως για τις εργασίες που πληρώθηκαν απευθείας.

52.2. Αν ο ανάδοχος αποδείξει ότι βασίμως αρνείται να ικανοποιήσει, εν όλω ή εν μέρει την απαίτηση του υπεργολάβου, η αναθέτουσα αρχή καταβάλλει στον υπεργολάβο μόνο τα ποσά που δεν αμφισβητήθηκαν. Τα ποσά τα οποία διεκδικεί ο υπεργολάβος αλλά ο ανάδοχος αρνείται αιτιολογημένα να καταβάλει, καταβάλλει η αναθέτουσα αρχή μόνο μετά από φιλική επίλυση της διαφοράς μεταξύ των μερών ή μετά από απόφαση διαιτητικής αρχής ή δικαστική απόφαση, η οποία κοινοποιείται προσηκόντως στον επιβλέποντα το έργο.

52.3. Οι απευθείας πληρωμές προς τους υπεργολάβους δεν μπορούν να υπερβούν την αξία των παροχών οι οποίες εκτελέστηκαν από τους υπεργολάβους σύμφωνα με τις τιμές της σύμβασης και των οποίων ζητείται η πληρωμή. Η αξία σύμφωνα με τις τιμές της σύμβασης υπολογίζεται ή εκτιμάται βάσει των τιμών του πίνακα προμετρήσεων, του τιμολογίου ή της ανάλυσης της συνολικής τιμής.

52.4. Οι απευθείας πληρωμές προς τους υπεργολάβους γίνονται καθ' ολοκληρία στο εθνικό νόμισμα της χώρας όπου εκτελείται η σύμβαση, ή εν μέρει σε αυτό το εθνικό νόμισμα και εν μέρει σε ξένο νόμισμα, σύμφωνα με τη σύμβαση.

52.5. Οι απευθείας πληρωμές προς τους υπεργολάβους που γίνονται σε ξένο νόμισμα υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 56 και επ' ουδενί συνεπάγονται αύξηση του συνολικού ποσού που πρέπει να καταβληθεί σε ξένο νόμισμα, σύμφωνα με τη σύμβαση.

52.6. Οι διατάξεις του άρθρου 52 εφαρμόζονται επιφυλασσομένων των διατάξεων των εφαρμοστέων δυνάμει του άρθρου 54 σχετικά με το δικαίωμα ικανοποίησης των πιστωτών οι οποίοι είναι εκδοχείς απαιτήσεων ή έχουν εμπράγματη ασφάλεια.

Άρθρο 53

Υπερμερία περί τις πληρωμές

53.1. Η πληρωμή των ποσών που οφείλονται στον ανάδοχο σύμφωνα με κάθε πιστοποιητικό ενδιάμεσης πληρωμής και το γενικό εκκαθαριστικό λογαριασμό που εκδίδει ο επιβλέπων γίνεται από την αναθέτουσα αρχή εντός 90 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία παρέλαβε το πιστοποιητικό ή τον λογαριασμό. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία πληρωμής, ο ανάδοχος δικαιούται τόκο υπερμερίας ο οποίος υπολογίζεται βάσει του αριθμού των ημερών υπερμερίας και με το επιτόκιο που ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, υπόκειται δε σε μια προθεσμία η οποία ορίζεται επίσης στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Ο ανάδοχος δικαιούται την πληρωμή αυτή, υπό την επιφύλαξη οποιουδήποτε άλλου δικαιώματος ή αποκατάστασης που τυχόν προβλέπει η σύμβαση. Στην

περίπτωση του γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού, ο τόκος των καθυστερούμενων ποσών υπολογίζεται σε ημερήσια βάση με επιτόκιο που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

- 53.2. Η υπερημερία περί την πληρωμή που διαρκεί περισσότερο από 120 ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 53 παράγραφος 1 παρέχει στον ανάδοχο το δικαίωμα είτε να μην εκτελέσει τη σύμβαση είτε να την καταγγείλει.

Άρθρο 54

Πληρωμές προς τρίτους

- 54.1. Οι διαταγές καταβολής προς τρίτους εκτελούνται μόνο μετά από εκχώρηση που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 6. Η εκχώρηση κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή.
- 54.2. Η γνωστοποίηση των εκδοχέων της εκχώρησης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του αναδόχου.
- 54.3. Με την επιφύλαξη της προθεσμίας του άρθρου 53, σε περίπτωση κατάσχεσης βάσει τίτλου εκτελεστού εις βάρος του αναδόχου με αντικείμενο ποσά που του οφείλονται λόγω της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει, για να επαναλάβει τις πληρωμές προς τον ανάδοχο, προθεσμία 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της οριστικής άρσης του κωλύματος.

Άρθρο 55

Αιτήσεις συμπληρωματικών πληρωμών

- 55.1. Αν σύμφωνα με τη σύμβαση κρίνει ότι, λόγω των περιστάσεων, δικαιούται να απαιτήσει συμπληρωματική πληρωμή, ο ανάδοχος:
- α) εφόσον σκοπεύει να προβάλει απαίτηση συμπληρωματικής πληρωμής, γνωστοποιεί την πρόθεσή του αυτή στον επιβλέποντα εντός 15 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση των εν λόγω περιστάσεων ή του υποβάλλει σχετική αιτιολογημένη αίτηση και
 - β) το συντομότερο δυνατό, το αργότερο δε 60 ημέρες μετά τη γνωστοποίηση αυτή, εκτός αν ο επιβλέπων δεχθεί διαφορετικούς όρους, του υποβάλλει πλήρη και λεπτομερή στοιχεία της απαίτησής του. Εν πάση περιπτώσει, οι λεπτομέρειες αυτές υποβάλλονται το αργότερο κατά την ημερομηνία υποβολής του σχεδίου γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού. Στη συνέχεια, ο ανάδοχος παρέχει αμελλητί όσα αποδεικτικά είναι εύλογο να ζητήσει ο επιβλέπων για να ελέγξει το βάσιμο του αιτήματος.

- 55.2. Ο επιβλέπων, αφού λάβει πλήρη και λεπτομερή στοιχεία με το αίτημα του αναδόχου και μετά από τις δέουσες συνεννοήσεις με την αναθέτουσα αρχή και, όπου πρέπει, με τον ανάδοχο, αποφασίζει, με την επιφύλαξη του άρθρου 21 παράγραφος 4, κατά πόσον ο ανάδοχος δικαιούται τη συμπληρωματική πληρωμή και ειδοποιεί σχετικά τα μέρη.

- 55.3. Ο επιβλέπων μπορεί να απορρίψει κάθε απαίτηση συμπληρωματικής πληρωμής η οποία δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 55.

Άρθρο 56

Πληρωμές σε ξένο νόμισμα

Εφόσον, σύμφωνα με τη σύμβαση, ο ανάδοχος δικαιούται πληρωμές σε ξένο νόμισμα, για τον υπολογισμό των πληρωμών αυτών λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που έχουν καθοριστεί από την κεντρική τράπεζα του κράτους της αναθέτουσας αρχής, 30 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών για τη σύμβαση. Οι συναλλαγματικές αυτές ισοτιμίες δεν μεταβάλλονται.

ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Άρθρο 57

Γενικές ρήτρες

- 57.1. Ο έλεγχος των έργων από τον επιβλέποντα ενόψει της προσωρινής ή οριστικής παραλαβής τους διεξάγεται παρουσία του αναδόχου. Η απουσία του αναδόχου δεν αποτελεί κώλυμα για τον έλεγχο, με την προϋπόθεση ότι εκλήθη δεόντως 30 ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημερομηνία του ελέγχου.
- 57.2. Εφόσον, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, καθίσταται αδύνατη η διαπίστωση της κατάστασης των έργων ή οποιαδήποτε ενέργεια για την παραλαβή τους, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας που ορίζεται για την προσωρινή ή οριστική παραλαβή, ο επιβλέπων, σε συνεννόηση με τον ανάδοχο, ει δυνατόν, συντάσσει πρακτικό το οποίο βεβαιώνει την αδυναμία αυτή. Ο έλεγχος πραγματοποιείται και το πρακτικό παραλαβής ή άρνησης παραλαβής καταρτίζεται από τον επιβλέποντα εντός 30 ημερών από την ημέρα κατά την οποία εξέλιπε η αδυναμία αυτή. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να επικαλεσθεί τις περιστάσεις αυτές για να αποδεσμευθεί από την υποχρέωση να παρουσιάσει έργο άξιο παραλαβής.

Άρθρο 58

Δοκιμασίες μετά την αποπεράτωση του έργου

- 58.1. Το έργο παραλαμβάνεται μόνον αφού υποστεί, με έξοδα του αναδόχου, τους επιβεβλημένους ελέγχους

και δοκιμασίες. Ο ανάδοχος κοινοποιεί στον επιβλέποντα την ημερομηνία κατά την οποία είναι δυνατή η έναρξη του ελέγχου και των δοκιμασιών.

- 58.2. Τα έργα τα οποία δεν πληρούν τις ρήτρες και τους όρους της σύμβασης ή τα οποία, αν η σύμβαση δεν περιέχει σχετικούς όρους και ρήτρες δεν έχουν εκτελεσθεί σύμφωνα με τις επαγγελματικές συνήθειες του κράτους όπου ευρίσκονται, καταδαφίζονται και κατασκευάζονται εκ νέου από τον ανάδοχο αν είναι απαραίτητο, ή επισκευάζονται κατά την κρίση του επιβλέποντος. Εάν όχι, καταδαφίζονται και κατασκευάζονται εκ νέου ή επισκευάζονται, μετά από όχληση του αναδόχου, με εντολή του επιβλέποντος και έξοδα του αναδόχου. Ο επιβλέπων μπορεί επίσης, με τους ίδιους όρους, να απαιτήσει την κατεδάφιση και ανακατασκευή από τον ανάδοχο, ή την επισκευή σύμφωνα με την κρίση του επιβλέποντος, των έργων στα οποία χρησιμοποιήθηκαν απαράδεκτα υλικά ή των έργων που εκτελέστηκαν κατά τις περιόδους αναστολής που προβλέπονται στο άρθρο 38.

Άρθρο 59

Μερική παραλαβή

- 59.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιεί τα επί μέρους έργα, τμήματά τους ή τομείς του έργου, μόλις αποπερατωθούν και πριν από την εκτέλεση του όλου έργου. Πριν από κάθε χρησιμοποίηση των έργων, των τμημάτων τους ή των τομέων του έργου απαιτείται μερική προσωρινή παραλαβή. Στις επείγουσες περιπτώσεις, πάντως, η χρησιμοποίηση μπορεί να προηγηθεί της παραλαβής, υπό τον όρο ότι ο επιβλέπων συντάσσει εκ των προτέρων κατάλογο των εκκρεμών εργασιών κατόπιν συμφωνίας του αναδόχου και της αναθέτουσας αρχής. Μετά τη χρησιμοποίηση έργου, τμήματος έργου ή τομέα του έργου από την αναθέτουσα αρχή, ο ανάδοχος δεν είναι πλέον υποχρεωμένος να επιδιωρθώνει τις ζημιές με την εξαίρεση εκείνων που οφείλονται σε ελαττωματική κατασκευή ή κακοτεχνία.
- 59.2. Μετά από αίτηση του αναδόχου και εφόσον το επιτρέπει η φύση των εργασιών, ο επιβλέπων μπορεί να προβεί σε προσωρινές μερικές παραλαβές, με την προϋπόθεση ότι τα έργα, τα τμήματά τους ή οι τομείς του έργου που παραλαμβάνονται κατά τον τρόπο αυτό έχουν αποπερατωθεί και προσφέρονται για κανονική χρήση σύμφωνα με τη σύμβαση.
- 59.3. Στις περιπτώσεις μερικών προσωρινών παραλαβών που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφοι 1 και 2, η περίοδος ευθύνης που προβλέπεται στο άρθρο 62, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, αρχίζει από την ημερομηνία της μερικής προσωρινής παραλαβής.

Άρθρο 60

Προσωρινή παραλαβή

- 60.1. Η αναθέτουσα αρχή παραλαμβάνει το έργο όταν αυτό έχει υποστεί με επιτυχία τις δοκιμασίες μετά την

αποπεράτωση, έχει δε χορηγηθεί ή θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί βεβαίωση προσωρινής παραλαβής.

- 60.2. Ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει, με γραπτή του αίτηση προς τον επιβλέποντα, πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής, το ενωρίτερο 15 ημέρες πριν από την ημέρα κατά την οποία, κατά τη γνώμη του αναδόχου, το έργο θα έχει αποπερατωθεί και θα είναι έτοιμο για προσωρινή παραλαβή. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της αίτησης του αναδόχου, ο επιβλέπων:

- α) συντάσσει πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής για τον ανάδοχο, και κοινοποιεί αντίγραφο στην αναθέτουσα αρχή, αναφέροντας, όπου πρέπει, τις επιφυλάξεις του, και, μεταξύ άλλων, την ημερομηνία κατά την οποία κρίνει ότι το έργο θα αποπερατωθεί σύμφωνα με τη σύμβαση και θα είναι έτοιμο για προσωρινή παραλαβή ή
- β) απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση, προσδιορίζοντας την ενέργεια στην οποία πρέπει, κατά τη γνώμη του, να προβεί ο ανάδοχος προκειμένου να εκδοθεί το πιστοποιητικό.

- 60.3. Αν η προθεσμία των 30 ημερών παρέλθει χωρίς ο επιβλέπων να χορηγήσει το πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής ή χωρίς να απορρίψει την αίτηση του αναδόχου, θεωρείται ότι το πιστοποιητικό χορηγήθηκε την τελευταία ημέρα της προθεσμίας. Το πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής δεν θεωρείται ως αναγνώριση της πλήρους αποπεράτωσης του έργου. Εφόσον στη σύμβαση προβλέπεται η εκτέλεση του έργου κατά τομείς, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητεί χωριστό πιστοποιητικό για κάθε τομέα.

- 60.4. Μετά την προσωρινή παραλαβή του έργου, ο ανάδοχος οφείλει να προβεί στη διάλυση και την απομάκρυνση των προσωρινών εγκαταστάσεων καθώς και των υλικών τα οποία δεν χρειάζονται πια για την εκτέλεση της σύμβασης. Οφείλει επιπλέον να απομακρύνει όλα τα κρημνίσματα ή τις επισωρεύσεις και να επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση του το εργοτάξιο σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύμβασης.

- 60.5. Αμέσως μετά την προσωρινή παραλαβή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει όλα τα έργα που έχουν αποπερατωθεί.

Άρθρο 61

Υποχρεώσεις συντήρησης

- 61.1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επανορθώνει κάθε ελάττωμα ή ζημία οποιουδήποτε τμήματος του έργου εφόσον εμφανισθεί ή επέλθει κατά τη διάρκεια της περιόδου ευθύνης ή εντός 30 ημερών από τη λήξη της, οφείλεται δε:

- α) στη χρήση ελαττωματικών εγκαταστάσεων ή υλικών ή σε κακοτεχνία ή σε κακό σχεδιασμό του αναδόχου ή

β) σε πράξη ή παράλειψη του αναδόχου κατά τη διάρκεια της περιόδου ευθύνης.

61.2. Ο ανάδοχος επανορθώνει το ελάττωμα ή τη ζημία το συντομότερο δυνατό και με δικά του έξοδα. Για τις αντικαταστάσεις ή ανακαινίσεις η περίοδος ευθύνης ξαναρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η αντικατάσταση ή η ανακαίνιση σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος. Αν η σύμβαση προβλέπει μερική παραλαβή, η περίοδος ευθύνης παρατείνεται μόνο ως προς το οικείο τμήμα του έργου που επηρεάζεται από την αντικατάσταση ή την ανακαίνιση.

61.3. Αν εμφανισθεί ελάττωμα ή επέλθει ζημία, κατά την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 61 παράγραφος 1, η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων ειδοποιεί σχετικά τον ανάδοχο. Αν ο ανάδοχος δεν επανορθώσει το ελάττωμα ή τη ζημία εντός της προθεσμίας της οριζόμενης στην ειδοποίηση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί:

α) να εκτελέσει την εργασία ή να προσλάβει κάποιον άλλον για να εκτελέσει την εργασία με κίνδυνο και έξοδα του αναδόχου· στην περίπτωση αυτή, οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται η αναθέτουσα αρχή αφαιρούνται από χρήματα που οφείλονται στον ανάδοχο ή από εγγυήσεις που έχει συστήσει ο ανάδοχος, ή και από τα δύο ή

β) να καταγγείλει τη σύμβαση.

61.4. Αν το ελάττωμα ή η ζημία εμποδίζουν ουσιαστικά την αναθέτουσα αρχή να χρησιμοποιήσει το έργο ή τμήμα του, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, με την επιφύλαξη κάθε άλλης αποκατάστασης, να απαιτήσει την επιστροφή όλων των ποσών που έχει καταβάλει για το έργο ή για το τμήμα του αυτό, καθώς, και των δαπανών διάλυσης του έργου ή του τμήματος αυτού και των δαπανών εκκένωσης του εργοταξίου.

61.5. Σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν είναι αδύνατο να ειδοποιηθεί αμέσως ο ανάδοχος, ή ειδοποιείται μεν, αλλά δεν μπορεί να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα, η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων δικαιούνται να εκτελέσουν τις εργασίες με έξοδα του αναδόχου. Η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων πληροφορούν, μόλις τούτο καταστεί δυνατόν, τον ανάδοχο σχετικά με αυτή την ενέργεια.

61.6. Αν η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προβλέπει ότι οι εργασίες συντήρησης, οι οποίες απαιτούνται λόγω της συνήθους φθοράς εκτελούνται από τον ανάδοχο, οι εν λόγω εργασίες αμείβονται από ένα χωριστό αποθεματικό που προορίζεται για κάθε είδους απρόβλεπτα. Οι φθορές οι οποίες προκύπτουν από τις περιστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 ή από μη κανονική χρήση δεν καλύπτονται από την υποχρέωση συντήρησης, εκτός αν οφείλονται σε κακοτεχνία ή ελάττωμα που θα δικαιολογούσε αίτηση για επιδιόρθωση ή αντικατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 61.

61.7. Οι υποχρεώσεις συντήρησης ορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και την τεχνική περιγραφή.

Εν αμφιβολία, η διάρκεια της περιόδου αυτής είναι 365 ημέρες. Η περίοδος ευθύνης αρχίζει από την ημερομηνία της προσωρινής παραλαβής.

61.8. Μετά από την προσωρινή παραλαβή και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων συντήρησης που προβλέπονται στο άρθρο 61, ο ανάδοχος δεν ευθύνεται πλέον για τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένα τα έργα και οι οποίοι δεν οφείλονται σε πταίσμα του αναδόχου. Ο ανάδοχος, πάντως, ευθύνεται από την ημερομηνία της προσωρινής παραλαβής, για την στερεότητα των κατασκευών, όπως αυτή ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ή στη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 62

Τελική παραλαβή

62.1. Μετά τη λήξη της περιόδου ευθύνης, ή αν υπάρχουν περισσότερες περίοδοι ευθύνης, μετά τη λήξη της τελευταίας περιόδου, και αφού αποπερατωθούν οι επιδιορθώσεις όλων των ζημιών και ελαττωμάτων, ο επιβλέπων χορηγεί στον ανάδοχο πιστοποιητικό τελικής παραλαβής, αντίγραφο του οποίου κοινοποιεί στην αναθέτουσα αρχή, και στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία κατά την οποία ο ανάδοχος εκπλήρωσε όλες τις συμβατικές υποχρεώσεις του σύμφωνα με την κρίση του επιβλέποντος. Το πιστοποιητικό τελικής παραλαβής χορηγείται από τον επιβλέποντα εντός 30 ημερών από τη λήξη της προαναφερόμενης περιόδου ή, μόλις αποπερατωθούν οι κατ' άρθρο 61 εργασίες κατά την κρίση του επιβλέποντος.

62.2. Θεωρείται ότι οι εργασίες έχουν ολοκληρωθεί μόνο αφού υπογραφεί το πιστοποιητικό τελικής παραλαβής από τον επιβλέποντα και διαβιβασθεί στην αναθέτουσα αρχή, κοινοποιουμένου αντιγράφου στον ανάδοχο.

62.3. Παρά τη χορήγηση του πιστοποιητικού τελικής παραλαβής, ο ανάδοχος και η αναθέτουσα αρχή παραμένουν υπεύθυνοι για την εκπλήρωση οποιασδήποτε υποχρέωσης ανέλαβαν βάσει της σύμβασης πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού τελικής παραλαβής, εφόσον δεν έχει εκτελεσθεί ακόμη κατά το χρόνο έκδοσης αυτού του πιστοποιητικού τελικής παραλαβής. Η φύση και η έκταση οποιασδήποτε τέτοιας υποχρέωσης, θα καθορίζεται σε σχέση με τις διατάξεις της σύμβασης.

ΑΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 63

Αθέτηση της συμβάσεως

63.1. Αθέτηση της συμβάσεως συνιστά η εκ μέρους ενός των μερών μη τήρηση οποιασδήποτε συμβατικής του υποχρέωσης.

63.2. Σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης, ο ζημιωθείς συμβαλλόμενος δικαιούται:

- α) να ζητήσει αποζημίωση ή/και
- β) να καταγγείλει τη σύμβαση.

63.3. Η αποζημίωση μπορεί να είναι:

- α) γενική αποζημίωση ή
- β) συμβατική αποζημίωση.

63.4. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή δικαιούται αποζημίωση, μπορεί να την αφαιρέσει από τα ποσά που οφείλει στον ανάδοχο ή από τη σχετική εγγύηση.

ζ) προκύπτει νομική ανικανότητα η οποία κωλύει την εκτέλεση της σύμβασης·

η) λόγω οργανωτικής μεταβολής, επέρχεται μεταβολή της νομικής προσωπικότητας της φύσης ή του ελέγχου του αναδόχου, και δεν έχει καταρτισθεί πρόσθετη πράξη για την τροποποίηση αυτή·

θ) ο ανάδοχος δεν παρέχει την απαιτούμενη εγγύηση ή ασφάλεια ή στην περίπτωση που το πρόσωπο το οποίο είχε παράσχει την προηγούμενη εγγύηση η ασφάλεια δεν είναι πλέον σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

64.3. Η καταγγελία της σύμβασης δεν θίγει τα άλλα δικαιώματα ή τις εξουσίες που έχουν η αναθέτουσα αρχή και ο ανάδοχος δυνάμει της σύμβασης. Μετά τις ενέργειες αυτές, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβεί σε αποπεράτωση του έργου ή να συνάψει άλλη σύμβαση με τρίτο για λογαριασμό του αναδόχου. Η ευθύνη του αναδόχου λόγω υπερημερίας περί την εκτέλεση παύει μόλις η αναθέτουσα αρχή τον εξώσει από το εργοτάξιο, με την επιφύλαξη κάθε ευθύνης για τον προ της εξώσεως χρόνο.

64.4. Μόλις κοινοποιηθεί η καταγγελία της σύμβασης, ο επιβλέπων δίνει οδηγίες στον ανάδοχο να φροντίσει αμέσως για την ταχεία και μεθοδική λήξη των εργασιών και για να μειώσει τα έξοδα στο ελάχιστο.

64.5. Το συντομότερο δυνατό μετά την καταγγελία της σύμβασης, ο επιβλέπων βεβαιώνει την αξία των εργασιών και όλα τα ποσά που οφείλονται στον ανάδοχο κατά την ημερομηνία της καταγγελίας.

64.6. Σε περίπτωση καταγγελίας:

α) συντάσσεται από τον επιβλέποντα, το συντομότερο δυνατό μετά τον έλεγχο των έργων, έκθεση για τα εκτελεσθέντα έργα καθώς και απογραφή των υλικών, του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων, και των προσωρινών έργων. Ο ανάδοχος καλείται να παραστεί κατά τον έλεγχο και τη διενέργεια της απογραφής. Ο επιβλέπων καταρτίζει επίσης καταστάσεις των μισθών που οφείλει ακόμη ο ανάδοχος στους εργάτες που απασχόλησε για εργασίες σχετικές με τη σύμβαση και των ποσών που οφείλει ο ανάδοχος στην αναθέτουσα αρχή·

β) η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αγοράσει, εν όλω ή εν μέρει, τις προσωρινές κατασκευές που έχουν εγκριθεί από τον επιβλέποντα, τις εγκαταστάσεις και τα υλικά που έχει παράσχει ή κατασκευάσει ο ανάδοχος ειδικά για την εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης·

γ) η τιμή αγοράς των προσωρινών κατασκευών, του εξοπλισμού, των εγκαταστάσεων και των υλικών που αναφέρονται προηγουμένως δεν υπερβαίνει το

Άρθρο 64

Καταγγελία από την αναθέτουσα αρχή

64.1. Επιφυλασσομένων των περιπτώσεων του άρθρου 64 παράγραφος 2, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και με άμεσο αποτέλεσμα.

64.2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, αφού ειδοποιήσει τον ανάδοχο επτά ημέρες πριν, να καταγγείλει τη σύμβαση και να εξώσει τον ανάδοχο από το εργοτάξιο σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο ανάδοχος εκτελεί τις εργασίες κατά τρόπο που διαφέρει ουσιαστικά από τα προβλεπόμενα στη σύμβαση·
- β) ο ανάδοχος δεν συμμορφώνεται, σε εύλογο χρονικό διάστημα, με ειδοποίηση του επιβλέποντος που του ζητά να παύσει την παραμέληση ή αθέτηση των συμβατικών του υποχρεώσεων που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την προσήκουσα και εμπρόθεσμη εκτέλεση των εργασιών·
- γ) ο ανάδοχος αρνείται ή αμελεί να εκτελέσει διοικητικές εντολές του επιβλέποντος·
- δ) ο ανάδοχος εκχωρεί τη σύμβαση ή συνάπτει υπεργολαβίες χωρίς την άδεια της αναθέτουσας αρχής·
- ε) ο ανάδοχος κηρύσσεται σε πτώχευση ή σε κατάσταση παύσης των πληρωμών ή το δικαστήριο διορίζει διαχειριστή για την περιουσία του ή έρχεται σε συμβιβασμό με τους πιστωτές του ή συνεχίζει τη λειτουργία της επιχείρησής του υπό τις εντολές συνδίκου πτώχευσης, ή εισηγητή ή διαχειριστή ο οποίος ενεργεί προς όφελος των πιστωτών του ή διατάσσεται η εκκαθάριση της περιουσίας του·

στ) εκδίδεται τελεσίδικη απόφαση κατά του αναδόχου για παράβαση των κανόνων δεοντολογίας του επαγγέλματός του·

μη καταβληθέν μέρος των οικείων δαπανών του αναδόχου, με όριο, τις δαπάνες εκτέλεσης της σύμβασης υπό κανονικές συνθήκες:

- δ) η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αγοράσει, στις τρέχουσες τιμές αγοράς, τα υλικά και τα αντικείμενα που έχουν προσκομισθεί ή παραγγελθεί από τον ανάδοχο και για τα οποία δεν έχει πληρώσει ακόμη, σύμφωνα με τους όρους που κρίνει πρόσφορους ο επιβλέπων.

64.7. Η αναθέτουσα αρχή δεν είναι υποχρεωμένη να πραγματοποιήσει άλλες πληρωμές προς τον ανάδοχο πριν αποπερατωθεί το έργο. Μετά την αποπεράτωση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να απαιτήσει από τον ανάδοχο τις τυχόν επιπλέον δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για την αποπεράτωση ή καταβάλλει στον ανάδοχο το υπόλοιπο που του όφειλε πριν από την καταγγελία της σύμβασης.

64.8. Αν η αναθέτουσα αρχή καταγγείλει τη σύμβαση, δικαιούται να ζητήσει από τον ανάδοχο αποζημίωση για τυχόν ζημιές που υπέστη μέχρι του ανώτατου ποσού που ορίζεται στη σύμβαση. Αν δεν ορίζεται ανώτατο ποσόν, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται μόνο το τμήμα της συμβατικής τιμής που αντιστοιχεί στην αξία του τμήματος των εργασιών το οποίο, λόγω της πλημμελούς εκτέλεσης, είναι ακατάλληλο για την κατά προορισμόν χρήση.

64.9. Όταν η καταγγελία δεν οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του αναδόχου, ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει, εκτός από τα ποσά που του οφείλονται για ήδη εκτελεσθείσες εργασίες, αποζημίωση για ζημιές που υπέστη.

Άρθρο 65

Καταγγελία από τον ανάδοχο

65.1. Ο ανάδοχος μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση, αφού ειδοποιήσει την αναθέτουσα αρχή 14 ημέρες πριν, εφόσον η αναθέτουσα αρχή:

- α) παρά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 53 παράγραφος 2, δεν καταβάλλει στον ανάδοχο τα ποσά που του οφείλει σύμφωνα με βεβαίωση του επιβλέποντος ή
- β) συστηματικά αθετεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις ή
- γ) αναστέλλει την πρόοδο των εργασιών ή οποιουδήποτε τμήματός τους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από 180 ημέρες, για λόγους που δεν προβλέπονται στη σύμβαση, ή για τους οποίους δεν είναι υπαίτιος ο ανάδοχος.

65.2. Η καταγγελία αυτή δεν θίγει τα άλλα δικαιώματα της αναθέτουσας αρχής ή του αναδόχου δυνάμει της σύμβασης. Μετά την καταγγελία, ο ανάδοχος δικαι-

ούται να απομακρύνει αμέσως τον εξοπλισμό του από το εργοτάξιο, με την επιφύλαξη της νομοθεσίας του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

65.3. Σε περίπτωση τέτοιας καταγγελίας, η αναθέτουσα αρχή αποζημιώνει τον ανάδοχο για όποια απώλεια ή ζημία έχει υποστεί. Οι συμπληρωματικές αυτές πληρωμές δεν υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο που πρέπει να προβλέπεται στη σύμβαση.

Άρθρο 66

Ανωτέρα βία

66.1. Κανένα από τα μέρη δεν θεωρείται ότι αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις, εφόσον η εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων κωλύεται από περιστάσεις ανωτέρας βίας οι οποίες προέκυψαν μετά την ημερομηνία της κοινοποίησης της ανάθεσης ή μετά την ημερομηνία κατά την οποία καθίσταται ενεργός η σύμβαση, ανάλογα με το ποια από τις ημερομηνίες προηγείται.

66.2. Ο όρος «ανωτέρα βία», κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβάνει τις θεομηνίες, τις απεργίες, τα «λοκ-άουτ» και κάθε άλλη διατάραξη των σχέσεων εργασίας, τις εγκληματικές ενέργειες, τους πολέμους, είτε έχουν κηρυχθεί είτε όχι, τους αποκλεισμούς, τις εξεγέρσεις, τις ταραχές, τις επιδημίες, τις κατολισθήσεις, τους σεισμούς, τις θύελλες, τους κεραυνούς, τις πλημμύρες, τις καθιζήσεις, τις πολιτικές ταραχές, τις εκρήξεις και κάθε άλλο παρόμοιο απρόβλεπτο γεγονός το οποίο δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών και το οποίο δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί όση επιμέλεια και αν κατέβαλλαν τα μέρη.

66.3. Παρά τις διατάξεις των άρθρων 36 και 64, ο ανάδοχος δεν υπόκειται σε κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης, σε υποχρέωση αποζημίωσης εκ της σύμβασης ή σε καταγγελία της σύμβασης λόγω αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης, εάν και στο βαθμό που η καθυστέρηση της εκτέλεσης ή οποιαδήποτε άλλη αδυναμία εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων οφείλεται σε ανωτέρα βία. Ομοίως, παρά τις διατάξεις των άρθρων 53 και 65, η αναθέτουσα αρχή, δεν οφείλει τόκους υπερημερίας ούτε υπόκειται στις συνέπειες της αδυναμίας εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων ή σε καταγγελία της σύμβασης από τον ανάδοχο λόγω αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης, εάν και στο βαθμό που η καθυστέρηση ή οποιαδήποτε άλλη αδυναμία εκπλήρωσης των συμβατικών της υποχρεώσεων οφείλεται σε ανωτέρα βία.

66.4. Αν κάποιο από τα μέρη κρίνει ότι συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας που μπορεί να επηρεάσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, οφείλει να ειδοποιήσει αμελλητί το άλλο μέρος και τον επιβλέποντα, παρέχοντας λεπτομέρειες σχετικά με τη φύση, την πιθανή διάρκεια και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των περιστάσεων. Αν δεν λάβει γραπτώς διαφορετικές οδηγίες από τον επιβλέποντα, ο ανάδοχος συνεχίζει την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του για όσον καιρό αυτό είναι εύλογα επικτό και αναζητεί κάθε λογικό εναλλακτικό μέσο για την εκτέλεση των υποχρεώσεών του που δεν κωλύονται από την ανωτέρα βία. Ο ανάδοχος δεν θέτει σε εφαρμογή τέτοια εναλλακτικά μέσα χωρίς εντολή του επιβλέποντος.

66.5. Αν ο ανάδοχος υποβληθεί σε πρόσθετες δαπάνες προκειμένου να συμμορφωθεί με τις οδηγίες του επιβλέποντος ή προκειμένου να χρησιμοποιήσει εναλλακτικά μέσα, κατά το άρθρο 66 παράγραφος 4, το σχετικό ποσό βεβαιώνεται από τον επιβλέποντα.

ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 68

Επίλυση των διαφορών

66.6. Αν έχουν προκύψει περιστάσεις ανωτέρας βίας οι οποίες συνεχίζονται για περίοδο 180 ημερών, κάθε συμβαλλόμενος δικαιούται ανεξάρτητα από την παράταση που έχει ενδεχομένως χορηγηθεί στον ανάδοχο για την εκτέλεση του έργου λόγω των περιστάσεων αυτών, να καταγγείλει τη σύμβαση αφού ειδοποιήσει τον αντισυμβαλλόμενο 30 ημέρες πριν. Εφόσον στο τέλος της προθεσμίας των 30 ημερών, η ανωτέρα βία εξακολουθεί να υφίσταται, η σύμβαση λύεται και συνεπώς, σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τη σύμβαση, τα μέρη απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση εκτέλεσής της.

Άρθρο 67

Θάνατος

67.1. Αν η σύμβαση έχει ανατεθεί σε φυσικό πρόσωπο, λύεται αυτοδικαίως σε περίπτωση θανάτου του. Αν πάντως, οι κληρονόμοι ή οι έλκοντες δικαιώματα εξεδήλωσαν πρόθεση να συνεχίσουν τη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή εξετάζει την πρότασή τους. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους εντός 30 ημερών από την παραλαβή της πρότασης αυτής.

67.2. Αν η σύμβαση έχει ανατεθεί σε περισσότερα φυσικά πρόσωπα και ένα ή περισσότερα από αυτά αποβιώσουν, οι συμβαλλόμενοι συντάσσουν από κοινού έκθεση για την πρόοδο των εργασιών και η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει αν η σύμβαση πρέπει να λυθεί ή να συνεχισθεί, ανάλογα με τα εγγύα που παρέχουν οι επιζώντες και, ενδεχομένως οι κληρονόμοι ή οι έλκοντες δικαιώματα.

67.3. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 67 παράγραφοι 1 και 2, τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνεχίσουν την εκτέλεση της σύμβασης ειδοποιούν σχετικά την αναθέτουσα αρχή εντός 15 ημερών από την ημερομηνία του θανάτου.

67.4. Τα πρόσωπα αυτά, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ευθύνονται από κοινού και εις ολόκληρον για την καλή εκτέλεση της σύμβασης όπως ακριβώς ευθυνόταν και ο αποβιώσας ανάδοχος. Η συνέχιση της σύμβασης υπόκειται στις διατάξεις σχετικά με τη σύσταση της κατ' άρθρο 15 εγγύησης.

68.1. Η αναθέτουσα αρχή και ο ανάδοχος καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυση των διαφορών που μπορεί να προκύψουν σε συνάρτηση με τη σύμβαση, είτε μεταξύ τους, είτε μεταξύ του επιβλέποντος και του αναδόχου.

68.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων καθορίζει:

α) τη διαδικασία της φιλικής επίλυσης των διαφορών·

β) τις προθεσμίες εντός των οποίων μπορεί να γίνει προσφυγή στη διαδικασία φιλικής επίλυσης μετά την κοινοποίηση της διαφοράς στον αντισυμβαλλόμενο και τη μεγίστη προθεσμία εντός της οποίας θα πρέπει να επιλυθεί η διαφορά, η οποία δεν υπερβαίνει τις 120 ημέρες από την έναρξη της επιλεγείσας διαδικασίας·

γ) τις προθεσμίες γραπτής απάντησης σε αίτηση φιλικής επίλυσης ή σε άλλες αιτήσεις που επιτρέπονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, και τις συνέπειες της μη τήρησης των προθεσμιών αυτών.

68.3. Εάν αποτύχει η διαδικασία φιλικής επίλυσης, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν να επιλύσουν τη διαφορά με συμβιβασμό, εντός καθορισμένης προθεσμίας, με τη μεσολάβηση τρίτου.

68.4. Η επιλογή της διαδικασίας φιλικής επίλυσης ή συμβιβασμού συνεπάγεται οπωσδήποτε διαδικασία κατά την οποία οι αιτιάσεις και οι απαντήσεις κοινοποιούνται στον αντισυμβαλλόμενο.

68.5. Αν δεν επέλθει φιλική επίλυση της διαφοράς ή συμβιβασμός εντός των ανωτάτων καθορισμένων προθεσμιών, η διαφορά:

α) σε περίπτωση εθνικής σύμβασης, διευθετείται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής και

β) σε περίπτωση διεθνούς σύμβασης, διευθετείται διά διαιτησίας, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας που έχει θεσπιστεί από το Συμβούλιο της ΕΟΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

**ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)
ΣΤΙΣ ΥΧΕ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

	<i>Σελίδα</i>
Άρθρο 1 — Ορισμοί	55
Άρθρο 2 — Εφαρμοστέο δίκαιο και γλώσσα της σύμβασης	56
Άρθρο 3 — Ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης	56
Άρθρο 4 — Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις	56
Άρθρο 5 — Επιβλέπων και εκπρόσωπος του επιβλέποντος	56
Άρθρο 6 — Εκχώρηση	57
Άρθρο 7 — Υπεργολαβία	57

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 8 — Παραδοτέα έγγραφα	58
Άρθρο 9 — Αρωγή σε θέματα τοπικής νομοθεσίας	58

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ

Άρθρο 10 — Γενικές υποχρεώσεις	58
Άρθρο 11 — Εγγύηση καλής εκτέλεσης	59
Άρθρο 12 — Ασφάλιση	59
Άρθρο 13 — Πρόγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης	60
Άρθρο 14 — Λεπτομερής ανάλυση των τιμών	60
Άρθρο 15 — Σχέδια του προμηθευτή	60
Άρθρο 16 — Επάρκεια των τιμών της προσφοράς	61
Άρθρο 17 — Διπλώματα ευρεσιτεχνίας και άδειες	61

ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 18 — Εντολή έναρξης εκτέλεσης	61
Άρθρο 19 — Προθεσμία εκτέλεσης	61
Άρθρο 20 — Παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης	61
Άρθρο 21 — Καθυστερήσεις εκτέλεσης	62
Άρθρο 22 — Τροποποιήσεις της σύμβασης	62
Άρθρο 23 — Αναστολή εκτέλεσης	63

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 24 — Ποιότητα των προμηθειών	64
Άρθρο 25 — Εποπτεία και έλεγχος	64
Άρθρο 26 — Κυριότητα των προμηθειών	65

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

	<i>Σελίδα</i>
Άρθρο 27 — Γενικές διατάξεις	65
Άρθρο 28 — Συμβάσεις προσωρινής τιμής	65
Άρθρο 29 — Προκαταβολές	65
Άρθρο 30 — Παρακρατούμενα ποσά	66
Άρθρο 31 — Αναθεώρηση τιμών	66
Άρθρο 32 — Ενδιάμεσες πληρωμές	67
Άρθρο 33 — Τελικός εκκαθαριστικός λογαριασμός	67
Άρθρο 34 — Πληρωμές προς τρίτους	68
Άρθρο 35 — Καθυστερήσεις πληρωμής	68
Άρθρο 36 — Πληρωμές σε ξένο νόμισμα	68

ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Άρθρο 37 — Παράδοση	69
Άρθρο 38 — Διαδικασία επαλήθευσης	69
Άρθρο 39 — Προσωρινή παραλαβή	70
Άρθρο 40 — Υποχρεώσεις λόγω εγγυήσεων	70
Άρθρο 41 — Εξυπηρέτηση μετά την πώληση	71
Άρθρο 42 — Οριστική παραλαβή	71

ΑΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 43 — Αθέτηση της σύμβασης	71
Άρθρο 44 — Καταγγελία από των αναθέτουσα αρχή	72
Άρθρο 45 — Καταγγελία από τον προμηθευτή	73
Άρθρο 46 — Ανωτέρα βία	73
Άρθρο 47 — Θάνατος	73

ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 48 — Επίλυση των διαφορών	74
---------------------------------------	----

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

- 1.1. Κατά την εφαρμογή της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων και της σύμβασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

ΕΟΚ: η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

ΥΧΕ: οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με την ΕΟΚ βάσει της απόφασης του Συμβουλίου.

Σύμβαση: η συμφωνία που συνήψαν και υπέγραψαν τα συμβαλλόμενα μέρη για τις προμήθειες, καθώς και όλες οι πρόσθετες πράξεις και όλα τα έγγραφα που έχουν ενσωματωθεί σ' αυτή.

Προμηθευτής: ο αντισυμβαλλόμενος με τον οποίο η αναθέτουσα αρχή συνάπτει τη σύμβαση.

Αναθέτουσα αρχή: το κράτος ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συνάπτει τη σύμβαση ή για λογαριασμό του οποίου συνάπτεται η σύμβαση με τον προμηθευτή.

Κράτος της αναθέτουσας αρχής: η ΥΧΕ στο έδαφος της οποίας θα εκτελεστεί η σύμβαση.

Επιβλέπων: η δημόσια υπηρεσία, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει διορίσει η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το δικαίο του κράτους της αναθέτουσας αρχής, που έχει την ευθύνη για τη διεύθυνση ή/και την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης προμηθειών ή στο οποίο η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μεταβιβάσει δικαιώματα ή/και εξουσίες, δυνάμει της σύμβασης.

Εκπρόσωπος του επιβλέποντος: οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει διορίσει ο επιβλέπων ως εκπρόσωπό του βάσει της σύμβασης και έχει εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπεί τον επιβλέποντα στην εκτέλεση των καθηκόντων του και στην άσκηση των δικαιωμάτων ή/και εξουσιών που έχουν μεταβιβαστεί σ' αυτόν. Κατά συνέπεια, οσάκις έχουν μεταβιβαστεί καθήκοντα, δικαιώματα ή/και εξουσίες του επιβλέποντος στον εκπρόσωπό του, κάθε αναφορά στον επιβλέποντα θα ισχύει και ως αναφορά στον εκπρόσωπο του επιβλέποντος.

Προμήθειες: όλα τα είδη τα οποία απαιτείται να προμηθεύσει ο προμηθευτής στην αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένων, όπου πρέπει, υπηρεσιών, όπως εγκατάσταση, δοκιμές, θέση σε λειτουργία, πραγματογνωμοσύνη, επίβλεψη, συντήρηση, επισκευή, μαθητεία και κάθε άλλη ανάλογη υποχρέωση σχετική με τα είδη που πρέπει να παρασχεθούν σύμφωνα με τη σύμβαση.

Πίνακας προμετρήσεων: το έγγραφο που περιέχει αναλυτική κατάσταση των παραδοτέων προμηθειών σε σύμβαση βάσει τιμής μονάδας και αναφέρει την

ποσότητα του κάθε είδους και την αντίστοιχη τιμή μονάδας.

Πίνακας τιμών: ο πλήρης πίνακας τιμών που συμπεριλαμβάνει την ανάλυση της συνολικής τιμής που υποβάλλει ο προμηθευτής μαζί με τη δεόντως τροποποιημένη προσφορά του, και αποτελεί τμήμα της σύμβασης βάσει τιμών μονάδας.

Ανάλυση της συνολικής τιμής: ο κατ' είδος πίνακας ποσοστών και τιμών που καταδεικνύει το σχηματισμό της τιμής σε σύμβαση βάσει συνολικής τιμής, αλλά δεν αποτελεί τμήμα της σύμβασης.

Συμβατική τιμή: το ποσό που αναφέρεται στη σύμβαση ως πρώτη εκτίμηση του πληρωτέου ποσού για την παροχή των προμηθειών ή όποιο άλλο ποσό επιβεβαιώνεται βάσει του τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού ως οφειλόμενο στον προμηθευτή δυνάμει της σύμβασης.

Σχέδια: τα σχέδια που παρέχουν η αναθέτουσα αρχή ή/και ο επιβλέπων, ή/και τα σχέδια που παρέχει ο προμηθευτής και εγκρίνει ο επιβλέπων για την παροχή των προμηθειών.

Ανακοινώσεις: πιστοποιητικά, ειδοποιήσεις, εντολές και οδηγίες που εκδίδονται βάσει της σύμβασης.

Γραπτό: κάθε χειρόγραφη, δακτυλογραφημένη ή έντυπη ανακοίνωση, συμπεριλαμβανομένων των τηλετυπημάτων, των τηλεγραφημάτων και των τηλεμοιουτυπημάτων.

Περίοδος εγγύησης: το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στη σύμβαση αμέσως μετά την ημερομηνία της προσωρινής παραλαβής, κατά το οποίο ο προμηθευτής οφείλει να ολοκληρώσει την εκτέλεση της σύμβασης και να αποκαταστήσει τυχόν ελαττώματα ή ατέλειες σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος.

Πιστοποιητικό τελικής παραλαβής: πιστοποιητικό(ά) χορηγούμενο(α) από τον επιβλέποντα στον προμηθευτή κατά τη λήξη της περιόδου εγγύησης στο(α) οποίο(α) βεβαιώνεται η υπό του προμηθευτή εκπλήρωση των δυνάμει της σύμβασης υποχρεώσεών του.

Ημέρα: η ημερολογιακή ημέρα.

Προθεσμίες: τα αναφερόμενα στη σύμβαση χρονικά διαστήματα που αρχίζουν να υπολογίζονται από την επομένη ημέρα μιας πράξης ή ενέργειας ή γεγονότος που χρησιμεύει ως αφετηρία αυτών. Οσάκις η τελευταία ημέρα του χρονικού διαστήματος συμπίπτει με μη εργάσιμη ημέρα, η προθεσμία λήγει στο τέλος της πρώτης εργάσιμης ημέρας μετά την τελευταία ημέρα του χρονικού διαστήματος.

Διοικητική εντολή: οιαδήποτε οδηγία ή εντολή δίδεται γραπτώς από τον επιβλέποντα στον προμηθευτή σχετικά με την παροχή προμηθειών.

Εθνικό νόμισμα: το νόμισμα του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

Ξένο νόμισμα: κάθε επιτρεπτό νόμισμα, πλην του εθνικού νομίσματος, το οποίο αναφέρεται στη σύμβαση.

Αποθεματικό: ποσό που αναφέρεται στη σύμβαση και προορίζεται είτε για την προμήθεια αγαθών, υλικών, εγκαταστάσεων ή υπηρεσιών, είτε για κάλυψη απρόβλεπτων δαπανών, το οποίο δύναται να χρησιμοποιηθεί πλήρως ή εν μέρει ή και καθόλου, σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος.

Συματική αποζημίωση: το ποσό που αναφέρεται στη σύμβαση ως αποζημίωση που καταβάλλει ο προμηθευτής στην αναθέτουσα αρχή επειδή δεν ολοκλήρωσε τη σύμβαση ή μέρος αυτής μέσα στην προθεσμία που προβλέπει η σύμβαση ή που καταβάλλει οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο για κάθε άλλη ειδική αθέτηση που προβλέπεται στη σύμβαση.

Γενική αποζημίωση: το ποσό που δεν προβλέπεται εκ των προτέρων στη σύμβαση, αλλά επιδικάζεται από διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο ή συμφωνείται μεταξύ των συμβαλλομένων, ως αποζημίωση καταβαλλόμενη στο μέρος που υπέστη ζημία λόγω αθέτησης της σύμβασης εκ μέρους του άλλου.

Ειδική συγγραφή υποχρεώσεων: οι ειδικοί όροι που ορίζει η αναθέτουσα αρχή ως μέρος της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών με τις αναγκαίες τροποποιήσεις, οι οποίοι ενσωματώνονται στη σύμβαση, και περιλαμβάνουν:

- α) τις τροποποιήσεις της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων·
- β) τις ειδικές συμβατικές ρήτρες·
- γ) τις τεχνικές προδιαγραφές και
- δ) οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με τη σύμβαση.

1.2. Οι επικεφαλίδες και οι τίτλοι της παρούσας συγγραφής υποχρεώσεων δεν αποτελούν μέρος αυτής ούτε λαμβάνονται υπόψη κατά την ερμηνεία της σύμβασης.

1.3. Εφόσον επιτρέπεται από τα συμφραζόμενα, οι λέξεις που αναφέρονται στον ενικό θεωρείται ότι περιλαμβάνουν και τον πληθυντικό και αντίστροφα, καθώς επίσης οι λέξεις που αναφέρονται σε αρσενικό γένος θεωρείται ότι περιλαμβάνουν και το θηλυκό γένος και αντίστροφα.

1.4. Οι αναφορές σε πρόσωπα ή συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν επιχειρήσεις, εταιρείες και οιονδήποτε οργανισμό με νομική ικανότητα.

Άρθρο 2

Εφαρμοστέο δίκαιο και γλώσσα της σύμβασης

- 2.1. Το δίκαιο της σύμβασης είναι το δίκαιο του κράτους της αναθέτουσας αρχής, εκτός εάν ορίζει άλλως η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 2.2. Όσα τυχόν θέματα δεν καλύπτονται από την παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων διέπονται από το δίκαιο της σύμβασης.

- 2.3. Γλώσσα της σύμβασης και όλων των ανακοινώσεων μεταξύ προμηθευτή, αναθέτουσας αρχής και επιβλέποντος ή των εκπροσώπων τους είναι η οριζόμενη στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 3

Ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης

Εφόσον δεν προβλέπεται άλλως στη σύμβαση, η ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης είναι η οριζόμενη στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 4

Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις

- 4.1. Εφόσον η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων δεν ορίζει άλλως, οι ανακοινώσεις μεταξύ της αναθέτουσας αρχής ή/και του επιβλέποντος, αφενός, και του προμηθευτή αφετέρου, θα αποστέλλονται ταχυδρομικά, τηλεγραφικά, τηλετυπικά ή τηλεομοιτυπικά ή θα επιδίδονται ιδιοχείρως στις διευθύνσεις που έχουν οριστεί από τα συμβαλλόμενα μέρη προς το σκοπό αυτό.
- 4.2. Αν ο αποστολέας ζητάει απόδειξη παραλαβής, υποχρεούται να το αναφέρει στην ανακοίνωση και να απαιτεί αυτή την απόδειξη παραλαβής όταν υπάρχει συγκεκριμένη προθεσμία για την παραλαβή της ανακοίνωσης. Εν πάση περιπτώσει, ο αποστολέας λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλίσει την παραλαβή της ανακοίνωσης αυτής.
- 4.3. Οσάκις στη σύμβαση γίνεται λόγος για ειδοποίηση, κοινοποίηση, συναίνεση, έγκριση, βεβαίωση, πιστοποίηση ή απόφαση, και εφόσον δεν προβλέπεται άλλως, η εν λόγω ειδοποίηση, κοινοποίηση, συναίνεση, έγκριση, πιστοποίηση, βεβαίωση ή απόφαση θα είναι γραπτή, ενώ οι λέξεις «ειδοποιώ», «κοινοποιώ», «πιστοποιώ», «βεβαιώνω», «εγκρίνω» ή «αποφασίζω» θα πρέπει να ερμηνεύονται αντιστοίχως. Η συναίνεση, έγκριση, πιστοποίηση, βεβαίωση ή απόφαση δεν πρέπει να απορρίπτονται ή να καθυστερούν αδικαιολόγητα.

Άρθρο 5

Επιβλέπων και εκπρόσωπος του επιβλέποντος

- 5.1. Ο επιβλέπων ασκεί τα καθήκοντά τα οποία του ανατίθενται με τη σύμβαση. Ο επιβλέπων δεν δικαιούται να απαλλάσσει τον προμηθευτή από οποιαδήποτε συμβατική του υποχρέωση, εκτός εάν η σύμβαση ορίζει διαφορετικά.
- 5.2. Ο επιβλέπων δικαιούται, διατηρώντας πάντως την τελική ευθύνη, να αναθέτει κατά διαστήματα στον εκπρόσωπό του την άσκηση οποιουδήποτε από τα καθήκοντα ή τις εξουσίες του, και να ανακαλεί οποτεδήποτε την ανάθεση αυτή ή να αντικαθιστά τον

εκπρόσωπο. Τόσο η ανάθεση όσο και η ανάκληση ή αντικατάσταση, γίνονται γραπτώς και παράγουν αποτελέσματα μόνο μετά την κοινοποίησή τους στον προμηθευτή.

- 5.3. Οι ανακοινώσεις, στις οποίες προβαίνει ο εκπρόσωπος του επιβλέποντος προς τον προμηθευτή στα πλαίσια αυτής της ανάθεσης, παράγουν τα ίδια αποτελέσματα με τις ανακοινώσεις του επιβλέποντος. Παρ' όλα αυτά:

α) ακόμα και αν ο εκπρόσωπος του επιβλέποντος παραλείψει να αρνηθεί την παραλαβή κάποιου προμηθευόμενου είδους, ο επιβλέπων εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί την παραλαβή των ειδών αυτών και να δώσει τις αναγκαίες οδηγίες για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων τους·

β) ο επιβλέπων μπορεί να ανατρέψει ή να μεταβάλει το περιεχόμενο των ανακοινώσεων αυτών.

- 5.4. Οι οδηγίες ή/και οι εντολές του επιβλέποντος έχουν τη μορφή διοικητικών εντολών. Ενδεχομένως, οι εντολές αυτές χρονολογούνται, αριθμούνται και καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο, ενώ αντίγραφα τους παραδίδονται διά χειρός, όπου πρέπει, στον εκπρόσωπο του προμηθευτή.

Άρθρο 6

Εκχώρηση

- 6.1. Η εκχώρηση είναι έγκυρη μόνον όταν είναι γραπτή συμφωνία με την οποία ο προμηθευτής μεταβιβάζει σε τρίτον, εν όλω ή εν μέρει, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά του που απορρέουν από τη σύμβαση.

- 6.2. Ο προμηθευτής δεν δύναται, χωρίς προηγούμενη γραπτή συναίνεση της αναθέτουσας αρχής, να εκχωρήσει τη σύμβαση ή μέρος αυτής ή όφελος ή συμφέρον που διαθέτει βάσει αυτής, παρά μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σύσταση προνομίου υπέρ του τραπεζίτη του προμηθευτή, επί κάθε υφισταμένης ή μέλλουσας απαίτησής του βάσει της σύμβασης ή

β) εκχώρηση στους ασφαλιστές του προμηθευτή του δικαιώματός του να στρέφεται κατά παντός υπευθύνου, σε περίπτωση που οι ασφαλιστές τον έχουν καλύψει για ζημιές τις οποίες υπέστη ο ίδιος ή για τις οποίες ευθύνεται.

- 6.3. Για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 2, η έγκριση μιας εκχώρησης από την αναθέτουσα αρχή δεν απαλλάσσει τον προμηθευτή από τις υποχρεώσεις του όσον αφορά το τμήμα της σύμβασης που έχει ήδη εκτελεσθεί ή το τμήμα που δεν έχει εκχωρηθεί.

- 6.4. Εάν ο προμηθευτής προέβη στην εκχώρηση χωρίς άδεια, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, χωρίς προηγούμενη όχληση, να επιβάλει αυτοδικαίως τις κυρώσεις για αθέτηση της σύμβασης που προβλέπονται στα άρθρα 43 και 44.

- 6.5. Οι εκδοχές πρέπει να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση των συμβάσεων.

Άρθρο 7

Υπεργολαβία

- 7.1. Η υπεργολαβία είναι έγκυρη μόνο όταν είναι γραπτή συμφωνία, με την οποία ο προμηθευτής αναθέτει σε τρίτον την εκτέλεση μέρους της σύμβασης.

- 7.2. Προκειμένου να συνάψει υπεργολαβία, ο προμηθευτής απαιτείται να έχει τη γραπτή άδεια της αναθέτουσας αρχής. Τα τμήματα τα οποία καλύπτει η υπεργολαβία, καθώς και η ταυτότητα του υπεργολάβου κοινοποιούνται στην αναθέτουσα αρχή. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 4 παράγραφος 3, η αναθέτουσα αρχή ανακοινώνει, μέσα σε 30 ημέρες από την παραλαβή της κοινοποίησης, την απόφασή της στον προμηθευτή, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους όταν αρνείται την άδειά της.

- 7.3. Κατά την επιλογή των υπεργολάβων, προτιμώνται από τον προμηθευτή τα φυσικά πρόσωπα, οι εταιρείες ή οι επιχειρήσεις του κράτους της αναθέτουσας αρχής, τα οποία είναι σε θέση να προμηθεύσουν τα απαιτούμενα είδη με παρόμοιους όρους.

- 7.4. Οι υπεργολάβοι πρέπει να ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλογής που ορίζονται για την ανάθεση των συμβάσεων.

- 7.5. Ουδεμία υφίσταται συμβατική σχέση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και των υπεργολάβων.

- 7.6. Ο προμηθευτής ευθύνεται για τις πράξεις, παραλείψεις και αμέλειες των υπεργολάβων και των εκπροσώπων ή των υπαλλήλων τους, όπως ακριβώς και για τις πράξεις, παραλείψεις ή αμέλειες του ιδίου, των εκπροσώπων ή των υπαλλήλων του. Η έγκριση από την αναθέτουσα αρχή να δοθεί ως υπεργολαβία οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης ή ως προς την ταυτότητα του υπεργολάβου δεν απαλλάσσει τον προμηθευτή από καμία από τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει σύμφωνα με τη σύμβαση.

- 7.7. Εάν ο υπεργολάβος έχει αναλάβει, έναντι του προμηθευτή, όσον αφορά τις προμήθειες που παραδίδει, οποιαδήποτε συνεχή υποχρέωση εκτεινόμενη πέρα από την περίοδο εγγύησης που προβλέπει η σύμβαση, ο προμηθευτής μπορεί, εάν το ζητήσει η αναθέτουσα αρχή και με έξοδά της, οποτεδήποτε μετά τη λήξη της περιόδου εγγύησης, να μεταβιβάσει αμέσως στην αναθέτουσα αρχή τα ωφελήματα που απορρέουν από την εν λόγω υποχρέωση του υπεργολάβου για την εναπομένουσα διάρκεια της.

- 7.8. Εάν ο προμηθευτής συνάψει σύμβαση υπεργολαβίας χωρίς έγκριση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, χωρίς προηγούμενη όχληση, να επιβάλει αυτοδικαίως τις κυρώσεις για αθέτηση της σύμβασης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 43 και 44.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ**Άρθρο 8****Παραδοτέα έγγραφα**

8.1. Εντός 30 ημερών από τη σύσταση της εγγύησης καλής εκτέλεσης που προβλέπεται στο άρθρο 11, ο επιβλέπων οφείλει να παραδίδει στον προμηθευτή, ατελώς, αντίγραφο των σχεδίων που έχουν εκπονηθεί για την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς και δύο αντίγραφα των προδιαγραφών και των άλλων εγγράφων της σύμβασης. Ο προμηθευτής δύναται να αγοράζει πρόσθετα αντίγραφα αυτών των σχεδίων, προδιαγραφών ή άλλων εγγράφων, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα. Τα σχέδια, οι προδιαγραφές και τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να επιστρέφονται από τον προμηθευτή στον επιβλέποντα μόλις εκδοθεί το πιστοποιητικό της εγγύησης ή με την οριστική παραλαβή.

8.2. Τα σχέδια, οι προδιαγραφές και τα άλλα έγγραφα που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται από τρίτους, ούτε και να κοινοποιούνται σε τρίτους από τον προμηθευτή χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του επιβλέποντος, εκτός αν απαιτείται για τους σκοπούς της σύμβασης.

8.3. Ο επιβλέπων δικαιούται να δίνει στον προμηθευτή διοικητικές εντολές που θα περιλαμβάνουν τα συμπληρωματικά σχέδια ή οδηγίες που απαιτούνται για την εμπρόθεσμη και προσηκούσα εκτέλεση της σύμβασης και για τη διόρθωση των οποιωνδήποτε ελαττωμάτων της.

Άρθρο 9**Αρωγή σε θέματα τοπικής νομοθεσίας**

9.1. Ο προμηθευτής δικαιούται να ζητήσει τη συνδρομή της αναθέτουσας αρχής προκειμένου να προμηθευθεί αντίγραφα των νόμων και κανονισμών καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα τοπικά συναλλακτικά έθιμα και τις διοικητικές διατάξεις και διατάγματα της χώρας όπου πρόκειται να παραδοθούν οι προμήθειες, εφόσον όλα αυτά είναι δυνατόν να επηρεάσουν την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παράσχει την αρωγή αυτή στον προμηθευτή, δαπάναις του ιδίου.

9.2. Ο προμηθευτής γνωστοποιεί εγκαίρως στην αναθέτουσα αρχή κάθε λεπτομέρεια σχετική με τις προμήθειες, ούτως ώστε ο τελευταίος αυτός να μπορέσει να λάβει όλες τις αναγκαίες άδειες ή εγκρίσεις εισαγωγής.

9.3. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να λάβει εγκαίρως, από πλευράς ημερομηνίας παράδοσης των προμηθειών και εκτέλεσης της σύμβασης, όλες τις απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις εισαγωγής για τις προμήθειες, ή οιοδήποτε μέρος αυτών.

9.4. Σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για την απασχόληση αλλοδαπών στο κράτος όπου

θα παραδοθούν οι προμήθειες, η αναθέτουσα αρχή θα καταβάλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να βοηθήσει τον προμηθευτή στην απόκτηση όλων των απαιτούμενων θεωρήσεων και αδειών, περιλαμβανομένων και των αδειών παραμονής και εργασίας του προσωπικού του οποίου τις υπηρεσίες κρίνουν αναγκαίες, ο προμηθευτής και η αναθέτουσα αρχή, καθώς και των αδειών παραμονής των οικογενειών του εν λόγω προσωπικού.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ**Άρθρο 10****Γενικές υποχρεώσεις**

10.1. Ο προμηθευτής εκτελεί τη σύμβαση με τη δέουσα επιμέλεια και σπουδή. Στα καθήκοντά του συμπεριλαμβάνονται, εφόσον ορίζεται, ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η επιτόπου παράδοση, η συναρμολόγηση, η δοκιμή και η θέση σε λειτουργία των προμηθειών, καθώς και η εκτέλεση κάθε εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της επιδιόρθωσης τυχόν ελαττωμάτων τους. Εξάλλου, ο προμηθευτής παρέχει κάθε αναγκαίο εξοπλισμό, εποπτικό και εργατικό δυναμικό και διευκολύνσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης.

10.2. Ο προμηθευτής συμμορφώνεται με τις διοικητικές εντολές του επιβλέποντος. Εάν ο προμηθευτής κρίνει ότι μια εντολή δίδεται καθ' υπέρβαση των εξουσιών του επιβλέποντος ή δεν εμπίπτει στη σύμβαση, οφείλει να το γνωστοποιήσει στον επιβλέποντα εντός αποσβεστικής προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή της εν λόγω εντολής, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους. Η γνωστοποίηση αυτή δεν αναστέλλει την εκτέλεση της εντολής.

10.3. Ο προμηθευτής συμμορφώνεται με τη νομοθεσία και τις εν γένει ρυθμίσεις που ισχύουν στο κράτος της αναθέτουσας αρχής και διασφαλίζει ότι το ίδιο πράττουν και τα μέλη του προσωπικού του, τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους και οι εντόπιοι υπάλληλοί του. Ο προμηθευτής αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή για οποιαδήποτε αγωγή και αξίωση που ενδέχεται να προκύψουν από την παραβίαση αυτών των νόμων και εν γένει ρυθμίσεων, εκ μέρους του προμηθευτή, των υπαλλήλων του και των προστατευόμενων μελών των οικογενειών τους.

10.4. Εάν ο προμηθευτής ή κάποιος από τους υπεργολάβους, εκπροσώπους ή υπαλλήλους του προσφέρει ή συμφωνεί να προσφέρει ή να δώσει ή δίδει σε οιονδήποτε ατέλεια, δώρο, φιλοδώρημα ή προμήθεια ως δέλεαρ ή ανταμοιβή για ενέργεια ή αποχή από ενέργεια σε σχέση με τη σύμβαση ή άλλη σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή, ή για την επίδειξη εύνοιας ή δυσμένειας ως προς κάποιο πρόσωπο σε σχέση με τη σύμβαση ή άλλη σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή,

τότε η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με την επιφύλαξη των κεκτημένων δικαιωμάτων του προμηθευτή σύμφωνα με τη σύμβαση, να καταγγείλει τη σύμβαση, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 43 και 44.

- 10.5. Ο προμηθευτής οφείλει να τηρεί εχεμύθεια ως προς όλα τα έγγραφα και πληροφορίες που λαμβάνει σχετικά με τη σύμβαση, τα οποία δεν δημοσιεύει, ούτε κοινολογεί, εκτός αν αυτό απαιτείται για τους σκοπούς της εκτέλεσης της σύμβασης, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος, μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή. Εάν ανακύψει διαφωνία ως προς το αναγκαίο μιας δημοσίευσης ή κοινολόγησης για τους σκοπούς της σύμβασης, η απόφαση της αναθέτουσας αρχής είναι οριστική.
- 10.6. Εάν ο προμηθευτής είναι κοινοπραξία (joint venture) ή consortium δύο ή περισσότερων προσώπων, τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την εκπλήρωση των όρων της σύμβασης σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής και, αφού τους το ζητήσει η αναθέτουσα αρχή, εκλέγουν μεταξύ τους έναν επικεφαλής ο οποίος έχει την εξουσία να δεσμεύει την κοινοπραξία ή το consortium. Η σύνθεση ή η σύσταση της κοινοπραξίας ή του consortium δεν μπορούν να τροποποιηθούν χωρίς προηγούμενη συναίνεση της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 11

Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- 11.1. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης ανάθεσης της σύμβασης, ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στην αναθέτουσα αρχή εγγύηση για την εμπρόθεσμη και προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. Το ποσό της εγγύησης καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και δεν υπερβαίνει το 10 % της τιμής της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των ποσών των αναφερόμενων στις ενδεχόμενες πρόσθετες πράξεις της σύμβασης, εκτός αν στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ορίζεται διαφορετικά. Εν πάση περιπτώσει, η εγγύηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % της τιμής της σύμβασης.
- 11.2. Το ποσό της εγγύησης καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής για κάθε ζημία από τυχόν μη εμπρόθεσμη και προσήκουσα εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του προμηθευτή.
- 11.3. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης πρέπει να έχει τη μορφή που προσδιορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και μπορεί να παρέχεται με τραπεζική εγγύηση, τραπεζική επιταγή, ιδιωτική επιταγή βεβαιωμένη από τράπεζα, ομόλογο ασφαλιστικού ή εγγυητικού οργανισμού (bond), ανέκκλητη πιστωτική επιστολή ή κατάθεση σε μετρητά υπέρ της αναθέτουσας αρχής. Εάν η εγγύηση συσταθεί με τη μορφή τραπεζικής εγγύησης, τραπεζικής επιταγής, ιδιωτικής επιταγής βεβαιωμένης από τράπεζα ή ομολόγου ασφαλιστικού ή εγγυητικού οργανισμού (bond), πρέπει να εκδίδεται

από τράπεζα ή ασφαλιστικό ή/και εγγυητικό οργανισμό εγκεκριμένο από την αναθέτουσα αρχή και σύμφωνο προς τα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης.

- 11.4. Εκτός αν ορίζει διαφορετικά η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, η εγγύηση εκφράζεται στο ίδιο νόμισμα ή νομίσματα στα οποία πληρώνεται η σύμβαση και κατά την ίδια αναλογία.
- 11.5. Καμία πληρωμή δεν γίνεται προς τον προμηθευτή πριν παρασχεθεί εγγύηση. Η εγγύηση εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι την εμπρόθεσμη και προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης.
- 11.6. Εάν, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει την εγγύηση περιέλθει σε αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, η εγγύηση παύει να ισχύει. Η αναθέτουσα αρχή οχλεί τον προμηθευτή προκειμένου να παράσχει νέα εγγύηση με τους ίδιους όρους. Εάν ο προμηθευτής δεν παράσχει νέα εγγύηση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση.
- 11.7. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να απαιτήσει κατάπτωση της εγγύησης ίση με τα ποσά ως προς τα οποία ευθύνεται ο εγγυητής βάσει της εγγύησης λόγω αθέτησης της σύμβασης εκ μέρους του προμηθευτή, σύμφωνα με τους όρους της εγγύησης και μέχρι του συνολικού ποσού της. Κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, ο εγγυητής οφείλει να προβεί στην καταβολή αμελλητί και δεν δικαιούται να προβάλει καμία ένσταση και για κανένα λόγο. Η αναθέτουσα αρχή, πριν απαιτήσει κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης, οφείλει οπωσδήποτε να προβεί σε σχετική όχληση προς τον προμηθευτή, αναφέροντας σε τι συνίσταται η αθέτηση της υποχρέωσης η οποία επισύρει κατάπτωση της εγγύησης.

- 11.8. Εξαιρουμένου του τμήματος που ενδέχεται να προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων όσον αφορά την εξυπηρέτηση μετά την πώληση, η εγγύηση καλής εκτέλεσης αποδεσμεύεται 30 ημέρες μετά την έκδοση του υπογεγραμμένου τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 12

Ασφάλιση

- 12.1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 37, η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων δύναται να απαιτεί ότι η μεταφορά των προμηθειών θα πρέπει να καλύπτεται από ασφαλιστήριο, του οποίου οι όροι είναι δυνατόν να καθορίζονται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων δύναται επίσης να προβλέπει τη σύναψη και άλλων τύπων ασφάλισης εκ μέρους του προμηθευτή.
- 12.2. Παρά τις υποχρεώσεις του προμηθευτή σε θέματα ασφάλισης βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 1, ο προμηθευτής είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή και τον επιβλέποντα για κάθε αξίωση αποζημίωσης εκ μέρους τρίτων

λόγω περιουσιακής ή σωματικής βλάβης που υπέστησαν από την εκτέλεση της σύμβασης υπό του προμηθευτή, των υπεργολάβων και των υπαλλήλων στα πλαίσια της σύμβασης.

Άρθρο 13

Πρόγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης

- 13.1. Όταν η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων το απαιτεί, ο προμηθευτής καταρτίζει και υποβάλλει προς έγκριση στον επιβλέποντα πρόγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης. Το πρόγραμμα αυτό περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- α) τη σειρά κατά την οποία ο προμηθευτής σκοπεύει να εκτελέσει τη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού, της κατασκευής, της παράδοσης των υλικών στον τόπο παραλαβής, της εγκατάστασης, των δοκιμών και της θέσης σε λειτουργία·
 - β) τις προθεσμίες για την υποβολή και την έγκριση των σχεδίων·
 - γ) γενική περιγραφή των μεθόδων που σκοπεύει να εφαρμόσει ο προμηθευτής για την εκτέλεση της σύμβασης και
 - δ) άλλες λεπτομέρειες και πληροφορίες τις οποίες μπορεί εύλογα να ζητήσει ο επιβλέπων.
- 13.2. Η έγκριση του προγράμματος από τον επιβλέποντα δεν απαλλάσσει τον προμηθευτή από τις συμβατικές του υποχρεώσεις.
- 13.3. Ουδεμία ουσιαστικής μεταβολή του προγράμματος επιτρέπεται χωρίς την έγκριση του επιβλέποντος. Αν πάντως η εκτέλεση της σύμβασης δεν προχωρεί σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο επιβλέπων μπορεί να δώσει στον προμηθευτή την εντολή να το αναθεωρήσει και να του υποβάλει το αναθεωρημένο αυτό πρόγραμμα προς έγκριση.

Άρθρο 14

Λεπτομερής ανάλυση των τιμών

- 14.1. Όπου πρέπει, και εντός προθεσμίας 20 το πολύ ημερών από τη σχετική αιτιολογική αίτηση του επιβλέποντος, ο προμηθευτής υποβάλλει λεπτομερή ανάλυση των ποσοστών και των τιμών του, αν η ανάλυση αυτή απαιτείται για οποιοδήποτε λόγο από τη σύμβαση.
- 14.2. Μετά την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης, όπου πρέπει και εντός των προθεσμιών που ορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο προμηθευτής υποβάλλει στον επιβλέποντα, αποκλειστικά προς ενημέρωσή του, λεπτομερή τριμηνιαία εκτίμηση της χρηματικής ροής, η οποία περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές που μπορεί να απαιτήσει ο προμηθευτής δυνάμει της σύμβασης. Στη συνέχεια, ο προμηθευτής υποβάλλει αναθεωρημένες εκτιμήσεις της χρηματικής ροής ανά

τρίμηνο, εφόσον το ζητήσει ο επιβλέπων. Η ανακοίνωση δεν συνεπάγεται οποιαδήποτε ευθύνη της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος.

Άρθρο 15

Σχέδια του προμηθευτή

- 15.1. Όταν αυτό απαιτείται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο προμηθευτής υποβάλλει προς έγκριση στον επιβλέποντα:
- α) εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στη σύμβαση ή στο πρόγραμμα εκτέλεσης τα σχέδια, τα έγγραφα, τα δείγματα ή/και τα υποδείγματα που προβλέπονται στη σύμβαση·
 - β) τα σχέδια τα οποία εύλογα θα μπορούσε να ζητήσει ο επιβλέπων για την εκτέλεση της σύμβασης.
- 15.2. Αν ο επιβλέπων δεν κοινοποιήσει την έγκριση που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στη σύμβαση ή στο εγκεκριμένο πρόγραμμα εκτέλεσης, αυτά τα σχέδια, έγγραφα, δείγματα ή υποδείγματα θεωρούνται ως εγκεκριμένα στο τέλος της καθορισμένης προθεσμίας. Αν δεν καθορίζεται τέτοια προθεσμία, λογίζονται ως εγκεκριμένα 30 ημέρες μετά την παραλαβή.
- 15.3. Τα εγκριθέντα σχέδια, έγγραφα, δείγματα και υποδείγματα υπογράφονται ή επισημαίνονται με άλλο τρόπο από τον επιβλέποντα, ακολουθούνται δε χωρίς παρέκκλιση, εκτός εάν ο επιβλέπων δώσει διαφορετικές εντολές. Κάθε σχέδιο, έγγραφο, δείγμα ή υπόδειγμα του προμηθευτή που δεν εγκρίνεται από τον επιβλέποντα, τροποποιείται αμέσως σύμφωνα με τις επιθυμίες του επιβλέποντος και επανυποβάλλεται από τον προμηθευτή προς έγκριση.
- 15.4. Ο προμηθευτής παρέχει πρόσθετα αντίγραφα των εγκριθέντων σχεδίων, η μορφή και ο αριθμός των οποίων καθορίζονται στη σύμβαση ή με μεταγενέστερες διοικητικές εντολές.
- 15.5. Η έγκριση των σχεδίων, εγγράφων, δειγμάτων ή υποδειγμάτων δεν απαλλάσσει τον προμηθευτή από οποιαδήποτε υποχρέωσή του δυνάμει της σύμβασης.
- 15.6. Ο επιβλέπων δικαιούται να επιθεωρεί όλα τα σχέδια, έγγραφα, δείγματα ή υποδείγματα της σύμβασης στο κατάστημα του προμηθευτή και σε οποιαδήποτε λογική στιγμή.
- 15.7. Πριν από την προσωρινή παραλαβή των προμηθειών, ο προμηθευτής εγχειρίζει οδηγούς λειτουργίας και συντήρησης, συνοδευόμενους από λεπτομερή σχέδια τα οποία θα επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να εξασφαλίσει τη λειτουργία, συντήρηση, ρύθμιση και επισκευή όλων των τμημάτων των προμηθευόμενων ειδών. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, οι οδηγοί και τα σχέδια συντάσσονται στη γλώσσα της σύμβασης, η δε μορφή

και ο αριθμός τους καθορίζονται στη σύμβαση. Οι προμήθειες θεωρούνται πλήρεις και έτοιμες προς προσωρινή παραλαβή μόνον όταν η αναθέτουσα αρχή λάβει τους οδηγούς και τα σχέδια από τον προμηθευτή.

Άρθρο 16

Επάρκεια των τιμών της προσφοράς

16.1. Υπό την επιφύλαξη τυχόν προσθέτων διατάξεων, που ενδεχομένως περιέχονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο προμηθευτής θεωρείται ότι, προτού υποβάλει την προσφορά του, έχει βεβαιωθεί ότι η προσφορά αυτή είναι ορθή και επαρκής, έχει λάβει υπόψη όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εμπρόθεσμη και προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης και ότι έχει περιλάβει στα ποσοστά και τις τιμές του όλα τα έξοδα που σχετίζονται με τις προμήθειες και ειδικότερα:

- α) τα έξοδα μεταφοράς·
- β) τα έξοδα χειρισμού, συσκευασίας, φόρτωσης, εκφόρτωσης, διαμετακόμισης, παράδοσης, αποσυσκευασίας, ελέγχου, ασφάλισης και τα άλλα διοικητικά έξοδα σχετικά με τα προμηθευόμενα είδη. Τα υλικά συσκευασίας θα περιέχονται στην κυριότητα της αναθέτουσας αρχής, εκτός εάν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων·
- γ) τα έξοδα παραγωγής των εγγράφων που αφορούν τα προμηθευόμενα είδη, στις περιπτώσεις όπου απαιτούνται τέτοια έγγραφα από την αναθέτουσα αρχή·
- δ) τα έξοδα της επιτόπιας συναρμολόγησης ή της επίβλεψης της επιτόπιας συναρμολόγησης ή/και της θέσης σε λειτουργία των προμηθευόμενων ειδών·
- ε) τα έξοδα της προμήθειας των εργαλείων που απαιτούνται για τη συναρμολόγηση ή/και τη συντήρηση των παραδοθεισών προμηθειών·
- στ) τα έξοδα της προμήθειας ενός λεπτομερούς εγχειριδίου λειτουργίας και συντήρησης για κάθε συγκεκριμένη μονάδα των παραδιδόμενων προμηθειών, όπως ορίζεται στη σύμβαση·
- ζ) τα έξοδα επίβλεψης ή συντήρησης ή/και επισκευής των προμηθευόμενων ειδών, για το διάστημα που προβλέπεται στη σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η παροχή αυτών των υπηρεσιών δεν θα απαλλάσσει τον προμηθευτή από τυχόν υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εγγύηση βάσει της σύμβασης και
- η) τα έξοδα εκπαίδευσης του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή ή/και οπουδήποτε αλλού ορίζει η σύμβαση.

16.2. Ο προμηθευτής, δεδομένου ότι θεωρείται ότι έχει καθορίσει τις τιμές του βάσει ιδίων υπολογισμών, εργασιών και εκτιμήσεων, εκτελεί χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση κάθε εργασία που αποτελεί το αντικείμενο κεφαλαίου της προσφοράς του για το οποίο δεν αναφέρει ούτε τιμή μονάδος ούτε κατ' αποκοπή ποσό.

Άρθρο 17

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας και άδειες

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο προμηθευτής αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή και τον επιβλέποντα για κάθε απαίτηση η οποία απορρέει από τη χρήση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, σχεδίων, υποδειγμάτων και εργοστασιακών ή εμπορικών σημάτων, η οποία αναφέρεται ρητά στη σύμβαση, εκτός αν η σχετική παράβαση οφείλεται στην τήρηση του σχεδίου ή των προδιαγραφών της αναθέτουσας αρχής ή/και του επιβλέποντος.

ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 18

Εντολή για την έναρξη εκτέλεσης

- 18.1. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει την ημερομηνία για την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης και ενημερώνει σχετικά τον προμηθευτή είτε με την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης είτε με διοικητική εντολή που εκδίδει ο επιβλέπων.
- 18.2. Η ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από 180 ημέρες από την κοινοποίηση της ανάθεσης της σύμβασης, εκτός αν συμφωνηθεί άλλως από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 19

Προθεσμία εκτέλεσης

- 19.1. Η προθεσμία εκτέλεσης αρχίζει την ημερομηνία που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 και διαρκεί όσο ορίζεται στη σύμβαση, με την επιφύλαξη των παρατάσεων που μπορεί να χορηγηθούν βάσει του άρθρου 20.
- 19.2. Αν έχει προβλεφθεί χωριστή προθεσμία εκτέλεσης για την προμήθεια του κάθε τμήματος, οι προθεσμίες αυτές δεν συγχωνεύονται όταν ένας προμηθευτής αναλαμβάνει να προμηθεύσει πλείονα τμήματα.

Άρθρο 20

Παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης

- 20.1. Ο προμηθευτής δικαιούται να ζητήσει παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης στην περίπτωση που η πλήρης εκτέλεση της σύμβασης καθυστερεί ή πρόκειται να καθυστερήσει για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

- α) έκτακτες ή πρόσθετες προμήθειες μετά από εντολή της αναθέτουσας αρχής·
- β) ασυνήθεις καιρικές συνθήκες στο κράτος της αναθέτουσας αρχής που δύνανται να παρεμποδίσουν την εγκατάσταση ή συναρμολόγηση των προμηθειών·
- γ) φυσικά κωλύματα ή περιστάσεις που δύνανται να επηρεάσουν την παράδοση των προμηθειών και ήταν λογικώς αδύνατο να προβλεφθούν από έναν σωστά οργανωμένο προμηθευτή·
- δ) διοικητικές εντολές που έχουν επίπτωση στην ημερομηνία αποπεράτωσης, εκτός από αυτές που οφείλονται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή·
- ε) μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής·
- στ) κάθε αναστολή της παράδοσης ή/και εγκατάστασης των προμηθειών που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή·
- ζ) ανωτέρα βία·
- η) κάθε άλλη αιτία καθυστέρησης που αναφέρεται στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή.

20.2. Ο προμηθευτής, εντός 15 ημερών αφότου έλαβε γνώση του γεγονότος ότι ενδέχεται να υπάρξει καθυστέρηση, ειδοποιεί τον επιβλέποντα για την πρόθεσή του να ζητήσει παράταση τις περιόδου εκτέλεσης την οποία κρίνει ότι δικαιούται, και εντός 60 ημερών, εκτός αντιθέτου συμφωνίας μεταξύ του προμηθευτή και του επιβλέποντος, παρέχει στον επιβλέποντα πλήρη και λεπτομερή στοιχεία του αιτήματός του, ώστε να καταστεί αμέσως δυνατή η εξέτασή του.

20.3. Αφού συμβουλευτεί δεόντως την αναθέτουσα αρχή και, όπου πρέπει, τον προμηθευτή, ο επιβλέπων αποφασίζει εάν δικαιολογείται να δοθεί παράταση, είτε για το μέλλον είτε με αναδρομική ισχύ, και πόση, και ειδοποιεί σχετικά γραπτώς τον προμηθευτή.

Άρθρο 21

Καθυστερήσεις εκτέλεσης

21.1. Αν ο προμηθευτής δεν παραδώσει το σύνολο ή μέρος των προμηθειών ή δεν παράσχει τις υπηρεσίες εντός της προθεσμίας ή των προθεσμιών που ορίζονται στη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, χωρίς όχληση και ανεξάρτητα από άλλα δικαιώματα που της παρέχει η σύμβαση, συμβατική αποζημίωση για κάθε ημέρα ή κλάσμα ημέρας μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία έληγε η προθεσμία εκτέλεσης ή η παράτασή της βάσει του άρθρου 20 και της ημερομηνίας, κατά την οποία αποπερατώθηκε πράγματι η εκτέλεση, κατά το ποσοστό και έως το ανώτατο ποσό που καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

21.2. Αν η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να λάβει το ανώτατο ποσό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1, μπορεί, αφού ειδοποιήσει τον προμηθευτή:

- α) να κατάσχει την εγγύηση καλής εκτέλεσεως ή/και
- β) να καταγγείλει τη σύμβαση και
- γ) να συνάψει σύμβαση με τρίτο δαπάναις του προμηθευτή για την παράδοση των υπόλοιπων προμηθειών.

Άρθρο 22

Τροποποιήσεις της σύμβασης

22.1. Ο επιβλέπων μπορεί με εντολή του να τροποποιήσει οποιοδήποτε τμήμα των προμηθειών είναι απαραίτητο για την ολοκλήρωσή τους ή/και τη λειτουργία τους. Οι τροποποιήσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν προσθήκες, παραλείψεις, υποκαταστάσεις, αλλαγές όσον αφορά την ποιότητα, την ποσότητα, τη μορφή, το χαρακτήρα, το είδος, καθώς και τα σχέδια ή τις προδιαγραφές, όταν τα προμηθευόμενα είδη πρόκειται να κατασκευαστούν ειδικά για την αναθέτουσα αρχή, τον τρόπο μεταφοράς ή συσκευασίας, τον τόπο της παράδοσης και τον τρόπο ή το χρονοδιάγραμμα, όπως καθορίζονται, της παράδοσης των προμηθειών. Καμία εντολή για τροποποίηση δεν έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωση της σύμβασης αλλά τα ενδεχόμενα οικονομικά αποτελέσματα των τροποποιήσεων αυτών αξιολογούνται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφοι 5 και 7.

22.2. Όλες οι τροποποιήσεις γίνονται κατόπιν διοικητικής εντολής, με την προϋπόθεση ότι:

- α) αν για κάποιο λόγο, ο επιβλέπων χρειαστεί να δώσει προφορική εντολή, την επιβεβαιώνει το συντομότερο δυνατό με διοικητική εντολή·
- β) αν ο προμηθευτής επιβεβαιώσει εγγράφως προφορική εντολή δοθείσα για τους σκοπούς του άρθρου 22 παράγραφος 2 στοιχείο α) και η επιβεβαίωση αυτή δεν αμφισβητηθεί πάραυτα εγγράφως από τον επιβλέποντα, θεωρείται ότι έχει δοθεί διοικητική εντολή για την τροποποίηση·

γ) δεν απαιτείται διοικητική εντολή για την αύξηση ή μείωση της ποσότητας εργασίας, όταν αυτή η αυξομείωση οφείλεται απλώς στο γεγονός ότι η ποσότητα είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από την αναφερόμενη στον πίνακα προμετρήσεων ή τιμών.

22.3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 22 παράγραφος 2, πριν από οποιαδήποτε διοικητική εντολή για τροποποίηση, ο επιβλέπων γνωστοποιεί στον προμηθευτή τη φύση και τη μορφή της τροποποίησης. Αφού λάβει τη γνωστοποίηση αυτή, ο προμηθευτής υποβάλλει το συντομότερο δυνατό στον επιβλέποντα πρόταση η οποία περιέχει:

- α) περιγραφή του έργου που πρέπει ενδεχομένως να εκτελεστεί ή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν και πρόγραμμα εκτέλεσής τους και
- β) τις ενδεχόμενες αναγκαίες τροποποιήσεις του προγράμματος εκτέλεσης ή οποιασδήποτε συμβατικής υποχρέωσης του προμηθευτή και
- γ) κάθε αναπροσαρμογή της τιμής της σύμβασης σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 22.

22.4. Αφού λάβει τα ανωτέρω από τον προμηθευτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 3, ο επιβλέπων, αφού συνεννοηθεί δεόντως με την αναθέτουσα αρχή και, όπου πρέπει, με τον προμηθευτή, αποφασίζει το συντομότερο δυνατό αν πρέπει να εκτελεσθεί η τροποποίηση. Αν ο επιβλέπων αποφασίσει να εκτελεσθεί η τροποποίηση, δίνει διοικητική εντολή στην οποία αναφέρεται ότι η τροποποίηση θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τις τιμές και τους όρους που υπέβαλε ο προμηθευτής σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 ή όπως τροποποιήθηκαν από τον επιβλέποντα σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 5.

22.5. Οι τιμές όλων των τροποποιήσεων που διέταξε ο επιβλέπων σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφοι 2 και 4, καθορίζονται από τον επιβλέποντα βάσει των ακόλουθων κανόνων:

- α) όταν οι εργασίες και οι συνθήκες εκτέλεσής τους είναι παρόμοιες προς τις εργασίες που τιμολογούνται στον πίνακα προμετρήσεων ή τιμών αποτιμώνται βάσει των εκεί προβλεπόμενων ποσοστών και τιμών·
- β) όταν οι εργασίες ή οι συνθήκες εκτέλεσής τους είναι διαφορετικές, χρησιμοποιούνται για την αποτίμησή τους τα ποσοστά και οι τιμές της σύμβασης εφόσον αποτελούν εύλογη βάση, ειδάλλως γίνεται δίκαιη αποτίμησή τους από τον επιβλέποντα·
- γ) εάν, λόγω της φύσεως ή του ποσού κάποιας τροποποίησης σχετικά με τη φύση ή το ποσό της όλης σύμβασης ή μέρους αυτής, ο επιβλέπων θεωρεί ότι καθίσταται υπερβολικό κάποιο από τα προβλεπόμενα στη σύμβαση ποσοστά ή τιμές για οποιαδήποτε εργασία, τότε καθορίζει ο ίδιος ένα εύλογο ποσοστό ή τιμή βάσει των περιστάσεων·
- δ) όταν απαιτείται τροποποίηση επειδή ο προμηθευτής αθέτησε τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή λόγω υπαιτιότητάς του, οι επιπλέον δαπάνες που οφείλονται στην τροποποίηση αυτή βαρύνουν τον προμηθευτή.

22.6. Μόλις λάβει τη σχετική διοικητική εντολή, ο προμηθευτής προβαίνει στην εκτέλεση της τροποποίησης, δεσμεύεται δε όσον αφορά την εκτέλεσή της από την παρούσα συγγραφή υποχρεώσεων σαν να προβλεπόταν στη σύμβαση η τροποποίηση αυτή. Η έγκριση της παράτασης για την εκτέλεση ή της αναπροσαρμογής

της τιμής της σύμβασης δεν καθυστερεί την παράδοση των προμηθειών. Όταν η εντολή για την τροποποίηση προηγείται της αναπροσαρμογής της τιμής της σύμβασης, ο προμηθευτής τηρεί στοιχεία περί του κόστους και του χρόνου εκτέλεσης της τροποποίησης. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να επιθεωρούνται από τον επιβλέποντα όποτε εύλογα το θελήσει.

22.7. Όταν κατά την προσωρινή παραλαβή, υπάρχει αύξηση ή μείωση της συνολικής αξίας των προμηθειών που απαιτούνται δυνάμει της σύμβασης συνεπεία διοικητικής εντολής ή άλλων περιστάσεων που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή, η οποία υπερβαίνει το 15 % της τιμής της σύμβασης, ο επιβλέπων, αφού συνεννοηθεί με την αναθέτουσα αρχή και τον προμηθευτή, καθορίζει τις τυχόν προσαυξήσεις ή μειώσεις της τιμής της σύμβασης που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 5. Το ποσό που θα καθοριστεί με αυτό τον τρόπο βασίζεται στο ποσό κατά το οποίο η αύξηση ή μείωση της αξίας υπερβαίνει το 15 %. Το ποσό γνωστοποιείται από τον επιβλέποντα στην αναθέτουσα αρχή και στον προμηθευτή και γίνεται η ανάλογη αναπροσαρμογή της τιμής της σύμβασης.

Άρθρο 23

Αναστολή εκτέλεσης

23.1. Ο επιβλέπων μπορεί οποτεδήποτε να ζητήσει με διοικητική εντολή από τον προμηθευτή:

- α) να αναστείλει τις εργασίες κατασκευής των προμηθειών ή
- β) να αναστείλει την παράδοση των προμηθειών στον τόπο παραλαβής κατά τον προβλεπόμενο στο πρόγραμμα χρόνο παράδοσης, ή, εφόσον δεν προσδιορίζεται χρόνος παράδοσης, κατά το χρόνο που θα πρέπει κανονικά να παραδοθούν ή
- γ) να αναστείλει την εγκατάσταση των προμηθειών που έχουν ήδη παραδοθεί στον τόπο παραλαβής.

23.2. Κατά την αναστολή, ο προμηθευτής οφείλει να προστατεύει και να ασφαρίζει τις αφορώμενες προμήθειες στις αποθήκες του ή αλλού, έναντι κάθε χειροτέρευσης, απώλειας ή βλάβης, στο μέτρο των δυνατοτήτων του και σύμφωνα με τις οδηγίες του επιβλέποντος, ακόμα και αν οι προμήθειες έχουν παραδοθεί στον τόπο παραλαβής σύμφωνα με τη σύμβαση αλλά η εγκατάστασή τους έχει ανασταλεί υπό του επιβλέποντος.

23.3. Τα πρόσθετα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο προμηθευτής για τα εν λόγω προστατευτικά μέτρα, προστίθενται στην τιμή της σύμβασης. Ο προμηθευτής δεν δικαιούται να ζητήσει απόδοση εξόδων του εάν η αναστολή:

- α) ρυθμίζεται διαφορετικά σε άλλες διατάξεις της σύμβασης ή
- β) είναι αναγκαία για λόγους συνήθων κλιματικών συνθηκών στον τόπο παραλαβής ή

- γ) είναι αναγκαία λόγω υπαιτιότητας του προμηθευτή ή
- δ) είναι αναγκαία για την ασφάλεια ή την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης ή μέρους της, στο βαθμό που αυτή η ανάγκη δεν προκύπτει από πράξη ή παράλειψη του επιβλέποντος ή της αναθέτουσας αρχής.

23.4. Ο προμηθευτής δεν δικαιούται να αυξήσει, για τους παραπάνω λόγους, την τιμή της σύμβασης, εκτός αν ειδοποιήσει τον επιβλέποντα, εντός 30 ημερών από τη στιγμή που παρέλαβε τη διαταγή αναστολής της διεξαγωγής ή των παραδόσεων, ότι σκοπεύει να προβάλει σχετικές απαιτήσεις.

23.5. Ο επιβλέπων, μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή και τον προμηθευτή, καθορίζει το ύψος της προαναφερόμενης πρόσθετης πληρωμής ή/και την παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης, εφόσον θεωρεί ότι το σχετικό αίτημα είναι δίκαιο και λογικό.

23.6. Εάν η περίοδος αναστολής υπερβαίνει τις 180 ημέρες και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή, ο τελευταίος αυτός μπορεί να ζητήσει, με γραπτή του αίτηση προς τον επιβλέποντα, την άδεια να συνεχίσει την παροχή των προμηθειών εντός 30 ημερών ή να καταγγείλει τη σύμβαση.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 24

Ποιότητα των προμηθειών

- 24.1. Τα προμηθευόμενα είδη πρέπει να είναι από κάθε άποψη σύμφωνα προς τις τεχνικές προδιαγραφές που προβλέπονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και να συμφωνούν κατά πάντα προς τα σχέδια, καταμετρήσεις, υποδείγματα, δείγματα, διατυπώματα και άλλες απαιτήσεις της σύμβασης, που πρέπει να είναι στη διάθεση της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος για λόγους ελέγχου καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης.
- 24.2. Για οποιαδήποτε προκαταρκτική τεχνική παραλαβή, που προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, θα πρέπει να υποβάλλεται αίτηση από τον προμηθευτή στον επιβλέποντα. Στην αίτηση θα αναγράφεται περιγραφή των υλικών, ειδών και δειγμάτων που προτείνονται για παραλαβή, σύμφωνα με τη σύμβαση, ο αριθμός παρτίδας και ο τόπος όπου θα γίνει η παραλαβή, ανάλογα με την περίπτωση. Τα περιγραφόμενα στην αίτηση υλικά, είδη και δείγματα πρέπει να βεβαιώσει ο επιβλέπων ότι πληρούν αυτές τις απαιτήσεις παραλαβής πριν ενσωματωθούν στις προμήθειες.
- 24.3. Ακόμη και όταν τα υλικά ή τα αντικείμενα, που θα ενσωματωθούν στις προμήθειες ή θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή συστατικών μερών που πρόκειται

να παραδοθούν, έχουν τύχει τεχνικής παραλαβής κατά τον τρόπο αυτό, μπορούν να απορριφθούν και πρέπει να αντικατασταθούν αμέσως από τον προμηθευτή αν μετά από περαιτέρω εξέταση αποδειχθεί ότι παρουσιάζουν ελαττώματα ή ελλείψεις. Μπορεί να δοθεί στον προμηθευτή η ευκαιρία να επισκευάσει ή να συμπληρώσει τα υλικά και τα αντικείμενα που απορρίφθηκαν. Ωστόσο, τα υλικά και τα αντικείμενα αυτά θα γίνουν δεκτά προς ενσωμάτωση στις προμήθειες μόνον όταν θα έχουν επισκευαστεί ή συμπληρωθεί ούτως ώστε να ικανοποιούν τον επιβλέποντα.

Άρθρο 25

Επιθεώρηση και έλεγχος

- 25.1. Ο προμηθευτής μεριμνά ώστε τα προμηθευόμενα είδη να παραδίδονται εγκαίρως στον τόπο παραλαβής και ο επιβλέπων να έχει στη διάθεση του τον απαιτούμενο χρόνο για να αποφασίσει για την παραλαβή τους. Ο προμηθευτής θεωρείται ότι έχει εκτιμήσει πλήρως τις δυσκολίες που θα μπορούσε να συναντήσει ως προς το θέμα αυτό και δεν δικαιούται να επικαλεσθεί κανένα λόγο καθυστέρησης όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του.
- 25.2. Ο επιβλέπων δικαιούται, από καιρό σε καιρό, είτε αυτοπροσώπως είτε δια του εκπροσώπου του, να επιθεωρεί, να εξετάζει και να υποβάλει σε μετρήσεις και δοκιμές τα συστατικά μέρη, τα υλικά και την εργασία καθώς και να ελέγχει την πρόοδο της προετοιμασίας, της κατασκευής ή της μεταποίησης όλων όσων προετοιμάζονται, κατασκευάζονται ή μεταποιούνται προκειμένου να παραδοθούν στην αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τη σύμβαση, για να διαπιστώνει αν τα συστατικά μέρη, τα υλικά και η εργασία ανταποκρίνονται στη ζητούμενη ποιότητα και ποσότητα. Ο έλεγχος διεξάγεται στον τόπο της μεταποίησης, της κατασκευής ή της προετοιμασίας ή στον τόπο παραλαβής ή σε κάθε άλλον τόπο που έχει ενδεχομένως οριστεί στη σύμβαση.
- 25.3. Για τη διεξαγωγή των ανωτέρω δοκιμών και επιθεωρήσεων, ο προμηθευτής:
 - α) παρέχει στον επιβλέποντα, προσωρινά και δωρεάν, τη συνδρομή του, τα υπό δοκιμή δείγματα ή ανταλλακτικά, τα μηχανήματα, τον εξοπλισμό, τα εργαλεία, το εργατικό δυναμικό, τα υλικά, τα σχέδια και τα στοιχεία παραγωγής, που απαιτούνται συνήθως για την επιθεώρηση και τη δοκιμή·
 - β) καθορίζει, μαζί με τον επιβλέποντα, το χρόνο και τον τόπο για τη διεξαγωγή των δοκιμών·
 - γ) παρέχει πρόσβαση στον επιβλέποντα, σε κάθε λογική στιγμή, στον τόπο όπου διεξάγονται οι δοκιμές.
- 25.4. Αν ο επιβλέπων δεν είναι παρών την ημέρα που έχει οριστεί για τις δοκιμές, ο προμηθευτής μπορεί, εφόσον δεν έχει διαφορετικές εντολές από τον επιβλέποντα, να διεξαγάγει τις δοκιμές, οι οποίες θεωρούνται ότι έλαβαν χώρα παρουσία του επιβλέποντος. Ο προμη-

θευτής υποβάλλει αμέσως στον επιβλέποντα επικυρωμένα αντίγραφα των αποτελεσμάτων των δοκιμών, αυτός δε, εφόσον δεν έχει παρευρεθεί στη δοκιμασία, δεσμεύεται από τα αποτελέσματά τους.

25.5. Για τα υλικά και τα συστατικά μέρη που υφίστανται επιτυχώς τις δοκιμές του άρθρου 25, ο επιβλέπων το γνωστοποιεί στον προμηθευτή ή επικυρώνει τη σχετική βεβαίωση του προμηθευτή.

25.6. Αν ο επιβλέπων και ο προμηθευτής διαφωνούν ως προς την ερμηνεία των αποτελεσμάτων των δοκιμών, γνωστοποιούν αμοιβαίως τις απόψεις τους εντός 15 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία προέκυψε η διαφωνία. Ο επιβλέπων ή ο προμηθευτής μπορούν να ζητήσουν την επανάληψη των δοκιμών με τους ίδιους όρους και συνθήκες ή, αν το ζητήσει οποιοσδήποτε από τα μέρη, από πραγματογνώμονα ο οποίος επιλέγεται με κοινή συμφωνία. Τα πρακτικά των δοκιμών διαβιβάζονται στον επιβλέποντα, ο οποίος γνωστοποιεί αμέσως τα αποτελέσματα των δοκιμών στον προμηθευτή. Τα αποτελέσματα των νέων δοκιμών είναι οριστικά. Τα έξοδα των νέων δοκιμών βαρύνουν εκείνον του οποίου οι απόψεις αποδείχτηκαν λανθασμένες βάσει των νέων αυτών δοκιμών.

25.7. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο επιβλέπων και όλα τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν πρόσωπα οφείλουν να μην ανακοινώνουν σε κανένα, παρά μόνο στα πρόσωπα που δικαιούνται να γνωρίζουν, πληροφορίες που περιήλθαν σ' αυτούς κατά τη διάρκεια και με την ευκαιρία του ελέγχου και της δοκιμασίας και αφορούν μεθόδους κατασκευής και λειτουργίας της επιχείρησης.

Άρθρο 26

Κυριότητα των προμηθειών

26.1. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων μπορεί να ορίζει ότι ο προμηθευτής, προκειμένου να εξασφαλίσει την πληρωμή βάσει του άρθρου 32 οποιουδήποτε τμήματος των προμηθειών πριν από την παράδοσή τους στον τόπο παραλαβής:

- α) μεταβιβάζει τα δικαιώματά του επί αυτού του τμήματος των προμηθειών στην αναθέτουσα αρχή ή
- β) συνιστά ενέχυρο επ' αυτού του τμήματος των προμηθειών υπέρ της αναθέτουσας αρχής ή
- γ) συνιστά επ' αυτού του τμήματος των προμηθειών οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση που συνεπάγεται προνομιακό δικαίωμα ή άλλη ασφάλεια.

26.2. Εάν καταγγελθεί η σύμβαση προτού εκτελεστεί πλήρως, ο προμηθευτής παραδίδει στην αναθέτουσα αρχή κάθε τμήμα των προμηθειών την κυριότητα του οποίου έχει μεταβιβάσει σ' αυτήν ή το οποίο αποτελεί εμπράγματη ασφάλεια δυνάμει του άρθρου 26 παράγραφος 1. Στην περίπτωση που θα αθετήσει την υποχρέωσή του αυτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει κάθε μέτρο που θα κρίνει πρόσφορο για να πάρει στην κατοχή της τις εν λόγω προμήθειες και να αποζημιωθεί για τα σχετικά έξοδα από τον προμηθευτή.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο 27

Γενικές διατάξεις

- 27.1. Οι πληρωμές γίνονται στο εθνικό νόμισμα εκτός αν άλλως ορίζεται στη σύμβαση.
- 27.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων καθορίζει τους διοικητικούς ή τεχνικούς όρους στους οποίους υπόκεινται οι προκαταβολές, οι ενδιάμεσες ή/και οι τελικές πληρωμές που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 28 έως 36.

Άρθρο 28

Συμβάσεις προσωρινής τιμής

- 28.1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου δεν είναι δυνατόν να προκαθοριστούν όλες οι τιμές, μπορεί να συναφθεί σύμβαση προσωρινής τιμής ύστερα από συνεννόηση και συμφωνία μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προμηθευτή. Το ποσό της σύμβασης καθορίζεται αρχικά βάσει προσωρινών τιμών και, αφού γίνουν γνωστοί οι όροι για την εκτέλεση της σύμβασης, βάσει τη διαδικασίας που ορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 28.2. Ο προμηθευτής παρέχει όλα τα στοιχεία που θα μπορούσαν εύλογα να ζητήσουν η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων όσον αφορά οποιοδήποτε θέμα σχετικά με τη σύμβαση προκειμένου να γίνουν υπολογισμοί. Όταν δεν μπορούν να συμφωνήσουν ως προς την εκτίμηση των προμηθευόμενων ειδών, τα πληρωτέα ποσά καθορίζονται από τον επιβλέποντα.

Άρθρο 29

Προκαταβολές

- 29.1. Εφόσον δεν προβλέπεται άλλως από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, χορηγούνται προκαταβολές στον προμηθευτή, μετά από αίτησή του, για εργασίες σχετικές με την παροχή των προμηθειών, υπό μορφή κατ' αποκοπή προκαταβολών.
- 29.2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων, το συνολικό ποσό των προκαταβολών δεν μπορεί να υπερβεί το 60 % της τιμής της σύμβασης.
- 29.3. Καμία προκαταβολή δεν μπορεί να χορηγηθεί:
 - α) πριν από τη σύναψη της σύμβασης·
 - β) πριν ο προμηθευτής συστήσει υπέρ της αναθέτουσας αρχής την εγγύηση καλής εκτέλεσης που προβλέπεται στο άρθρο 11 και
 - γ) πριν ο προμηθευτής συστήσει υπέρ της αναθέτουσας αρχής χωριστή εγγύηση, άμεσα απαιτητή, για

ολόκληρο το ποσό της προκαταβολής, στα ιδρύματα που καθορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3, η οποία θα παραμένει σε ισχύ επί 60 τουλάχιστον ημέρες μετά την προσωρινή παραλαβή των προμηθειών.

- 29.4. Ο προμηθευτής χρησιμοποιεί τις προκαταβολές αποκλειστικά για εργασίες που σχετίζονται με την παράδοση των προμηθειών. Αν ο προμηθευτής χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς οποιοδήποτε τμήμα της προκαταβολής, οφείλει να την επιστρέψει αμέσως και δεν δικαιούται να λάβει άλλη προκαταβολή στο μέλλον.
- 29.5. Αν η εγγύηση για τις προκαταβολές παύσει να ισχύει και ο προμηθευτής δεν την καλύψει, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται είτε να αφαιρέσει ποσό ίσο προς την προκαταβολή από τις μελλοντικές πληρωμές τις οποίες οφείλει στον προμηθευτή βάσει της σύμβασης, είτε να εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθρου 11 παράγραφος 6.
- 29.6. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης για οποιονδήποτε λόγο, οι εγγυήσεις που εξασφαλίζουν τις προκαταβολές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πληρωμή του υπόλοιπου των προκαταβολών το οποίο οφείλει ακόμη ο προμηθευτής, και ο εγγυητής δεν δικαιούται να καθυστερήσει την πληρωμή ή να προβάλει ένσταση για κανένα λόγο.
- 29.7. Η εγγύηση για τις προκαταβολές που προβλέπονται στο άρθρο 29 δεν αποδεσμεύεται πριν από την προσωρινή παραλαβή των προμηθειών, αποδεσμεύεται όμως εντός 60 ημερών από αυτή.
- 29.8. Οι περαιτέρω όροι και διαδικασίες για τη χορήγηση και την επιστροφή προκαταβολών καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 30

Παρακρατούμενα ποσά

- 30.1. Το ποσό που παρακρατείται από τις ενδιάμεσες πληρωμές ως εγγύηση εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του προμηθευτή κατά την περίοδο εγγύησης και οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν την εγγύηση, καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνει επ' ουδενί το 10 % της τιμής της σύμβασης.
- 30.2. Με την επιφύλαξη της εγκρίσεως της αναθέτουσας αρχής, ο προμηθευτής μπορεί, αν το επιθυμεί και το αργότερο έως την προσωρινή παραλαβή των προμηθευομένων ειδών, να αντικαταστήσει το παρακρατούμενο ποσό με μία εγγύηση παρακράτησης που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3.
- 30.3. Το παρακρατούμενο ποσό ή η εγγύηση παρακράτησης αποδεσμεύεται εντός 90 ημερών από την ημερομηνία τελικής παραλαβής των προμηθευομένων ειδών.

Άρθρο 31

Αναθεώρηση τιμών

- 31.1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 31 παράγραφος 4, η σύμβαση συνάπτεται με καθορισμένες τιμές που δεν αναθεωρούνται.
- 31.2. Όταν οι τιμές μπορούν να αναθεωρηθούν, σύμφωνα με τη σύμβαση, για την αναθεώρηση αυτή πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις των τιμών των βασικών εντόπιων ή εξωγενών στοιχείων που χρησιμοποιούνται ως βάση για τον υπολογισμό των τιμών της προσφοράς, όπως το εργατικό δυναμικό, οι υπηρεσίες, τα υλικά και οι προμήθειες, καθώς και οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται με νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Οι λεπτομερείς κανόνες για την αναθεώρηση εκτίθενται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 31.3. Οι τιμές προσφοράς του προμηθευτή θεωρείται ότι:
- α) έχουν καθοριστεί με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες 30 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των προσφορών, ή όταν πρόκειται για συμβάσεις απευθείας ανάθεσης, κατά την ημερομηνία της σύμβασης·
 - β) έχουν λάβει υπόψη τους τη νομοθεσία και τις σχετικές φορολογικές διατάξεις που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς η οποία καθορίζεται στο άρθρο 31 παράγραφος 3 στοιχείο α).
- 31.4. Αν κάποια τροποποίηση ή θέσπιση εθνικού ή πολιτειακού νόμου, διάταξης, διατάγματος ή άλλου νομοθετήματος ή κανονισμού ή τοπικού νόμου οποιασδήποτε τοπικής ή άλλης δημόσιας αρχής, μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 3, προκαλέσει μεταβολή της συμβατικής σχέσης μεταξύ των μερών, η αναθέτουσα αρχή και ο προμηθευτής συνεννοούνται ως προς τις προσφορότερες ενέργειες που θα μπορούσαν να αναληφθούν, βάσει της σύμβασης, και μπορεί μετά από τις συνεννοήσεις τους να αποφασίσουν:
- α) να τροποποιήσουν τη σύμβαση ή
 - β) να καταβληθεί αποζημίωση για την επελθούσα ανισορροπία από το ένα συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο ή
 - γ) να καταγγείλουν τη σύμβαση με κοινή συμφωνία.
- 31.5. Σε περίπτωση καθυστέρησης της εκτέλεσης της σύμβασης για την οποία ευθύνεται ο προμηθευτής ή κατά τη λήξη της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης η οποία είχε επανεξεταστεί αναλόγως σύμφωνα με τη σύμβαση, δεν επιτρέπεται περαιτέρω αναθεώρηση των τιμών, εντός των τελευταίων 30 ημερών πριν από την προσωρινή παραλαβή, εκτός από την εφαρμογή των νέων δεικτών τιμών, εφόσον οι δείκτες αυτοί είναι προς όφελος της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 32

Ενδιάμεσες πληρωμές

- 32.1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο προμηθευτής υποβάλλει στον επιβλέποντα αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής στο τέλος κάθε περιόδου, που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 7, και με τρόπο που εγκρίνεται από τον επιβλέποντα. Στην αίτηση αυτή περιλαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) η υπολογιζόμενη συμβατική αξία των προμηθειών που έχουν παραδοθεί έως το τέλος της εν λόγω περιόδου·
 - β) ένα ποσό που αντικατοπτρίζει κάθε αναθεώρηση τιμών, σύμφωνα με το άρθρο 31·
 - γ) ένα ποσό που κρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 για τις κρατήσεις για λόγους εγγύησης·
 - δ) οποιαδήποτε πίστωση ή/και χρέωση για την εν λόγω περίοδο όσον αφορά προμήθειες που έχουν παραδοθεί δυνάμει της σύμβασης, αλλά δεν έχουν ακόμα εγκατασταθεί ή τεθεί σε λειτουργία, κατά το ποσό και υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2·
 - ε) οποιοδήποτε άλλο ποσό δικαιούται ο προμηθευτής σύμφωνα με τη σύμβαση.
- 32.2. Ο προμηθευτής δικαιούται να λάβει τα ποσά τα οποία ο επιβλέπων κρίνει επαρκή όσον αφορά προμήθειες οι οποίες έχουν παραδοθεί δυνάμει της σύμβασης, αλλά δεν έχουν ακόμα εγκατασταθεί ή τεθεί σε λειτουργία, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) οι προμήθειες συμφωνούν με την τεχνική περιγραφή της σύμβασης και είναι χωρισμένες σε παρτίδες κατά τρόπο ώστε να μπορούν να αναγνωριστούν από τον επιβλέποντα·
 - β) οι προμήθειες έχουν παραδοθεί στον τόπο παραλαβής, και είναι σωστά αποθηκευμένες και προστατευμένες από καταστροφή, ζημία ή φθορά, κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον επιβλέποντα·
 - γ) ο προμηθευτής καταγράφει τις ανάγκες, τις εντολές, τις αποδείξεις και τα χρησιμοποιούμενα σύμφωνα με τη σύμβαση αγαθά και υλικά, με τρόπο που εγκρίνει ο επιβλέπων, τα σχετικά δε βιβλία τίθενται στη διάθεση του επιβλέποντος προς εξέταση·
 - δ) ο προμηθευτής υποβάλλει μαζί με το λογαριασμό του, εκτίμηση της αξίας των προμηθειών που βρίσκονται στον τόπο παραλαβής, συνοδευόμενη από τα τυχόν έγγραφα που χρειάζεται ο επιβλέπων για να αποτιμήσει τις προμήθειες και τα οποία αποδεικνύουν την κυριότητα και την πληρωμή των εν λόγω προμηθειών και
- ε) εφόσον τούτο προβλέπεται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, η κυριότητα των αναφερομένων στο άρθρο 26 προμηθειών λογίζεται περιερχόμενη στην αναθέτουσα αρχή.
- 32.3. Η έγκριση από τον επιβλέποντα κάθε ενδιάμεσης πληρωμής βεβαιωμένης από αυτόν, σχετικά με αγαθά και υλικά σύμφωνα με το άρθρο 32, δεν θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμονται βάσει της σύμβασης στον επιβλέποντα να απορρίπτει τα αγαθά και υλικά που δεν συμφωνούν με τις διατάξεις της σύμβασης. Μετά την εν λόγω απόρριψη, η κυριότητα των απορριφθέντων αγαθών και υλικών περιέρχεται αμέσως στον προμηθευτή, εφόσον τούτο προβλέπεται από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 32.4. Ο προμηθευτής ευθύνεται για κάθε απώλεια ή ζημία των απορριφθέντων αγαθών και υλικών και για το κόστος της αποθήκευσης, του χειρισμού και της μεταφοράς τους από τον τόπο παραλαβής και συνάπτει πρόσθετη ασφάλεια αναγκαία για να καλύψει τον κίνδυνο της απώλειας ή ζημίας από οιαδήποτε αιτία.
- 32.5. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της προαναφερθείσας αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, η αίτηση αυτή γίνεται δεκτή ή τροποποιείται κατά τρόπο ώστε, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, να αντικατοπτρίζει το ποσό που οφείλεται στον προμηθευτή σύμφωνα με τη σύμβαση. Αν προκύψει διάσταση απόψεων, ως προς την αξία κάποιου στοιχείου, υπερισχύει η γνώμη του επιβλέποντος. Ο επιβλέπων, αφού καθορίσει το ποσόν που οφείλεται στον προμηθευτή, χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή και στον προμηθευτή, μια βεβαίωση ενδιάμεσης πληρωμής, με την οποία βεβαιώνεται το ποσό που οφείλεται στον προμηθευτή, και γνωστοποιεί στον προμηθευτή τις προμήθειες για τις οποίες γίνεται η πληρωμή.
- 32.6. Με τη βεβαίωση ενδιάμεσης πληρωμής, ο επιβλέπων μπορεί να επιφέρει διορθώσεις ή τροποποιήσεις σε οποιαδήποτε προηγούμενη βεβαίωση που έχει χορηγηθεί από τον ίδιο και έχει το δικαίωμα να τροποποιήσει την αποτίμηση ή να αρνηθεί τη χορήγηση βεβαίωσης ενδιάμεσης πληρωμής, αν η σύμβαση ή μέρος αυτής δεν έχουν εκτελεσθεί κατά ικανοποιητικό για τον επιβλέποντα τρόπο.
- 32.7. Η συχνότητα των ενδιάμεσων πληρωμών καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των προμηθειών.
- 32.8. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων είναι δυνατό να απαιτεί την πλήρη ασφάλιση ορισμένων ενδιάμεσων πληρωμών με εγγύηση εγκρινόμενη σύμφωνα με το άρθρο 11.

Άρθρο 33

Τελικός εκκαθαριστικός λογαριασμός

- 33.1. Εντός 60 το πολύ ημερών από την έκδοση της βεβαίωσης οριστικής παραλαβής που αναφέρεται στο άρθρο 41, ο προμηθευτής υποβάλλει στον επιβλέποντα σχέδιο τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού, συνοδευόμενο από δικαιολογητικά στα οποία αναφέρεται αναλυτικά η αξία των προμηθειών που παραδόθηκαν σύμφωνα με τη σύμβαση, καθώς και κάθε άλλο ποσό

το οποίο ο προμηθευτής κρίνει ότι του οφείλεται σύμφωνα με τη σύμβαση, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στον επιβλέποντα να συντάξει τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό. Στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων μπορεί, ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 6, να προβλέπεται ότι η υποβολή του σχεδίου τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού και οι λοιπές σχετικές διαδικασίες προηγούνται της έκδοσης του πιστοποιητικού προσωρινής παραλαβής.

- 33.2. Εντός 60 ημερών από την παραλαβή του εν λόγω σχεδίου τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού και όλων των πληροφοριών που μπορούν ευλόγως να ζητηθούν για την επαλήθευσή του, ο επιβλέπων συντάσσει τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό, ο οποίος καθορίζει:

- α) το κατά τη γνώμη του οφειλόμενο τελικό ποσό σύμφωνα με τη σύμβαση και
- β) αφού καθορίσει όλα τα ποσά τα οποία έχει καταβάλει προηγουμένως η αναθέτουσα αρχή και όλα τα ποσά τα οποία δικαιούται η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τη σύμβαση, το ενδεχόμενο υπόλοιπο το οποίο οφείλει η αναθέτουσα αρχή στον προμηθευτή ή ο προμηθευτής στην αναθέτουσα αρχή, ανάλογα με την περίπτωση.

- 33.3. Ο επιβλέπων υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή ή τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της, καθώς και στον προμηθευτή, τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό, όπου αναφέρεται το τελικό ποσό που δικαιούται ο προμηθευτής σύμφωνα με τη σύμβαση. Η αναθέτουσα αρχή, ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός της και ο προμηθευτής υπογράφουν τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό, αναγνωρίζοντας κατά τον τρόπο αυτό την πλήρη και τελική αξία των προμηθειών που παραδόθηκαν βάσει της σύμβασης και υποβάλλουν αμελλητί στον επιβλέποντα υπογεγραμμένο αντίγραφο. Ο τελικός εκκαθαριστικός λογαριασμός δεν συμπεριλαμβάνει ωστόσο αμφισβητούμενα ποσά, τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων, συμβιβασμού, διαιτησίας ή δίκης.

- 33.4. Ο τελικός εκκαθαριστικός λογαριασμός ο οποίος έχει υπογραφεί από τον προμηθευτή αποτελεί γραπτή απαλλαγή της αναθέτουσας αρχής, βεβαιώνει δε ότι το συνολικό ποσό του τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού συνιστά πλήρη και οριστική ρύθμιση όλων των απαιτήσεων τις οποίες έχει ο προμηθευτής σύμφωνα με τη σύμβαση, εκτός από τα ποσά εκείνα που είναι αντικείμενο φιλικής επίλυσης, διαιτησίας ή δίκης. Εννοείται ότι, η απαλλαγή αυτή ισχύει μόνο μετά την εκτέλεση οιασδήποτε πληρωμής οφείλεται σύμφωνα με τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό και την επιστροφή της εγγύησης καλής εκτέλεσης που έχει συστήσει ενδεχομένως ο προμηθευτής σύμφωνα με το άρθρο 11.

- 33.5. Η αναθέτουσα αρχή δεν ευθύνεται έναντι του προμηθευτή για οποιοδήποτε ζήτημα μπορεί να προκύψει από τη σύμβαση ή σε σχέση με τη σύμβαση ή την παράδοση των προμηθειών, εκτός αν ο προμηθευτής έχει περιλάβει σχετική απαίτηση στο σχέδιο τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού που έχει υποβάλει.

- 33.6. Οι διατάξεις του άρθρου 33 μπορεί να τροποποιηθούν από την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ανάλογα με την ισχύουσα πρακτική στο κράτος της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 34

Πληρωμές προς τρίτους

- 34.1. Οι διαταγές καταβολής προς τρίτους εκτελούνται μόνο μετά από εκχώρηση η οποία γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 6. Η εκχώρηση κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή.
- 34.2. Η γνωστοποίηση των εκδοχέων της εκχώρησης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του προμηθευτή.
- 34.3. Με την επιφύλαξη της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 35, η αναθέτουσα αρχή, σε περίπτωση κατάσχεσης βάσει τίτλου εκτελεστού εις βάρος του προμηθευτού για ποσά που του οφείλονται δυνάμει της σύμβασης, διαθέτει, για να επαναλάβει τις πληρωμές προς τον προμηθευτή, προθεσμία 30 ημερών από την ημερομηνία, κατά την οποία έλαβε γνώση της οριστικής άρσης του κωλύματος των πληρωμών.

Άρθρο 35

Καθυστερήσεις πληρωμής

- 35.1. Η πληρωμή των ποσών που οφείλονται στον προμηθευτή σύμφωνα με κάθε βεβαίωση ενδιάμεσης πληρωμής και τον τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό που εκδίδει ο επιβλέπων γίνεται από την αναθέτουσα αρχή εντός 90 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία παρέλαβε τη βεβαίωση ή το λογαριασμό. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας πληρωμής, ο προμηθευτής δικαιούται τόκο ο οποίος υπολογίζεται *pro rata* του αριθμού των ημερών υπερημερίας και με το επιτόκιο που ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, μέχρι ενός ανώτατου ορίου το οποίο ορίζεται επίσης στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Ο προμηθευτής δικαιούται την πληρωμή αυτή με την επιφύλαξη οποιοδήποτε άλλου δικαιώματος ή αποκατάστασης που τυχόν προβλέπει η σύμβαση. Στην περίπτωση του τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού, ο τόκος των καθυστερούμενων ποσών, υπολογίζεται σε ημερήσια βάση με επιτόκιο που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

- 35.2. Οποιαδήποτε υπερημερία πληρωμής διάρκειας άνω των 120 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 35 παράγραφος 1, παρέχει στον προμηθευτή το δικαίωμα να μην εκτελέσει τη σύμβαση ή να την καταγγείλει.

Άρθρο 36

Πληρωμές σε ξένο νόμισμα

Όταν, σύμφωνα με τη σύμβαση, ο προμηθευτής δικαιούται πληρωμές σε ξένο νόμισμα, για τον υπολογισμό των πληρωμών αυτών λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που έχουν καθορισθεί από την κεντρική τράπεζα του κράτους της αναθέτουσας αρχής και ισχύουν 30 ημέρες πριν από την λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την υποβολή των προσφορών για τη σύναψη της σύμβασης. Οι συναλλαγματικές αυτές ισοτιμίες δεν μεταβάλλονται.

ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ**Άρθρο 37****Παράδοση**

- 37.1. Ο προμηθευτής παραδίδει τις προμήθειες σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη σύμβαση. Τον κίνδυνο των προμηθειών εξακολουθεί να φέρει ο προμηθευτής μέχρι την προσωρινή παραλαβή.
- 37.2. Ο προμηθευτής συσκευάζει τα προμηθευόμενα είδη κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται φθορές ή αλλοιώσεις κατά τη μεταφορά στον τελικό τους προορισμό που προβλέπεται στη σύμβαση. Η συσκευασία πρέπει να είναι αρκετά ανθεκτική ώστε να αντέχει, απεριόριστα, σε σκληρή μεταχείριση, ακραίες θερμοκρασίες, αλάτι και βροχή κατά τη μεταφορά και εναποθήκευση στο ύπαιθρο. Στον καθορισμό των μεγεθών και βαρών των συσκευασιών πρέπει, όπου χρειάζεται, να λαμβάνεται υπόψη η απόσταση του τελικού προορισμού των προμηθειών και η πιθανή απουσία βαρέων φορτωτικών μηχανημάτων σε όλα τα σημεία της διαδρομής.
- 37.3. Η συσκευασία, η σήμανση και τα σχετικά έγγραφα εντός και εκτός της συσκευασίας θα πρέπει να τηρούν τις τυχόν ειδικές απαιτήσεις που προβλέπονται ρητά από τη σύμβαση, υπό την επιφύλαξη τυχόν τροποποιήσεων κατόπιν οδηγιών του επιβλέποντος.
- 37.4. Η μεταφορά και η παράδοση των προμηθειών στον τόπο παραλαβής δύναται να πραγματοποιηθεί μόνο αφού ο προμηθευτής λάβει από τον επιβλέποντα γραπτή άδεια παράδοσης. Ο προμηθευτής ευθύνεται για την παράδοση στον τόπο παραλαβής όλων των προμηθειών, καθώς και του δικού του εξοπλισμού που απαιτείται για τους σκοπούς της σύμβασης.
- 37.5. Κάθε παράδοση συνοδεύεται από απόδειξη συντασσόμενη από τον προμηθευτή. Η απόδειξη αυτή, η μορφή της οποίας καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, περιλαμβάνει ειδικότερα:
- την ημερομηνία παράδοσης,
 - τον αριθμό αναφοράς της σύμβασης,
 - τα στοιχεία ταυτότητας του προμηθευτή,
 - τα χαρακτηριστικά των προμηθειών και, όπου πρέπει, λεπτομέρειες σχετικές με τον τρόπο κατανομής των προμηθειών κατά τη συσκευασία τους.
- 37.6. Κάθε συσκευασία πρέπει να φέρει ευκρινώς τον αύξοντα αριθμό του άρθρου 37 παράγραφος 5, που εμφανίζεται και στη σχετική απόδειξη. Εφόσον δεν προβλέπεται άλλως, θα πρέπει επίσης να περιέχει κατάλογο περιεχομένων.
- 37.7. Η παράδοση των προμηθειών θεωρείται τελεσθείσα όταν υπάρχει γραπτή απόδειξη ότι έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και έχουν υποβληθεί στην αναθέτουσα αρχή το ή τα τιμολόγια και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο προβλεπόμενο στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Όταν οι προμήθειες παραδίδονται σε προσιτό και στα δύο μέρη, κατάσταση της αναθέτουσας αρχής, αυτή ευθύνεται ως θεματοφύλακας, σύμφωνα με το δίκαιο της σύμβασης, για το χρονικό διάστημα από την παράδοση για αποθήκευση μέχρι την παραλαβή τους.

37.8. Όλα τα υλικά και είδη που παραδίδονται σύμφωνα με τη σύμβαση πρέπει να διαθέτουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη με δικαιούχο την αναθέτουσα αρχή για την περίπτωση καταστροφής ή ζημίας τους κατά την κατασκευή, απόκτηση, μεταφορά, αποθήκευση και παράδοσή τους, κατά τον τρόπο που προβλέπει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 38**Διαδικασία επαλήθευσης**

- 38.1. Οι προμήθειες δεν παραλαμβάνονται ενόσω δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι επιβαλλόμενες επαληθεύσεις και δοκιμές με έξοδα του προμηθευτή. Οι επαληθεύσεις και δοκιμές μπορούν να πραγματοποιηθούν στον τόπο παράδοσης ή/και τελικού προορισμού των προμηθειών.
- 38.2. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παράδοσης των προμηθειών και πριν από την παραλαβή τους, ο επιβλέπων δικαιούται να διατάζει ή να αποφασίζει:
- α) την απομάκρυνση από τον τόπο παραλαβής, εντός προθεσμίας ή προθεσμιών που μπορεί να καθορίζονται στη διαταγή, κάθε προμήθειας που κατά τη γνώμη του δεν συμφωνεί με τη σύμβαση·
 - β) την αντικατάστασή τους από κατάλληλες προμήθειες ή
 - γ) την παύση και την πρόπουσα επανεγκατάσταση, ακόμα και αν έχουν προηγηθεί δοκιμές ή ενδιάμεσες πληρωμές, κάθε εργασίας η οποία, από άποψη υλικών, εκτέλεσης ή σχεδιασμού που εμπίπτουν στην ευθύνη του προμηθευτή, δεν είναι, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, σύμφωνη με τη σύμβαση·
 - δ) ότι οποιαδήποτε εργασία ή παράδοση προϊόντων ή υλικών εκ μέρους του προμηθευτή δεν συμφωνεί με τη σύμβαση ή ότι οι προμήθειες, εν όλω ή εν μέρει, δεν πληρούν τις απαιτήσεις της σύμβασης.
- 38.3. Ο προμηθευτής αποκαθιστά τα ελαττώματα αυτά το ταχύτερο δυνατόν και με δικά του έξοδα. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν εκτελεί την εντολή αυτή, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να προσλάβει άλλα άτομα για να εκτελέσουν επ' αμοιβή τις εντολές και απαιτεί από τον προμηθευτή την επιστροφή κάθε

συνακόλουθης ή συναφούς δαπάνης. Η αναθέτουσα αρχή δύναται επίσης να αφαιρέσει το ποσό των δαπανών αυτών από κάθε παρούσα ή μελλοντική οφειλή της έναντι του προμηθευτή.

- 38.4. Οι προμήθειες που δεν είναι της απαιτούμενης ποιότητας δεν γίνονται δεκτές. Στα είδη αυτά δύναται να τεθεί ένα ειδικό σήμα, χωρίς όμως να αλλοιώνονται ή να θίγεται η εμπορική τους αξία. Αν ο επιβλέπων το απαιτήσει, ο προμηθευτής απομακρύνει τις απορριφθείσες προμήθειες από τον τόπο παραλαβής εντός προθεσμίας που ορίζει ο επιβλέπων, και μετά την παρέλευση της οποίας απομακρύνονται αυτοδικαίως με έξοδα και κίνδυνο του προμηθευτή. Κατασκευή στην οποία έχουν ενσωματωθεί απορριφθέντα υλικά δεν γίνεται δεκτή.
- 38.5. Οι διατάξεις του άρθρου 38 δεν θίγουν το δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής να εγείρει αξιώσεις βάσει του άρθρου 21 ούτε απαλλάσσει καθ' οιονδήποτε τρόπο τον προμηθευτή από τυχόν εγγυήσεις ή άλλες υποχρεώσεις δυνάμει της σύμβασης.

Άρθρο 39

Προσωρινή παραλαβή

- 39.1. Η αναθέτουσα αρχή παραλαμβάνει τις προμήθειες, μετά την ολοκλήρωση της παράδοσης σύμφωνα με τη σύμβαση, την επιτυχή διενέργεια των απαιτούμενων δοκιμών, τη θέση σε λειτουργία, κατά περίπτωση, και την έκδοση ή την τεκμαιρόμενη έκδοση βεβαίωσης προσωρινής παραλαβής.
- 39.2. Ο προμηθευτής μπορεί να ζητήσει, με γραπτή του αίτηση προς τον επιβλέποντα το έργο, βεβαίωση προσωρινής παραλαβής, όχι ενωρίτερα από 15 ημέρες πριν από την ημέρα κατά την οποία, κατά τη γνώμη του, η παράδοση θα έχει ολοκληρωθεί και οι προμήθειες θα είναι έτοιμες για προσωρινή παραλαβή. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της αίτησης του προμηθευτή, ο επιβλέπων:
- α) είτε χορηγεί βεβαίωση προσωρινής παραλαβής στον προμηθευτή, αντίγραφο της οποίας αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή, αναφέροντας, όπου πρέπει, τις επιφυλάξεις του, και μεταξύ άλλων, την ημερομηνία κατά την οποία κρίνει ότι η παράδοση είχε ολοκληρωθεί σύμφωνα με τη σύμβαση, και οι προμήθειες ήταν έτοιμες για προσωρινή παραλαβή·
 - β) είτε απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση, προσδιορίζοντας την εργασία την οποία πρέπει, κατά τη γνώμη του, να εκτελέσει ο προμηθευτής για να μπορεί να εκδοθεί η βεβαίωση.
- 39.3. Αν λόγω εξαιρετικών περιστάσεων είναι αδύνατη η παραλαβή των προμηθειών κατά την περίοδο που έχει καθοριστεί για την προσωρινή ή τελική παραλαβή, ο επιβλέπων, μετά από συνεννόηση, όπου τούτο είναι δυνατόν με τον προμηθευτή, συντάσσει δήλωση όπου βεβαιούται η ως άνω αδυναμία. Η βεβαίωση παραλα-

βής ή απόρριψης συντάσσεται εντός 30 ημερών μετά την ημερομηνία άρσης της αδυναμίας αυτής. Ο προμηθευτής δεν δύναται να επικαλεσθεί τις περιστάσεις αυτές για να αποφύγει την υποχρέωση παρουσίας των προμηθειών σε κατάσταση κατάλληλη προς παραλαβή.

- 39.4. Αν η προθεσμία των 30 ημερών παρέλθει χωρίς ο επιβλέπων να χορηγήσει τη βεβαίωση προσωρινής παραλαβής ή να απορρίψει τις προμήθειες, θεωρείται ότι η βεβαίωση χορηγήθηκε την τελευταία ημέρα της προθεσμίας. Η βεβαίωση προσωρινής παραλαβής δεν θεωρείται ως αναγνώριση της πλήρους παράδοσης των προμηθειών. Αν η σύμβαση διαιρεί τις προμήθειες σε τμήματα, ο προμηθευτής δικαιούται να ζητήσει χωριστή βεβαίωση για κάθε τμήμα.
- 39.5. Μετά την προσωρινή παραλαβή των προμηθειών, ο προμηθευτής οφείλει να προβεί στην απομάκρυνση των προσωρινών εγκαταστάσεων καθώς και των υλικών τα οποία δεν χρειάζονται πια για την εκτέλεση της σύμβασης. Οφείλει επιπλέον να απομακρύνει όλα τα κρημνίσματα ή τις επισωρεύσεις και να επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση το χώρο παραλαβής όπως απαιτεί η σύμβαση.

Άρθρο 40

Υποχρεώσεις λόγω εγγυήσεων

- 40.1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να εγγυηθεί ότι τα προμηθευόμενα βάσει της σύμβασης είδη είναι καινούργια, αχρησιμοποίητα, του πιο τελευταίου τύπου και ενσωματώνουν κάθε πρόσφατη εξέλιξη από πλευράς σχεδιασμού και υλικών, εκτός αν η σύμβαση προβλέπει άλλως. Ο προμηθευτής υποχρεούται επίσης να εγγυηθεί ότι όλα τα προμηθευόμενα είδη δυνάμει της σύμβασης δεν έχουν ελαττώματα σχεδιασμού, υλικών ή κατασκευής, εκτός εάν το σχέδιο ή τα υλικά επιβάλλονται από τις προδιαγραφές ή εξαιτίας κάποιας πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, τα ελαττώματα ενδέχεται να παρουσιασθούν κατά τη χρήση των προμηθευόμενων ειδών υπό τις συνθήκες που επικρατούν στο κράτος της αναθέτουσας αρχής.
- 40.2. Αν η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων δεν προβλέπει άλλως, η παρούσα εγγύηση διαρκεί επί 360 ημέρες μετά την παράδοση και την έναρξη λειτουργίας των προμηθειών ή τμήματος αυτών, ανάλογα με την περίπτωση, στον προβλεπόμενο από τη σύμβαση τελικό τους προορισμό ή επί 540 ημέρες μετά την ημερομηνία αναχώρησης του πλοίου από το λιμένα φόρτωσης στη χώρα καταγωγής, ανάλογα με το ποια προθεσμία λήγει νωρίτερα. Η υποχρέωση συντήρησης ρυθμίζεται από τυχόν διατάξεις της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων και των προδιαγραφών που καθορίζουν τη διάρκεια και τους όρους της.
- 40.3. Ο προμηθευτής είναι υποχρεωμένος να επανορθώνει κάθε ελάττωμα ή ζημία κάθε τμήματος των προμηθειών που μπορεί να εμφανισθεί ή να προκύψει κατά τη διάρκεια της περιόδου εγγύησης ή εντός 30 ημερών από τη λήξη της, εφόσον:

- α) οφείλεται στη χρήση ελαττωματικών υλικών, σε κακοτεχνία ή σε κακό σχεδιασμό του προμηθευτή ή
 - β) οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του προμηθευτή κατά τη διάρκεια της περιόδου εγγύησης ή
 - γ) διαπιστώνεται κατά τον έλεγχο ο οποίος διενεργείται από την αναθέτουσα αρχή ή για λογαριασμό της.
- 40.4. Ο προμηθευτής αποκαθιστά το ελάττωμα ή τη ζημία το ταχύτερο δυνατόν με δικά του έξοδα. Η περίοδος εγγύησης για όλα τα είδη που αντικαθίστανται ή επιδιορθώνονται αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία η αντικατάσταση ή η επιδιόρθωση έγινε κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον επιβλέποντα. Αν η σύμβαση προβλέπει τμηματική παραλαβή, η περίοδος εγγύησης επεκτείνεται μόνο για το τμήμα των προμηθειών το οποίο επηρεάζεται από την αντικατάσταση ή την επιδιόρθωση.
- 40.5. Αν εμφανισθούν τέτοια ελαττώματα ή ζημιές κατά την αναφερόμενη στο άρθρο 40 παράγραφος 3 περίοδο, η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων ειδοποιεί τον προμηθευτή. Αν ο προμηθευτής δεν επανορθώσει το ελάττωμα ή τη ζημία εντός προθεσμίας που προσδιορίζεται στη γνωστοποίηση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί:
- α) να επανορθώσει η ίδια το ελάττωμα ή τη ζημία ή να αναθέσει την εργασία σε άλλον με κίνδυνο και έφοδο του προμηθευτή, στη δε περίπτωση αυτή τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται αυτή αφαιρούνται από τα οφειλόμενα στον προμηθευτή ποσά ή από εγγυήσεις κατά του προμηθευτή ή και από τα δύο.
 - β) να καταγγείλει τη σύμβαση.
- 40.6. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπου δεν μπορεί να επιτευχθεί άμεση επαφή με τον προμηθευτή ή, αν επιτευχθεί επαφή, ο προμηθευτής αδυνατεί να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα, η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων μπορεί να διατάξει να διεξαχθεί η εργασία με έξοδα του προμηθευτή. Η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων ενημερώνει, το ταχύτερο δυνατόν, τον προμηθευτή για τα ληφθέντα μέτρα.

Άρθρο 41

Εξυπηρέτηση μετά την πώληση

Η τυχόν απαιτούμενη βάση της σύμβασης εξυπηρέτηση μετά την πώληση, παρέχεται σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που προβλέπει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Ο προμηθευτής αναλαμβάνει να εκτελεί ο ίδιος ή μέσω τρίτου τις εργασίες συντήρησης και επισκευής των προμηθειών και να χορηγεί ταχέως ανταλλακτικά. Μπορεί να ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ότι ο προμηθευτής υποχρεούται να προμηθεύει όλα ή μερικά από τα κατωτέρω υλικά και έγγραφα και να προβαίνει στις εξής ειδοποιήσεις σχετικές με ανταλλακτικά που κατασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο από τον ίδιο:

- α) τα ανταλλακτικά που η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει να αγοράσει από τον προμηθευτή, υπό την προϋπόθεση ότι η επιλογή της αυτή δεν απαλλάσσει τον προμηθευτή από οποιαδήποτε εγγυητική του ευθύνη δυνάμει της σύμβασης και
- β) σε περίπτωση παύσης της παραγωγής των ανταλλακτικών, ο προμηθευτής προειδοποιεί την αναθέτουσα αρχή καλώντας την να παραγγείλει τις απαιτούμενες ποσότητες. Μετά το πέρας της παραγωγής αυτής, ο προμηθευτής παρέχει δωρεάν στην αναθέτουσα αρχή τα κάθε είδους σχέδια, κυανοτυπίες και προδιαγραφές των ανταλλακτικών, εάν και όταν του ζητηθούν.

Άρθρο 42

Οριστική παραλαβή

- 42.1. Στο τέλος της περιόδου εγγύησης ή, όταν υπάρχουν περισσότερες από μία περιόδους εγγύησης, στο τέλος της τελευταίας περιόδου, και αφού έχουν επανορθωθεί όλα τα ελαττώματα ή οι ζημιές, ο επιβλέπων χορηγεί στον προμηθευτή βεβαίωση οριστικής παραλαβής και αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή αντίγραφο, όπου αναφέρεται η ημερομηνία κατά την οποία ο προμηθευτής θα έχει εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον επιβλέποντα. Η βεβαίωση οριστικής παραλαβής χορηγείται από τον επιβλέποντα εντός 30 ημερών από τη λήξη της περιόδου εγγύησης ή ευθύς ως ολοκληρωθούν οι επιβαλλόμενες βάσει του άρθρου 40 επανορθώσεις, κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον επιβλέποντα.
- 42.2. Η σύμβαση θεωρείται ως πλήρως εκτελεσθείσα μόνον όταν η βεβαίωση οριστικής παραλαβής υπογραφεί από τον επιβλέποντα και παραδοθεί στην αναθέτουσα αρχή, με κοινοποίηση αντιγράφου στον προμηθευτή.
- 42.3. Η έκδοση της βεβαίωσης τελικής παραλαβής δεν απαλλάσσει τον προμηθευτή και την αναθέτουσα αρχή από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπείχαν σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης πριν από τη χορήγηση της βεβαίωσης τελικής παραλαβής, οι οποίες είχαν παραμείνει ανεκπλήρωτες έως τη στιγμή της έκδοσης της εν λόγω βεβαίωσης. Η φύση και η έκταση των υποχρεώσεων αυτών, καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης.

ΑΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 43

Αθέτηση της σύμβασης

- 43.1. Αθέτηση της σύμβασης συνιστά η εκ μέρους ενός των μερών μη τήρηση οποιασδήποτε συμβατικής του υποχρέωσης.
- 43.2. Στην περίπτωση αθέτησης της σύμβασης, το ζημιωθέν μέρος δικαιούται:
- α) να ζητήσει αποζημίωση ή/και
 - β) να καταγγείλει τη σύμβαση.

43.3. Η αποζημίωση μπορεί να είναι:

- α) γενική αποζημίωση ή
- β) συμβατική αποζημίωση.

43.4. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή δικαιούται αποζημίωση, μπορεί να την αφαιρέσει από τα ποσά που οφείλει στον προμηθευτή ή από τη σχετική εγγύηση.

Άρθρο 44

Καταγγελία από την αναθέτουσα αρχή

44.1 Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και με άμεσο αποτέλεσμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44 παράγραφος 2.

44.2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, αφού ειδοποιήσει τον προμηθευτή επτά μέρες πριν, να καταγγείλει τη σύμβαση σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ο προμηθευτής δεν παραδίδει τις προμήθειες όπως ακριβώς ορίζεται στη σύμβαση·
- β) ο προμηθευτής δεν συμμορφώνεται, σε εύλογο χρονικό διάστημα, με προειδοποίηση του επιβλέποντος που τον καλεί να παύσει την παραμέληση ή αθέτηση των συμβατικών του υποχρεώσεων που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την προμήθεια και εμπρόθεσμη εκτέλεση της σύμβασης·
- γ) ο προμηθευτής αρνείται ή αμελεί να εκτελέσει διοικητικές εντολές που του δίνει ο επιβλέπων·
- δ) ο προμηθευτής εκχωρεί τη σύμβαση ή συνάπτει υπεργολαβίες χωρίς την άδεια της αναθέτουσας αρχής·
- ε) ο προμηθευτής κηρύσσεται σε πτώχευση ή σε κατάσταση παύσης πληρωμών ή το δικαστήριο διορίζει διαχειριστή για την περιουσία του ή έρχεται σε συμβιβασμό με τους πιστωτές του ή συνεχίζει τη λειτουργία της επιχείρησής του υπό τις εντολές συνδίκου πτώχευσης ή εισηγητή ή διαχειριστή, ο οποίος ενεργεί προς όφελος των πιστωτών του ή διατάσσεται η εκκαθάριση της περιουσίας του·
- στ) εκδίδεται τελεσίδικη απόφαση κατά του προμηθευτή για παράβαση των κανόνων δεοντολογίας του επαγγέλματός του·
- ζ) ανακύπτει οποιαδήποτε νομική ανικανότητα η οποία κωλύει την εκτέλεση της σύμβασης·
- η) λόγω οργανωτικής μεταβολής επέρχεται μεταβολή σε ό,τι αφορά τη νομική προσωπικότητα, τη φύση ή τον έλεγχο του προμηθευτή, και δεν έχει καταρτισθεί πρόσθετη πράξη για την τροποποίηση αυτή·

θ) ο προμηθευτής δεν παρέχει την απαιτούμενη εγγύηση ή ασφάλεια ή το πρόσωπο το οποίο είχε παράσχει την προηγούμενη εγγύηση ή ασφάλεια δεν είναι πλέον σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

44.3. Η καταγγελία της σύμβασης δεν θίγει τα άλλα δικαιώματα ή εξουσίες που έχουν η αναθέτουσα αρχή και ο προμηθευτής δυνάμει της σύμβασης. Μετά τις ενέργειες αυτές, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάψει άλλη σύμβαση με τρίτο για λογαριασμό του προμηθευτή. Η ευθύνη του τελευταίου αυτού λόγω υπερημερίας περί την εκτέλεση της σύμβασης παύει αμέσως μετά την καταγγελία χωρίς όμως να θίγονται οι τυχόν ήδη υπάρχουσες ευθύνες του.

44.4. Μόλις κοινοποιηθεί η καταγγελία της σύμβασης, ο επιβλέπων δίνει οδηγίες στον προμηθευτή να φροντίσει αμέσως για την ταχεία και εύτακτη λήξη των εργασιών και να περιορίσει τα έξοδα στο ελάχιστο.

44.5. Το συντομότερο δυνατό μετά την καταγγελία της σύμβασης, ο επιβλέπων βεβαιώνει την αξία των προμηθειών καθώς και κάθε οφειλή έναντι του προμηθευτή κατά την ημερομηνία καταγγελίας.

44.6. Σε περίπτωση καταγγελίας:

- α) παρουσία του προμηθευτή ή των εκπροσώπων του ή εφόσον τα εν λόγω πρόσωπα έχουν κληθεί προσηκόντως, συντάσσεται από τον επιβλέποντα, το συντομότερο δυνατό, έκθεση για τις παραδοθείσες προμήθειες και τις εκτελεσθείσες εργασίες καθώς και απογραφή των παραδοθέντων και μη χρησιμοποιηθέντων υλικών. Συντάσσεται επίσης κατάλογος των οφειλών του προμηθευτή έναντι της αναθέτουσας αρχής·
- β) η αναθέτουσα αρχή δύναται να αγοράσει, σε τιμές αγοράς, τα παραδοθέντα ή παραγγελθέντα από τον προμηθευτή υλικά και αντικείμενα που δεν έχει ακόμα πληρώσει. Οι όροι της αγοράς εναπόκεινται στην κρίση του επιβλέποντος.

44.7. Η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να προβεί σε περαιτέρω πληρωμές προς τον προμηθευτή μέχρι την ολοκλήρωση της παράδοσης των προμηθειών. Μετά την παράδοση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να ζητήσει από τον προμηθευτή να της καταβάλλει τις τυχόν πρόσθετες δαπάνες παράδοσης των προμηθειών ή καταβάλλει στον προμηθευτή τυχόν ποσά που του οφείλει πριν από την καταγγελία της σύμβασης.

44.8. Αν η αναθέτουσα αρχή καταγγείλει τη σύμβαση, δικαιούται να απαιτήσει από τον προμηθευτή αποζημίωση για κάθε ζημία που υπέστη μέχρι του ανώτατου ποσού που ορίζεται στη σύμβαση. Αν δεν ορίζεται ανώτατο ποσό, η αναθέτουσα αρχή δεν δικαιούται να

απαιτήσει πάνω από το τμήμα εκείνο της συμβατικής τιμής που αντιστοιχεί στην αξία του τμήματος των προμηθειών που δεν μπορεί, λόγω πλημμελούς εκτέλεσης της σύμβασης, να χρησιμοποιηθεί για τον προοριζόμενο σκοπό.

- 44.9. Όταν η καταγγελία αυτή δεν οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του προμηθευτή, ο τελευταίος αυτός δικαιούται να απαιτήσει, εκτός από τα ποσά που του οφείλονται για ήδη εκτελεσθείσες εργασίες, αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη.

Άρθρο 45

Καταγγελία από τον προμηθευτή

- 45.1. Ο προμηθευτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση, αφού ειδοποιήσει την αναθέτουσα αρχή 14 ημέρες πριν, εφόσον αυτή:
- α) δεν του καταβάλλει τα ποσά που του οφείλει δυνάμει οποιασδήποτε βεβαίωσης του επιβλέποντος το έργο, μετά την εκπνοή της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 35 παράγραφος 2 ή
 - β) δεν εκτελεί συστηματικά τις υποχρεώσεις του μετά από επανειλημμένες οχλήσεις ή
 - γ) αναστέλλει τις εργασίες παράδοσης των προμηθευμένων ειδών ή τμήματος αυτών επί διάστημα μεγαλύτερο από 180 ημέρες, για λόγους που δεν προβλέπονται στη σύμβαση, ή οι οποίοι δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του προμηθευτή.
- 45.2. Η καταγγελία αυτή δεν θίγει τα άλλα δικαιώματα της αναθέτουσας αρχής ή του προμηθευτή δυνάμει της σύμβασης.
- 45.3. Στην περίπτωση τέτοιας καταγγελίας, η αναθέτουσα αρχή αποζημιώνει τον προμηθευτή για κάθε απώλεια ή ζημία που έχει ενδεχομένως υποστεί. Οι επιπρόσθετες αυτές πληρωμές δεν υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο που πρέπει να προβλέπεται στη σύμβαση.

Άρθρο 46

Ανωτέρα βία

- 46.1. Κανένα από τα μέρη δεν θεωρείται ότι δεν εκπληροί τις συμβατικές του υποχρεώσεις εάν η εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων κωλύεται από περιστάσεις ανωτέρας βίας, οι οποίες προέκυψαν μετά την κοινοποίηση της ανάθεσης ή μετά την ημερομηνία κατά την οποία καθίσταται ενεργός η σύμβαση, ανάλογα με το ποια από τις ημερομηνίες προηγείται.
- 46.2. Ο όρος «ανωτέρα βία», κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβάνει τις θεομηνίες, τις απεργίες, τα «λόκ-άουτ» και κάθε άλλη εργασιακή διατάραξη, τις εγκληματικές ενέργειες, τους κηρυγμένους και ακήρυκτους πολέμους, τους αποκλεισμούς, τις εξεγέρσεις, τις ταραχές, τις επιδημίες, τις κατολισθήσεις,

τους σεισμούς, τις θύελλες, τους κεραυνούς, τις πλημμύρες, τις καθιζήσεις, τις πολιτικές ταραχές, τις εκρήξεις και κάθε άλλο παρόμοιο απρόβλεπτο γεγονός το οποίο δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών και δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί όση επιμέλεια και να κατέβαλαν τα μέρη.

- 46.3. Παρά τις διατάξεις των άρθρων 21 και 44, ο προμηθευτής δεν υπόκειται σε κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης, σε υποχρέωση αποζημίωσης εκ της συμβάσεως ή σε καταγγελία της σύμβασης λόγω αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων, εάν και στο βαθμό που η καθυστέρηση της εκτέλεσης ή οποιαδήποτε άλλη αδυναμία εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων οφείλεται σε ανωτέρα βία. Η αναθέτουσα αρχή δεν ευθύνεται ομοίως, παρά τις διατάξεις των άρθρων 35 και 45, για την καταβολή τόκων υπερημερίας ή για τη μη εκτέλεση ή την καταγγελία της σύμβασης υπό του προμηθευτή λόγω αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων εάν και εφόσον η καθυστέρηση της αναθέτουσας αρχής ή οποιαδήποτε άλλη αδυναμία εκπλήρωσης των συμβατικών της υποχρεώσεων οφείλεται σε ανωτέρα βία.

- 46.4. Αν ένα από τα μέρη κρίνει ότι έχουν ανακύψει περιστάσεις ανωτέρας βίας που μπορεί να επηρεάσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, οφείλει να ειδοποιήσει αμελλητί το άλλο μέρος και τον επιβλέποντα, παρέχοντας λεπτομέρειες για τη φύση, την πιθανή διάρκεια και το ενδεχόμενο αποτέλεσμα των περιστάσεων. Αν δεν λάβει γραπτώς διαφορετικές οδηγίες από τον επιβλέποντα, ο προμηθευτής συνεχίζει την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών του για όσον καιρό αυτό είναι εύλογα εφικτό και αναζητεί κάθε λογικό εναλλακτικό μέσο για την εκτέλεση των υποχρεώσεών του που δεν κωλύονται από την ανωτέρα βία. Ο προμηθευτής δεν εφαρμόζει τα εν λόγω εναλλακτικά μέσα αν δεν λάβει σχετικές οδηγίες από τον επιβλέποντα.

- 46.5. Αν ο προμηθευτής υποβληθεί σε πρόσθετες δαπάνες προκειμένου να συμμορφωθεί με τις οδηγίες του επιβλέποντος ή προκειμένου να χρησιμοποιήσει εναλλακτικά μέσα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 46 παράγραφος 4, το σχετικό ποσό βεβαιώνεται από τον επιβλέποντα.

- 46.6. Αν έχουν προκύψει περιστάσεις ανωτέρας βίας, οι οποίες συνεχίζονται για περίοδο 180 ημερών, καθένα από τα μέρη δικαιούται, ανεξάρτητα από την παράταση που έχει ενδεχομένως χορηγηθεί στον προμηθευτή για την εκτέλεση της σύμβασης λόγω των περιστάσεων αυτών, να καταγγείλει τη σύμβαση αφού ειδοποιήσει το άλλο μέρος 30 ημέρες πριν. Εφόσον στο τέλος της περιόδου των 30 ημερών η ανωτέρα βία εξακολουθεί να υφίσταται, η σύμβαση λύεται και, κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τη σύμβαση, τα μέρη απαλλάσσονται από κάθε περαιτέρω υποχρέωση εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 47

Θάνατος

- 47.1. Αν ο προμηθευτής είναι φυσικό πρόσωπο, η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως σε περίπτωση θανάτου του. Αν, πάντως, οι κληρονόμοι ή οι έχοντες δικαιώματα εξεδήλωσαν πρόθεση να συνεχίσουν τη σύμβαση, η

αναθέτουσα αρχή εξετάζει τη πρότασή τους. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής γνωστοποιείται στους ενδιαφερομένους εντός 30 ημερών από την παραλαβή της πρότασης αυτής.

47.2. Αν η σύμβαση έχει ανατεθεί σε περισσότερα φυσικά πρόσωπα και ένα ή περισσότερα από αυτά αποβιώσουν, τα μέρη συντάσσουν έκθεση για την πρόοδο των εργασιών και η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει αν η σύμβαση πρέπει να λυθεί ή να συνεχιστεί, ανάλογα με τα εχέγγυα που παρέχουν οι επιζώντες και, ενδεχομένως, οι κληρονόμοι ή οι έχοντες δικαιώματα.

47.3. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 47 παράγραφοι 1 και 2, τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνεχίσουν την εκτέλεση της σύμβασης ειδοποιούν σχετικά την αναθέτουσα αρχή εντός 15 ημερών από την ημερομηνία του θανάτου.

47.4. Τα πρόσωπα αυτά, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την καλή εκτέλεση της σύμβασης όπως ακριβώς ευθυνόταν και ο αρχικός προμηθευτής. Η συνέχιση της σύμβασης υπόκειται στους κανόνες σχετικά με τη σύσταση της εγγύησης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 11.

ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 48

Επίλυση των διαφορών

48.1. Η αναθέτουσα αρχή και ο προμηθευτής καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυση κάθε διαφοράς σχετικής με τη σύμβαση που μπορεί να προκύψει μεταξύ τους ή μεταξύ του επιβλέποντος και του προμηθευτή.

48.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προβλέπει:

α) τη διαδικασία της φιλικής επίλυσης των διαφορών·

β) τις προθεσμίες εντός των οποίων μπορεί να γίνει προσφυγή στη διαδικασία φιλικής επίλυσης μετά την κοινοποίηση της διαφοράς στο άλλο μέρος και τη μέγιστη προθεσμία εντός της οποίας θα πρέπει να επιλυθεί η διαφορά, με την προϋπόθεση ότι η καθοριζόμενη για τη φιλική επίλυση προθεσμία δεν υπερβαίνει 120 ημέρες από την έναρξη της επιλεγείσας διαδικασίας·

γ) τις προθεσμίες για τη γραπτή απάντηση στην αίτηση φιλικής επίλυσης ή σε άλλες αιτήσεις που επιτρέπονται κατά την πορεία της διαδικασίας και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις εν λόγω προθεσμίες.

48.3. Τα μέρη μπορεί να συμφωνήσουν για την επίλυση της διαφοράς με συμβιβασμό, από τρίτο μέρος, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, μετά την αποτυχία της επιλεγείσας διαδικασίας φιλικής επίλυσης.

48.4. Η εγκριθείσα διαδικασία φιλικής επίλυσης ή συμβιβασμού περιλαμβάνει πάντοτε μία διαδικασία κατά την οποία κοινοποιούνται οι αιτιάσεις και οι αντίστοιχες απαντήσεις προς το άλλο μέρος.

48.5. Αν δεν επιτευχθεί φιλική επίλυση της διαφοράς ή συμβιβασμός εντός των ανωτάτων καθορισμένων προθεσμιών, η διαφορά:

α) διευθετείται βάσει της εθνικής νομοθεσίας του κράτους της αναθέτουσας αρχής, εφόσον πρόκειται για εθνική σύμβαση και

β) εφόσον πρόκειται για διεθνή σύμβαση, διευθετείται δια διαιτησίας σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας που έχει θεσπιστεί από το Συμβούλιο της ΕΟΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)
ΣΤΙΣ ΥΧΕ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

	<i>Σελίδα</i>
Άρθρο 1 — Ορισμοί	77
Άρθρο 2 — Εφαρμοστέο δίκαιο και γλώσσα της σύμβασης	78
Άρθρο 3 — Ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης	78
Άρθρο 4 — Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις	78
Άρθρο 5 — Επιβλέπων και εκπρόσωπος του επιβλέποντος	78
Άρθρο 6 — Εκχώρηση	79
Άρθρο 7 — Υπεργολαβία	79

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 8 — Παροχή πληροφοριών	80
Άρθρο 9 — Αγωγή σε θέματα επιτόπιας νομοθεσίας	80

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Άρθρο 10 — Γενικές υποχρεώσεις	80
Άρθρο 11 — Κώδικας δεοντολογίας	81
Άρθρο 12 — Ανεξαρτησία	81
Άρθρο 13 — Προδιαγραφές και σχέδια	81
Άρθρο 14 — Αποζημίωση	81
Άρθρο 15 — Διευθετήσεις για την ασφαλιστική και ιατροφαρμακευτική κάλυψη	82
Άρθρο 16 — Δικαιώματα ιδιοκτησίας επί των εκθέσεων και των εγγράφων	83

ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 17 — Έκταση των υπηρεσιών	83
Άρθρο 18 — Διάθεση προσωπικού	84
Άρθρο 19 — Προσωπικό και εξοπλισμός	84
Άρθρο 20 — Εκπαιδευόμενοι	85

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 21 — Εντολή έναρξης εκτέλεσης	85
Άρθρο 22 — Προθεσμία εκτέλεσης	85
Άρθρο 23 — Παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης	85
Άρθρο 24 — Υπερμερία περί την εκτέλεση	86
Άρθρο 25 — Αναστολή εκτέλεσης	86
Άρθρο 26 — Τροποποιήσεις της σύμβασης	86

	Σελίδα
Άρθρο 27 — Ωράριο εργασίας	87
Άρθρο 28 — Δικαίωμα αδείας	87
Άρθρο 29 — Ενημέρωση	88
Άρθρο 30 — Αρχεία	88
Άρθρο 31 — Υποβολή εκθέσεων	88
Άρθρο 32 — Έγκριση εκθέσεων και των εγγράφων	88

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο 33 — Γενικές διατάξεις	88
Άρθρο 34 — Προκαταβολές	88
Άρθρο 35 — Διαδικασία πληρωμής	89
Άρθρο 36 — Μετακινήσεις και μεταφορές	90
Άρθρο 37 — Αναθεώρηση των τιμών	90
Άρθρο 38 — Υπερμερία περί τις πληρωμές	91
Άρθρο 39 — Πληρωμές προς τρίτους	91

ΑΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 40 — Αθέτηση της σύμβασης	91
Άρθρο 41 — Καταγγελία από μέρους της αναθέτουσας αρχής	91
Άρθρο 42 — Καταγγελία από μέρους του συμβούλου	92
Άρθρο 43 — Ανωτέρα βία	92
Άρθρο 44 — Θάνατος	93

ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 45 — Επίλυση των διαφορών	93
---------------------------------------	----

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

- 1.1. Κατά την εφαρμογή της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων και της σύμβασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

ΕΟΚ: η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

ΥΧΕ: οι υπερπόντιες χώρες και τα εδάφη που συνδέονται με την ΕΟΚ βάσει της απόφασης του Συμβουλίου.

Σύμβαση: η συμφωνία την οποία έχουν συνάψει και υπογράψει τα συμβαλλόμενα μέρη για την παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανομένων και όλων των πρόσθετων πράξεων και όλων των ενσωματωμένων σ' αυτήν εγγράφων.

Σύμβουλος: ο αντισυμβαλλόμενος με τον οποίο η αναθέτουσα αρχή συνάπτει τη σύμβαση.

Αναθέτουσα αρχή: το κράτος ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συνάπτει τη σύμβαση, ή για λογαριασμό του οποίου συνάπτεται η σύμβαση με το σύμβουλο.

Κράτος της αναθέτουσας αρχής: η ΥΧΕ στο έδαφος της οποίας πρόκειται να εκτελεστεί η σύμβαση παροχής υπηρεσιών.

Επιβλέπων: η δημόσια υπηρεσία, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής, το οποίο φέρει την ευθύνη για τη διεύθυνση ή/και την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης παροχής υπηρεσιών ή στο οποίο η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μεταβιβάσει δικαιώματα ή/και εξουσίες δυνάμει της σύμβασης.

Εκπρόσωπος του επιβλέποντος: οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει διορίσει ο επιβλέπων ως εκπρόσωπό του βάσει της σύμβασης και έχει εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπεί τον επιβλέποντα στην εκτέλεση των καθηκόντων του και στην άσκηση των δικαιωμάτων ή/και εξουσιών που έχουν μεταβιβασθεί σ' αυτόν. Κατά συνέπεια, οσάκις έχουν μεταβιβασθεί καθήκοντα, δικαιώματα ή/και εξουσίες του επιβλέποντος στον εκπρόσωπό του, κάθε αναφορά στον επιβλέποντα θα ισχύει και ως αναφορά στον εκπρόσωπο του επιβλέποντος.

Υπηρεσίες: έργο που πρέπει να εκτελεστεί από το σύμβουλο δυνάμει της σύμβασης, όπως μελέτες, σχέδια, παροχή τεχνικής βοήθειας και εκπαίδευση.

Προγραμματικό πλαίσιο: η δήλωση της αναθέτουσας αρχής με την οποία ορίζονται οι απαιτήσεις της ή/και οι στόχοι των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων, όπου πρέπει, των μεθόδων και των μέσων που θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ο σύμβουλος ή/και των επιτευκτέων αποτελεσμάτων.

Ημέρα: η ημερολογιακή ημέρα.

Προθεσμίες: τα προβλεπόμενα στη σύμβαση χρονικά διαστήματα, που αρχίζουν να υπολογίζονται από την επομένη της ενέργειας ή της πράξης ή του γεγονότος που αποτελεί το σημείο αφετηρίας τους. Όταν η τελευταία ημέρα του χρονικού διαστήματος δεν είναι εργάσιμη, η προθεσμία εκπνέει στο τέλος της πρώτης εργάσιμης ημέρας που ακολουθεί την τελευταία ημέρα του χρονικού αυτού διαστήματος.

Τιμή της σύμβασης: το ποσό που αναφέρεται στη σύμβαση ως αρχική εκτίμηση του πληρωτέου ποσού για την παροχή των υπηρεσιών ή άλλο αντίστοιχο ποσό που θα διαπιστωθεί στο τέλος της εκτέλεσης της σύμβασης ότι οφείλεται στον Σύμβουλο, σύμφωνα με τη σύμβαση.

Σχέδιο: το σχέδιο σε σχέση με το οποίο θα πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες σύμφωνα με τη σύμβαση.

Πίνακας τιμών: ο πλήρης πίνακας τιμών, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης της συνολικής τιμής, που υποβάλλεται από το σύμβουλο στην προσφορά του, με τις αναγκαίες τροποποιήσεις, και που αποτελεί τμήμα της σύμβασης βάσει τιμής μονάδας.

Ανάλυση της συνολικής τιμής: ο κατ' είδος πίνακας ποσοστών και τιμών που καταδεικνύει το σχηματισμό της τιμής σε σύμβαση βάσει συνολικής τιμής, αλλά δεν αποτελεί τμήμα της σύμβασης.

Σχέδια: τα σχέδια που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή ή/και τον επιβλέποντα ή/και τα σχέδια που παρέχονται από το σύμβουλο και εγκρίνονται από τον επιβλέποντα, για την παροχή των υπηρεσιών.

Γραπτό: κάθε χειρόγραφο, δακτυλογραφημένη ή έντυπη ανακοίνωση συμπεριλαμβανομένων των τηλετυπικών, τηλεγραφικών και τηλεαντιγραφικών διαβιβάσεων.

Διοικητική εντολή: οποιαδήποτε γραπτή οδηγία ή εντολή του επιβλέποντος προς το σύμβουλο η οποία αφορά την παροχή των υπηρεσιών.

Ανακοινώσεις: πιστοποιητικά, ειδοποιήσεις, εντολές και οδηγίες που εκδίδονται σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Εθνικό νόμισμα: το νόμισμα του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

Ξένο νόμισμα: κάθε επιτρεπτό νόμισμα που αναφέρεται στη σύμβαση, εκτός του εθνικού νομίσματος.

Γενική αποζημίωση: το ποσό που δεν προβλέπεται εξαρχής στη σύμβαση και το οποίο επιδικάζεται από διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο ή συμφωνείται από τους συμβαλλόμενους, ως αποζημίωση πληρωτέα σε ένα από τα μέρη το οποίο υπέστη ζημία λόγω αθέτησης της σύμβασης εκ μέρους του άλλου.

Συμβατική αποζημίωση: το ποσό που προβλέπεται στη σύμβαση ως αποζημίωση την οποία οφείλει να καταβάλει ο σύμβουλος στην αναθέτουσα αρχή εάν

δεν εκτελέσει τη σύμβαση ή μέρος αυτής εντός των προθεσμιών που ορίζονται σ' αυτήν, ή το ποσό που οφείλει να πληρώσει το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη στο άλλο εξαιτίας οιασδήποτε άλλης ειδικής αθέτησης προβλεπόμενης στη σύμβαση.

Ειδική συγγραφή υποχρεώσεων: οι ειδικοί όροι που έχουν οριστεί από την αναθέτουσα αρχή ως μέρος της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών, με τις αναγκαίες τροποποιήσεις, οι οποίοι έχουν ενσωματωθεί στη σύμβαση και περιλαμβάνουν:

- α) τις τροποποιήσεις της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων·
 - β) τις ειδικές συμβατικές ρήτρες·
 - γ) τις τεχνικές προδιαγραφές και
 - δ) οτιδήποτε άλλο έχει σχέση με τη σύμβαση.
- 1.2. Οι τίτλοι και οι επικεφαλίδες της παρούσας γενικής συγγραφής υποχρεώσεων δεν θεωρούνται μέρος αυτής ούτε λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία της σύμβασης.
 - 1.3. Εφόσον το επιτρέπουν τα συμφραζόμενα, οι λέξεις που αναφέρονται στον ενικό θεωρούνται ότι υπονοούν και τον πληθυντικό και αντίστροφα και οι λέξεις αρσενικού γένους θεωρούνται ότι υπονοούν και το θηλυκό και αντίστροφα.
 - 1.4. Οι λέξεις που αναφέρονται σε πρόσωπα ή μέρη, περιλαμβάνουν και επιχειρήσεις και εταιρείες καθώς και οιονδήποτε οργανισμό με νομική ικανότητα.

Άρθρο 2

Εφαρμοστέο δίκαιο και γλώσσα της σύμβασης

- 2.1. Το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση είναι το δίκαιο του κράτους της αναθέτουσας αρχής, εκτός αν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 2.2. Σε όλα τα θέματα που δεν καλύπτονται από την παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων, εφαρμόζεται το δίκαιο της σύμβασης.
- 2.3. Η γλώσσα της σύμβασης και όλων των ανακοινώσεων μεταξύ του συμβούλου, της αναθέτουσας αρχής και του επιβλέποντος ή των εκπροσώπων τους είναι εκείνη που ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Όλες οι εκθέσεις, συστάσεις και φάκελοι που εκπονούνται από το σύμβουλο σύμφωνα με τη σύμβαση συντάσσονται επίσης στη γλώσσα που ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 3

Ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης

Εκτός αν ορίζεται άλλως στη σύμβαση, η ιεράρχηση των εγγράφων της σύμβασης καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 4

Ειδοποιήσεις και γραπτές ανακοινώσεις

- 4.1. Εκτός αν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, οι ανακοινώσεις μεταξύ της αναθέτουσας αρχής ή/και του επιβλέποντος, αφενός, και του συμβούλου αφετέρου, διαβιβάζονται ταχυδρομικά, τηλεγραφικά, τηλετυπικά, τηλεαντιγραφικά ή με ιδιόχειρη επίδοση στις διευθύνσεις που έχουν οριστεί από τα συμβαλλόμενα μέρη για το σκοπό αυτό.
- 4.2. Αν ο αποστολέας μιας ανακοίνωσης επιθυμεί απόδειξη παραλαβής, το αναφέρει ρητά μέσα στην ανακοίνωσή του, ζητά δε απόδειξη παραλαβής όποτε υπάρχει προθεσμία για την παραλαβή της ανακοίνωσης. Πάντως, ο αποστολέας οφείλει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την παραλαβή της ανακοίνωσης.
- 4.3. Όταν στη σύμβαση γίνεται λόγος για ειδοποίηση, κοινοποίηση, συγκατάθεση, έγκριση, βεβαίωση, πιστοποίηση ή απόφαση, ανεξαρτήτως από ποιον προέρχονται, και εφόσον δεν ορίζεται άλλως, η εν λόγω ειδοποίηση, κοινοποίηση, συγκατάθεση, έγκριση, βεβαίωση, πιστοποίηση ή απόφαση γίνεται γραπτώς και οι λέξεις «ειδοποιών», «κοινοποιώ», «πιστοποιώ», «βεβαιώνω», «εγκρίνω» ή «αποφασίζω» ερμηνεύονται καταλλήλως. Η συναίνεση, έγκριση, πιστοποίηση, βεβαίωση ή απόφαση δεν πρέπει να απορρίπτονται ή να καθυστερούν αδικαιολόγητα.

Άρθρο 5

Επιβλέπων και εκπρόσωπος του επιβλέποντος

- 5.1. Ο επιβλέπων εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζει η σύμβαση. Εκτός αν ορίζεται ρητά στη σύμβαση, ο επιβλέπων δεν έχει εξουσία να απαλλάξει το σύμβουλο από τις υποχρεώσεις που του επιβάλει η σύμβαση.
- 5.2. Ο επιβλέπων μπορεί, κατά διαστήματα, διατηρώντας την τελική ευθύνη, να μεταβιβάζει στον εκπρόσωπό του οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τις εξουσίες του, επίσης δε, να ανακαλεί τη μεταβίβαση αυτή ή να αντικαθιστά τον εκπρόσωπο ανά πάσα στιγμή. Η εν λόγω μεταβίβαση, ανάκληση ή αντικατάσταση, γίνονται γραπτώς και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα μόνον αφού παραλάβει αντίγραφό τους ο σύμβουλος.
- 5.3. Κάθε ανακοίνωση που απευθύνει ο εκπρόσωπος του επιβλέποντος προς το σύμβουλο στα πλαίσια της μεταβίβασης αυτής, έχει το ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα όπως και αν είχε προέλθει από τον επιβλέποντα, υπό τον όρο ότι:
 - α) η τυχόν παράλειψη του εκπροσώπου του επιβλέποντος να απορρίψει κάποια έκθεση ή κάποιες υπηρεσίες δεν θίγει την εξουσία του επιβλέποντος να απορρίψει την έκθεση ή τις υπηρεσίες και να δώσει τις απαραίτητες οδηγίες για την επανόρθωση της κατάστασης·

β) ο επιβλέπων έχει την ευχέρεια να ανατρέψει ή να μεταβάλει το περιεχόμενο της ανακοίνωσης.

5.4. Οι οδηγίες ή/και εντολές του επιβλέποντος έχουν τη μορφή διοικητικών εντολών. Ενδεχομένως, οι εντολές αυτές χρονολογούνται, αριθμούνται και καταχωρούνται σε πρωτόκολλο, ενώ αντίγραφα τους παραδίδονται δια χειρός, εφόσον απαιτείται, στον εκπρόσωπο του συμβούλου.

Άρθρο 6

Εκχώρηση

6.1. Η εκχώρηση είναι έγκυρη μόνο εάν γίνεται με γραπτή συμφωνία με την οποία ο συμβούλος μεταβιβάζει τη σύμβασή του ή μέρος αυτής σε τρίτο.

6.2. Ο συμβούλος δεν δύναται, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της αναθέτουσας αρχής, να εκχωρήσει τη σύμβαση ή μέρος αυτής ή οφέλη ή συμφέροντα που απορρέουν από τη σύμβαση, παρά μόνο προκειμένου για:

α) σύσταση, υπέρ του τραπεζίτη του συμβούλου, προνομίου ως προς οποιαδήποτε υφιστάμενη ή μέλλουσα απαίτησή του βάσει της σύμβασης ή

β) εκχώρηση στους ασφαλιστές του συμβούλου, του δικαιώματος του τελευταίου να στρέφεται κατά παντός τρίτου υπευθύνου, στις περιπτώσεις όπου οι ασφαλιστές έχουν καλύψει το σύμβουλο για ζημιές τις οποίες υπέστη ο ίδιος ή για τις οποίες ευθύνεται.

6.3. Για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 2, η έγκριση εκχώρησης από την αναθέτουσα αρχή δεν απαλλάσσει το σύμβουλο από τις υποχρεώσεις του για το μέρος της σύμβασης που έχει ήδη εκτελεσθεί ή για το μέρος που δεν έχει εκχωρηθεί.

6.4. Εάν ο σύμβουλος εκχωρήσει τη σύμβαση χωρίς άδεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, χωρίς όχληση, να εφαρμόσει αυτοδικαίως τις κυρώσεις λόγω αθέτησης της σύμβασης που προβλέπονται στα άρθρα 40 και 41.

6.5. Οι εκδοχές πρέπει να πληρούν τα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης.

Άρθρο 7

Υπεργολαβία

7.1. Η υπεργολαβία είναι έγκυρη μόνον εάν καταρτίζεται με γραπτή συμφωνία με την οποία ο σύμβουλος αναθέτει την εκτέλεση μέρους της σύμβασης σε τρίτο.

7.2. Ο σύμβουλος δεν μπορεί να συνάψει σύμβαση υπεργολαβίας ή να χρησιμοποιήσει άλλο ανεξάρτητο σύμβουλο για την παροχή μέρους των υπηρεσιών χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια της αναθέτουσας αρχής. Οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν με υπεργολαβία και η τουτότητα του ανεξάρτητου συμβούλου κοινοποιούνται στην αναθέτουσα αρχή. Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 3 και εντός 30 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης, ανακοινώνει στον σύμβουλο την απόφασή της και αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν παρέχει ενδεχομένως την άδειά της.

7.3. Κατά την επιλογή των υπεργολάβων ή/και άλλων ανεξάρτητων συμβούλων, προτιμώνται τα φυσικά πρόσωπα, οι εταιρείες ή οι επιχειρήσεις του κράτους της αναθέτουσας αρχής που είναι σε θέση να παράσχουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες με ισοδύναμους όρους.

7.4. Οι υπεργολάβοι ή/και οι ανεξάρτητοι σύμβουλοι πρέπει να πληρούν τα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης.

7.5. Μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και των υπεργολάβων ή/και ανεξάρτητων συμβούλων, δεν υπάρχει συμβατική σχέση.

7.6. Ο σύμβουλος ευθύνεται για τις πράξεις, τις παραλείψεις και την αμέλεια των υπεργολάβων ή/και των άλλων ανεξάρτητων συμβούλων και των εκπροσώπων ή υπαλλήλων τους, σαν να ήταν πράξεις, παραλείψεις ή αμέλεια του ίδιου, των εκπροσώπων ή των υπαλλήλων του. Η έγκριση από την αναθέτουσα αρχή της εκχώρησης μέρους της σύμβασης ή της χρησιμοποίησης από τον σύμβουλο άλλων ανεξάρτητων συμβούλων ή υπεργολάβων για την παροχή μέρους των υπηρεσιών, δεν απαλλάσσει το σύμβουλο από καμία από τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της σύμβασης.

7.7. Εάν η αναθέτουσα αρχή ή ο επιβλέπων διαπιστώσουν ότι κάποιος υπεργολάβος ή ανεξάρτητος σύμβουλος δεν είναι ικανός να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, μπορούν να απαιτήσουν πάραυτα από το σύμβουλο, είτε να βρεί ως αντικαταστάτη άλλο ανεξάρτητο σύμβουλο ή υπεργολάβο με ικανότητες και πείρα αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, είτε να αναλάβει την παροχή υπηρεσιών ο ίδιος.

7.8. Αν ο σύμβουλος συνάψει σύμβαση υπεργολαβίας ή χρησιμοποιήσει άλλο ανεξάρτητο σύμβουλο χωρίς προηγούμενη άδεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, χωρίς προηγούμενη όχληση, να εφαρμόσει αυτοδικαίως τις κυρώσεις λόγω αθέτησης της σύμβασης που προβλέπονται στα άρθρα 40 και 41.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ*Άρθρο 8***Παροχή πληροφοριών**

- 8.1. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει στον σύμβουλο όλες τις πληροφορίες ή/και όλα τα στοιχεία που διαθέτει και που μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμα για την εκτέλεση της σύμβασης το ταχύτερο δυνατό. Τα σχετικά έγγραφα επιστρέφονται στην αναθέτουσα αρχή μετά την ολοκλήρωση της παροχής υπηρεσιών.
- 8.2. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει στο σύμβουλο κάθε δυνατή βοήθεια για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη σύμβαση, που είναι εύλογο να ζητήσει αυτός προκειμένου να εκτελέσει τη σύμβαση.

*Άρθρο 9***Αρωγή σε θέματα επιτόπιας νομοθεσίας**

- 9.1. Ο σύμβουλος μπορεί να ζητήσει την αρωγή της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να προμηθευθεί αντίγραφα των νόμων και κανονισμών καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα τοπικά συναλλακτικά έθιμα, και τις διοικητικές διατάξεις ή διατάγματα της χώρας στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες, που μπορούν να επηρεάσουν το σύμβουλο κατά την εκτέλεση των συμβατικών του υποχρεώσεων. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρέχει την αρωγή αυτή με έξοδα του συμβούλου.
- 9.2. Σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για την απασχόληση αλλοδαπών στο κράτος όπου παρέχονται οι υπηρεσίες, η αναθέτουσα αρχή θα καταβάλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να βοηθήσει το σύμβουλο στην απόκτηση όλων των απαιτούμενων θεωρήσεων και αδειών, περιλαμβανομένων και των αδειών παραμονής και εργασίας του προσωπικού του οποίου τις υπηρεσίες κρίνουν αναγκαίες, ο σύμβουλος και η αναθέτουσα αρχή, καθώς και των αδειών παραμονής των οικογενειών του εν λόγω προσωπικού.
- 9.3. Η αναθέτουσα αρχή δίνει στα στελέχη, στους υπαλλήλους και εκπροσώπους της όλες τις οδηγίες που είναι απαραίτητες ή πρόσφορες για την ταχεία και αποτελεσματική παροχή των υπηρεσιών.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ*Άρθρο 10***Γενικές υποχρεώσεις**

- 10.1. Ο σύμβουλος τηρεί και εφαρμόζει τους νόμους και τους κανονισμούς που ισχύουν στο κράτος της

αναθέτουσας αρχής και μεριμνά ώστε να τηρούν και να εφαρμόζουν την εν λόγω νομοθεσία τα μέλη του προσωπικού του, τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους και οι τοπικοί του υπάλληλοι. Ο σύμβουλος αποζημιώνει την αναθέτουσα αρχή για οποιαδήποτε απαίτηση ή αγωγή εξαιτίας παράβασης των παραπάνω νόμων και κανονισμών από μέρους του συμβούλου, των υπαλλήλων του και των προστατευόμενων μελών των οικογενειών τους.

- 10.2. Ο σύμβουλος εκτελεί τις υπηρεσίες με τη δέουσα προσοχή, αποτελεσματικότητα και επιμέλεια, ακολουθώντας τις άριστες επαγγελματικές συνήθειες και συμμορφούμενος προς τη γενική συγγραφή υποχρεώσεων, το προγραμματικό πλαίσιο και τις οδηγίες του επιβλέποντος.
- 10.3. Ο σύμβουλος συμμορφώνεται με τις διοικητικές εντολές του επιβλέποντος. Όταν ο σύμβουλος κρίνει ότι οι απαιτήσεις μιας διοικητικής εντολής υπερβαίνουν τα όρια της εξουσίας του επιβλέποντος ή τα όρια της σύμβασης, τότε, εντός αποσβεστικής προθεσμίας 30 ημερών από την παραλαβή της εντολής, απευθύνει αιτιολογημένη ανακοίνωση στον επιβλέποντα. Η γνωστοποίηση αυτή δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διοικητικής εντολής.
- 10.4. Εάν ο σύμβουλος ή υπεργολάβος του, ανεξάρτητος σύμβουλος, εκπρόσωπός του ή υπάλληλός του προσφέρει ή συμφωνεί να προσφέρει ή να δώσει ή δίδει σε οποιονδήποτε, δώρο, φιλοδώρημα, ατέλεια ή προμήθεια ως δέλεαρ ή ανταμοιβή για ενέργεια ή αποχή από ενέργεια σε σχέση με τη σύμβαση ή με άλλη σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή, ή για την επίδειξη εύνοιας ή δυσμένειας ως προς κάποιο πρόσωπο σε σχέση με τη σύμβαση ή άλλη σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή, τότε η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με την επιφύλαξη των κεκτημένων δικαιωμάτων του συμβούλου σύμφωνα με τη σύμβαση, να καταγγείλει τη σύμβαση, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 40 και 41.
- 10.5. Ο σύμβουλος χειρίζεται όλα τα έγγραφα και τις πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση σε σχέση με τη σύμβαση ως ιδιωτικού και εμπιστευτικού χαρακτήρα και δεν δικαιούται, εκτός αν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της εκτέλεσης της σύμβασης, να δημοσιεύσει ή να κοινολογήσει λεπτομέρειες της σύμβασης χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής ή του επιβλέποντος μετά από συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή. Εάν προκύψει διαφωνία ως προς την ανάγκη δημοσίευσης ή κοινολόγησης για τους σκοπούς της σύμβασης, η απόφαση της αναθέτουσας αρχής είναι οριστική.
- 10.6. Εάν ο σύμβουλος είναι κοινοπραξία (joint venture) ή consortium δύο ή περισσότερων προσώπων, όλα τα πρόσωπα ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την εκπλήρωση των όρων της σύμβασης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής, και ορίζουν, εφόσον το ζητήσει η αναθέ-

τους αρχή, ένα από τα πρόσωπα αυτά ως υπεύθυνο εξουσιοδοτημένο να αναλαμβάνει δεσμεύσεις εξ ονόματος της κοινοπραξίας ή του consortium. Η σύνθεση ή η σύσταση της κοινοπραξίας ή του consortium δεν τροποποιούνται χωρίς προηγούμενη γραπτή συναίνεση της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 11

Κώδικας δεοντολογίας

- 11.1. Ο σύμβουλος ενεργεί πάντα τίμια και αμερόληπτα και ως αξιόπιστος σύμβουλος της αναθέτουσας αρχής σύμφωνα με τους κανόνες του κώδικα δεοντολογίας που ισχύει για το επάγγελμά του, καθώς και με την προσήκουσα διακριτικότητα. Ιδίως δεν κάνει δημόσιες δηλώσεις σχετικά με το έργο ή τις υπηρεσίες χωρίς την προηγούμενη συναίνεση της αναθέτουσας αρχής, ούτε συμμετέχει σε δραστηριότητες ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις του απέναντι στην αναθέτουσα αρχή. Δεν δεσμεύει την αναθέτουσα αρχή με κανένα τρόπο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή της συναίνεση και, όπου πρέπει, εξηγεί την υποχρέωση αυτή σαφώς στους τρίτους.
- 11.2. Κατά τη διάρκεια της σύμβασης, ο σύμβουλος και οι υπάλληλοί του σέβονται τις πολιτικές, πολιτιστικές και θρησκευτικές συνήθειες που επικρατούν στο κράτος της αναθέτουσας αρχής.
- 11.3. Η αμοιβή του συμβούλου που προβλέπεται από τη σύμβαση αποτελεί τη μόνη αμοιβή του σε ό,τι αφορά τη σύμβαση και ούτε αυτός ούτε το προσωπικό του μπορούν να αποδέχονται προμήθειες, εκπτώσεις, επιχορηγήσεις, έμμεσες πληρωμές ή άλλα ανταλλάγματα που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τη σύμβαση ή την εκπλήρωση των δυνάμει αυτής υποχρεώσεών του.
- 11.4. Ο σύμβουλος δεν μπορεί να λαμβάνει, ούτε άμεσα ούτε έμμεσα, δικαιώματα εκμετάλλευσης, παροχές ή προμήθειες όσον αφορά είδη ή συστήματα κατοχυρωμένα με διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή άλλως προστατευόμενα, τα οποία χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της σύμβασης ή του έργου, εκτός αν υπάρχει αντίθετη γραπτή συμφωνία με την αναθέτουσα αρχή.
- 11.5. Ο σύμβουλος και το προσωπικό του τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο, καθόλη τη διάρκεια και μετά την περάτωση της σύμβασης. Χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της αναθέτουσας αρχής, ο σύμβουλος και το προσωπικό που απασχολεί ή έχει προσλάβει δεν πρέπει ποτέ να αποκαλύπτουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εμπιστευτικές πληροφορίες που τους δόθηκαν ή που οι ίδιοι ανακάλυψαν ούτε να κοινολογούν στοιχεία των συστάσεων που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών ή ως αποτέλεσμα αυτής. Επίσης δεν πρέπει να χρησιμοποιούν κατά τρόπο επιζήμιο για

την αναθέτουσα αρχή τις πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση τους και τα αποτελέσματα των μελετών, πειραμάτων και ερευνών που διεξάγονται για την εκτέλεση της σύμβασης και κατά τη διάρκεια αυτής.

Άρθρο 12

Ανεξαρτησία

- 12.1. Ο σύμβουλος αποφεύγει κάθε σχέση που θα μπορούσε να κλονίσει την ανεξαρτησία του ίδιου ή του προσωπικού του. Εάν ο σύμβουλος δεν τηρήσει τη δέουσα ανεξάρτητη στάση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταγγείλει πάραυτα τη σύμβαση, χωρίς όχληση, ανεξάρτητα από την τυχόν αποζημίωση για κάθε ζημία που υφίσταται λόγω του γεγονότος αυτού.
- 12.2. Ο σύμβουλος μετά την ολοκλήρωση ή καταγγελία της σύμβασης, περιορίζεται στην παροχή των υπηρεσιών για τους σκοπούς του έργου. Ως εκ τούτου απαγορεύεται, εκτός αν υπάρχει γραπτή άδεια της αναθέτουσας αρχής στο σύμβουλο και στους άλλους εργολήπτες, συμβούλους ή προμηθευτές, με τους οποίους συνεργάζεται ή συνδέεται ο σύμβουλος, να εργάζονται, να προμηθεύουν προϊόντα ή να παρέχουν υπηρεσίες υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα στα πλαίσια του έργου, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής προσφορών για μέρος του έργου.

Άρθρο 13

Προδιαγραφές και σχέδια

- 13.1. Ο σύμβουλος προετοιμάζει όλες τις προδιαγραφές και τα σχέδια, χρησιμοποιώντας αποδεκτά και γενικά αναγνωρισμένα συστήματα, τα οποία εγκρίνει η αναθέτουσα αρχή, και λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πρόσφατα κριτήρια σχεδιασμού.
- 13.2. Ο σύμβουλος μεριμνά ώστε όλες οι προδιαγραφές και τα σχέδια, καθώς και όλη η τεκμηρίωση σχετικά με την προμήθεια προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών για τους σκοπούς του έργου να καταρτίζονται αμερόληπτα, ώστε να προωθείται ο ανταγωνισμός κατά την υποβολή προσφορών.

Άρθρο 14

Αποζημιώσεις

- 14.1. Ο σύμβουλος αποζημιώνει, προστατεύει και υπερασπίζεται, με δικά του έξοδα, την αναθέτουσα αρχή, τους αντιπροσώπους και τους υπαλλήλους της για κάθε αγωγή, αξίωση, βλάβη ή ζημία που οφείλονται σε οιαδήποτε παράξη ή παράλειψη του συμβούλου κατά την παροχή των υπηρεσιών, καθώς και σε

παράβαση νομικών διατάξεων ή δικαιωμάτων τρίτων, όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα σήματα και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, συγγραφικά και άλλα.

Άρθρο 15

Διευθετήσεις για την ασφαλιστική και ιατροφαρμακευτική κάλυψη

- 14.2. Ο σύμβουλος αποζημιώνει, προστατεύει και υπερασπίζεται, με δική του δαπάνη, την αναθέτουσα αρχή, τους αντιπροσώπους και τους υπαλλήλους της για κάθε αγωγή, αξίωση, ζημία ή βλάβη που οφείλονται στη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από το άρθρο 10, υπό τον όρο ωστόσο:
- α) ότι ο σύμβουλος έχει λάβει γνώση αυτών των αγωγών, αξιώσεων, ζημιών ή βλαβών το αργότερο 30 ημέρες αφότου η αναθέτουσα αρχή λάβει γνώση αυτών·
 - β) ότι η ευθύνη του συμβούλου κατά την έννοια του άρθρου 14 περιορίζεται σε ένα ποσό που καθορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, με την προϋπόθεση ότι το όριο αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση αγωγών, αξιώσεων, ζημιών ή βλαβών που οφείλονται σε βαρεία αμέλεια ή δόλο του συμβούλου·
 - γ) ότι η ευθύνη του συμβούλου, κατά την έννοια του άρθρου 14 περιορίζεται μόνο στις αγωγές, αξιώσεις, ζημίες ή βλάβες που προκλήθηκαν άμεσα από τη μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του και δεν περιλαμβάνει ευθύνη που προκύπτει από απρόβλεπτα γεγονότα που έμμεσα μόνον ή παρεμπιπτόντως συνδέονται με αυτήν.
- 14.3. Ο σύμβουλος, κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, επανορθώνει με δική του δαπάνη οιοδήποτε ελάττωμα κατά την παροχή των υπηρεσιών, σε περίπτωση που δεν εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση.
- 14.4. Παρά τις αντίθετες διατάξεις του άρθρου 14, ο σύμβουλος δεν φέρει καμία απολύτως ευθύνη για αγωγές, αξιώσεις, ζημίες ή βλάβες που οφείλονται στο ότι:
- α) η αναθέτουσα αρχή παρέλειψε να εφαρμόσει κάποια σύσταση, ή αγνόησε κάποια ενέργεια, απόφαση ή σύσταση του συμβούλου, ή ανάγκασε το σύμβουλο να εφαρμόσει μία απόφαση ή σύσταση με την οποία ο σύμβουλος διαφωνούσε, ή επί της οποίας είχε εκφράσει σοβαρές επιφυλάξεις ή
 - β) δεν εκτελέστηκαν σωστά οι οδηγίες του συμβούλου από τους αντιπροσώπους, τους υπαλλήλους ή τους ανεξάρτητους συμβούλους της αναθέτουσας αρχής.
- 14.5. Μετά την ολοκλήρωση των υπηρεσιών, ο σύμβουλος παραμένει υπεύθυνος για οιαδήποτε αθέτηση των συμβατικών του υποχρεώσεων για μια περίοδο που ορίζεται βάσει του δικαίου της σύμβασης.
- 15.1. Η πρόσληψη του συμβούλου από την αναθέτουσα αρχή εξαρτάται από την ικανοποιητική κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής απόδειξη του γεγονότος ότι ο σύμβουλος ή/και το προσωπικό του είναι υγιείς και δεν πάσχουν από κανένα μειονέκτημα που θα μπορούσε να επηρεάσει την παροχή των υπηρεσιών. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τον σύμβουλο ή/και από το προσωπικό που παρέχει τις υπηρεσίες του, να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση από ειδικό γιατρό πριν εγκαταλείψει τον τόπο της συνήθους κατοικίας του και να διαβιβάσει το ταχύτερο δυνατό στην αναθέτουσα αρχή την έκθεση της ιατρικής αυτής εξέτασης.
- 15.2. Ο σύμβουλος λαμβάνει τα μέτρα του για την ιατροφαρμακευτική κάλυψη του ίδιου και των άλλων προσώπων που απασχολεί δυνάμει της σύμβασης και για όλη τη διάρκειά της. Εκτός εάν άλλως ορίζεται στη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή δεν ευθύνεται για τις ιατρικές δαπάνες του συμβούλου.
- 15.3. Η αναθέτουσα αρχή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη για την ασφάλεια ζωής, τις ασφαλίσεις που καλύπτουν τα ιατρικά έξοδα, τους κινδύνους ατυχημάτων ή ταξιδιών ή οποιαδήποτε άλλη ασφάλιση είναι απαραίτητη ή επιθυμητή για το προσωπικό ή τους υπεργολάβους ή άλλους ανεξάρτητους συμβούλους για την παροχή των υπηρεσιών, ή για τα μέλη των οικογενειών τους.
- 15.4. Μέσα σε 20 ημέρες από την κοινοποίηση της έγκρισης της σύμβασης, ο σύμβουλος οφείλει να συνάψει ασφαλιστική σύμβαση πλήρους αποζημίωσης για ποσό μέχρι το όριο που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, η οποία θα καλύπτει, από την έναρξη της εκτέλεσης της σύμβασης και για όλη της τη διάρκεια:
- α) την ευθύνη του συμβούλου για τις ασθένειες ή τα εργατικά ατυχήματα των υπαλλήλων του, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών επαναπατρισμού για λόγους υγείας·
 - β) την απώλεια ή τη φθορά του εξοπλισμού της αναθέτουσας αρχής που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της σύμβασης·
 - γ) την αστική ευθύνη σε περίπτωση ατυχημάτων που συμβαίνουν σε τρίτους ή στην αναθέτουσα αρχή και στους υπαλλήλους της στα πλαίσια της εκτέλεσης της σύμβασης·
 - δ) θανατηφόρο ατύχημα ή μόνιμη αναπηρία που προκλήθηκε από τραυματισμό κατά τη διάρκεια της σύμβασης και
 - ε) κάθε άλλη ασφαλιστική κάλυψη που μπορεί να ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων όπως απαιτείται από τη νομοθεσία του κράτους της αναθέτουσας αρχής.

- 15.5. Ο σύμβουλος μπορεί επίσης να υποχρεωθεί, βάσει της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων, να συνάψει ασφαλιστική σύμβαση που να καλύπτει την απώλεια ή φθορά των προσωπικών αντικειμένων των υπαλλήλων του που ασχολούνται στο κράτος της αναθέτουσας αρχής, καθώς και των οικογενειών τους.
- 15.6. Ο σύμβουλος οφείλει να αποδεικνύει τη σύναψη ασφαλιστηρίου συμβολαίου και την τακτική πληρωμή των ασφαλιστρών αμελλητί, οποτεδήποτε του ζητείται από την αναθέτουσα αρχή ή τον επιβλέποντα.

Άρθρο 16

Δικαιώματα ιδιοκτησίας επί των εκθέσεων και των εγγράφων

- 16.1. Όλες οι εκθέσεις και τα συναφή στοιχεία όπως χάρτες, διαγράμματα, σχέδια, προδιαγραφές, πλάνα, στατιστικά στοιχεία, υπολογισμοί και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο ή υλικό που αποκτάται, συγκεντρώνεται ή καταρτίζεται από το σύμβουλο κατά την εκτέλεση της σύμβασης, είναι εμπιστευτικά και ανήκουν στην απόλυτη ιδιοκτησία της αναθέτουσας αρχής. Ο σύμβουλος, μόλις ολοκληρώσει την εκτέλεση της σύμβασης, παραδίδει όλα τα έγγραφα και τα στοιχεία στην αναθέτουσα αρχή. Ο σύμβουλος μπορεί να κρατά αντίγραφα αυτών των εγγράφων και στοιχείων, αλλά δεν επιτρέπεται να τα χρησιμοποιεί για σκοπούς άλλους από της σύμβασης χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της αναθέτουσας αρχής.
- 16.2. Ο σύμβουλος δεν μπορεί να δημοσιεύσει άρθρα σχετικά με τις υπηρεσίες ή να αναφερθεί σε αυτές κατά την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους, ούτε να κοινολογήσει, χωρίς τη γραπτή άδεια της αναθέτουσας αρχής, πληροφορίες που του έχουν δοθεί από την ίδια.

ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 17

Έκταση των υπηρεσιών

- 17.1. Ο σύμβουλος παρέχει τις υπηρεσίες που προβλέπει η σύμβαση σύμφωνα με το προγραμματικό πλαίσιο.
- 17.2. Η σύμβαση μπορεί να συνίσταται στην ανάθεση μιας ή περισσότερων από τις ακόλουθες εργασίες:
- μελέτη για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών και τον καθορισμό του έργου,
 - οικονομική μελέτη ή μελέτη αγοράς,
 - προμελέτη σκοπιμότητας ή/και μελέτη σκοπιμότητας,
 - μελέτη για την εκτέλεση του έργου (προμελέτη ή κανονική μελέτη και, όπου πρέπει, τελική κατασκευαστική μελέτη, σύνταξη των τευχών δημοπρατήσεως),

- επίβλεψη του έργου,
- διεύθυνση των εργασιών για την εκτέλεση του έργου,
- διάθεση προσωπικού,
- άλλες μορφές τεχνικής βοήθειας.

- 17.3. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων καθορίζει το προγραμματικό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- α) το αντικείμενο και την έκταση της σύμβασης·
- β) το βαθμό ακρίβειας που πρέπει να επιτευχθεί και τα διάφορα στάδια ή τμήματα των υπηρεσιών και
- γ) τον τύπο και το περιεχόμενο των εκθέσεων, των αναφορών, των πλάνων, των υπολογισμών, των μετρήσεων, των προδιαγραφών, του προϋπολογισμού δαπάνης και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου που πρέπει να συντάξει ο σύμβουλος κατά την περάτωση κάθε σταδίου ή τμήματος της μελέτης ή κατά την αποπεράτωση του συνόλου της μελέτης.

- 17.4. Όταν η σύμβαση προβλέπει την παροχή τεχνικής βοήθειας προς την αναθέτουσα αρχή ή/και τον επιβλέποντα, ανατίθεται στο σύμβουλο να τους συμβουλεύει για όλες τις τεχνικές πλευρές που συνδέονται με το σχεδιασμό του έργου και ενδέχεται να προκύψουν κατά την εκτέλεσή του. Στην περίπτωση αυτή, ο σύμβουλος δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα.

- 17.5. Όταν η σύμβαση προβλέπει τη διεύθυνση των εργασιών εκτέλεσης του έργου, ο σύμβουλος αναλαμβάνει, σύμφωνα με τους νόμους του κράτους της αναθέτουσας αρχής και υπό τη διεύθυνση του επιβλέποντος, όλα τα διαχειριστικά καθήκοντα που συνεπάγεται η επίβλεψη της εκτέλεσης ενός έργου.

- 17.6. Όταν, σύμφωνα με την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, ο σύμβουλος οφείλει να προετοιμάσει ένα τεύχος δημοπρατήσεως, το τεύχος αυτό περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα που είναι αναγκαία για τις διαβουλεύσεις με τους κατάλληλους εργολήπτες, κατασκευαστές και προμηθευτές και για την προετοιμασία προσφορών για την εκτέλεση των εργασιών ή την παροχή των προμηθειών ή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της πρόσκλησης υποβολής των προσφορών. Η αναθέτουσα αρχή θέτει στη διάθεση του συμβούλου όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για την κατάρτιση των διοικητικής φύσεως όρων του τεύχους δημοπρατήσεως.

- 17.7. Όταν η σύμβαση προβλέπει την επίβλεψη ενός έργου, ανατίθεται στο σύμβουλο η διεύθυνση των εργασιών εκτέλεσης αυτού.

- 17.8. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 12 παράγραφος 2, στο σύμβουλο ο οποίος είναι υπεύθυνος για τις φάσεις μελέτης ή/και σχεδιασμού του έργου μπορούν

να ανατεθούν περαιτέρω εργασίες διαχείρισης και επίβλεψης του έργου μεταξύ των οποίων και η παροχή τεχνικής βοήθειας.

Άρθρο 19

Προσωπικό και εξοπλισμός

Άρθρο 18

Διάθεση προσωπικού

- 18.1. Όταν η σύμβαση προβλέπει τη διάθεση προσωπικού για την εκτέλεση ενός έργου, ο σύμβουλος παρέχει το προσωπικό αυτό σε ειδικούς τομείς σχετικούς με την εκτέλεση του έργου, υπό μορφή τεχνικής βοήθειας με συμβουλευτικό ή/και με διευθυντικό ρόλο. Το εν λόγω προσωπικό υπάγεται άμεσα στη διεύθυνση του επιβλέποντος.
- 18.2. Οι υπηρεσίες παρέχονται από το προσωπικό που αναφέρεται στη σύμβαση μέσα στα καθοριζόμενα από αυτήν χρονικά περιθώρια. Ο σύμβουλος μπορεί, με την προηγούμενη συναίνεση της αναθέτουσας αρχής, να επιφέρει μικροαλλαγές στα χρονικά αυτά όρια, εάν το κρίνει σκόπιμο για την αποτελεσματική παροχή των υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι οι αλλαγές αυτές δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα οι πληρωμές που γίνονται στα πλαίσια της σύμβασης να υπερβούν την τιμή που προβλέπεται στη σύμβαση.
- 18.3. Ο σύμβουλος είναι υπεύθυνος για το ήθος του προσωπικού που θέτει στη διάθεση της αναθέτουσας αρχής.
- 18.4. Ο σύμβουλος δεν προβαίνει σε αντικατάσταση του προσωπικού χωρίς προηγούμενη συναίνεση της αναθέτουσας αρχής. Ωστόσο, ο σύμβουλος τοποθετεί αντικαταστάτη με τα αντίστοιχα τουλάχιστον προσόντα και πείρα ο οποίος να είναι αποδεκτός από την αναθέτουσα αρχή, σε περίπτωση που:
 - α) λόγω ασθένειας ή ατυχήματος ένα μέλος του προσωπικού αδυνατεί να συνεχίσει την παροχή των υπηρεσιών του·
 - β) η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι ένα πρόσωπο που καθορίζεται στη σύμβαση είναι ανίκανο ή ακατάλληλο να εκπληρώνει τα απαιτούμενα από τη σύμβαση καθήκοντά του·
 - γ) καθίσταται αναγκαίο να αντικατασταθεί ένα μέλος του προσωπικού, για οιονδήποτε άλλο λόγο ανεξάρτητο από τη θέληση του συμβούλου.
- 18.5. Η αμοιβή του αντικαταστάτη δεν θα υπερβαίνει την αμοιβή που θα είχε καταβληθεί στο αντικατασταθέν μέλος του προσωπικού.
- 18.6. Εκτός από την περίπτωση αντικατάστασης εξαιτίας θανάτου ή όταν η αναθέτουσα αρχή αιτείται αντικατάσταση μη προβλεπόμενη από τη σύμβαση, όλα τα πρόσθετα ή επακόλουθα έξοδα που οφείλονται στην αντικατάσταση βαρύνουν το σύμβουλο. Στα έξοδα αυτά περιλαμβάνονται το κόστος του ταξιδιού επιστροφής του αντικαθιστωμένου και της οικογενείας του και οι δαπάνες που δημιουργεί η ενδεχόμενη ανάγκη να παραμένουν ταυτόχρονα στον τόπο εργασίας και ο αντικαθιστώμενος και ο αντικαταστάτης του.

- 19.1. Το προσωπικό που χρησιμοποιεί ο σύμβουλος για την εκτέλεση της σύμβασης, πρέπει να εγκριθεί από την αναθέτουσα αρχή. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προσδιορίζει το κατώτατο επίπεδο κατάρτισης, προσόντων και πείρας του προσωπικού του συμβούλου και, σε ορισμένες περιπτώσεις, και την απαιτούμενη ειδικευση.
- 19.2. Οι συστάσεις ή/και το βιογραφικό σημείωμα κάθε μέλους του προσωπικού του συμβούλου που θα προσληφθεί βάσει της σύμβασης, υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή προς έγκριση, είτε στην προσφορά του συμβούλου στην περίπτωση της διαδικασίας υποβολής προσφορών, είτε σε άλλες περιπτώσεις, πριν από τη σύναψη της σύμβασης.
- 19.3. Η αναθέτουσα αρχή ανακοινώνει την έγκριση ή την απόρριψή της εντός 30 ημερών από το διορισμό του συμβούλου ή από την υποβολή της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2, ανάλογα με την περίπτωση.
- 19.4. Το προσωπικό που έχει εγκρίνει η αναθέτουσα αρχή αρχίζει τα καθήκοντά του την ημερομηνία ή μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων ή, άλλως, μέσα στην προθεσμία που ανακοινώνει στο σύμβουλο η αναθέτουσα αρχή.
- 19.5. Εκτός εάν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, το προσωπικό του συμβούλου κατοικεί κοντά στον τόπο εργασίας. Εάν τμήμα των υπηρεσιών πρέπει να εκτελεσθεί έξω από το κράτος της αναθέτουσας αρχής, ο σύμβουλος γνωστοποιεί στον επιβλέποντα το όνομα και την ιδιότητα του προσωπικού που απασχολείται σε αυτό το τμήμα των υπηρεσιών καθώς και το χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό.
- 19.6. Ο σύμβουλος οφείλει:
 - α) να διαβιβάσει στον επιβλέποντα, εντός 15 ημερών από την κατακύρωση της σύμβασης, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα της τοποθέτησης του προσωπικού, λεπτομερή καταγραφή των καθηκόντων του και κατάλογο του εξοπλισμού που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για την παροχή των υπηρεσιών·
 - β) να ειδοποιεί εγκαίρως τον επιβλέποντα για τις ημερομηνίες αφίξεως και αναχωρήσεως κάθε μέλους του προσωπικού·
 - γ) να υποβάλλει εγκαίρως στην έγκριση του επιβλέποντος αίτηση για κάθε αλλαγή των μελών του προσωπικού και για κάθε τροποποίηση του αρχικού χρονοδιαγράμματος ή αλλαγή εξοπλισμού.
- 19.7. Ο σύμβουλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε τα μέλη του προσωπικού του να διαθέτουν

διαρκώς τον εξοπλισμό που θα τους επιτρέψει να φέρουν εις πέρας τα ειδικά καθήκοντά τους υπό όρους που εγγυώνται την αποτελεσματικότητα των εργασιών.

Άρθρο 20

Εκπαιδευόμενοι

- 20.1. Ο σύμβουλος αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, την εκπαίδευση των προσώπων που του παραχωρούνται σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή.
- 20.2. Το γεγονός ότι οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν οδηγίες από το σύμβουλο, δεν συνεπάγεται ότι αποκτούν την ιδιότητα του υπαλλήλου του συμβούλου. Οφείλουν, ωστόσο, να συμμορφώνονται προς τις οδηγίες του συμβούλου και τις διατάξεις του άρθρου 11, όπως και οι υπάλληλοί του. Μετά από αιτιολογημένη γραπτή αίτηση του συμβούλου, μπορεί να αντικατασταθεί ο εκπαιδευόμενος του οποίου η απόδοση ή η συμπεριφορά δεν είναι ικανοποιητική.
- 20.3. Εάν δεν προβλέπει άλλως η σύμβαση, η αμοιβή των εκπαιδευόμενων, τα έξοδα ταξιδιού τους, η στέγασή τους και οι λοιπές σχετικές δαπάνες βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή.
- 20.4. Ο σύμβουλος υποβάλλει ανά τρίμηνο εκθέσεις στην αναθέτουσα αρχή σχετικά με την εκπαίδευση των εκπαιδευόμενων. Αμέσως πριν από την ολοκλήρωση των υπηρεσιών, συντάσσει έκθεση για τα αποτελέσματα της εκπαίδευσής τους και μια εκτίμηση των επαγγελματικών προσόντων που απέκτησαν ενόψει της μελλοντικής τους απασχόλησης. Ο τύπος των εκθέσεων αυτών και η διαδικασία υποβολής τους καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 21

Εντολή έναρξης εκτέλεσης

- 21.1. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει την ημερομηνία έναρξης της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης και την γνωστοποιεί στο σύμβουλο είτε με την κοινοποίηση της κατακύρωσης της σύμβασης είτε με διοικητική εντολή που εκδίδει ο επιβλέπων.
- 21.2. Η ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης δεν μπορεί να καθοριστεί αργότερα από την 180η ημέρα μετά την κοινοποίηση της κατακύρωσης της σύμβασης, εκτός άλλης συμφωνίας των συμβαλλομένων.
- 21.3. Όταν προβλέπονται υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν εκτός του κράτους της αναθέτουσας αρχής, η έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης όσον αφορά τις

υπηρεσίες αυτές, συμπίπτει με την ημερομηνία κατά την οποία πράγματι άρχισε η παροχή τους, η οποία δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας που καθορίζει η αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 22

Προθεσμία εκτέλεσης

- 22.1. Η προθεσμία εκτέλεσης αρχίζει την ημερομηνία που καθορίζεται βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 1 και αναφέρεται στη σύμβαση με την επιφύλαξη των παρατάσεων που ενδέχεται να χορηγηθούν δυνάμει του άρθρου 23.
- 22.2. Εάν προβλέπονται διαφορετικές προθεσμίες εκτέλεσης για διαφορετικές ενότητες υπηρεσιών, οι προθεσμίες αυτές δεν συγχωνεύονται σε περίπτωση που έχουν ανατεθεί περισσότερες ενότητες σε έναν μόνο σύμβουλο.
- 22.3. Αν στην περίπτωση των πολυετών σχεδίων τεχνικής συνεργασίας, η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων προβλέπει διάφορες συμβατικές προθεσμίες, η προθεσμία εκτέλεσης καθορίζεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 31 και τα μέρη δεσμεύονται μόνο για την πρώτη συμβατική περίοδο. Εκτός εάν ένα από τα μέρη επιθυμεί να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη λήξη μιας συμβατικής προθεσμίας, η σύμβαση ανανεώνεται με διαδοχικές πρόσθετες πράξεις οι οποίες συνάπτονται στο τέλος κάθε προθεσμίας και οι οποίες καθορίζουν τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν από το σύμβουλο. Η αμοιβή για τη νέα συμβατική περίοδο καθορίζεται σύμφωνα με τις αρχές που ισχύουν στη σύμβαση.
- 22.4. Η πρόθεση μη ανανέωσης της σύμβασης για περαιτέρω συμβατική περίοδο, γνωστοποιείται προς το έτερο μέρος το αργότερο 90 ημέρες πριν από την εκπνοή της τρέχουσας συμβατικής προθεσμίας.

Άρθρο 23

Παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης

- 23.1. Ο σύμβουλος μπορεί να ζητήσει παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης εάν προκύψουν ή αναμένεται να προκύψουν καθυστερήσεις για έναν από τους ακόλουθους λόγους:
 - α) επιβολή πρόσθετων ή συμπληρωματικών υπηρεσιών από μέρους του επιβλέποντος·
 - β) διοικητικές εντολές που επηρεάζουν την ημερομηνία της ολοκλήρωσης, οι οποίες δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του συμβούλου·
 - γ) μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής·
 - δ) κάθε αναστολή της παροχής των υπηρεσιών που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του συμβούλου·
 - ε) ανωτέρα βία·

στ) κάθε άλλη αιτία καθυστέρησης που αναφέρεται στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του συμβούλου.

23.2. Ο σύμβουλος, εντός 15 ημερών αφότου λάβει γνώση ότι ενδέχεται να υπάρξει καθυστέρηση, κοινοποιεί στον επιβλέποντα την πρόθεσή του να ζητήσει παράταση την οποία θεωρεί ότι δικαιούται και, εντός 60 ημερών από τη στιγμή εκείνη, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ συμβούλου και επιβλέποντος, παρέχει στον επιβλέποντα πλήρη και λεπτομερή στοιχεία της αίτησής του, προκειμένου αυτή να εξεταστεί εγκαίρως.

23.3. Ο επιβλέπων ανακοινώνει γραπτώς στο σύμβουλο, μετά από διαβουλεύσεις με την αναθέτουσα αρχή και, όπου ενδείκνυται, με το σύμβουλο, την απόφασή του να χορηγήσει όση παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης δικαιολογείται, αναδρομικά ή για τα μέλλον ή πληροφορεί το σύμβουλο ότι δεν δικαιούται παρατάσεως.

Άρθρο 24

Υπερημερία περί την εκτέλεση

24.1. Εάν ο σύμβουλος δεν παράσχει τις υπηρεσίες μέσα στην(στις) προθεσμία(ες) εκτέλεσης που προβέπει η σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή, χωρίς όχληση, και με την επιφύλαξη των λοιπών αποκαταστάσεων που της παρέχει η σύμβαση, δικαιούται συμβατικής αποζημίωσης για κάθε ημέρα ή τμήμα ημέρας που έχει παρέλθει μεταξύ του τέλους της προκαθορισμένης προθεσμίας εκτέλεσης ή της παράτασής της, βάσει του άρθρου 23, και της ημέρας πραγματικής περάτωσης, με βάση το ημερήσιο ποσό και ως το ανώτατο όριο που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

24.2. Αν η αναθέτουσα αρχή, δικαιούται να λάβει το ανώτατο ποσό που προβέπεται στο άρθρο 24 παραγράφος 1, μπορεί, αφού ειδοποιήσει προηγουμένως τον σύμβουλο:

- α) να καταγγείλει τη σύμβαση και
- β) να μεριμνήσει για την ολοκλήρωση της παροχής των υπηρεσιών με δαπάνη του συμβούλου.

Άρθρο 25

Αναστολή εκτέλεσης

25.1. Ο σύμβουλος, κατόπιν εντολής του επιβλέποντος, αναστέλλει την παροχή των υπηρεσιών ή μέρους αυτών για όσο χρονικό διάστημα και με όποιο τρόπο ο επιβλέπων κρίνει αναγκαίο.

25.2. Ο επιβλέπων, ύστερα από διαβουλεύσεις με την αναθέτουσα αρχή και το σύμβουλο, αποφασίζει την

τυχόν παράταση της διάρκειας εκτέλεσης που κατά την κρίση του επιβλέποντος είναι δίκαιο και εύλογο να δοθεί στο σύμβουλο κατόπιν αιτήσεώς του.

25.3. Εάν η περίοδος αναστολής υπερβαίνει τις 180 ημέρες και η αναστολή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του συμβούλου, ο σύμβουλος μπορεί, με ειδοποίηση προς τον επιβλέποντα, να ζητήσει την άδεια να ξαναρχίσει την παροχή των υπηρεσιών εντός 30 ημερών ή να καταγγείλει τη σύμβαση.

Άρθρο 26

Τροποποίηση της σύμβασης

26.1. Ο επιβλέπων, χωρίς να αλλάζει το αντικείμενο ή την έκταση της σύμβασης, διατάζει οποιαδήποτε τροποποίηση κάποιου μέρους της παρασχετέας υπηρεσίας που είναι αναγκαία για την ολοκλήρωση της παροχής της. Οι τροποποιήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν προσθήκες, παραλείψεις, υποκαταστάσεις, αλλαγές όσον αφορά την ποιότητα, την ποσότητα, την προκαθορισμένη αλληλουχία, μέθοδο ή χρόνο εκτέλεσης της υπηρεσίας. Καμία εντολή τροποποίησης δεν έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωση της σύμβασης, αλλά οι τυχόν οικονομικές επιπτώσεις τους αξιολογούνται σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφοι 5 και 7.

26.2. Τροποποιήσεις γίνονται μόνον κατόπιν διοικητικής εντολής, με την προϋπόθεση ότι:

- α) αν για κάποιο λόγο, ο επιβλέπων χρειαστεί να δώσει προφορική εντολή, την επιβεβαιώνει το συντομότερο δυνατόν με διοικητική εντολή·
- β) αν ο σύμβουλος επιβεβαιώσει εγγράφως προφορική εντολή δοθείσα για τους σκοπούς του άρθρου 26 παράγραφος 2 στοιχείο α) και η επιβεβαίωση αυτή δεν διαψευσθεί αμέσως εγγράφως από τον επιβλέποντα, θεωρείται ότι έχει δοθεί διοικητική εντολή για την τροποποίηση.

26.3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26 παράγραφος 2, πριν από οποιαδήποτε διοικητική εντολή για τροποποίηση, ο επιβλέπων γνωστοποιεί στο σύμβουλο τη φύση και τη μορφή της τροποποίησης. Αφού λάβει τη γνωστοποίηση αυτή, ο σύμβουλος υποβάλλει το συντομότερο δυνατό στον επιβλέποντα πρόταση η οποία περιλαμβάνει:

- α) περιγραφή της εκτελεστέας υπηρεσίας ή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν και πρόγραμμα εκτέλεσης και
- β) τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις του προγράμματος εκτέλεσης ή οποιασδήποτε συμβατικής υποχρέωσης του συμβούλου και
- γ) τυχόν αναπροσαρμογή της τιμής της σύμβασης σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 26.

26.4. Αφού λάβει τα ανωτέρω από το σύμβουλο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 3, ο επιβλέπων, μετά από δέουσα συνεννόηση με την αναθέτουσα αρχή και, όπου χρειάζεται, με το σύμβουλο, αποφασίζει το συντομότερο δυνατό αν πρέπει να εκτελεσθεί η τροποποίηση. Αν ο επιβλέπων αποφασίσει να εκτελεσθεί η τροποποίηση, δίνει διοικητική εντολή στην οποία αναφέρεται ότι η τροποποίηση θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τις τιμές και τους όρους που υπέβαλε ο σύμβουλος σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3 ή όπως τροποποιήθηκαν από τον επιβλέποντα σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 5.

26.5. Οι τιμές όλων των τροποποιήσεων που έχει διατάξει ο επιβλέπων σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφοι 2 και 4 προσδιορίζονται από τον επιβλέποντα βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

α) όταν οι εργασίες και οι συνθήκες εκτέλεσής τους είναι παρόμοιες προς τις εργασίες που τιμολογούνται στον πίνακα τιμών, θα εκτιμώνται βάσει των εκεί προβλεπομένων τιμών και ποσοστών·

β) όταν οι εργασίες ή οι συνθήκες εκτέλεσής τους είναι διαφορετικές, θα χρησιμοποιούνται ως βάση αποτίμησης τα ποσοστά και οι τιμές της σύμβασης εφόσον αποτελούν εύλογη βάση, ειδάλλως θα γίνεται δίκαιη αποτίμησή τους από τον επιβλέποντα·

γ) εάν λόγω της φύσεως ή του ποσού κάποιας τροποποίησης σχετικής με τη φύση ή το ποσό της σύμβασης εν όλω ή εν μέρει ο επιβλέπων θεωρεί ότι καθίσταται παράλογη κάποια από τις προβλεπόμενες στη σύμβαση τιμές ή ποσοστά για οποιαδήποτε εργασία, τότε καθορίζει ο ίδιος μια εύλογη τιμή ή ποσοστό βάσει των περιστάσεων·

δ) όταν απαιτείται τροποποίηση επειδή ο σύμβουλος αθέτησε τις συμβατικές του υποχρεώσεις, οι επιπλέον δαπάνες που οφείλονται στην τροποποίηση αυτή βαρύνουν το σύμβουλο.

26.6. Μόλις λάβει τη σχετική διοικητική εντολή, ο σύμβουλος προβαίνει στην εκτέλεση της τροποποίησης και δεσμεύεται όσον αφορά την εκτέλεσή της από την παρούσα συγγραφή υποχρεώσεων σαν να προβλεπόταν στη σύμβαση η τροποποίηση αυτή. Η έγκριση της παράτασης για την εκτέλεση ή της αναπροσαρμογής της τιμής της σύμβασης δεν αναστέλλει την παροχή της υπηρεσίας. Όταν η εντολή για τροποποίηση προηγείται της αντίστοιχης αναπροσαρμογής της τιμής της σύμβασης, ο σύμβουλος οφείλει να τηρεί στοιχεία περί του κόστους και του χρόνου εκτέλεσης της τροποποίησης. Τα στοιχεία αυτά θα μπορούν να επιθεωρούνται από τον επιβλέποντα όποτε εύλογα το θελήσει.

26.7. Όταν κατά την προσωρινή παραλαβή, υπάρχει αύξηση ή μείωση της συνολικής αξίας των υπηρεσιών που απαιτούνται δυνάμει της σύμβασης συνεπεία διοικητικής εντολής ή άλλων περιστάσεων που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του συμβούλου, η οποία υπερβαίνει το 15 % της τιμής της σύμβασης, ο επιβλέπων, αφού συννενοηθεί με την αναθέτουσα αρχή και τον σύμβουλο, καθορίζει τις τυχόν προσαυξήσεις ή εκπτώσεις από τη τιμή της σύμβασης που απαιτούνται κατ'εφαρμογή του άρθρου 26 παράγραφος 5. Το ποσό που καθορίζεται με αυτό τον τρόπο βασίζεται στο ποσό κατά το οποίο η αύξηση ή μείωση της αξίας υπερβαίνει το 15 %. Το ποσό γνωστοποιείται από τον επιβλέποντα στην αναθέτουσα αρχή και στο σύμβουλο και γίνεται η ανάλογη αναπροσαρμογή της τιμής της σύμβασης.

Άρθρο 27

Ωράριο εργασίας

Οι ημέρες και ώρες εργασίας του συμβούλου στο κράτος της αναθέτουσας αρχής, καθορίζονται με βάση τους νόμους, τους κανονισμούς και τις συνθήκες του κράτους της αναθέτουσας αρχής και τις ανάγκες των υπηρεσιών.

Άρθρο 28

Δικαίωμα αδείας

28.1. Εφόσον στη σύμβαση προβλέπεται ετήσια άδεια, ο σύμβουλος δικαιούται να λαμβάνει κανονική άδεια κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28.

28.2. Δικαίωμα κανονικής αδείας δημιουργείται με το ρυθμό που προβλέπει η σύμβαση. Η κανονική άδεια μπορεί να λαμβάνεται για κάθε πλήρες εξάμηνο και κάθε επόμενο κλάσμα μηνός κατά το οποίο ο σύμβουλος παρέχει τις υπηρεσίες. Κανονική άδεια λαμβάνεται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης, όταν το εγκρίνει ο επιβλέπων.

28.3. Το δικαίωμα κανονικής αδείας δεν μετατρέπεται σε χρηματική αμοιβή, εκτός αν κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, οι ανάγκες των υπηρεσιών είναι τέτοιες ώστε να μην μπορεί να ληφθεί κανονική άδεια κατά τη διάρκεια της προθεσμίας εκτέλεσης της σύμβασης.

28.4. Ο σύμβουλος δεν δικαιούται αναρρωτική ή άλλου είδους έκτακτη άδεια. Ο επιβλέπων έχει ωστόσο τη διακριτική ευχέρεια να χορηγήσει στο σύμβουλο, για ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους, άδεια άνευ αποδοχών κατά τη διάρκεια της προθεσμίας εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 29**Ενημέρωση**

Ο σύμβουλος παρέχει στον επιβλέποντα πληροφορίες σχετικές με τις υπηρεσίες και το έργο, οποτεδήποτε του ζητηθεί. Για το σκοπό αυτό, ο σύμβουλος συντάσσει περιοδικές εκθέσεις των οποίων το περιεχόμενο και η συχνότητα υποβολής καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Συντάσσει επίσης ειδικές εκθέσεις για τυχόν δυσκολίες στην εκτέλεση ή τεχνικές παραλείψεις στο προγραμματικό πλαίσιο.

Άρθρο 30**Αρχεία**

- 30.1. Ο σύμβουλος τηρεί ακριβείς και συστηματικούς λογαριασμούς και αρχείο για τις υπηρεσίες με τον τύπο και το περιεχόμενο που συνηθίζεται στον επαγγελματικό κλάδο και που απαιτείται για να αποδειχθεί με ακρίβεια ότι υποβλήθηκε όντως στο κόστος και τις δαπάνες που προβλέπονται στο άρθρο 35 για την παροχή των υπηρεσιών.
- 30.2. Ο σύμβουλος επιτρέπει στον επιβλέποντα να επιθεωρεί, οποιαδήποτε λογική στιγμή, το αρχείο και τους λογαριασμούς που αφορούν τις υπηρεσίες και να παίρνει αντίγραφα τους. Επιτρέπει επίσης στον επιβλέποντα ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον επιβλέποντα, να ελέγχουν, οποιαδήποτε λογική στιγμή, τους εν λόγω λογαριασμούς και το αρχείο, είτε κατά τη διάρκεια είτε μετά την περάτωση της παροχής των υπηρεσιών.

Άρθρο 31**Υποβολή εκθέσεων**

- 31.1. Αμέσως πριν από την ολοκλήρωση της παροχής των υπηρεσιών ο σύμβουλος συντάσσει γενική εμπιστευτική έκθεση μαζί με, όπου πρέπει, μια οικονομική ανάλυση του έργου και κριτική μελέτη κάθε μείζονος προβλήματος που προέκυψε κατά την εκτέλεση του έργου.
- 31.2. Η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 1 υποβάλλεται στον επιβλέποντα σε αριθμό αντιγράφων που προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων εντός 60 ημερών το αργότερο, μετά την ολοκλήρωση της παροχής υπηρεσιών εκ μέρους του συμβούλου. Η έκθεση αυτή δεν δεσμεύει την αναθέτουσα αρχή.
- 31.3. Όταν η σύμβαση εκτελείται κατά στάδια, ο σύμβουλος καταρτίζει έκθεση για κάθε στάδιο, εκτός αν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 31.4. Τα πρόσωπα, εκτός του επιβλέποντος, στα οποία αποστέλλονται αντίγραφα των εκθέσεων και των εγγράφων που αναφέρονται στα άρθρα 29 και 31 και

οι προθεσμίες εντός των οποίων υποβάλλονται από το σύμβουλο, καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Στις προθεσμίες αυτές, συνυπολογίζονται οι προθεσμίες που ορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, για την εξέταση και έγκριση ή απόρριψη εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, των εκθέσεων και εγγράφων που του υποβάλλονται.

Άρθρο 32**Έγκριση των εκθέσεων και των εγγράφων**

- 32.1. Η έγκριση, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, των εκθέσεων και εγγράφων που έχουν συνταχθεί και υποβληθεί από το σύμβουλο αποτελεί βεβαίωση ότι τα εν λόγω έγγραφα είναι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.
- 32.2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί στο σύμβουλο, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, την απόφασή της σχετικά με τα έγγραφα ή τις εκθέσεις που της υποβλήθηκαν. Εάν απορρίπτεται τα έγγραφα ή τις εκθέσεις ή εάν ζητεί τροποποιήσεις, η απόφασή της πρέπει να είναι αιτιολογημένη.
- 32.3. Όταν μια έκθεση ή έγγραφο εγκρίνεται από την αναθέτουσα αρχή υπό τον όρο ότι θα τροποποιηθεί από το σύμβουλο, η αναθέτουσα αρχή ορίζει προθεσμία για τις τροποποιήσεις που ζητούνται.
- 32.4. Όταν η σύμβαση εκτελείται κατά στάδια, για την εκτέλεση κάθε σταδίου, πρέπει να έχει εγκριθεί το προηγούμενο στάδιο από την αναθέτουσα αρχή, εκτός και αν τα διάφορα στάδια μπορούν να εκτελεσθούν ταυτόχρονα.

ΠΑΡΗΡΩΜΕΣ**Άρθρο 33****Γενικές διατάξεις**

- 33.1. Το νόμισμα ή τα νομίσματα στα οποία γίνονται οι πληρωμές καθορίζονται στη σύμβαση.
- 33.2. Οι διοικητικές και τεχνικές προϋποθέσεις στις οποίες υπόκεινται οι προκαταβολές, οι ενδιάμεσες πληρωμές ή οι πληρωμές υπολοίπου σύμφωνα με τα άρθρα 34 έως 39, καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

Άρθρο 34**Προκαταβολές**

- 34.1. Εάν προβλέπεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, χορηγείται στο σύμβουλο, κατ' αίτησή του, προκαταβολή για εργασίες που αφορούν την παροχή

των υπηρεσιών, ως κατ' αποκοπήν προκαταβολή, για να το διευκολύνει στην αντιμετώπιση των εξόδων που προκύπτουν από την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 35

Διαδικασία πληρωμής

- 34.2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων, το ποσό της προκαταβολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % της αρχικής συμβατικής τιμής.
- 34.3. Δεν χορηγείται προκαταβολή πριν από:
- α) τη σύναψη της σύμβασης·
 - β) την παροχή προς την αναθέτουσα αρχή εκ μέρους του συμβούλου χωριστής εγγύησης άμεσα απαιτητής, για ολόκληρο το ποσό της προκαταβολής, υπό μορφή τραπεζικής εγγυητικής επιστολής, τραπεζικής επιταγής, ιδιωτικής επιταγής θεωρημένης από Τράπεζα, ομολόγου ασφαλιστικού ή εγγυητικού φορέα (bond), ανέκλητης πιστωτικής επιστολής ή κατάθεσης σε μετρητά. Εάν η εγγύηση πρέπει να δοθεί υπό μορφή τραπεζικής εγγύησης, τραπεζικής επιταγής, ιδιωτικής επιταγής θεωρημένης από τράπεζα, ή ομολόγου ασφαλιστικού ή εγγυητικού φορέα (bond), τότε πρέπει να εκδίδεται από τράπεζα ή ασφαλιστικό ή εγγυητικό φορέα εγκεκριμένο από την αναθέτουσα αρχή και σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για την ανάθεση της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, η εγγύηση ισχύει και παραμένει ενεργός για 60 ημέρες τουλάχιστον μετά την αποδοχή της τελικής έκθεσης.
- 34.4. Ο σύμβουλος χρησιμοποιεί την προκαταβολή αποκλειστικά και μόνο για τις εργασίες που αφορούν την παροχή των υπηρεσιών. Αν ο σύμβουλος χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς οποιοδήποτε τμήμα της προκαταβολής, αυτή καθίσταται αμέσως απαιτητή και ο σύμβουλος δεν δικαιούται να λάβει άλλη προκαταβολή στο μέλλον.
- 34.5. Εάν παύσει να ισχύει η εγγύηση της προκαταβολής και ο σύμβουλος δεν την επανασυστήσει, η αναθέτουσα αρχή μπορεί είτε να παρακρατήσει το ισόποσο της προκαταβολής από τις μελλοντικές πληρωμές που οφείλει στο σύμβουλο δυνάμει της σύμβασης, είτε να καταγγείλει τη σύμβαση εάν κατά τη γνώμη της δεν είναι δυνατόν να γίνει παρακράτηση.
- 34.6. Εάν για οποιοδήποτε λόγο καταγγελλεί η σύμβαση, οι εγγυήσεις με τις οποίες ασφαλίστηκαν οι προκαταβολές μπορούν να καταπέσουν για να αποπληρωθεί το υπόλοιπο των προκαταβολών που οφείλει ακόμη ο σύμβουλος. Οι εγγυητές πληρώνουν την εγγύηση αμελλητί χωρίς να προβάλλουν οιοδήποτε ενστάσεις.
- 34.7. Η εγγύηση για τις προκαταβολές που προβλέπεται στο άρθρο 34 αποδεσμεύεται όταν επιστραφούν οι προκαταβολές.
- 34.8. Περαιτέρω προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη χορήγηση και επιστροφή προκαταβολών καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 35.1. Ο σύμβουλος δικαιούται ενδιάμεσες πληρωμές ή πληρωμή του τελικού υπολοίπου, σύμφωνα με τις διαδικασίες, προγράμματα και προθεσμίες που έχουν οριστεί στη σύμβαση, μόνο αφού παρασχεθούν και γίνουν αποδεκτές οι υπηρεσίες.
- 35.2. Η αμοιβή για κλάσμα μηνός υπολογίζεται με αμοιβή για κάθε ημέρα το ένα τριακοστό της αντίστοιχης μηνιαίας τιμής. Μειώσεις για τη μη πλήρη παροχή υπηρεσιών γίνονται με βάση τις τιμές που καθορίζονται στη σύμβαση, κατ' αναλογία του τμήματος των υπηρεσιών που δεν παρασχέθηκαν.
- 35.3. Όσον αφορά το τμήμα της σύμβασης το οποίο βασίζεται σε συνολικές και πάγιες τιμές ή σε τιμές μονάδας, μπορεί να γίνει πρόβλεψη για την καταβολή ενδιάμεσων πληρωμών μόνον όσον αφορά υπηρεσίες που έχουν ήδη παρασχεθεί και, στην περίπτωση του τμήματος μιας σύμβασης που στηρίζεται στην επιστροφή του κόστους, με την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών.
- 35.4. Το ποσό μιας ενδιάμεσης πληρωμής έναντι δεν πρέπει να υπερβαίνει το 90 % της αξίας των υπηρεσιών εκείνων με τις οποίες συνδέεται το 10 % που απομένει καταβάλλεται ως τελικό υπόλοιπο.
- 35.5. Η συχνότητα των ενδιάμεσων πληρωμών ρυθμίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων. Καταρχήν καταβάλλονται είτε σε μηνιαία βάση είτε όταν ολοκληρώνονται ορισμένες φάσεις ή μέρη των υπηρεσιών.
- 35.6. Οι όροι των πληρωμών που συνδέονται με άλλες υπηρεσίες που έχουν ανατεθεί στο σύμβουλο καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.
- 35.7. Για κάθε πληρωμή, ο σύμβουλος αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή τέσσερα αντίγραφα μιας γραπτής αίτησης πληρωμής καθώς και αναλυτικές κατατάξεις, μαζί με τις αποδείξεις, τα τιμολόγια, τα παραστατικά πληρωμών και τα άλλα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα για το ποσό που πρέπει να πληρωθούν για κάθε μήνα ή συμβατική περίοδο.
- 35.8. Η εν λόγω αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής, εντός 30 ημερών από την παραλαβή της, είτε εγκρίνεται είτε τροποποιείται κατά τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει, κατά τη γνώμη του επιβλέποντος, το οφειλόμενο στο σύμβουλο βάσει της σύμβασης ποσό. Όταν υπάρχει διαφωνία ως προς την αξία κάποιου στοιχείου, υπερισχύει η γνώμη του επιβλέποντος. Αφού καθορίσει το οφειλόμενο στο σύμβουλο ποσό, ο επιβλέπων χορηγεί στην αναθέτουσα αρχή και στο σύμβουλο βεβαίωση ενδιάμεσης πληρωμής για το εν λόγω ποσό και γνωστοποιεί στο σύμβουλο για ποια υπηρεσία γίνεται η πληρωμή.

35.9. Με την ανωτέρω βεβαίωση, ο επιβλέπων μπορεί να επιφέρει διαρθρώσεις ή τροποποιήσεις σε οποιαδήποτε προηγούμενη βεβαίωση έχει χορηγηθεί από τον ίδιο, και έχει το δικαίωμα να τροποποιήσει την αποτίμηση, ή να αρνηθεί τη χορήγηση βεβαίωσης ενδιάμεσης πληρωμής, εάν οι υπηρεσίες ή μέρος αυτών δεν έχουν παρασχεθεί κατά ικανοποιητικό για τον επιβλέποντα τρόπο.

35.10. Η πληρωμή του τελικού υπολοίπου εξαρτάται από την εκπλήρωση εκ μέρους του συμβούλου όλων των υποχρεώσεων του όσον αφορά την εκτέλεση όλων των σταδίων ή τμημάτων των υπηρεσιών, και από την έγκριση του τελικού σταδίου ή τμήματος των υπηρεσιών εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Η τελική εξόφληση γίνεται μόνο αφού υποβάλει ο σύμβουλος και εγκρίνει η αναθέτουσα αρχή την τελική έκθεση και μια τελική κατάσταση, όπου να φαίνεται ότι πρόκειται όντως για τελικά έγγραφα. Κάθε ποσό που πλήρωσε η αναθέτουσα αρχή ή που χρειάστηκε να πληρωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 35, καθ' υπέρβαση των όσων δικαιούται ο σύμβουλος σύμφωνα με τη σύμβαση, επιστρέφεται από το σύμβουλο στην αναθέτουσα αρχή εντός 30 ημερών από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης από μέρους τους συμβούλου.

35.11. Εάν συμβεί και εφόσον διαρκεί κάποιο από τα παρακάτω γεγονότα, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με γραπτή ανακοίνωση προς το σύμβουλο, να αναστείλει, εν όλω ή εν μέρει, τις πληρωμές του συμβούλου που προβλέπονται από τη σύμβαση:

- α) αθέτηση των υποχρεώσεων του συμβούλου κατά την εκτέλεση της σύμβασης·
- β) οιαδήποτε άλλη κατάσταση για την οποία ευθύνεται ο σύμβουλος, σύμφωνα με τη σύμβαση, και η οποία κατά τη γνώμη της αναθέτουσας αρχής, παρεμποδίζει ή απειλεί να παρεμποδίσει την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου ή της σύμβασης.

Άρθρο 36

Μετακινήσεις και μεταφορές

36.1. Εκτός αν ορίζεται άλλως στους ειδικούς όρους της σύμβασης, οι δαπάνες για τις μετακινήσεις των επιλέξιμων μελών του προσωπικού του συμβούλου, και των συζύγων και συντηρούμενων τέκνων τους κατά την έννοια της νομοθεσίας της χώρας στην οποία ευρίσκεται ο εγγεγραμμένος τόπος εργασίων του συμβούλου, βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή. Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται στο κόστος της συντομότερης δυνατής διαδρομής μεταξύ του τόπου της συνθήκης κατοικίας και του τόπου εκτέλεσης της σύμβασης.

36.2. Για τα αεροπορικά ταξίδια, καλύπτεται η τιμή της οικονομικής θέσης. Για τα θαλάσσια, σιδηροδρομικά ή ποταμοπολοικά ταξίδια καλύπτεται η τιμή της πρώτης θέσης. Το κόστος μεταφοράς των αποσκευών του προσωπικού μεταξύ του τόπου συνθήκης κατοικίας και του τόπου εκτέλεσης της σύμβασης

βαρύνει την αναθέτουσα αρχή, εντός των ορίων βάρους που καθορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

36.3. Οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες το κόστος μεταφοράς των εγγράφων, του εξοπλισμού και των υλικών βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή, καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

36.4. Σε κάθε περίπτωση, για την επιστροφή των εξόδων απαιτείται η υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων.

Άρθρο 37

Αναθεώρηση των τιμών

37.1. Εάν δεν ορίζεται άλλως στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και εκτός από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 37 παραγράφος 4 περιπτώσεις, η σύμβαση συνάπτεται σε καθορισμένες τιμές που δεν αναθεωρούνται.

37.2. Όταν οι τιμές επιδέχονται αναθεώρηση σύμφωνα με τη σύμβαση, για την αναθεώρηση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις των τιμών των σημαντικών στοιχείων εγχώριας ή αλλοδαπής προέλευσης που χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για τον υπολογισμό των τιμών προσφοράς, όπως είναι το εργατικό δυναμικό και άλλες υπηρεσίες. Οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν την αναθεώρηση, καθορίζονται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

37.3. Οι τιμές που περιλαμβάνονται στην προσφορά του συμβούλου θεωρείται ότι:

- α) έχουν διαμορφωθεί με βάση τις συνθήκες που ίσχυαν 30 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, ή, στην περίπτωση των συμβάσεων απευθείας ανάθεσης, την ημερομηνία της σύμβασης και
- β) λαμβάνουν υπόψη τη νομοθεσία και τις φορολογικές ρυθμίσεις που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς που καθορίζεται στο άρθρο 37 παράγραφος 3 στοιχείο α).

37.4. Στις περιπτώσεις τροποποίησης ή θέσπισης εθνικού ή πολιτειακού νόμου, διατάγματος ή άλλου νομοθετήματος ή κανονισμού ή τοπικού νόμου (by-law) οποιασδήποτε τοπικής ή άλλης δημόσιας αρχής, μετά την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 37 παράγραφος 3, με αποτέλεσμα μεταβολή της συμβατικής σχέσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, η αναθέτουσα αρχή και ο σύμβουλος διαβουλευόμενοι προς τις προσφορότερες αναληπτές στα πλαίσια της σύμβασης ενέργειες και μπορεί μετά τις διαβουλεύσεις τους να αποφασίσουν:

- α) να τροποποιήσουν τη σύμβαση·
- β) να καταβληθεί αποζημίωση για την επελθούσα ανισορροπία από το ένα συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο ή
- γ) να καταγγείλουν τη σύμβαση με κοινή συμφωνία.

- 37.5. Εάν κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών υπάρξει καθυστέρηση για την οποία ευθύνεται ο σύμβουλος, ή στο τέλος της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης, τροποποιημένης σε περίπτωση ανάγκης σύμφωνα με τη σύμβαση, δεν γίνεται περαιτέρω αναθεώρηση των τιμών εντός των 30 ημερών πριν από την ολοκλήρωση των υπηρεσιών, παρά μόνο για την εφαρμογή νέου δείκτη τιμών, εάν αυτό είναι προς όφελος της αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 38

Υπερμερία περί τις πληρωμές

- 38.1. Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην πληρωμή των ποσών που οφείλονται στο σύμβουλο σύμφωνα με κάθε πιστοποιητικό ενδιάμεσης πληρωμής και πληρωμής τελικού υπολοίπου που εκδίδει ο επιβλέπων, εντός 90 ημερών από την υποβολή των πιστοποιητικών αυτών στην αναθέτουσα αρχή. Εάν παρέλθει η προθεσμία πληρωμής, ο σύμβουλος έχει το δικαίωμα να απαιτήσει τόκους κατ' αναλογία προς τον αριθμό των ημερών καθυστέρησης, με το επιτόκιο που καθορίζει η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, η οποία τάσσει επίσης ανώτατο όριο στον εν λόγω αριθμό. Ο σύμβουλος δικαιούται τις πληρωμές αυτές, χωρίς προηγούμενη όχληση, και με την επιφύλαξη οιασδήποτε άλλου δικαιώματος ή αποκατάστασης που τυχόν προβλέπει η σύμβαση. Στην περίπτωση του γενικού εκκαθαριστικού λογαριασμού, ο τόκος των καθυστερούμενων ποσών υπολογίζεται σε ημερήσια βάση με επιτόκιο που καθορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων.

- 38.2. Κάθε υπερμερία πληρωμής που υπερβαίνει τις 120 ημέρες από την παρέλευση της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1, παρέχει στο σύμβουλο το δικαίωμα είτε να μην εκτελέσει τη σύμβαση είτε να την καταγγείλει.

Άρθρο 39

Πληρωμές προς τρίτους

- 39.1. Οι διαταγές καταβολής προς τρίτους εκτελούνται μόνο μετά από εκχώρηση σύμφωνα με το άρθρο 6. Η εκχώρηση κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή.
- 39.2. Η γνωστοποίηση των εκδοχέων της εκχώρησης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του συμβούλου.
- 39.3. Σε περίπτωση κατασχέσεως βάσει τίτλου εκτελεστού κατά του συμβούλου με αντικείμενο ποσά που οφείλονται στο σύμβουλο λόγω της σύμβασης, και με την επιφύλαξη της προθεσμίας του άρθρου 38, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει προθεσμία 30 ημερών από την ημέρα που έλαβε γνώση της οριστικής άρσης του κωλύματος, για να επαναλάβει τις πληρωμές προς το σύμβουλο.

ΑΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 40

Αθέτηση της σύμβασης

- 40.1. Αθέτηση της σύμβασης συνιστά η εκ μέρους ενός των μερών μη τήρηση οποιασδήποτε συμβατικής του υποχρέωσης.
- 40.2. Σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης, το μέρος που ζημιώνεται από την αθέτηση έχει δικαίωμα:
- να απαιτήσει αποζημίωση ή/και
 - να καταγγείλει τη σύμβαση.
- 40.3. Η αποζημίωση μπορεί να είναι:
- γενική αποζημίωση ή
 - συμβατική αποζημίωση.
- 40.4. Σε κάθε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δικαιούται αποζημίωση, μπορεί να αφαιρέσει το ποσό της αποζημίωσης από τα ποσά που οφείλονται στο σύμβουλο ή από την κατάλληλη εγγύηση.
- 40.5. Υπό την επιφύλαξη των σχετικών νομοθετικών διατάξεων του κράτους της αναθέτουσας αρχής, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται αποζημίωσης για οιαδήποτε ζημία προκύψει μετά την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 41

Καταγγελία από μέρους της αναθέτουσας αρχής

- 41.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί ανά πάσα στιγμή να καταγγείλει τη σύμβαση με άμεσο αποτέλεσμα, εκτός από την προβλεπόμενη στο άρθρο 41 παράγραφος 2 περίπτωση.
- 41.2. Εκτός αν στην παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων προβλέπεται άλλως, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, αφού ειδοποιήσει το σύμβουλο επτά ημέρες πριν, να καταγγείλει τη σύμβαση σε περίπτωση που:
- ο σύμβουλος δεν παρέχει τις υπηρεσίες κατά τρόπο βασικά σύμφωνο με τη σύμβαση·
 - ο σύμβουλος εξακολουθεί να αθετεί τις υποχρεώσεις του για περίοδο 14 ημερών μετά την κοινοποίηση της αναθέτουσας αρχής περί αναστολής των πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 11·
 - ο σύμβουλος δεν συμμορφώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα, με την ειδοποίηση του επιβλέποντος που τον καλεί να παύσει την παραμέληση ή αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεών του, η οποία θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την προσήκουσα και εμπρόθεσμη παροχή των υπηρεσιών·
 - ο σύμβουλος αρνείται ή αμελεί να εκτελέσει τις διοικητικές εντολές του επιβλέποντος,

- ε) ο σύμβουλος εκχωρεί τη σύμβαση ή συνάπτει υπεργολαβίες χωρίς την άδεια της αναθέτουσας αρχής·
- στ) ο σύμβουλος κηρύσσεται σε πτώχευση ή σε κατάσταση παύσης πληρωμών, ή το δικαστήριο διορίζει διαχειριστή για την περιουσία του ή έρχεται σε συμβιβασμό με τους πιστωτές του ή συνεχίζει τη λειτουργία της επιχείρησής του υπό τις εντολές συνδίκου πτώχευσης, ή εισηγητού, ή διαχειριστή ο οποίος ενεργεί προς όφελος των πιστωτών του ή διατάσσεται η εκκαθάριση της περιουσίας του·
- ζ) εκδίδεται τελεσίδικη απόφαση για παράβαση των κανόνων δεοντολογίας του επαγγέλματός του·
- η) υπάρχει οποιαδήποτε νομική ανικανότητα που εμποδίζει την εκτέλεση της σύμβασης·
- θ) λόγω οργανωτικής αλλαγής, επέρχεται μεταβολή στη νομική προσωπικότητα, τη φύση ή τον έλεγχο του συμβούλου, εκτός αν έχει καταρτιστεί πρόσθετη πράξη για την τροποποίηση αυτή·
- ι) ο σύμβουλος δεν διατηρεί την ανεξαρτησία του όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1·
- ια) ο σύμβουλος δεν παρέχει τις απαραίτητες εγγυήσεις ή ασφάλεια, ή το πρόσωπο που είχε παράσχει την προηγούμενη εγγύηση ή ασφάλεια δεν είναι σε θέση πλέον να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.
- 41.3. Η καταγγελία δεν θίγει τα λοιπά δικαιώματα ή τις εξουσίες της αναθέτουσας αρχής ή του συμβούλου που απορρέουν από τη σύμβαση. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά τις ενέργειες αυτές, να αποπερατώσει η ίδια τις υπηρεσίες ή να συνάψει άλλη σύμβαση με τρίτο για λογαριασμό του συμβούλου. Η ευθύνη του συμβούλου λόγω υπερημερίας περί την εκτέλεση παύει αμέσως μόλις η αναθέτουσα αρχή καταγγείλει τη σύμβαση, με την επιφύλαξη κάθε τυχόν ευθύνης του που ενδέχεται να έχει ήδη προκύψει.
- 41.4. Μόλις γίνει η καταγγελία της σύμβασης ή όταν λάβει τη σχετική ειδοποίηση, ο σύμβουλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να σταματήσει σύντομα και μεθοδικά η παροχή των υπηρεσιών, μειώνοντάς τα-τοχρόνως τις δαπάνες στο ελάχιστο.
- 41.5. Ο επιβλέπων, το ταχύτερο δυνατό μετά την καταγγελία της σύμβασης, βεβαιώνει την αξία των υπηρεσιών και όλων των ποσών που οφείλονται στο σύμβουλο ως έχουν κατά την ημερομηνία της καταγγελίας.
- 41.6. Η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να συνεχίσει τις πληρωμές προς το σύμβουλο μέχρις ότου περατωθούν οι υπηρεσίες, οπότε η αναθέτουσα αρχή έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από το σύμβουλο την επιστροφή κάθε τυχόν επιπλέον δαπάνης για την ολοκλήρωση των υπηρεσιών, ή εξοφλεί ό,τι υπόλοιπο οφείλει στο σύμβουλο.
- 41.7. Αν η αναθέτουσα αρχή καταγγείλει τη σύμβαση, δικαιούται να απαιτήσει από το σύμβουλο αποζημίωση για κάθε ζημία που υπέστη μέχρι του ανώτατου ποσού που ορίζεται στη σύμβαση. Αν δεν ορίζεται ανώτατο ποσό, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να απαιτήσει, με την επιφύλαξη των λοιπών αποκαταστάσεων που προβλέπει η σύμβαση, το τμήμα εκείνο της συμβατικής τιμής που αντιστοιχεί στην αξία του τμήματος των υπηρεσιών που δεν μπόρεσε να ολοκληρωθεί ικανοποιητικά λόγω πλημμελούς εκτελέσεως της συμβάσεως από το σύμβουλο.
- 41.8. Όταν η καταγγελία αυτή δεν οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του συμβούλου, ο σύμβουλος δικαιούται να απαιτήσει, εκτός από τα ποσά που του οφείλονται για ήδη εκτελεσθείσες εργασίες, αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη.

Άρθρο 42

Καταγγελία από μέρος του συμβούλου

- 42.1. Ο σύμβουλος, μετά από προειδοποίηση 14 ημερών, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση εάν η αναθέτουσα αρχή:
- α) δεν πληρώσει στο σύμβουλο τα ποσά που του οφείλει σύμφωνα με βεβαίωση του επιβλέποντος, μετά την παρέλευση της προθεσμίας που τάσσει το άρθρο 38 παράγραφος 2 ή
 - β) συστηματικά αθετεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις, μετά από επανειλημμένες οχλήσεις ή
 - γ) αναστέλλει την παροχή των υπηρεσιών ή τμήματος αυτών για διάστημα μεγαλύτερο των 180 ημερών για λόγους που δεν προβλέπονται στη σύμβαση ή που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του συμβούλου.
- 42.2. Η ανωτέρω καταγγελία δεν θίγει τα τυχόν άλλα κεκτημένα βάσει της σύμβασης δικαιώματα της αναθέτουσας αρχής ή του συμβούλου.
- 42.3. Στην περίπτωση τέτοιας καταγγελίας, η αναθέτουσα αρχή αποζημιώνει το σύμβουλο για κάθε ζημία ή βλάβη που ενδεχομένως έχει υποστεί. Η πρόσθετη αυτή πληρωμή δεν μπορεί να υπερβαίνει συγκεκριμένο όριο που πρέπει να καθορίζεται στη σύμβαση.

Άρθρο 43

Ανωτέρα βία

- 43.1. Κανένα μέρος δεν θεωρείται ότι δεν εκπληροί τις συμβατικές του υποχρεώσεις εφόσον η εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων παρακαλύπτεται από συνθήκες ανωτέρας βίας οι οποίες ανακύπτουν μετά την

ημερομηνία κοινοποίησης της ανάθεσης ή μετά την ημερομηνία κατά την οποία η σύμβαση καθίσταται ενεργός, ανάλογα με το ποια από τις ημερομηνίες προηγείται.

Άρθρο 44

Θάνατος

- 43.2. Ο όρος «ανωτέρα βία», κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβάνει τις θεομηνίες, τις απεργίες, τα «λοκ-άουτ» και κάθε εργασιακή διατάραξη, τις εγκληματικές ενέργειες, τους κηρυγμένους και ακήρυκτους πολέμους, τους αποκλεισμούς, τις εξεγέρσεις, τις ταραχές, τις επιδημίες, τις κατολισθήσεις, τους σεισμούς, τις θύελλες, τους κεραυνούς, τις πλημμύρες, τις καθιζήσεις, τις πολιτικές ταραχές, τις εκρήξεις και κάθε άλλο παρόμοιο απρόβλεπτο γεγονός το οποίο δεν εξαρτάται από τη βούληση των μερών και δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί όση επιμέλεια και να κατέβαλαν τα μέρη.
- 43.3. Παρά τα οριζόμενα στα άρθρα 24 και 41, ο σύμβουλος δεν οφείλει συμβατική αποζημίωση ούτε ευθύνεται για την καταγγελία της σύμβασης λόγω αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων, εάν και στο βαθμό που η καθυστέρηση κατά την εκτέλεση ή άλλη αδυναμία του να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις οφείλεται σε ανωτέρα βία. Η αναθέτουσα αρχή δεν ευθύνεται ομοίως, παρά τις διατάξεις των άρθρων 38 και 42, για την καταβολή τόκων υπερημερίας ή για τη μη εκτέλεση ή την καταγγελία της σύμβασης υπό του συμβούλου λόγω αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων, εάν και στο βαθμό που η καθυστέρηση της αναθέτουσας αρχής ή οποιαδήποτε άλλη αδυναμία της να εκπληρώσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις οφείλεται σε ανωτέρα βία.
- 43.4. Εάν ένα από τα μέρη θεωρεί ότι συντρέχει περιστατικό ανωτέρας βίας το οποίο παρακωλύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, το γνωστοποιεί αμελλητί στον αντισυμβαλλόμενο και τον επιβλέποντα, παρέχοντας λεπτομερή στοιχεία όσον αφορά τη φύση, την πιθανή διάρκεια και τις ενδεχόμενες συνέπειες του εν λόγω περιστατικού. Ο σύμβουλος συνεχίζει να εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις όσον αυτό είναι ευλόγως εφικτό, εκτός εάν λάβει διαφορετική γραπτή εντολή από τον επιβλέποντα, και προσφεύγει σε κάθε λογικό εναλλακτικό μέσο εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του εκείνων οι οποίες δεν παρακωλύονται από το περιστατικό ανωτέρας βίας. Ο σύμβουλος δεν θέτει σε εφαρμογή τέτοια εναλλακτικά μέσα χωρίς εντολή του επιβλέποντος.
- 43.5. Εάν ο σύμβουλος υποβληθεί σε πρόσθετα έξοδα συμμορφούμενος προς τις οδηγίες που του δίνει ο επιβλέπων ή χρησιμοποιώντας εναλλακτικά μέσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 43 παράγραφος 4, το επιπλέον ποσό πιστοποιείται από τον επιβλέποντα.
- 43.6. Εάν οι συνθήκες ανωτέρας βίας διαρκέσουν επί διάστημα 180 ημερών και συνεχίζονται, τότε, ανεξάρτητα από όποια παράταση της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης έχει ενδεχομένων χορηγηθεί στο σύμβουλο για το λόγο αυτό, οποιοδήποτε από τα μέρη δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση, ύστερα από προειδοποίηση 30 ημερών. Εάν η κατάσταση ανωτέρας βίας εξακολουθεί και μετά την παρέλευση της προθεσμίας των 30 ημερών, η σύμβαση λύεται και κατά συνέπεια τα μέρη αποδεσμεύονται από την υποχρέωση περαιτέρω εκτέλεσης της σύμβασης.

- 44.1. Όταν ο σύμβουλος είναι φυσικό πρόσωπο, η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως όταν αποβιώσει. Αν, πάντως οι κληρονόμοι ή οι έχοντες δικαιώματα εξεδήλωσαν πρόθεση να συνεχίσουν τη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή εξετάζει την πρότασή τους. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους εντός 30 ημερών από την παραλαβή της πρότασης.
- 44.2. Όταν ο σύμβουλος είναι πλείονα φυσικά πρόσωπα και ένα ή περισσότερα από αυτά αποβιώσουν, τότε τα μέρη με κοινή συμφωνία καταρτίζουν έκθεση για την πρόοδο των υπηρεσιών και η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει εάν λύσει ή θα συνεχίσει τη σύμβαση ανάλογα με τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν τα εν ζωή πρόσωπα και οι κληρονόμοι ή οι έχοντες δικαιώματα, κατά περίπτωση.
- 44.3. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 44 παράγραφοι 1 και 2, τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνεχίσουν την εκτέλεση της σύμβασης ειδοποιούν περί αυτού την αναθέτουσα αρχή εντός 15 ημερών από την ημερομηνία θανάτου.
- 44.4. Τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, ή όπως άλλως ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, για την ορθή εκτέλεση της σύμβασης στον ίδιο βαθμό όπως και ο αρχικός σύμβουλος. Η συνέχιση της σύμβασης υπόκειται στους κανόνες τους σχετικούς με τη σύσταση των εγγυήσεων που προβλέπει η παρούσα γενική συγγραφή υποχρεώσεων.

ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 45

Επίλυση των διαφορών

- 45.1. Η αναθέτουσα αρχή και ο σύμβουλος καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να επιλύσουν φιλικά κάθε διαφορά που ενδέχεται να δημιουργηθεί στα πλαίσια της σύμβασης, είτε μεταξύ τους, είτε μεταξύ του επιβλέποντος και του συμβούλου.
- 45.2. Η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων καθορίζει:
- α) τη διαδικασία για τη φιλική επίλυση των διαφορών·
 - β) τις προθεσμίες εντός των οποίων ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επικαλεσθεί τη διαδικασία φιλικής επίλυσης, μετά την κοινοποίηση της διαφοράς

- στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος καθώς και τη μέγιστη προθεσμία εντός της οποίας θα πρέπει να επιλυθεί η διαφορά, αρκεί η προθεσμία αυτή να μην υπερβαίνει τις 120 ημέρες από την έναρξη της επιλεγίσας διαδικασίας·
- γ) τις προθεσμίες γραπτής απάντησης σε αίτηση φιλικής επίλυσης ή σε άλλες αιτήσεις που προβλέπονται κατά την εφαρμογή της διαδικασίας αυτής, καθώς και τις συνέπειες της μη τήρησης των εν λόγω προθεσμιών.
- 45.3. Τα μέρη μπορούν να επιλύσουν τη διαφορά με συμβιβασμό, εντός καθορισμένης προθεσμίας, με τη μεσολάβηση τρίτου, σε περίπτωση που αποτύχει η διαδικασία για τη φιλική επίλυση της διαφοράς.
- 45.4. Η ακολουθούμενη διαδικασία φιλικής επίλυσης ή συμβιβασμού περιλαμβάνει πάντοτε μία διαδικασία δυνάμει της οποίας κοινοποιούνται οι αιτιάσεις και οι αντίστοιχες απαντήσεις προς τον αντισυμβαλλόμενο.
- 45.5. Αν δεν επιτευχθεί φιλική επίλυση της διαφοράς ή συμβιβασμός εντός των ανωτατων καθορισμένων προθεσμιών, η διαφορά:
- α) διευθετείται βάσει της εθνικής νομοθεσίας του κράτους της αναθέτουσας αρχής, εφόσον πρόκειται για εθνική σύμβαση και
- β) εφόσον πρόκειται για διεθνή σύμβαση, διευθετείται με διαιτησία, σύμφωνα με τον κανονισμό διαδικασίας που έχει θεσπιστεί από το Συμβούλιο της ΕΟΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)
ΣΤΙΣ ΥΧΕ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

	<i>Σελίδα</i>
Άρθρο 1 — Πεδίο εφαρμογής	97
Άρθρο 2 — Ορισμοί	97
Άρθρο 3 — Κοινοποίηση και υπολογισμός των προθεσμιών	97
Άρθρο 4 — Εξάντληση των εσωτερικών διοικητικών διαδικασιών	97
Άρθρο 5 — Συμβιβασμός	97

II. ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 6 — Ιθαγένεια των διαιτητών	98
Άρθρο 7 — Αριθμός των διαιτητών	98
Άρθρο 8 — Διορισμός ενός μόνου διαιτητή	98
Άρθρο 9 — Διορισμός τριών διαιτητών	99
Άρθρο 10 — Διορισμοί υπό της διορίζουσας αρχής	99
Άρθρο 11 — Εξάιρεση των διαιτητών	100
Άρθρο 12 — Αντικατάσταση διαιτητών	100

III. Η ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 13 — Γενικές διατάξεις	100
Άρθρο 14 — Εφαρμοστέο δίκαιο και διαδικαστικοί κανόνες	101
Άρθρο 15 — Γλώσσα της διαδικασίας	101
Άρθρο 16 — Τόπος της διαδικασίας	101
Άρθρο 17 — Παράσταση και εκπροσώπηση	101
Άρθρο 18 — Έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας	101
Άρθρο 19 — Αίτηση	102
Άρθρο 20 — Απάντηση	102
Άρθρο 21 — Μεταβολή της αίτησης ή απάντησης	102
Άρθρο 22 — Ένσταση αναρμοδιότητας του Δικαστηρίου	102
Άρθρο 23 — Άλλα έγγραφα	103
Άρθρο 24 — Τασσόμενες προθεσμίες	103
Άρθρο 25 — Απόδειξη	103
Άρθρο 26 — Προφορική διαδικασία	103
Άρθρο 27 — Προσωρινά μέτρα	103
Άρθρο 28 — Πραγματογνώμονες	104
Άρθρο 29 — Ερημοδικία	104
Άρθρο 30 — Λήξη της προφορικής διαδικασίας	104
Άρθρο 31 — Παραίτηση από το δικαίωμα επίκλησης του παρόντος κανονισμού	104

IV. Η ΑΠΟΦΑΣΗ

	Σελίδα
Άρθρο 32 — Αποφάσεις	104
Άρθρο 33 — Χρόνος έκδοσης, πεδίο εφαρμογής, τύπος και έναρξη ισχύος της απόφασης	105
Άρθρο 34 — Εκτέλεση της απόφασης	105
Άρθρο 35 — Διακανονισμός ή άλλοι λόγοι λήξης της διαδικασίας	105
Άρθρο 36 — Ερμηνεία της απόφασης	105
Άρθρο 37 — Διόρθωση της απόφασης	106
Άρθρο 38 — Συμπληρωματική απόφαση	106
Άρθρο 39 — Αμοιβές	106
Άρθρο 40 — Έξοδα	106
Άρθρο 41 — Κατάθεση του ποσού των εξόδων	107

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Οι διαφορές που αφορούν σύμβαση χρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) οι οποίες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις γενικές και ειδικές συγγραφές υποχρεώσεων, που διέπουν τη σύμβαση, μπορούν να επιλύονται διά συμβιβασμού ή διά διαιτησίας, επιλύονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Εκτός εάν προκύπτει άλλως στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι ακόλουθες λέξεις και εκφράσεις έχουν στον παρόντα κανονισμό την ακόλουθη σημασία:

ΥΧΕ: οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με την ΕΟΚ βάσει της απόφασης του Συμβουλίου.

Απόφαση του Συμβουλίου: η απόφαση 91/482/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 25ης Ιουλίου 1991 για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την ΕΟΚ.

Κράτος μέλος: κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ).

Διοικητική Αρχή: η αρχή της ενδιαφερόμενης ΥΧΕ η αρμόδια να επιλύσει διά της διοικητικής οδού διαφορές που προκύπτουν από ή σε σχέση με συμβάσεις στις οποίες η διοικητική αρχή είναι συμβαλλόμενο μέρος.

Δικαστήριο: το διαιτητικό δικαστήριο.

Διορίζουσα αρχή: η αρχή η οποία, κατόπιν συμφωνίας των μερών ή, αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, βάσει του παρόντος κανονισμού, είναι αρμόδια για το διορισμό διαιτητή.

Αναθέτουσα αρχή: το κράτος ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου το οποίο συνάπτει τη σύμβαση ή για λογαριασμό του οποίου συνάπτεται η σύμβαση.

Σύμβαση: μια σύμβαση ΕΤΑ έργων, προμηθειών, ή υπηρεσιών.

Ενάγων: το μέρος το οποίο κινεί τη διαιτητική διαδικασία κοινοποιώντας στο άλλο μέρος αίτηση διαιτησίας και προβολή αξιώσεων.

Εναγόμενος: το μέρος στη διαιτητική διαδικασία κατά του οποίου προβάλλονται αξιώσεις.

Μέρη: εφόσον αναφέρονται σε διαιτησία, ο ενάγων ή ο εναγόμενος στη διαιτησία.

Κοινοποίηση και υπολογισμός των προθεσμιών

- 3.1. Όλες οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό διενεργούνται δια συστημένης επιστολής ή δι' επιδόσεως στον παραλήπτη, έναντι χρονολογμένου αποδεικτικού παραλαβής και στις δύο περιπτώσεις. Η κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί κατά την ημέρα της επίδοσης.
- 3.2. Προκειμένου να υπολογιστεί μία προθεσμία στα πλαίσια του παρόντος κανονισμού, η εν λόγω προθεσμία αρχίζει να τρέχει από την επόμενη της ημέρας κατά την οποία η κοινοποίηση, η γνωστοποίηση ή η πρόταση παρελήφθη. Αν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας είναι μη εργάσιμη ή αργία, στη διεύθυνση που αναφέρεται στην κοινοποίηση, γνωστοποίηση ή πρόταση, η προθεσμία παρατείνεται μέχρι την επομένη πρώτη εργάσιμη ημέρα. Οι μη εργάσιμες ημέρες καθώς και οι αργίες, ωστόσο, οι οποίες μεσολαβούν στο διάστημα κατά το οποίο τρέχει η προθεσμία, συνυπολογίζονται.

Άρθρο 4

Εξάντληση των εσωτερικών διοικητικών διαδικασιών

- 4.1. Διαφορά δεν μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία διαιτησίας κατά τον παρόντα κανονισμό, χωρίς προηγούμενος να έχουν εξαντληθεί ή να θεωρείται ότι έχουν εξαντληθεί όλες οι εσωτερικές διοικητικές διαδικασίες που προβλέπονται από την ενδιαφερόμενη ΥΧΕ για την επίλυση τέτοιων διαφορών. Οι διοικητικές διαδικασίες θεωρείται ότι έχουν εξαντληθεί εφόσον η διοικητική αρχή που είναι αρμόδια για την επίλυση τέτοιων διαφορών δεν εξέδωσε οριστική απόφαση εντός 120 ημερών από την παραλαβή της αρχικής προς αυτήν προσφυγής για διευθέτηση της διαφοράς.
- 4.2. Αν δεν υπάρχει η δυνατότητα χρήσης διοικητικών διαδικασιών λόγω απουσίας των διαδικασιών αυτών στην ενδιαφερόμενη ΥΧΕ, οι διαφορές μπορούν να παραπέμπονται σε διαιτησία βάσει του παρόντος κανονισμού μόνον εφόσον ο αιτών έχει κοινοποιήσει τις αιτιάσεις του στο έτερο μέρος και δεν έχει λάβει ο τελευταίος αυτός σοβαρά μέτρα για την επανόρθωση ή την αποκατάσταση του λόγου των αιτιάσεων εντός 120 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης.

Άρθρο 5

Συμβιβασμός

- 5.1. Οποιαδήποτε στιγμή πριν από την υποβολή της αίτησης διαιτησίας, το πρόσωπο που δικαιούται να ζητήσει τη διαιτησία μπορεί να ζητήσει τις καλές υπηρεσίες του οργανισμού χρηματοδότησης της σύμβασης ή τη διευθέτηση της διαφοράς με συμβιβασμό σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

- 5.2. Εφόσον συμφωνούν τα μέρη, ο συμβιβασμός διεξάγεται από ένα μόνο συμβιβαστή, σε αντίθετη δε περίπτωση, από επιτροπή τριών συμβιβαστών.
- 5.3. Το πρόσωπο που διορίζεται ως συμβιβαστής πρέπει να έχει την ιθαγένεια είτε της ΥΧΕ είτε ενός κράτους μέλους.
- 5.4. Εφόσον ο συμβιβασμός πρόκειται να διεξαχθεί από ένα μόνο συμβιβαστή, τα μέρη πρέπει να συμφωνήσουν ως προς το συμβιβαστή. Εφόσον ο συμβιβασμός πρόκειται να διεξαχθεί από επιτροπή συμβιβαστών, το κάθε μέρος διορίζει από ένα μέλος της επιτροπής. Το τρίτο μέλος της επιτροπής που ασκεί καθήκοντα προέδρου και πρέπει να έχει διαφορετική ιθαγένεια από την ιθαγένεια των ενεχόμενων μερών, εκλέγεται από τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής.
- 5.5. Ο υποβάλλων την αίτηση συμβιβασμού κοινοποιεί την αίτηση αυτή στο έτερο μέρος.
- Η αίτηση περιλαμβάνει έκθεση των ισχυρισμών του αιτούντος και συνοδεύεται από αντίγραφα των σχετικών εγγράφων. Η αίτηση περιλαμβάνει επίσης το όνομα και τη διεύθυνση του προταθέντος ή διορισθέντος ως συμβιβαστού.
- 5.6. Εντός 60 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης της αίτησης, το έτερο μέρος κοινοποιεί στον αιτούντα εάν δέχεται να προβεί σε απόπειρα συμβιβασμού, και στην περίπτωση αυτή να υποβάλει στον αιτούντα απάντηση στους ισχυρισμούς του. Η απάντηση περιλαμβάνει επίσης το όνομα και τη διεύθυνση του προταθέντος ή διορισθέντος ως συμβιβαστού από το έτερο μέρος.
- 5.7. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της απάντησης, τα επιλεγέντα υπό των μερών μέλη της επιτροπής συμβιβαστών ορίζουν τον πρόεδρο.
- 5.8. Οι διαδικασίες ενώπιον του συμβιβαστού ή της επιτροπής συμβιβαστών διεξάγονται όσο πιο ανεπίσημα και γρήγορα επιτρέπει η δίκαιη και αντικειμενική διευθέτηση της διαφοράς και βασίζονται στην αμερόληπτη ακρόαση των μερών.
- Τα μέρη μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπούνται από πρόσωπα της επιλογής τους.
- 5.9. Μετά από την εξέταση της υπόθεσης, ο συμβιβαστής ή η επιτροπή συμβιβαστών προτείνουν στα μέρη όρους διακανονισμού της διαφοράς.
- 5.10. Εάν προκύψει διακανονισμός, ο συμβιβαστής ή η επιτροπή συμβιβαστών καταρτίζουν και υπογράφουν το πρακτικό του διακανονισμού. Το έγγραφο αυτό υπογράφεται από τα μέρη για να πιστοποιηθεί η υπ' αυτών αποδοχή του. Το ούτως υπογραφέν πρακτικό του διακανονισμού δεσμεύει τα μέρη.

- 5.11. Τα μέρη λαμβάνουν αντίγραφο του πρακτικού του διακανονισμού, όπως υπογράφηκε.
- 5.12. Εάν δεν προκύψει διακανονισμός, τα μέρη είναι ελεύθερα να υποβάλουν τη διαφορά τους σε διαιτησία βάσει του παρόντος κανονισμού. Σε αυτήν την περίπτωση, ουδαμώς θίγονται τα νόμιμα δικαιώματα των μερών κατά τη διαιτησία, από οτιδήποτε προέκυψε από τη διαδικασία ενώπιον του συμβιβαστού ή της επιτροπής συμβιβαστών.
- 5.13. Ως διαιτητής δεν μπορεί να διοριστεί πρόσωπο το οποίο έχει ήδη ασκήσει καθήκοντα συμβιβαστού ή υπήρξε μέλος επιτροπής συμβιβαστών για το διακανονισμό της αυτής διαφοράς.

II. ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 6

Ιθαγένεια των διαιτητών

Για να διοριστεί ένα πρόσωπο ως διαιτητής, πρέπει να έχει την υπηκοότητα είτε της ΥΧΕ είτε ενός κράτους μέλους.

Άρθρο 7

Αριθμός των διαιτητών

Εφόσον συμφωνούν τα μέρη, το δικαστήριο αποτελείται από ένα μόνο διαιτητή. Τα μέρη πρέπει να συμφωνήσουν εντός 15 ημερών από την παραλαβή υπό του εναγομένου της κοινοποίησης με την οποία κινείται η διαδικασία διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 18. Αν δεν συμφωνήσουν τα μέρη ως προς τη διεξαγωγή της διαιτησίας από ένα μοναδικό διαιτητή εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, ή αν καταλήξουν σε διαφορετική συμφωνία, το δικαστήριο αποτελείται από τρεις διαιτητές.

Άρθρο 8

Διορισμός ενός μόνου διαιτητή

- 8.1. Εφόσον θα διοριστεί ένας μοναδικός διαιτητής, τα μέρη πρέπει να συμφωνήσουν ως προς το διαιτητή ή ως προς τη διορίζουσα αρχή εντός 60 ημερών από την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας όπως ορίζεται στο άρθρο 18.
- 8.2. Όταν:
- α) τα μέρη δεν μπορούν να συμφωνήσουν ούτε ως προς το διαιτητή ούτε ως προς τη διορίζουσα αρχή εντός της καθορισμένης προθεσμίας των 60 ημερών ή
 - β) η υπό των μερών συμφωνηθείσα διορίζουσα αρχή αρνείται να προβεί στο διορισμό ή δεν διορίζει το διαιτητή εντός 60 ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης των μερών,

οποιοδήποτε των μερών μπορεί να ζητήσει από τον κατά βαθμό ανώτερο μεταξύ των δικαστών του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης οι οποίοι είναι υπήκοοι των ΥΧΕ και των κρατών μελών να ασκήσει το έργο της διορίζουσας αρχής.

Άρθρο 9

Διορισμός τριών διαιτητών

- 9.1. Αν πρέπει να διοριστούν τρεις διαιτητές, κάθε μέρος έχει το δικαίωμα διορισμού ενός. Οι κατ' αυτόν τον τρόπο δύο διορισθέντες επιλέγουν τον τρίτο, ο οποίος ασκεί καθήκοντα προέδρου του δικαστηρίου.
- 9.2. Ο διορισμός των διαιτητών από τα μέρη γίνεται εντός 60 ημερών από την ημερομηνία της συμφωνίας μεταξύ των μερών ότι το δικαστήριο θα αποτελείται από τρεις διαιτητές, ή από την ημερομηνία κατά την οποία αποκλείστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1, η συγκρότηση του δικαστηρίου από ένα μοναδικό διαιτητή.
- 9.3. Αν:
- α) εντός 30 ημερών αφότου κάθε μέρος διόρισε το διαιτητή του, οι δύο διορισθέντες διαιτητές δεν έχουν επιλέξει τον τρίτο διαιτητή ή
 - β) εντός 30 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης του διορισμού διαιτητή από το ένα μέρος, το άλλο μέρος δεν έχει κοινοποιήσει στο πρώτο τον υπ' αυτού διορισθέντα διαιτητή,
- ο απαιτούμενος διαιτητής διορίζεται από τη διορίζουσα αρχή, κατόπιν αιτήματος ενός των μερών.
- 9.4. Η διορίζουσα αρχή συμφωνείται από τα μέρη το αργότερο 60 ημέρες αφού σημειωθεί η συγκεκριμένη παράλειψη η οποία καθιστά αναγκαία την προσφυγή στις υπηρεσίες της. Αν, μετά τη λήξη αυτής της περιόδου, τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει ως προς τη διορίζουσα αρχή, οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να ζητήσει από τον κατά βαθμό ανώτερο μεταξύ των δικαστών του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης οι οποίοι είναι υπήκοοι των ΥΧΕ και των κρατών μελών να ασκήσει το έργο της διορίζουσας αρχής.

Άρθρο 10

Διορισμοί υπό της διορίζουσας αρχής

- 10.1. Όταν ζητείται από τη διορίζουσα αρχή να προβεί σε διορισμό διαιτητή, ο υποβάλλων την αίτηση διάδικος αποστέλλει προς τη διορίζουσα αρχή αντίγραφο της κοινοποίησης διαιτησίας, κατά το άρθρο 18 παράγρα-

φος 1 καθώς και αντίγραφο της σύμβασης από την οποία ή σε σχέση με την οποία προέκυψε η διαφορά. Η διορίζουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τα μέρη τις πληροφορίες τις οποίες θεωρεί απαραίτητες για την άσκηση των καθηκόντων της.

- 10.2. Κάθε μέρος μπορεί να προτείνει στη διορίζουσα αρχή ονόματα προσώπων κατάλληλων για να διοριστούν ως διαιτητές. Όταν υποβάλλονται τέτοιες προτάσεις, πρέπει να δίδονται τα πλήρη ονόματα, οι διευθύνσεις και η ιθαγένεια των προτεινόμενων προσώπων, μαζί με περιγραφή των προσόντων τους.
- 10.3. Η διορίζουσα αρχή διορίζει τον ή τους διαιτητές το συντομότερο δυνατόν. Κατά το διορισμό αυτό, η διορίζουσα αρχή:
- α) λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια εκείνα τα οποία είναι πρόσφορα για να εξασφαλίσουν το διορισμό ανεξάρτητου και αμερόληπτου διαιτητή διαφορετικής ιθαγένειας από εκείνης των διαδίκων, και υψηλού ήθους, με αναγνωρισμένες ικανότητες στον τομέα της νομοθεσίας, και τεχνικές ή οικονομικές γνώσεις, αναγκαίες για την υπό κρίση διαφορά και
 - β) εκτός αν συμφωνήσουν άλλως αμφότερα τα μέρη, ή αν η διορίζουσα αρχή αποφασίσει κατά τη διακριτική της ευχέρεια ότι η διαδικασία δεν ενδείκνυται για τη συγκεκριμένη περίπτωση, χρησιμοποιεί την ακόλουθη διαδικασία καταλόγου:
 - i) η διορίζουσα αρχή κοινοποιεί προς αμφότερα τα μέρη πανομοιότυπο κατάλογο στον οποίο περιλαμβάνονται τουλάχιστον τρία ονόματα προσώπων με τα κατάλληλα προσόντα για να διοριστούν ως διαιτητές σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 και το άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α),
 - ii) εντός 30 ημερών από την παραλαβή του καταλόγου αυτού, κάθε μέρος μπορεί να επιστρέψει τον κατάλογο στη διορίζουσα αρχή, αφού διαγράψει το όνομα ή τα ονόματα ως προς τα οποία έχει αντίρρηση και αφού αριθμήσει τα υπόλοιπα ονόματα του καταλόγου κατά σειρά προτίμησης. Αν ο κατάλογος δεν επιστραφεί ή δεν γίνει καμία αλλαγή στη σειρά με την οποία εμφανίζονται τα ονόματα των προσώπων στον αρχικό κατάλογο, θεωρείται ότι τα ονόματα στον εν λόγω κατάλογο έχουν εγκριθεί από το ενδιαφερόμενο μέρος με τη σειρά κατά την οποία εμφανίζονται,
 - iii) μόλις παραληφθεί ο κατάλογος, τον οποίο επιστρέφουν αμφότερα τα μέρη, ή αφού παρέλθει η ορισθείσα για την επιστροφή του προθεσμία, ανάλογα ποιο είναι συντομότερο, η διορίζουσα αρχή διορίζει εντός 30 ημερών το διαιτητή από τα ονόματα του καταλόγου τα οποία έχουν ή θεωρείται ότι έχουν εγκριθεί και σύμφωνα με τη σειρά προτίμησης που έχουν δηλώσει τα μέρη,
 - iv) αν για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορεί να γίνει ο διορισμός σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή,

η διορίζουσα αρχή μπορεί να διορίσει κατάλληλο διαιτητή, συνεκτιμώντας το συμφέρον των μερών, τη φύση της διαφοράς, και όπου πρέπει, το γεγονός ότι ο ένας διάδικος είναι κράτος.

Άρθρο 11

Εξαίρεση των διαιτητών

11.1. Ο μελλοντικός διαιτητής γνωστοποιεί σε αυτούς που απευθύνονται προς αυτόν σε σχέση με τον ενδεχόμενο διορισμό του, γεγονότα ή περιστάσεις που θα μπορούσαν να προκαλέσουν δικαιολογημένες αμφιβολίες ή υποψίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του. Το πρόσωπο που έχει διοριστεί διαιτητής καθιστά γνωστά τα εν λόγω γεγονότα ή περιστάσεις στα μέρη εκτός εάν τα έχει ήδη ενημερώσει σχετικά.

11.2. Κάθε διαιτητής μπορεί να εξαιρεθεί από τα μέρη αν υπάρχουν γεγονότα ή περιστάσεις που προκαλούν δικαιολογημένες αμφιβολίες ή υποψίες ως προς την αμεροληψία ή την αρμοδιότητά του. Τα μέρη όμως δεν δικαιούνται να ζητήσουν την εξαίρεση διαιτητή τον οποίο έχουν διορίσει, ή στο διορισμό του οποίου έχουν συμμετάσχει, παρά μόνον για λόγους των οποίων έλαβαν γνώση μετά το διορισμό.

11.3. Το μέρος το οποίο ζητά την εξαίρεση διαιτητή κοινοποιεί την προθεσμή του αναφέροντας τους σχετικούς λόγους γραπτώς στο Δικαστήριο, στο διαιτητή του οποίου ζητά την εξαίρεση και στο έτερο μέρος. Η κοινοποίηση αποστέλλεται εντός 15 ημερών από τη σύσταση του Δικαστηρίου ή από το διορισμό του διαιτητή του οποίου ζητείται η εξαίρεση, ανάλογα ποιο έγινε αργότερα, ή εντός 15 ημερών αφότου ο αιτών την εξαίρεση έλαβε γνώση των περιστάσεων που τη δικαιολογούν.

11.4. Όταν η αίτηση εξαίρεσης του ενός μέρους γίνεται αποδεκτή από το έτερο μέρος, ή όταν ο διαιτητής του οποίου ζητείται η εξαίρεση αποσύρεται από το αξίωμά του, παύει πάραυτα η εξουσία του εν λόγω διαιτητή στη διαιτητική διαδικασία. Ούτε όμως η συμφωνία των μερών για την εξαίρεση, ούτε η αποχώρηση του διαιτητή από το αξίωμά του, συνεπάγονται αποδοχή των λόγων στους οποίους στηρίζεται η υποβληθείσα αίτηση εξαίρεσης.

11.5. Αν το έτερο μέρος δεν αποδέχεται την αίτηση εξαίρεσης, ή αν ο εν λόγω διαιτητής δεν αποχωρεί, ως προς την αίτηση εξαίρεσης αποφασίζουν οι ακόλουθοι:

- α) εφόσον ο διαιτητής έχει διοριστεί από τη διορίζουσα αρχή, η απόφαση για την εξαίρεση λαμβάνεται από την αρχή αυτή·
- β) εφόσον ο διορισμός του διαιτητή δεν έγινε από τη διορίζουσα αρχή, η απόφαση για την εξαίρεση λαμβάνεται από τα υπόλοιπα μέλη του δικαστηρίου, εφόσον υπάρχουν·

γ) σε κάθε άλλη περίπτωση, ή σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των υπολοίπων μελών του δικαστηρίου, η απόφαση λαμβάνεται από τη διορίζουσα αρχή η οποία έχει ή πρέπει να καθοριστεί σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 9 παράγραφος 4 διαδικασία.

Η απόφαση της ούτω καθορισμένης αρχής είναι οριστική.

Άρθρο 12

Αντικατάσταση διαιτητών

12.1. Εάν:

- α) η αίτηση εξαίρεσης διαιτητή έχει γίνει δεκτή από το έτερο μέρος ή
- β) ο διαιτητής του οποίου ζητείται η εξαίρεση απεσύρθη από το αξίωμά του ή
- γ) παρά την έλλειψη συμφωνίας του ετέρου μέρους, ή την άρνηση του διαιτητή να αποσυρθεί, διατηρείται η σχετική αίτηση εξαίρεσης ή
- δ) ο διαιτητής αποβιώσει κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας ή
- ε) για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ο διαιτητής παραλείψει να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, ή βρίσκεται σε αδυναμία, de jure ή de facto, να τα εκπληρώσει,

διορίζεται αντικαταστάτης διαιτητής, σύμφωνα με την καθοριζόμενη στα άρθρα 8 έως 10 διαδικασία, η οποία ισχύει για το διορισμό του συγκεκριμένου διαιτητή ο οποίος αντικαθίσταται.

12.2. Σε περίπτωση αντικατάστασης ενός διαιτητή, το δικαστήριο έχει την ευχέρεια να αποφασίσει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας η οποία έλαβε χώρα προηγουμένως και να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση ή διαταγή ελήφθη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

III. Η ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 13

Γενικές διατάξεις

13.1. Με την επιφύλαξη του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο διεξάγει τη διαιτησία κατά τον τρόπο τον οποίο κρίνει πρόσφορο.

13.2. Κατά τη διεξαγωγή της διαιτησίας, το δικαστήριο εξοικονομεί όσο χρόνο και κόστος μπορεί, στα πλαίσια της ορθής απονομής δικαιοσύνης μεταξύ των μερών. Τα μέρη τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης και, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, έχουν τη δυνατότητα να επικαλεσθούν τα δικαιώματά τους και να προβάλλουν τους ισχυρισμούς τους.

13.3. Κατόπιν αιτήσεως ενός των μερών και σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, το δικαστήριο διεξάγει προφορική διαδικασία για να καταθέσουν οι μάρτυρες και οι πραγματογνώμονες, ή για την προφορική ανάπτυξη των επιχειρημάτων. Αν δεν υποβληθεί σχετική αίτηση, το δικαστήριο αποφαινεται αν είναι σκόπιμο να διατάξει τη διεξαγωγή μιας τέτοιας διαδικασίας ή αν η διαδικασία θα διεξαχθεί βάσει εγγράφων και άλλων στοιχείων.

13.4. Όλα τα έγγραφα ή οι πληροφορίες τις οποίες προσκομίζει ένα μέρος στο δικαστήριο κοινοποιούνται ταυτόχρονα από το ίδιο προς το άλλο μέρος. Τα έγγραφα και οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς υποστήριξη των ισχυρισμών του ενός μέρους εάν δεν υπάρχει απόδειξη ότι έχουν κοινοποιηθεί προηγουμένως στο άλλο μέρος.

Άρθρο 14

Εφαρμοστέο δίκαιο και διαδικαστικοί κανόνες

14.1. Το δικαστήριο εφαρμόζει το δίκαιο του κράτους της αναθέτουσας αρχής για την εκδίκαση της διαφοράς, εκτός εάν στη σύμβαση καθορίζεται με άλλο τρόπο το εφαρμοστέο δίκαιο, οπότε το δικαστήριο εφαρμόζει το ούτως καθοριζόμενο δίκαιο. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με τους όρους της συμβάσεως, λαμβάνοντας υπόψη τα συναλλακτικά ήθη που ισχύουν για τις υπό κρίση σχέσεις.

14.2. Σε περίπτωση σιωπής του εφαρμοστέου νόμου επί συγκεκριμένου σημείου, το δικαστήριο εφαρμόζει το δίκαιο περί σύγκρουσης των νόμων το οποίο προκύπτει από το εφαρμοστέο δίκαιο της σύμβασης. Το δικαστήριο δεν μπορεί να αρνηθεί να κρίνει τη διαφορά λόγω σιωπής ή ασάφειας του νόμου.

14.3. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 και του άρθρου 14 παράγραφος 1, εφόσον υπάρξει ρητή εξουσιοδότηση των μερών κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, το δικαστήριο θα αποφασίσει βάσει της αρχής της επείκειας (Amicable Compromiser) ή ex aequo et bono.

14.4. Ολόκληρη η διαιτητική διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Αν μία διαδικαστική ενέργεια δεν έχει προβλεφθεί από τον παρόντα κανονισμό, ρυθμίζεται, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ των μερών, από το δικαστήριο, το οποίο φροντίζει ιδιαίτερα, σε αυτή την περίπτωση, να τηρείται η αρχή της ισότητας μεταξύ των μερών.

Άρθρο 15

Γλώσσα της διαδικασίας

15.1. Η διαιτητική διαδικασία διεξάγεται και η απόφαση της διαιτησίας εκδίδεται στη γλώσσα της σύμβασης, της οποίας οι όροι ή η εκτέλεση προκάλεσαν τη διαφορά.

15.2. Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ότι όλα τα συνημμένα στην αίτηση ή στην απάντηση έγγραφα, και κάθε άλλο έγγραφο ή στοιχείο που προσκομίζεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, των οποίων η γλώσσα του πρωτοτύπου είναι διαφορετική από τη γλώσσα της διαδικασίας, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στη γλώσσα της διαδικασίας.

Άρθρο 16

Τόπος της διαδικασίας

16.1. Η διαιτητική διαδικασία διεξάγεται στην ενδιαφερόμενη ΥΧΕ στην οποία έγινε η κατακύρωση ή η εκτέλεση της σύμβασης. Πάντως, αν υπάρχει βάσιμος λόγος και εφόσον συμφωνούν τα μέρη, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι η διαδικασία θα διεξαχθεί σε κάποιο άλλο τόπο. Κατά την απόφασή του αυτή, το δικαστήριο θα λάβει υπόψη τις συγκεκριμένες περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που θα χρειαστούν, της ευκολίας των μερών, και της ενδεχόμενης αρνητικής επίδρασης των διαδικαστικών κανόνων του εναλλακτικού τόπου διεξαγωγής της διαιτησίας επί των μερών και της διαδικασίας.

16.2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 παράγραφος 1, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίζει τη διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας και τη διεξαγωγή συσκέψεων σε οποιοδήποτε τόπο κρίνει κατάλληλο, έχοντας υπόψη τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

16.3. Το δικαστήριο μπορεί να συνεδριάζει σε οποιοδήποτε τόπο κρίνει κατάλληλο για τον έλεγχο των εργασιών, εμπορευμάτων, ή άλλων περιουσιακών στοιχείων ή εγγράφων. Τα μέρη ενημερώνονται έγκαιρα περί τούτου, ούτως ώστε να έχουν τη δυνατότητα να παρίστανται σε αυτόν τον έλεγχο.

Άρθρο 17

Παράσταση και εκπροσώπηση

Τα μέρη μπορούν να εκπροσωπούνται ή/και να παρίστανται με πρόσωπα της επιλογής τους. Τα ονόματα και οι διευθύνσεις αυτών των προσώπων πρέπει να κοινοποιούνται εγγράφως στο άλλο μέρος και στο Δικαστήριο. Στην κοινοποίηση αυτή πρέπει να προσδιορίζεται αν πρόκειται για εκπροσώπηση ή για παράσταση με πρόσωπα της επιλογής τους.

Άρθρο 18

Εναρξη της διαιτητικής διαδικασίας

18.1. Ο ενάγων διαιτητικής διαδικασίας κοινοποιεί τη διαιτησία στον εναγόμενο. Η κοινοποίηση αυτή δεν γίνεται δεκτή εάν έχουν παρέλθει 90 ημέρες από την παραλαβή της απόφασης για τη λήξη των τελικών διοικητικών διαδικασιών οι οποίες διεξήχθησαν στην ενδιαφερόμενη ΥΧΕ, ή, εφόσον δεν υπάρχουν τέτοιες διαδικασίες, εάν έχουν παρέλθει 90 ημέρες από τη λήξη των 120 ημερών οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 για την αποκατάσταση του λόγου αιτιάσεων που κοινοποιήθηκαν στο άλλο μέρος.

- 18.2. Η διαδικασία διαιτησίας θεωρείται ότι έχει κινηθεί από την ημερομηνία κατά την οποία η κοινοποίηση της διαιτησίας παραληφθεί από τον εναγόμενο.
- 18.3. Η κοινοποίηση της διαιτησίας πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την αίτηση υπαγωγής της διαφοράς σε διαιτησία·
 - β) τα ονόματα και τις διευθύνσεις των μερών καθώς επίσης και την ιθαγένειά τους τη στιγμή της κοινοποίησης·
 - γ) μνεία της σύμβασης από την οποία ή σε σχέση με την οποία ανέκυψε η διαφορά, και του ειδικού άρθρου ή άρθρων της σύμβασης τα οποία επικαλούνται ή αμφισβητούν τα μέρη·
 - δ) τη γενική φύση της διαφοράς και, κατά περίπτωση, το ποσό που αφορά·
 - ε) την αιτούμενη επανόρθωση ή αποκατάσταση·
 - στ) περιληπτική δήλωση, με ημερομηνίες, σχετικά με τυχόν διοικητικές διαδικασίες ή την κοινοποίηση αιτιάσεων, και την έκβαση τέτοιων ενεργειών·
 - ζ) πρόταση για τον αριθμό των διαιτητών (δηλαδή ένας ή τρεις).
- 18.4. Η κοινοποίηση διαιτησίας μπορεί να περιλαμβάνει επίσης:
- α) το όνομα του προσώπου ή/και της αρχής που προτείνεται ως μοναδικός διαιτητής ή/και ως διορίζουσα αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1·
 - β) την αναφερόμενη στο άρθρο 9 παράγραφος 1 κοινοποίηση του διορισμού διαιτητή υπό του ενάγοντος·
 - γ) την αναφερόμενη στο άρθρο 19 αίτηση.

Άρθρο 19

Αίτηση

- 19.1. Εκτός αν η αίτηση περιλαμβάνεται στην κοινοποίηση διαιτησίας, ο ενάγων απευθύνει, εντός προθεσμίας που καθορίζεται από το δικαστήριο, την αίτησή του εγγράφως προς τον εναγόμενο και προς κάθε διαιτητή. Στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτεται αντίγραφο της σύμβασης.
- 19.2. Η αίτηση, χρονολογημένη και υπογεγραμμένη από τον ενάγοντα ή/και το νόμιμο πληρεξούσιό του, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) τα ονόματα και τις διευθύνσεις των μερών·
 - β) περιγραφή των πραγματικών περιστατικών επί των οποίων βασίζεται η αίτηση·

γ) τα υπό αμφισβήτηση σημεία·

δ) την αιτούμενη επανόρθωση ή αποκατάσταση.

Ο ενάγων μπορεί να επισυνάψει στην αίτησή του όλα τα αναγκαία κατά την κρίση του έγγραφα ή να προσθέσει μνεία των εγγράφων ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων που θα προσκομίσει.

Άρθρο 20

Απάντηση

- 20.1. Εντός προθεσμίας που καθορίζεται από το δικαστήριο, ο εναγόμενος απευθύνει εγγράφως την απάντησή του προς τον ενάγοντα και προς κάθε διαιτητή.
- 20.2. Ο εναγόμενος απαντά στα σημεία της αίτησης που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχεία β), γ) και δ). Μπορεί είτε να επισυνάψει στην απάντησή του τα έγγραφα επί των οποίων βασίζει την άμυνά του είτε να προσθέσει μνεία των εγγράφων ή άλλων αποδεικτικών στοιχείων τα οποία θα προσκομίσει.
- 20.3. Στην απάντησή του, ή, εφόσον το Δικαστήριο αποφασίσει ότι η καθυστέρηση ήταν δικαιολογημένη υπό τις περιστάσεις, σε μεταγενέστερο στάδιο της διαιτητικής διαδικασίας, ο εναγόμενος μπορεί να ασκήσει ανταγωγή, προκύπτουσα από την αυτή σύμβαση, ή να προβάλει ένσταση συμψηφισμού προκύπτουσα από την αυτή σύμβαση.
- 20.4. Οι διατάξεις του άρθρου 19 παράγραφος 2 εφαρμόζονται στην ανταγωγή και στην ένσταση συμψηφισμού.

Άρθρο 21

Μεταβολή της αίτησης ή απάντησης

Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, τα μέρη μπορούν να μεταβάλουν ή να συμπληρώσουν την αίτηση ή την απάντησή τους, εκτός αν το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν μπορεί να επιτρέψει τις μεταβολές αυτές είτε επειδή έγιναν καθυστερημένα είτε λόγω της υπερβολικής βλάβης που θα προκαλούσαν στο έτερο μέρος.

Άρθρο 22

Ένσταση αναρμοδιότητας του Δικαστηρίου

- 22.1. Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να κρίνει επί των υποβαλλόμενων ενστάσεων αναρμοδιότητάς του.
- 22.2. Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφασίζει ως προς την ύπαρξη ή το κύρος της σύμβασης. Τυχόν απόφαση του Δικαστηρίου περί ακυρότητας της σύμβασης δεν θίγει το κύρος της ρήτρας διαιτησίας στη σύμβαση ή τη συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς σε διαιτησία, και δεν θίγει, επομένως, την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

22.3. Η ένσταση αναρμοδιότητας του Δικαστηρίου προβάλλεται το αργότερο κατά την κατάθεση της απάντησης ή, εφόσον πρόκειται για ανταγωγή, κατά την αντίκρουση της ανταγωγής. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης σε νέες αιτήσεις και ανταγωγές που επιτρέπονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

22.4. Γενικά το Δικαστήριο αποφαινεται επί της ενστάσεως αναρμοδιότητας ως επί προκαταρκτικού ζητήματος. Εντούτοις, μπορεί να συνεχίσει τη διαιτησία και να αποφανθεί επ' αυτής της ένστασης στην οριστική του απόφαση.

Άρθρο 23

Άλλα έγγραφα

Το δικαστήριο αποφασίζει ποια άλλα έγγραφα οφείλουν ή μπορούν να προσκομίσουν τα μέρη, εκτός από την αίτηση και την απάντηση, και, σε αυτή την περίπτωση, τον τρόπο υποβολής τους, και καθορίζει τις προθεσμίες κοινοποίησης αυτών των εγγράφων.

Άρθρο 24

Τασσόμενες προθεσμίες

Οι τασσόμενες από το Δικαστήριο προθεσμίες, για την κοινοποίηση των εγγράφων (συμπεριλαμβανομένης της αίτησης και της απάντησης) δεν πρέπει, σε καμία περίπτωση, να υπερβαίνουν τις 45 ημέρες. Εντούτοις, οι εν λόγω προθεσμίες μπορούν να παραταθούν από το Δικαστήριο, εφόσον κρίνει ότι αυτή η παράταση είναι δικαιολογημένη.

Άρθρο 25

Απόδειξη

25.1. Κάθε μέρος φέρει το βάρος απόδειξης των πραγματικών περιστατικών επί των οποίων θεμελιώνει την αίτηση ή την απάντησή του.

25.2. Το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητήσει από τα μέρη να προσκομίσουν στο Δικαστήριο και στο έτερο μέρος, εντός προθεσμίας καθοριζόμενης από το Δικαστήριο, περίληψη των εγγράφων και λοιπών αποδεικτικών στοιχείων τα οποία σκοπεύει να υποβάλει το εν λόγω μέρος προς υποστήριξη των υπό συζήτηση πραγματικών περιστατικών τα οποία εκτίθενται στην αίτηση ή στην απάντησή του.

25.3. Σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τα μέρη να προσκομίσουν έγγραφα, αντικείμενα ή άλλα στοιχεία εντός προθεσμίας καθοριζόμενης υπ' αυτού.

Άρθρο 26

Προφορική διαδικασία

26.1. Στην περίπτωση που διεξάγεται προφορική διαδικασία, το Δικαστήριο κοινοποιεί έγκαιρα στα μέρη την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της διαδικασίας.

26.2. Αν πρόκειται να εξετασθούν μάρτυρες, κάθε μέρος γνωστοποιεί, 15 ημέρες τουλάχιστον πριν από τη διαδικασία, στο Δικαστήριο και στο έτερο μέρος, τα ονόματα και τις διευθύνσεις των μαρτύρων τους οποίους προτίθεται να προσαγάγει, ορίζοντας επακριβώς το θέμα των μαρτυριών και τη γλώσσα στην οποία πρόκειται να εξετασθούν οι μάρτυρες.

26.3. Το Δικαστήριο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλιστεί η μετάφραση των προφορικών καταθέσεων που γίνονται κατά την ακροαματική διαδικασία καθώς και για τη σύνταξη των πρακτικών, αν κρίνει ότι κάποιο από τα μέτρα αυτά επιβάλλεται λόγω των συγκεκριμένων περιστάσεων ή αν τα μέρη συμφωνούν ως προς αυτά τα μέτρα και έχουν κοινοποιήσει αυτή τη συμφωνία προς το Δικαστήριο, τουλάχιστον 15 ημέρες πριν τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας.

26.4. Η ακροαματική διαδικασία διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών, εκτός αντιθέτου συμφωνίας των μερών. Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει να αποσύρονται οι τυχόν μάρτυρες κατά τη διάρκεια των καταθέσεων των άλλων μαρτύρων. Το Δικαστήριο είναι ελεύθερο να καθορίσει τον τρόπο κατά τον οποίο εξετάζονται οι μάρτυρες, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των μερών να εξετάζουν, μετά από σχετική αίτηση, τους μάρτυρες που προσάγονται από το έτερο μέρος.

26.5. Η απόδειξη μέσω μαρτύρων μπορεί επίσης να διεξαχθεί υπό μορφή ένορκων εγγράφων καταθέσεων υπογεγραμμένων από τους μάρτυρες. Εντούτοις, κατόπιν αιτήσεως ενός των μερών και εφόσον συμφωνεί το Δικαστήριο, οι εν λόγω μάρτυρες μπορούν να εξετασθούν σε ακροαματική διαδικασία στην οποία τα μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να παρίστανται και να εξετάζουν τους μάρτυρες.

26.6. Το δικαστήριο αποφασίζει ως προς το παραδεκτό, τη σημασία, την ουσία και το βάρος των προσκομιζόμενων αποδείξεων.

Άρθρο 27

Προσωρινά μέτρα

27.1. Κατόπιν αιτήσεως ενός των μερών, το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει κάθε προσωρινό μέτρο που κρίνει αναγκαίο σχετικά με το θέμα της διαφοράς, κυρίως μέτρα για τη διατήρηση, συντήρηση ή ασφαλή διαφύλαξη των επίδικων αντικειμένων, διατάσσοντας, για παράδειγμα, την παράδοσή τους στα χέρια ενός τρίτου ή την πώληση των αναλώσιμων ειδών. Το Δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει την κατάθεση χρηματικού ποσού ή την παροχή εγγύησης για όλο ή μέρος του ποσού της διαφοράς. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, το Δικαστήριο συνάγει τα συμπεράσματα τα οποία θα μπορούσαν λογικά να συναχθούν από αυτή την παράλειψη.

27.2. Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να ληφθούν υπό μορφή προσωρινής απόφασης. Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την παροχή εγγύησης για τα έξοδα αυτών των μέτρων.

Άρθρο 28**Πραγματογνώμονες**

- 28.1. Το Δικαστήριο μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους πραγματογνώμονες για να εξετάζουν συγκεκριμένα ζητήματα που τους θέτει το Δικαστήριο και να του αναφέρουν γραπτώς σχετικά. Κάθε διάδικος έχει δικαίωμα ενστάσεως κατά του συγκεκριμένου πραγματογνώμονα, επικαλούμενος αναρμοδιότητα ή μεροληψία, εάν δε η ένσταση γίνει δεκτή από το Δικαστήριο ο πραγματογνώμων αποσύρεται. Στα μέρη κοινοποιείται αντίγραφο της εντολής του πραγματογνώμονα, η οποία καταρτίζεται από το Δικαστήριο.
- 28.2. Τα μέρη παρέχουν στον πραγματογνώμονα οποιαδήποτε σχετική με την υπόθεση πληροφορία ή υποβάλλουν στον έλεγχο του οποιοδήποτε σχετικό με την υπόθεση έγγραφο ή αντικείμενο, εφόσον τους το ζητήσει. Κάθε διαφορά μεταξύ των μερών και του πραγματογνώμονα ως προς τη σημασία που παρουσιάζει για την υπόθεση η απαιτούμενη πληροφορία ή το προσκομιστέο στοιχείο παραπέμπεται στο Δικαστήριο προς λήψη απόφασης.
- 28.3. Μόλις παραλάβει την έκθεση του πραγματογνώμονα, το Δικαστήριο κοινοποιεί αντίγραφο της έκθεσης αυτής προς τα μέρη, τα οποία θα έχουν κατ' αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα να διατυπώσουν εγγράφως τις απόψεις τους σχετικά με την έκθεση. Τα μέρη έχουν το δικαίωμα να εξετάζουν κάθε έγγραφο το οποίο επικαλείται στην έκθεσή του ο πραγματογνώμονας.
- 28.4. Κατόπιν αιτήσεως ενός των μερών, ο πραγματογνώμονας, μετά την παράδοση της έκθεσής του, μπορεί να εξετασθεί σε ακροαματική διαδικασία στην οποία τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να παρίστανται και να του απευθύνουν ερωτήσεις. Σε αυτήν τη διαδικασία, το κάθε μέρος μπορεί να προσαγάγει εμπειρογνώμονες οι οποίοι καταθέτουν σχετικά με τα επίδικα ζητήματα. Οι διατάξεις του άρθρου 26 εφαρμόζονται στην εν λόγω διαδικασία.

Άρθρο 29**Ερημοδικία**

- 29.1. Αν, εντός της καθορισμένης υπό του Δικαστηρίου προθεσμίας, ο ενάγων δεν έχει καταθέσει την αίτησή του χωρίς να επικαλεσθεί νόμιμο κώλυμα, το Δικαστήριο διατάσσει τη λήξη της διαιτητικής διαδικασίας. Αν, εντός της καθορισμένης από το Δικαστήριο προθεσμίας, ο εναγόμενος δεν έχει καταθέσει την απάντησή του, χωρίς να επικαλεσθεί νόμιμο κώλυμα, το Δικαστήριο, αφού λάβει υπόψη τους ιδιαίτερους περιορισμούς που ισχύουν για τον εναγόμενο, διατάσσει τη συνέχιση της διαδικασίας και μπορεί να εκδώσει απόφαση ακόμη και αν δεν έχει υποβληθεί μέχρι τότε η απάντηση.
- 29.2. Αν κάποιο από τα μέρη, αν και έχει κλητευθεί προσηκόντως σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανο-

νισμού, δεν παρίσταται στην ακροαματική διαδικασία, χωρίς να επικαλεσθεί νόμιμο κώλυμα, το Δικαστήριο μπορεί να συνεχίσει τη διαιτησία.

- 29.3. Αν κάποιο από τα μέρη, αν και καλείται προσηκόντως να προσκομίσει έγγραφες αποδείξεις, δεν τις προσκομίζει εντός της ταχθείσας προθεσμίας, χωρίς να επικαλεσθεί νόμιμο κώλυμα, το Δικαστήριο μπορεί να εκδώσει απόφαση βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που διαθέτει, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την προαναφερόμενη παράλειψη, και την επίπτωσή της στην υπόθεση.

Άρθρο 30**Λήξη της προφορικής διαδικασίας**

- 30.1. Το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τα μέρη αν επιθυμούν να προσκομίσουν περαιτέρω αποδείξεις, να προσαγάγουν μάρτυρες ή να προβούν σε δηλώσεις, σε περίπτωση δε αρνητικής απάντησης μπορεί να κηρύξει το πέρας της προφορικής διαδικασίας.
- 30.2. Το Δικαστήριο μπορεί, εφόσον το κρίνει αναγκαίο λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, να αποφασίσει, αυτεπαγγέλτως, ή κατόπιν αιτήσεως ενός των μερών, την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας οποιαδήποτε στιγμή πριν από την έκδοση της απόφασης.

Άρθρο 31**Παραίτηση από το δικαίωμα επίκλησης του παρόντος κανονισμού**

Το μέρος που δεν προβάλλει αμέσως ένσταση, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις ή τις προϋποθέσεις του κανονισμού αυτού, θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί του δικαιώματος προβολής των εν λόγω ενστάσεων.

IV. Η ΑΠΟΦΑΣΗ**Άρθρο 32****Αποφάσεις**

- 32.1. Όταν ο αριθμός των διαιτητών ανέρχεται σε τρεις, όλες οι αποφάσεις του Δικαστηρίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Εντούτοις, αν δεν επιτευχθεί πλειοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του προεδρεύοντος διαιτητή, ο οποίος πρέπει να αιτιολογήσει την ψήφο του.
- 32.2. Όσον αφορά διαδικαστικά ζητήματα, ελλείψει πλειοψηφίας, ή όταν το Δικαστήριο το επιτρέπει, ο προεδρεύων διαιτητής μπορεί να αποφασίζει μόνος του, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης αναθεώρησης του Δικαστηρίου.

*Άρθρο 33***Χρόνος έκδοσης, πεδίο εφαρμογής, τύπος και έναρξη ισχύος της απόφασης**

- 33.1. Η διαιτητική απόφαση εκδίδεται το ταχύτερο δυνατόν μετά τη λήξη της προφορικής διαδικασίας ή την προσκόμιση των αποδείξεων ή υλικών στοιχείων τα οποία επιθυμούν τα μέρη να παρουσιάσουν ενώπιον του Δικαστηρίου.
- 33.2. Εκτός από την έκδοση οριστικής απόφασης, το Δικαστήριο δικαιούται να εκδίδει προσωρινές, προδικαστικές ή μερικές αποφάσεις.
- 33.3. Η διαιτητική απόφαση εκδίδεται γραπτώς και είναι οριστική και δεσμευτική για τα μέρη. Τα μέρη εκτελούν την απόφαση αμελλητί. Κάθε ενδιαφερόμενη ΥΧΕ ή κράτος μέλος, αναγνωρίζει το δεσμευτικό χαρακτήρα κάθε απόφασης που εκδίδεται βάσει του παρόντος κανονισμού και εξασφαλίζει την εκτέλεσή της στο έδαφός του, σαν να επρόκειτο για οριστική απόφαση δικαστηρίου της επικρατείας του.
- 33.4. Το Δικαστήριο αιτιολογεί την απόφασή του, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν ότι αυτό δεν είναι αναγκαίο.
- 33.5. Η απόφαση υπογράφεται και επικυρώνεται δεόντως από τους διαιτητές και περιέχει την ημερομηνία και τον τόπο όπου αυτή εκδόθηκε. Όταν ο αριθμός των διαιτητών ανέρχεται σε τρεις και κάποιος από τους διαιτητές δεν έχει υπογράψει, αναφέρεται στην απόφαση ο λόγος της παράλειψης αυτής.
- 33.6. Η απόφαση δημοσιεύεται μόνο με τη συναίνεση των δύο μερών.
- 33.7. Το Δικαστήριο κοινοποιεί στα μέρη αντίγραφο της υπογεγραμμένης και επικυρωμένης από τους διαιτητές απόφασης.

*Άρθρο 34***Εκτέλεση της απόφασης**

- 34.1. Για την αναγνώριση και την εκτέλεση της απόφασης στην επικράτεια της ΥΧΕ ή ενός κράτους μέλους, το ενδιαφερόμενο μέρος πρέπει να υποβάλει επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης στην αρχή η οποία έχει οριστεί από το εν λόγω κράτος για το σκοπό αυτό. Η περιγραφή του εκτελεστήριου τύπου στο υποβαλλόμενο αντίγραφο γίνεται αφού ελεγχθεί μόνον η γνησιότητα του αντιγράφου.
- 34.2. Εντός 180 ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, κάθε κράτος που έχει υπογράψει τη σύμβαση, γνωστοποιεί στον Πρόεδρο του Συμβουλίου των Υπουργών της ΕΟΚ την αρχή που ορίζει αρμόδια για το σκοπό αυτό και τον τηρεί ενήμερο για τις

ενδεχόμενες μεταβολές. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου των Υπουργών διαβιβάζει αμελλητί τις πληροφορίες αυτές στον Πρόεδρο της Επιτροπής.

- 34.3. Η εκτέλεση της απόφασης διέπεται από τη νομοθεσία τη σχετική με την εκτέλεση των αποφάσεων του κράτους στην επικράτεια του οποίου γίνεται η εκτέλεση.

*Άρθρο 35***Διακανονισμός ή άλλοι λόγοι λήξης της διαδικασίας**

- 35.1. Αν, πριν από την έκδοση της απόφασης, τα μέρη συμφωνήσουν να διευθετηθεί με άλλο τρόπο η διαφορά, το Δικαστήριο είτε διατάσσει τη λήξη της διαδικασίας, είτε, εφόσον ζητηθεί από αμφότερα τα μέρη και γίνει δεκτό από το Δικαστήριο, πιστοποιεί το διακανονισμό με διαιτητική απόφαση κατόπιν συμφωνίας. Το Δικαστήριο δεν υποχρεούται να αιτιολογήσει αυτή την απόφαση.
- 35.2. Αν, πριν εκδοθεί η απόφαση, καταστεί ανώφελη ή αδύνατη, για οποιαδήποτε αιτία εκτός του προβλεπόμενου στο άρθρο 35 παράγραφος 1 διακανονισμού, η συνέχιση της διαιτητικής διαδικασίας, το Δικαστήριο πληροφορεί τα μέρη ότι, εφόσον δεν λάβει καμία ένσταση εντός 30 ημερών θα κηρύξει το πέρας της διαδικασίας. Σε περίπτωση υποβολής ενστάσεων υπό των μερών, εντός της προαναφερόμενης 30ήμερης προθεσμίας, το Δικαστήριο κηρύττει το πέρας της διαδικασίας μόνον αφού ακούσει τα μέρη και κρίνει ότι δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ένστασης.
- 35.3. Το Δικαστήριο κοινοποιεί στα μέρη αντίγραφο της απόφασης για τη λήξη της διαιτητικής διαδικασίας ή της εκδιδόμενης κατόπιν συμφωνίας των διαδίκων απόφασης, δεόντως υπογεγραμμένης από τους διαιτητές. Στις εκδιδόμενες με κοινή συμφωνία των μερών διαιτητικές αποφάσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 33 παράγραφοι 3, 5 και 7.

*Άρθρο 36***Ερμηνεία της απόφασης**

- 36.1. Εντός 60 ημερών από την παραλαβή της απόφασης, το κάθε μέρος, μετά από σχετική κοινοποίηση προς το έτερο μέρος, μπορεί να ζητήσει ερμηνεία της απόφασης από το Δικαστήριο. Αν ανακαλυφθεί νέο θέμα αφού παρέλθει η προβλεπόμενη προθεσμία, οι 60 ημέρες αρχίζουν να τρέχουν από την ημερομηνία κατά την οποία ανακαλύφθηκε το νέο θέμα, εφόσον η ανώτατη προθεσμία για την υποβολή αίτησης ερμηνείας βασιζόμενη στην ανακάλυψη νέου θέματος δεν υπερβαίνει τις 120 ημέρες από την ημερομηνία της απόφασης.

- 36.2. Η ερμηνεία δίδεται εγγράφως το συντομότερο δυνατόν από την παραλαβή της σχετικής αίτησης. Η ερμηνεία αποτελεί τμήμα της απόφασης και εφαρμόζονται επ' αυτής οι διατάξεις του άρθρου 33 παράγραφοι 2 έως 6.

Άρθρο 37

Διόρθωση της απόφασης

- 37.1. Εντός προθεσμίας 60 ημερών από την παραλαβή της απόφασης, το κάθε μέρος μπορεί, μετά από σχετική κοινοποίηση προς το έτερο μέρος, να ζητήσει από το Δικαστήριο να διορθώσει στο κείμενο της απόφασης τα διαπραχθέντα λογιστικά, γραφικά ή τυπογραφικά λάθη ή κάθε λάθος τέτοιας φύσης. Το Δικαστήριο μπορεί, εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, να προβεί στις σχετικές διορθώσεις εξ ιδίας πρωτοβουλίας.
- 37.2. Οι σχετικές διορθώσεις γίνονται εγγράφως και εφαρμόζονται επ' αυτών οι διατάξεις του άρθρου 33 παράγραφοι 2 έως 6.

Άρθρο 38

Συμπληρωματική απόφαση

- 38.1. Εντός προθεσμίας 60 ημερών από την παραλαβή της απόφασης, το κάθε μέρος μπορεί, μετά από σχετική κοινοποίηση προς το έτερο μέρος, να ζητήσει από το Δικαστήριο να εκδώσει συμπληρωματική απόφαση σχετικά με αιτήματα της αίτησης τα οποία υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας αλλά δεν αναφέρονται στην απόφαση.
- 38.2. Αν το Δικαστήριο κρίνει αιτιολογημένη την αίτηση συμπληρωματικής απόφασης και θεωρεί ότι η παράλειψη μπορεί να αποκατασταθεί χωρίς τη διεξαγωγή νέων ακροαματικών διαδικασιών ή νέων αποδείξεων, συμπληρώνει την απόφασή του εντός 60 ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης.
- 38.3. Για την έκδοση της συμπληρωματικής απόφασης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 33 παράγραφοι 2 έως 6.

Άρθρο 39

Αμοιβές

- 39.1. Το ποσό των αμοιβών των μελών του Δικαστηρίου πρέπει να είναι εύλογο, λαμβανομένων υπόψη του περίπλοκου χαρακτήρα της υπόθεσης, του χρόνου τον οποίο αφιέρωσαν οι διαιτητές για την επίλυση της διαφοράς και όλων των άλλων περιστάσεων.
- 39.2. Εφόσον έχει επιλεγεί διορίζουσα αρχή κατόπιν συμφωνίας των μερών ή βάσει του κανονισμού αυτού, και εφόσον η αρχή αυτή έχει εκδώσει πίνακα αμοιβών για διαιτητές σε διεθνείς υποθέσεις τις οποίες διαχειρίζεται, το Δικαστήριο, κατά τον καθορισμό των αμοιβών του, λαμβάνει υπόψη τον προαναφερόμενο πίνακα, κατά το βαθμό που κρίνει κατάλληλο υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

- 39.3. Αν η εν λόγω αρχή δεν έχει εκδώσει πίνακα αμοιβών για τους διαιτητές διεθνών υποθέσεων, κάθε μέρος μπορεί, οποιαδήποτε στιγμή, προτού το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση καθορισμού των εξόδων, να ζητήσει από τη διορίζουσα αρχή να παράσχει δήλωση στην οποία θα υποδεικνύεται η βάση υπολογισμού των αμοιβών η οποία χρησιμοποιείται συνήθως στις διεθνείς υποθέσεις στις οποίες η αρχή ορίζει διαιτητές. Εάν η εν λόγω αρχή δεχθεί να παράσχει τη δήλωση αυτή, το Δικαστήριο, κατά τον καθορισμό των αμοιβών του, λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες αυτές κατά το βαθμό που κρίνει κατάλληλο υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

- 39.4. Στις περιπτώσεις του άρθρου 39 παράγραφοι 2 και 3, κατόπιν αιτήσεως μέρους και εφόσον η διορίζουσα αρχή συναινεί να υποβάλει πρόταση περί των αμοιβών, το Δικαστήριο καθορίζει το ποσό των αμοιβών του μόνου αφού συμβουλευθεί τη διορίζουσα αρχή, η οποία μπορεί να προβεί προς το Δικαστήριο σε ό, τι σχόλιο κρίνει σκόπιμο σχετικά με τις αμοιβές.

Άρθρο 40

Έξοδα

- 40.1. Το Δικαστήριο καθορίζει τα έξοδα διαιτησίας στην απόφασή του. Ο όρος «έξοδα» σημαίνει μόνον:
- α) τις αμοιβές των μελών του Δικαστηρίου, αναφερόμενες χωριστά για κάθε διαιτητή και καθοριζόμενες από το ίδιο το Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 39·
 - β) τα οδοιπορικά και λοιπά έξοδα των διαιτητών·
 - γ) τα έξοδα των πραγματογνωμόνων και κάθε άλλου προσώπου που προσέφερε τη βοήθειά του στο Δικαστήριο·
 - δ) τα οδοιπορικά και λοιπά έξοδα των μαρτύρων, στο μέτρο που αυτά τα έξοδα εγκρίνονται από το Δικαστήριο·
 - ε) τα έξοδα παράστασης και εκπροσώπησης του νικήσαντος διαδίκου, εφόσον αυτά τα έξοδα συνιστούν ένα από τα αιτήματα της διαιτησίας, και μόνο στο μέτρο που το ποσό κρίνεται εύλογο από το Δικαστήριο·
- στ) τυχόν αμοιβές και έξοδα της διορίζουσας αρχής.
- 40.2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 40 παράγραφος 3, τα έξοδα διαιτησίας φέρει καταρχήν ο ηττηθείς διάδικος. Εντούτοις, το Δικαστήριο μπορεί να τα καταναείμει μεταξύ των διαδίκων, εφόσον κρίνει εύλογη την κατανομή αυτή, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης.
- 40.3. Όσον αφορά τα αναφερόμενα στο άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο ε) έξοδα παράστασης και εκπροσώπη-

σης, το Δικαστήριο μπορεί, ανάλογα με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, να ορίσει το διάδικο ο οποίος φέρει τα έξοδα ή να τα κατανείμει μεταξύ των διαδίκων, εφόσον κρίνει εύλογη την κατανομή.

40.4. Όταν το Δικαστήριο εκδίδει απόφαση για τη λήξη της διαιτητικής διαδικασίας ή απόφαση κατόπιν συμφωνίας των διαδίκων, καθορίζει τα αναφερόμενα στο άρθρο 40 παράγραφος 1 έξοδα διαιτησίας, στο κείμενο των αποφάσεων αυτών.

40.5. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να χρεώσει συμπληρωματικές αμοιβές για την ερμηνεία ή διόρθωση της απόφασής του ή για την έκδοση συμπληρωματικής απόφασης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 36 έως 38.

Άρθρο 41

Κατάθεση του ποσού των εξόδων

41.1. Μόλις συγκροτείται το Δικαστήριο, μπορεί να ζητήσει από κάθε μέρος την κατάθεση ίσου ποσού, ως προκαταβολής, για τα αναφερόμενα στο άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) έξοδα.

41.2. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τα μέρη να καταβάλουν συμπληρωματικά ποσά για βάσιμο λόγο.

41.3. Εφόσον έχει επιλεγεί διορίζουσα αρχή είτε κατόπιν συμφωνίας των μερών είτε βάσει του παρόντος κανονισμού, και όταν η αρχή αυτή αποδέχεται σχετικό αίτημα ενός των μερών, το Δικαστήριο καθορίζει το ποσό τυχόν προκαταβολών ή συμπληρωματικών ποσών μόνον αφού συμβουλευθεί τη διορίζουσα αρχή, η οποία μπορεί να προβεί προς το Δικαστήριο σε ό,τι σχόλιο κρίνει σκόπιμο σχετικά με τα ποσά αυτά.

41.4. Αν τα απαιτούμενα ποσά δεν έχουν καταβληθεί πλήρως εντός 30 ημερών από την παραλαβή της αίτησης, το Δικαστήριο ενημερώνει σχετικά τα μέρη, ώστε κάποιο να καταβάλλει το αιτούμενο ποσό. Αν δεν πραγματοποιηθεί η καταβολή αυτή, το Δικαστήριο μπορεί, εντούτοις, να αποφασίσει τη συνέχιση της διαδικασίας ή να διατάξει την αναστολή ή το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας.

41.5. Μετά την έκδοση της απόφασης, το Δικαστήριο αποδίδει λογαριασμό στα μέρη σχετικά με τα ποσά που έλαβε και τους επιστρέφει το τυχόν υπόλοιπο μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων.